Český statistický úřad

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE PARDUBICKÉHO KRAJE

2025

Regionální statistiky

Pardubice, 30. 10. 2026

Kód publikace: 330130-26

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Pardubicích

Ředitel odboru: Veronika Tichá

Autorský tým: Hedvika Fialová, Monika Mikanová, Aleš Trpík, Klára Vávrová

Kontaktní osoba: Hedvika Fialová, e-mail: hedvika.fialova@csu.gov.cz

© Český statistický úřad, Pardubice, 2026

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | **csu.gov.cz**

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/praha**

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/stredocesky**

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihocesky**

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/plzensky**

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 525
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/karlovarsky**

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/ustecky**

Liberec | nám. Dr. E. Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/liberecky**

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/kralovehradecky**

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/pardubicky**

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/vysocina**

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/jihomoravsky**

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/olomoucky**

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | **csu.gov.cz/zlinsky**

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz **| csu.gov.cz/moravskoslezsky**

ISBN 978-80-250-3689-1 (pdf)

© Český statistický úřad, Pardubice, 2026

Obsah

Obsah **3**

Úvod **5**

Shrnutí hlavních poznatků **6**
- Demografický vývoj 6
- Sociální vývoj 6
- Ekonomický vývoj 8
- Životní prostředí 9

1. Demografický vývoj **11**
- Sídelní struktura 11
- Počet a pohyb obyvatel 12
- Věková struktura obyvatel 24
- Cizinci 27

2. Sociální vývoj **29**
- Zaměstnanost, ekonomická aktivita 29
- Zaměstnanost cizinců 34
- Nezaměstnanost 35
- Příjmy a životní podmínky domácností 40
- Mzdy 41
- Úplné náklady práce 42
- Vzdělávání 43
- Zdraví 47
- Státní sociální podpora 49
- Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením 50
- Důchodci, důchody 52
- Kultura 56
- Kriminalita, dopravní nehody, požáry 58

3. Ekonomický vývoj **62**
- Makroekonomický rámec 62
- Místní rozpočty 65
- Věda, IT 66
- Ekonomické subjekty 70
- Zemědělství 73
- Lesnictví 77
- Průmysl 79
- Energetika 81
- Stavebnictví, stavební povolení 83
- Bytová výstavba 86
- Ceny nemovitostí 89
- Doprava 92
- Cestovní ruch 92

4. Životní prostředí **95**
- Půdní fond 95
- Ekologické zemědělství 97
- Chráněná území 97
- Vodovody a kanalizace 98
- Emise 99
- Odpady 100
- Výdaje na ochranu životního prostředí 100

5. Mezikrajské srovnání **102**
- Demografický vývoj 102
- Sociální vývoj 104
- Ekonomický vývoj 109
- Životní prostředí 117

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.
Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.
Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2026. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Úvod

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Pardubického kraje v roce 2025, s návazností na vývoj v předchozích letech. Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné.

Vzhledem k tomu, že od ustavení krajů v současné podobě uplynulo 25 let, snažíme se postihnout vývoj i v celém čtvrtstoletí jejich existence. Kraje vymezil ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků, který nabyl účinnosti 1. ledna 2000. Česká republika tehdy byla rozdělena na 14 krajů (včetně Prahy). Dne 12. dubna 2000 byl Parlamentem přijat zákon č. 128/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), který upravuje postavení a orgány samosprávných krajů. Krajská samospráva pak začala fungovat od 1. ledna 2001, a to po prvních volbách do krajských zastupitelstev 12. listopadu 2000. V prosinci 2000 pak zastupitelstva krajů zvolila rady a hejtmany.

Území některých krajů se od roku 2000 změnilo. K 1. lednu 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. K 1. lednu 2016 se vlivem zrušení vojenského újezdu Brdy a zmenšení ostatních vojenských újezdů změnilo území několika krajů. Podrobněji se územními změnami zabýváme na začátku kapitoly 1 Demografický vývoj.

Podle zákona č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů, se území České republiky člení na správní obvody krajů, které jsou složeny ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností (s výjimkou hlavního města Prahy). Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny výčtem obcí a vojenských újezdů. Těmito správními obvody jsou vymezeny rovněž okresy (v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů obvody). V návaznosti na tento zákon vstoupily v platnost vyhlášky Ministerstva vnitra, které správní obvody přesně vymezují. V důsledku toho došlo s účinností od 1. 1. 2021 ke změně území okresů Nymburk, Kolín, Domažlice, Plzeň-jih, Semily, Jablonec nad Nisou, Vsetín a Zlín. Změnila se také území správních obvodů obcí s rozšířenou působností Český Brod, Lysá nad Labem, Turnov, Jablonec nad Nisou, Havlíčkův Brod a Jihlava. S účinností od 1. 1. 2023 došlo na základě vyhlášky Ministerstva vnitra v Olomouckém kraji k přesunu obce Přemyslovice ze správního obvodu ORP Prostějov do správního obvodu ORP Konice. Na úrovni krajů naopak od roku 2016 k žádné územní změně nedošlo.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji Česka. Mimo to jsme opět zařadili samostatnou kapitolu s mezikrajským srovnáním. Vzhledem k systému postupného zpracování ročních dat nebyly v době uzávěrky v některých oblastech ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2025. Proto v některých tématech (především makroekonomika, některé sociální statistiky a údaje o emisích) uvádíme časový pohled pouze do roku 2024. Stejně jako v předešlých letech jsme se z územního hlediska v textu neomezili na kraj jako celek, ale snažili se opět postihnout i rozdíly uvnitř jeho území, a to z pohledu okresů, správních obvodů obcí s rozšířenou působností nebo velikostních skupin obcí.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou byly zpracovány i na všech dalších krajských pracovištích ČSÚ. Tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích. Tabulková příloha analýzy může obsahovat pouze omezený počet statistických ukazatelů. Více informací v podrobnějším územním členění můžete najít v DataStatu (https://data.csu.gov.cz/datastat/dash), případně můžete kontaktovat pracoviště informačních služeb na krajské správě ČSÚ.

Aktuální krajské údaje průběžně zveřejňujeme také na internetové adrese www.csu.gov.cz/pardubicky. Komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích poskytuje Statistická ročenka Pardubického kraje, kterou pravidelně vydáváme ve druhé polovině měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin Pardubického kraje, který vychází vždy 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Pardubický kraj je rozlohou 4 519 km^2 pátým nejmenším krajem republiky; počtem obyvatel (531,0 tis. ke konci roku 2025) je v mezikrajském srovnání čtvrtým nejmenším krajem. V sídelní struktuře kraje jsou nadprůměrně zastoupeny malé obce, 80,7 % obcí v kraji (při 75,4% republikovém průměru) mělo v roce 2025 méně než tisíc obyvatel, což v mezikrajském srovnání představuje čtvrtý nejvyšší podíl. Ve 38 obcích se statutem městech žily ke konci roku 2025 tři pětiny (322,9 tis.) obyvatel kraje.

- K 31. 12. 2025 žilo na území Pardubického kraje 530 950 osob, nejvíce od vzniku kraje v roce 2000. Meziročně vrostl celkový počet obyvatel kraje o 0,5 tisíce. Přirozenou měnou se počet obyvatel snížil již šestým rokem v řadě, když počet zemřelých osob byl o téměř 1,7 tis. vyšší než počet živě narozených dětí. Na růstu počtu obyvatel se tak podílelo opět především zahraniční stěhování, poprvé od roku 2010 mírně vzrostl počet obyvatel kraje také zásluhou vnitřního stěhování.

- Od ledna do prosince roku 2025 se v kraji živě narodilo 3 809 dětí (o 9,3 % dětí méně než v předchozím roce), nejméně od vzniku kraje. Počet narozených dětí se snížil již šestým rokem v řadě. Mimo manželství se narodilo 48,1 % dětí při 46,8% republikovém průměru. Úhrnná plodnost žen v Pardubickém kraji se (již počtvrté v řadě) meziročně snížila na hodnotu 1,33 dítěte na jednu ženu (šestá nejvyšší hodnota mezi kraji), což představuje minimum za posledních dvacet let.

- V průběhu roku 2025 v kraji zemřelo 5 491 osob, tj. o 49 osob více než v roce předchozím. Nejčastější příčinou úmrtí mužů i žen byly nemoci oběhové soustavy. Naděje dožití při narození mužů i žen v roce 2025 překonala předcovidovou úroveň, podle posledních dostupných údajů o naději dožití při narození by se chlapec narozený v období 2024–2025 v Pardubickém kraji mohl dožít 77,6 let, dívka narozená ve stejném období pak 83,4 let. Hodnoty naděje dožití mužů i žen v kraji mírně převyšují republikový průměr.

- V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji uzavřeno 1 943 manželství, o 164 (o 7,8 %) méně než v předchozím roce, což představuje nejnižší počet za dobu existence kraje. Rozvedeno bylo 1 004 manželství, ve srovnání s předchozím rokem o 20 méně. Rozvedená manželství s nezletilými dětmi představovala v roce 2025 v kraji 59,2 % všech rozvodů, což byla v mezikrajském srovnání sedmá nejnižší hodnota při 59,0% průměru ČR.

- Děti do 15 let ke konci roku 2025 tvořily 15,2 % populace kraje, obyvatelé v produktivním věku (15-64 let) 63,4 % a senioři nad 65 let 21,4 %. Vývoj souhrnných ukazatelů věkového složení v roce 2025 dokládá stárnutí obyvatel kraje. Průměrný věk obyvatel kraje v roce 2025 meziročně vzrostl o 0,3 roku na 43,4 let, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji při republikovém průměru 43,3 let. Za poslední dekádu vzrostl průměrný věk obyvatel kraje o 1,5 roku. Stále vyšších hodnot dosahuje také index stáří, v kraji v roce 2025 připadalo na 100 dětí do 15 let již 140 seniorů nad 65 let.

- Na území Pardubického kraje žilo ke konci roku 2025 celkem 42,0 tis. cizinců (občané cizích zemí s povolením k trvalému nebo dlouhodobému pobytu, včetně cizinců s mezinárodní ochranou), což představuje druhý nejvyšší počet za dobu existence kraje. Cizinci pobývající na území kraje tvořili 7,9 % krajské populace (sedmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání při 10,4% republikovém průměru) a 3,7 % z celkového počtu cizinců žijících v Česku.

Sociální vývoj

- V roce 2025 činila míra zaměstnanosti v kraji 58,3 % (59,3 % v celém Česku), v mezikrajském srovnání šlo (spolu s Královéhradeckým krajem) o šestou nejnižší hodnotu. V postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2025 v kraji 12,8 % zaměstnaných osob při republikovém podílu 15,5 %. V podílu podnikatelů se kraj umístil na třetím nejnižším místě v mezikrajském srovnání. Nadále se kraj vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity,

dlouhodobě podprůměrný je v kraji podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob. Pro kraj je charakteristický nadprůměrný podíl zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru.

- Podíl nezaměstnaných osob dosáhl v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 hodnoty 3,92 % a byl třetí nejnižší v mezikrajském srovnání. Do konce června 2026 se nezaměstnanost v kraji snížila na 3,80 % a v mezikrajské komparaci se posunula na druhou nejnižší pozici. Podíl nezaměstnaných žen měl kraj ke konci prvního pololetí 2026 třetí nejnižší mezi všemi kraji Česka, podíl nezaměstnaných mužů dokonce zcela nejnižší.

- Nízký podíl nezaměstnaných osob vykazuje Pardubický kraj dlouhodobě. V rámci měsíční statistiky má kraj od konce března 2011 nezaměstnanost každoměsíčně pod celostátním průměrem a zároveň v průběhu tohoto období vykázal ve 46 měsících nejnižší podíl nezaměstnaných osob mezi všemi kraji Česka (z celkového počtu 184 měsíců, hodnoceno ke konci června 2026).

- Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v kraji evidováno 13 790 nezaměstnaných osob, tj. o 12,9 % více než v předchozím roce, respektive o 74,2 % více než ke konci roku 2018, kdy byl na pobočkách úřadu práce v kraji zaznamenán nejnižší počet uchazečů ke konci prosince od vzniku kraje v roce 2000.

- Průměrné mzdy v kraji nadále patří k nejnižším v mezikrajském srovnání. Výší průměrné hrubé měsíční mzdy v roce 2025 (43 581 Kč) se Pardubický kraj řadil na desáté místo mezi kraji. Nižší mzdy pobírali zaměstnanci v krajích Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském a Karlovarském. Jestliže mzdy vlivem vysoké inflace reálně meziročně klesaly trvale od 4. čtvrtletí 2021 do 4. čtvrtletí 2023, od 1. čtvrtletí 2024 byl již zaznamenán reálný růst. Ve srovnání s rokem 2024 došlo v kraji k nominálnímu zvýšení hrubé měsíční mzdy o 6,9 % při reálném navýšení (po zohlednění růstu cenové hladiny v Česku) o 4,3 %.

- Počet dětí navštěvujících mateřské školy ve školním roce 2025/2026 byl v kraji i celém Česku meziročně nižší; na tomto poklesu se do značné míry podílel pokračující úbytek počtu narozených dětí. Počet žáků základních škol po výrazném navýšení v roce 2022/2023 způsobeném zejména příchodem ukrajinských uprchlíků se v následujících letech držel v kraji pod hranicí 50 tis. Střední školy v kraji zaznamenávají kontinuální růst počtu žáků v posledních osmi letech (dáno též demografickým vývojem), přičemž relativní přírůstky se v posledních dvou letech již začaly snižovat. Vysokoškolských studentů postupně přibývá. Mzdy učitelů v regionálním školství v kraji byly v roce 2025 páté nejvyšší v mezikrajském srovnání, mzdy asistentů pedagoga čtvrté nejvyšší.

- Počet příjemců důchodů se v roce 2025 meziročně snížil, tento pokles vystřídal předchozí dvouleté období, ve kterém se počty důchodců zvyšovaly. Mezi příjemci důchodů převažují ženy. Pokračuje vzestupný trend odchodu osob do předčasného starobního důchodu. Vyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu je patrný u mužů. Zastoupení osob v předčasném starobním důchodu v kraji patří v mezikrajském srovnání k nejvyšším.

- Veřejné knihovny v kraji (vč. poboček) patří mezi nejmenší v celém Česku, v roce 2025 se v mezikrajském žebříčku prezentovaly nejnižším počtem studijních míst na jednu knihovnu a zároveň druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu. Na jednu knihovnu v kraji připadalo průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

- Galerie, muzea a památníky v provozu v Pardubickém kraji (vč. poboček) provozovaly v roce 2025 výstavní plochu o celkové rozloze 29 329 m^2 a nabídly na ní 229 výstav a 204 expozic. Tyto výstavy a expozice navštívilo v průběhu roku 2025 celkem 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji.

- Trestná činnost se z dlouhodobého pohledu snižuje, oproti předchozímu roku se počet registrovaných trestných činů v kraji snížil o 5,0 % na 4 976 skutků v roce 2025, tj. na třetí nejnižší hodnotu od vzniku kraje v roce 2000. Stejně jako v předchozích třech letech dosáhl Pardubický kraj i v roce 2025 při přepočtu trestné činnosti na tisíc obyvatel středního stavu na nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku (9,4).

- Od roku 2023 meziročně klesá počet dopravních nehod v kraji, jejich počet byl v roce 2025 čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání. Meziročně se zvýšil počet zemřelých osob při dopravních nehodách, snížil se však počet osob se zraněním. Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy.

- Počet požárů v kraji meziročně vzrostl a byl druhý nejvyšší od roku 2010. Přímá škoda způsobená požáry byla nejvyšší od roku 2010 a byla zároveň i nejvyšší v mezikrajském srovnání. Mezi 77 okresy Česka se na první pozici v přímé škodě na požár umístil v roce 2025 okres Ústí nad Orlicí a třetí pozici obsadil okres Svitavy.

Ekonomický vývoj

- Hrubý domácí produkt v roce 2024 (poslední dostupný údaj) meziročně vzrostl v Pardubickém kraji o 4,1 % (ve srovnatelných cenách), což byl nejvyšší procentuální nárůst v mezikrajském srovnání (při poklesu ve čtyřech krajích). Hodnotou 623,7 tis. Kč HDP na obyvatele kraj v roce 2024 obsadil šestou nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání. Šlo přitom o nejlepší umístění kraje za posledních třicet let.

- Meziroční růst celkových příjmů místních rozpočtů v kraji v roce 2025 o 5,9 % (celorepublikově o 4,9 %) byl doprovázen výraznějším nárůstem výdajů (v kraji o 9,0 %, v celém Česku o 9,9 %). Od roku 2021 kraj zaznamenal každoročně převahu příjmů nad výdaji místních rozpočtů s maximem 2,2 mld. Kč v roce 2023. Rok 2025 přinesl na krajské i celorepublikové úrovni kladné saldo – v kraji ve výši 115 mil. Kč. Vyšší příjmy než výdaje místních rozpočtů zaznamenaly pouze další dva kraje, a to Praha a Karlovarský.

- Zatímco v Pardubickém kraji se počet pracovníků ve výzkumu a vývoji mezi lety 2014 až 2024 snížil o 1,6 %, v rámci celého Česka se počet pracovníků ve VaV zvýšil více než o třetinu (34,9 %). Výdaje na VaV přitom v tomto období rostly, v kraji se oproti roku 2014 zvýšily o 52,0 %, na území celého Česka o 72,6 %.

- Ve srovnání s celostátním průměrem měl kraj poprvé od roku 2015 nadprůměrný podíl domácností s připojením na internet, v roce 2024 využívalo připojení k internetu 89,6 % domácností v kraji, což znamenalo pátou nejvyšší hodnotu v mezikrajské komparaci.

- Objem zemědělské produkce v kraji v posledních letech klesá, přesto podle posledních (semidefinitivních) dat z roku 2024 byla pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Na produkci krajského zemědělského odvětví se živočišná výroba podílela 53,5 %, což byl nejvyšší podíl mezi kraji.

- Sklizeň obilovin na zrno byla v roce 2025 druhá nejvyšší za dvacet let, sklizňové plochy však byly ve sledovaném období nejnižší. Nejvýznamnější plodinou pěstovanou v kraji je pšenice, mezi další důležité komodity patří kukuřice a řepa cukrová. Zemědělci z kraje jsou význačnými chovateli skotu i prasat. Chov drůbeže patří dlouhodobě k nejvýznamnějším odvětvím živočišné výroby v kraji i v mezikrajském srovnání.

- Rozloha lesů se za dobu existence kraje mírně zvýšila, jejich podíl na celkové výměře je však čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání. Rozšiřují se plochy holin. V lesích se zvyšuje podíl listnatých dřevin. Těžba dřeva v kraji v roce 2025 po maximu dosaženém v roce 2021 v kraji klesá na necelé dvě třetiny objemu z roku 2021.

- Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v podnicích se 100 a více zaměstnanci v roce 2025 v kraji dosáhly 334 mld. Kč, tj. druhé nejvyšší částky od vzniku kraje po maximu zaznamenaném v roce 2024. Objem tržeb v přepočtu na zaměstnance v kraji nadále patří k nejvyšším v mezikrajském srovnání, v roce 2025 kraj se 7,5 mil. Kč obsadil (stejně jako v roce předchozím) třetí nejvyšší příčku. Podíl tržeb z přímého vývozu v kraji v posledních čtyřech letech nedosahoval republikového průměru. Průměrné mzdy ve velkých průmyslových podnicích byly v posledních pěti letech mezi kraji třetí nejnižší.

- Pokles spotřeby elektrické energie v Pardubickém kraji (v roce 2023 bylo dosaženo dlouhodobého minima) se zastavil a přešel od roku 2024 (v souladu s celorepublikovým trendem) v mírný růst. Svou roční (netto) spotřebu elektřiny zvýšily v roce 2025 v kraji především domácnosti (o 7,7 % při celorepublikovém růstu

o 6,5 %). Po třech letech poklesu v roce 2025 meziročně vzrostla i spotřeba zemního plynu, a to zejména v kategorii menších odběratelů – v domácnostech o 9,9 %, mezi podnikateli pak o 8,3 %.

- V průběhu roku 2025 bylo v Pardubickém kraji vydáno 3 432 stavebních povolení, což znamenalo nejnižší počet od vzniku kraje v roce 2000. Oproti předchozímu roku se počet vydaných stavebních povolení v kraji snížil o 11,7 %, přičemž mezi okresy kraje došlo k poklesu ve 3 ze 4 okresů. Na Pardubicku se ovšem počet vydaných povolení meziročně zvýšil o 14,0 %, což znamenalo nejvyšší procentní nárůst mezi všemi okresy Česka. Průměrná hodnota na jedno vydané stavební povolení dosáhla v kraji v roce 2025 výše 4,8 mil. Kč a byla druhá nejnižší v mezikrajském srovnání.

- V roce 2025 bylo v kraji dokončeno 1 366 bytů, což znamenalo nejnižší hodnotu od roku 2018 a zároveň devátou nejnižší hodnotu za posledních 26 let (tj. od vzniku kraje). Nástavby, přístavby a vestavby se na dokončených bytech v kraji dlouhodobě podílí jen malou částí, do kategorie nové výstavby spadalo v roce 2025 celkem 81,2 % ze všech dokončených bytů v kraji. Zatímco v kraji se počet dokončených bytů mezi lety 2024 až 2025 snížil o 14,1 %, celostátně došlo v tomto období k nárůstu dokončené bytové výstavby o 10,4 %.

- Po cenovém propadu na trhu s nemovitostmi v roce 2023 nastalo oživení a v letech následujících již ceny nemovitostí rostou. Kupní cena rodinných domů v kraji se nachází na úrovni 85 % průměrné ceny v Česku a byla šestá nejnižší mezi regiony, průměrná kupní cena metru čtverečního bytové jednotky je pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání.

- V hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu Pardubického kraje se v roce 2025 ubytovalo 562 tis. hostů, což byl nejvyšší počet v dlouhodobém srovnání. Absolutní počet hostů nadále zůstává v mezikrajském srovnání nejnižší, po přepočtu na 1 000 obyvatel se jedná o čtvrtou nejnižší hodnotu. Průměrný počet přenocování domácích hostů v kraji v roce 2025 (2,6 noci) i zahraničních hostů (2,2 noci) patřil k nejnižším v posledních čtrnácti letech. Meziroční procentuální nárůst počtu pokojů v kraji (o 11,3 % při poklesu ve čtyřech krajích) a lůžek (o 10,2 % při poklesu v polovině krajů) byl mezi kraji nejvyšší. Po přepočtu na 1 000 obyvatel byl počet pokojů v HUZ čtvrtý nejnižší a lůžek pátý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Životní prostředí

- Dlouhodobě klesá výměra zemědělské půdy, zmenšují se plochy orné půdy a sadů, rozšiřují se plochy zahrad a trvalých travních porostů. Výměra půdy v ekologickém zemědělství patří trvale k nejnižším v mezikrajském srovnání.

- Zvláště chráněná území se rozkládají na 10 % rozlohy kraje. Od roku 2004 vzniklo 15 nových maloplošných chráněných území.

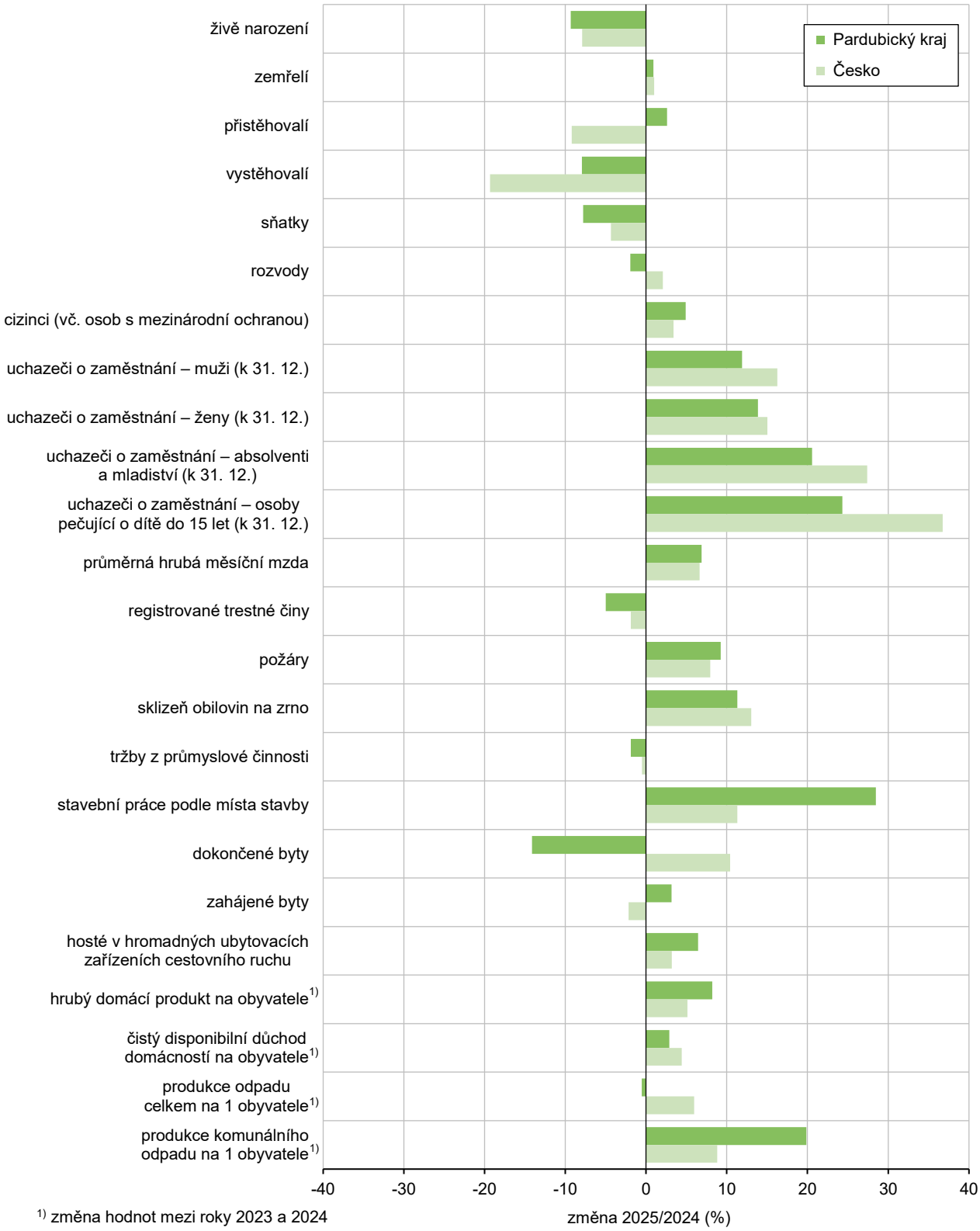
- Vodohospodářská zařízení v kraji vyrobila v roce 2025 třetí nejvyšší množství pitné vody mezi kraji Česka a podíl podzemních zdrojů na této výrobě byl nejvyšší v mezikrajském srovnání. Kraj má však zároveň nejnižší podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných. Zvyšuje se počet čistíren odpadních vod.

- Emise znečišťujících látek do ovzduší v kraji spíše klesají a můžeme hovořit o zlepšení stavu ovzduší. Nejhorší situace je u emisí oxidů síry, které jsou třetí nejvyšší ve srovnání krajů, a oxidů dusíku (čtvrté nejvyšší).

- Produkce odpadů v kraji se zvyšuje, relativní nárůst od roku 2017 byl nejvyšší v mezikrajském srovnání. Klesá produkce nebezpečných odpadů. Na jednoho obyvatele připadlo v roce 2024 celkem 583 kg odpadu, což bylo o 102 kg více než v roce 2017.

- Investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 byly druhé nejvyšší od roku 2020, v přepočtu na obyvatele však byly šesté nejnižší v mezikrajském srovnání. Investoři v kraji nejčastěji investovali do ochrany ovzduší a klimatu, v posledním roce však nejvyšší objem financí směřoval na nakládání s odpadními vodami.

Změna hodnot vybraných ukazatelů v Pardubickém kraji a Česku mezi roky 2024 a 2025

1) změna hodnot mezi roky 2023 a 2024

1. Demografický vývoj

Do demografického vývoje Pardubického kraje i celého Česka v posledních letech zasáhla nejprve pandemie covidu-19 spojená s vysokými počty zemřelých, následně pak válečný konflikt na Ukrajině, který vyvolal silnou uprchlickou imigrační vlnu a přispěl tak k rekordním přírůstkům počtu obyvatel stěhováním. Od roku 2022 výrazně klesá počet narozených dětí, což vede k přirozenému úbytku obyvatel. Celkový populační růst kraje tak v posledních letech zajišťuje téměř výhradně zahraniční migrace. Pokračující proces stárnutí populace se projevuje růstem podílu seniorů v populaci a zvyšováním průměrného věku obyvatel. Pozitivním trendem je prodlužující se střední délka života.

Sídelní struktura

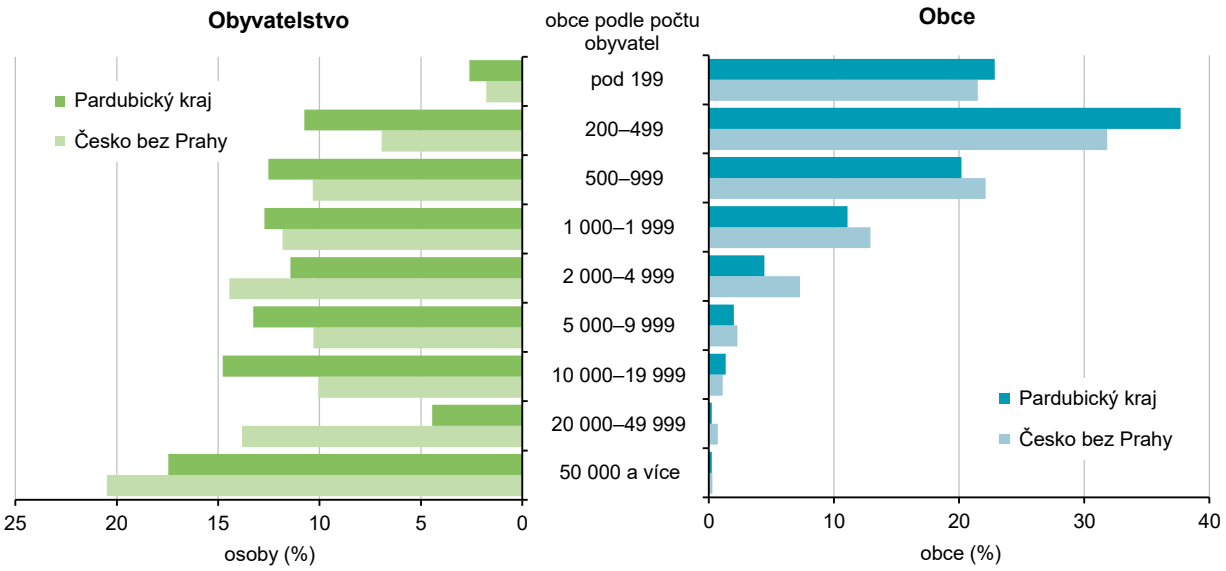
Rozlohou 4 519 km^2 je Pardubický kraj pátým nejmenším krajem Česka, počtem obyvatel (531 tis.) zaujímá čtvrtou nejnižší příčku.

Pardubický kraj je pátým nejmenším krajem České republiky, svojí rozlohou 4 519 km^2 zaujímá necelých 6 % území státu. V kraji žilo ke konci roku 2025 celkem 530 950 obyvatel (5 % z celkového počtu obyvatel ČR), což představuje čtvrtý nejnižší počet obyvatel mezi 14 kraji republiky; méně obyvatel žije pouze v Kraji Vysočina (516,0 tis.), Libereckém (448,6 tis.) a Karlovarském (292,0 tis.) kraji. Nejlidnatějším krajem Česka je s 1 477,1 tis. obyvateli Středočeský kraj, hranici jednoho milionu obyvatel překračuje ještě Hl. město Praha (1,41 mil.) a kraje Jihomoravský (1,23 mil.) a Moravskoslezský (1,18 mil.).

V kraji je 38 obcí se statutem města.

Z administrativně-správního hlediska se Pardubický kraj člení na 4 okresy, 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (obce III. stupně), 26 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně) a 451 obcí (7 % z celkového počtu obcí v Česku). Ke konci roku 2025 mělo 38 obcí v kraji statut města a dalších 12 obcí statut městyse.

Graf 1.1 Sídelní struktura Pardubického kraje a Česka bez Prahy k 31. 12. 2025

Čtyři pětiny obcí v kraji mají méně než 1 000 obyvatel; v těchto obcích žije čtvrtina krajské populace.

Pro sídelní strukturu Pardubického kraje je typické vysoké zastoupení malých obcí (měřeno počtem obyvatel). Ve velikostních skupinách obcí do 1 000 obyvatel se v roce 2025 nacházelo 80,7 % obcí v kraji (při 75,4% průměru Česka bez Prahy), což byl čtvrtý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání po Kraji Vysočina (90,5 %), Jihočeském (82,4 %) a Královéhradeckém kraji (81,5 %). V této velikostní skupině obcí ke konci roku 2025 žilo 25,9 % populace kraje, což byl druhý nejvyšší podíl mezi kraji po kraji Vysočina (34,8 %) při 19,0% republikovém průměru (bez Prahy). Nadprůměrný je v kraji také podíl obyvatel žijících ve městech s pěti až deseti tisíci

obyvateli (13,3 % při 10,3% republikovém průměru) a ve městech s deseti až dvaceti tisíci obyvateli (14,8 % proti 10,1 % v Česku). Do zbývajících dvou největších velikostních skupin patří v kraji pouze města Chrudim a Pardubice a ve srovnání s republikovým průměrem je podíl obyvatel žijících v těchto kategoriích výrazně nižší (21,9 % v kraji oproti 34,3 % v Česku).

V krajském městě žije 17,5 % obyvatel kraje.

Ve 38 městech Pardubického kraje žilo ke konci roku 2025 celkem 322,9 tisíc obyvatel a městské obyvatelstvo tak tvořilo 60,8 % krajské populace (5. nejnižší podíl v mezikrajském srovnání při 68,5% republikovém průměru). V dlouhodobém pohledu podíl městského obyvatelstva v kraji mírně klesá. Nejlidnatějším městem bylo ke konci roku 2025 krajské město Pardubice s 92,7 tis. obyvateli (17,5 % obyvatel kraje), početně nejmenším městem zůstal Brandýs nad Orlicí s 1,3 tis. obyvateli. Mezi okresy Pardubického kraje se nejvyšším podílem městského obyvatelstva vyznačuje okres Pardubice (68,9 %), nejnižším pak okres Svitavy (48,7 %). Mezi správními obvody ORP v kraji se podíl městského obyvatelstva pohyboval od 37,4 % v SO ORP Litomyšl po 84,7 % na Českotřebovsku.

Hustota zalidnění v kraji je pod republikovým průměrem.

Na 1 km^2 připadalo k 31. 12. 2025 v Pardubickém kraji 117 obyvatel, což bylo o 21 osob méně, než činil republikový průměr; v mezikrajském srovnání šlo o šestou nejnižší hustotu zalidnění. Hustota zalidnění mezi kraji Česka se přitom pohybovala v rozpětí od 2 836 osob na km^2 v Hl. městě Praze po 65 osob na km^2 v Jihočeském kraji.

Okres Svitavy je největším okresem z hlediska výměry, nejlidnatějším okresem je Pardubicko.

Největším okresem Pardubického kraje z hlediska rozlohy je okres Svitavy. Celkovou výměrou 1 379 km^2 k 31. 12. 2025 tvořil 31 % z rozlohy kraje a byl tak 14. největším okresem republiky z celkového počtu 77 (vč. Prahy). Nejmenším okresem kraje (a zároveň 27. nejmenším okresem v Česku) je okres Pardubice. Rozlohou 880 km^2 zaujímá necelou jednu pětinu výměry kraje, žije zde však celá třetina krajské populace a okres Pardubice je tak nejlidnatějším okresem kraje. Více než polovina (51 % v roce 2025) obyvatel okresu Pardubice žije v krajském městě. Pardubicko charakterizuje více než 2,5násobný počet obyvatel na km^2 oproti okresu Svitavy (206 proti 76). V okrese Ústí nad Orlicí připadá na 1 km^2 109 obyvatel a v okrese Chrudim 107 obyvatel.

Výrazné rozdíly ve struktuře osídlení lze pozorovat také mezi správními obvody ORP v kraji. Nejvyšší koncentrací obyvatel na km^2 se vyznačují SO ORP Pardubice (332) a Česká Třebová (222 obyvatel na 1 km^2 v roce 2025). Mezi nejméně zalidněné správní obvody patří Králicko (53) a Moravskotřebovsko (62).

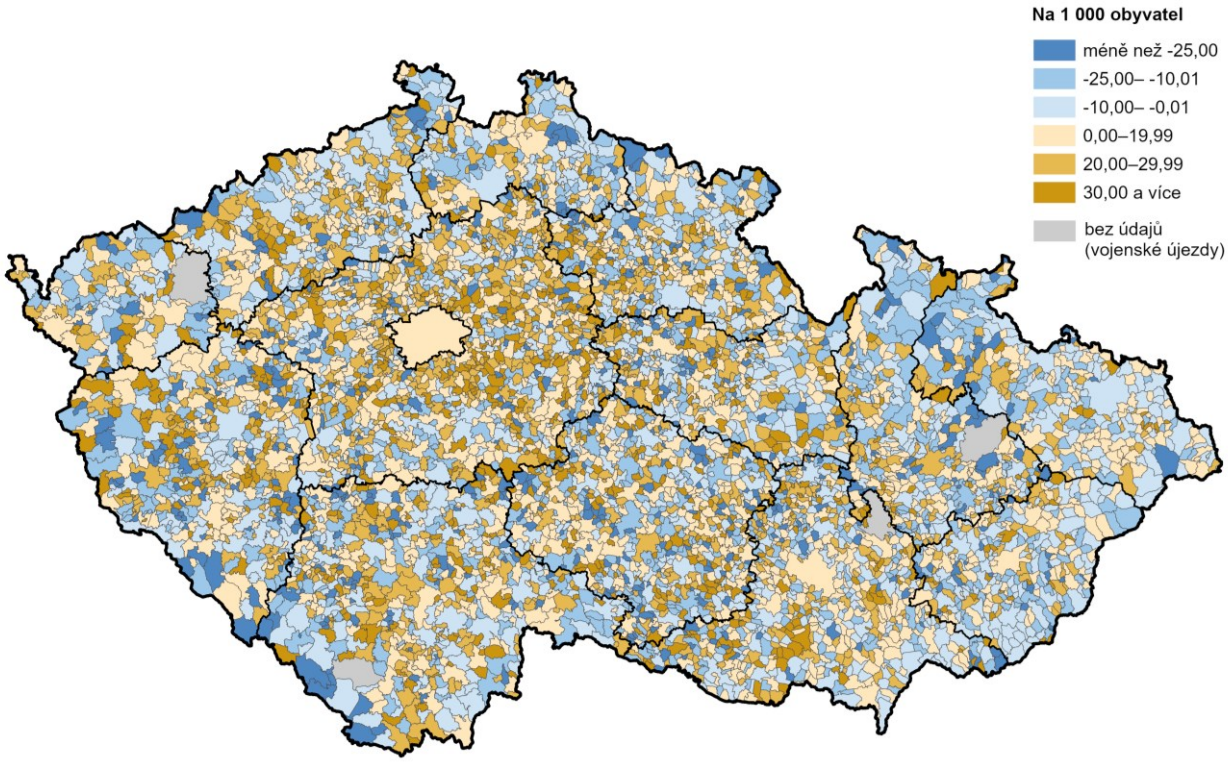
Počet a pohyb obyvatel

Ke konci roku 2025 žilo na území Pardubického kraje 531,0 tis. obyvatel, nejvíce od vzniku kraje.

K 31. 12. 2025 žilo na území Pardubického kraje celkem 530 950 osob včetně cizinců (263 231 mužů a 267 719 žen), což představovalo nejvyšší počet od vzniku kraje v roce 2000. K výraznému meziročnímu navýšení počtu obyvatel o více než 14 tis. osob došlo v kraji v roce 2022 v souvislosti s imigrační vlnou z válkou zasažené Ukrajiny. Celkový přírůstek obyvatel v roce 2023 byl již výrazně nižší (1,8 tis. obyvatel), v roce 2024 dosáhl záporné hodnoty (-91 osob), v průběhu roku 2025 pak celkový počet obyvatel kraje narostl o 481 osob.

Celkový počet obyvatel se v průběhu roku 2025 zvýšil v pěti krajích Česka, relativně (po přepočtu na 1 000 obyvatel) nejvíce ve Středočeském kraji (7,4 ‰) a Hl. městě Praze (6,6 ‰). Celkový relativní přírůstek počtu obyvatel v Pardubickém kraji (0,9 ‰) byl mezi kraji čtvrtý nejvyšší. Nejvyšší relativní úbytek počtu obyvatel zaznamenal Moravskoslezský (-5,3 ‰) a Karlovarský kraj (-4,0 ‰).

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v obcích v roce 2025

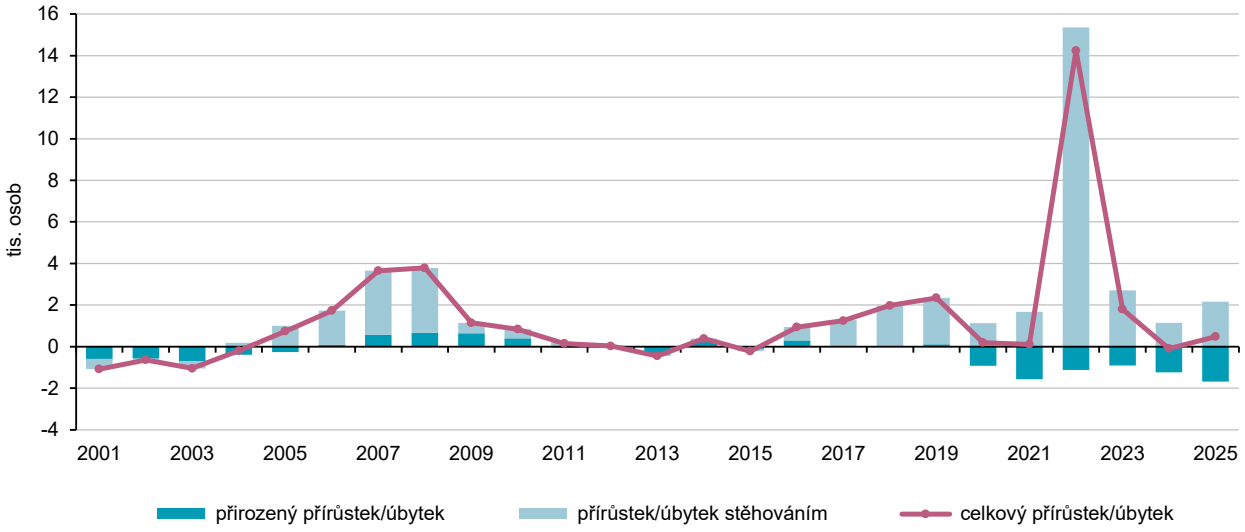

Zdroj: ČSÚ

Pokles počtu obyvatel přirozenou měnou pokračoval v Pardubickém kraji i v roce 2025.

Již šestým rokem v řadě se v kraji v roce 2025 snížil počet obyvatel přirozenou měnou, když počet zemřelých osob byl o 1 682 vyšší než počet živě narozených dětí (šlo o vůbec nejvyšší přirozený úbytek za dobu existence kraje). Zatímco v letech 2020 a 2021 stál v pozadí přirozeného úbytku zejména vysoký počet zemřelých v souvislosti s epidemií covidu-19, v následujících letech souvisel záporný přirozený přírůstek primárně s nízkými počty narozených.

Graf 1.2 Pohyb obyvatel v Pardubickém kraji

Stěhováním vzrostl v roce 2025 počet obyvatel kraje o 2,2 tis. osob.

Migrační přírůstek v roce 2025 v kraji dosáhl 2,2 tis. osob, což bylo ve srovnání s předchozím rokem o 1,0 tis. osob více. V dlouhodobém pohledu roste počet obyvatel Pardubického kraje především zásluhou zahraničního stěhování (trvale již

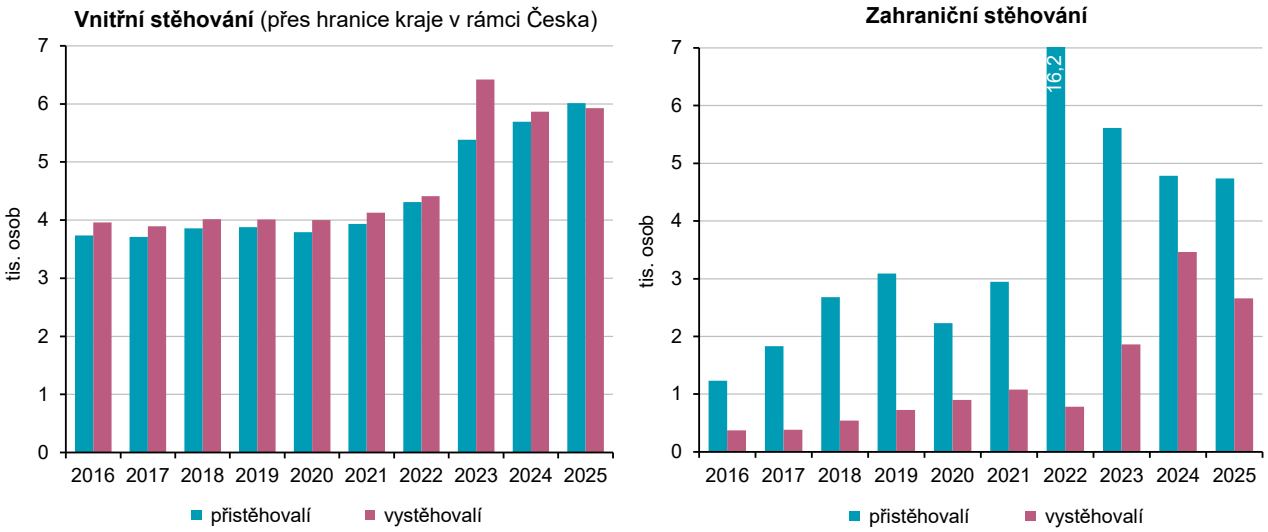
od roku 2004), v roce 2025 byl v kraji po čtrnácti letech evidován kladný přírůstek i tzv. vnitřní migrací (přes hranici kraje v rámci ČR).

Početní růst populace kraje je dlouhodobě spjat s kladným saldem zahraničního stěhování.

Do statistiky zahraniční migrace se v letech 2022 a 2023 promítl válečný konflikt na Ukrajině a s ním související silná vlna uprchlíků, z nichž velká část mířila na území Česka. Pardubický kraj získal zahraniční migrací v roce 2022 téměř 15,5 tis. obyvatel, z nichž 14,6 tis. tvořili občané Ukrajiny. V roce 2023 saldo zahraniční migrace (rozdíl počtu přistěhovalých ze zahraničí a vystěhovalých do zahraničí) sice meziročně výrazně pokleslo, i tak byl přírůstek ve výši 3,8 tis. osob druhý nejvyšší od vzniku kraje. Další snížení zahraničního migračního salda přinesly i roky 2024 a 2025, kdy se hodnoty navrátily na úroveň před příchodem válečných migrantů.

V průběhu roku 2025 se ze zahraničí na území Pardubického kraje přistěhovalo 4,7 tis. osob, do zahraničí se vystěhovalo 2,7 tis. osob (druhý nejvyšší počet v historii kraje; většinu vystěhovalých představovaly osoby s ukončenou dočasnou ochranou na území ČR). Zahraniční migrací tedy vzrostl počet obyvatel kraje o téměř 2,1 tis. osob (o 0,8 tis. více než v roce 2024). Nejvyšší kladné migrační saldo bylo v roce 2025 evidováno u občanů Ukrajiny (1,4 tis. osob), Filipín (418 osob) a Slovenska (108 osob).

Graf 1.3 Migrace v Pardubickém kraji

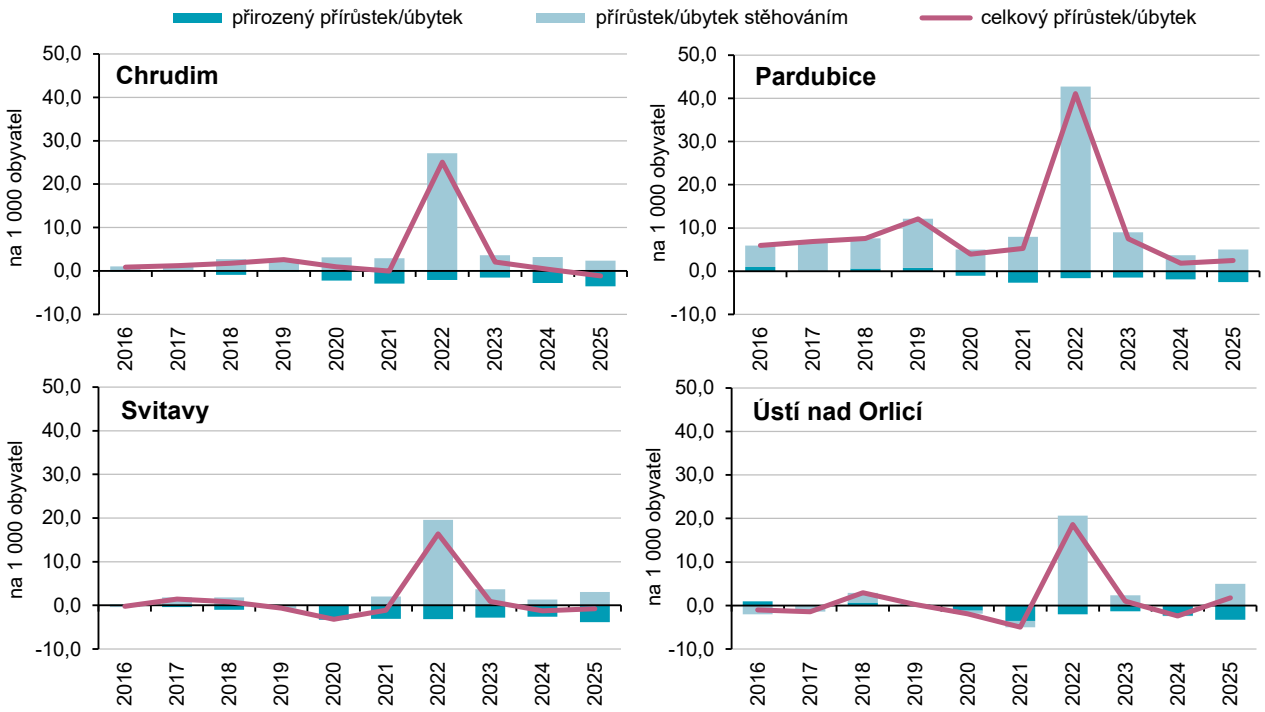

Poprvé od roku 2010 mírně vzrostl počet obyvatel kraje také zásluhou vnitřního stěhování.

Stěhováním mezi kraji Česka získal v roce 2025 Pardubický kraj 89 obyvatel (6 015 přistěhovalých a 5 926 vystěhovalých). V uplynulých pěti letech zaznamenával kraj záporné saldo stěhování především s Hl. městem Prahou (-1,7 tis. osob v období let 2021–2025) a Jihomoravským krajem (-376 osob). Nejvyšší kladné saldo vnitřní migrace měl Pardubický kraj v posledních pěti letech se sousedním Královéhradeckým krajem (+602 osob).

Počet obyvatel se meziročně zvýšil pouze v okresech Pardubice a Ústí nad Orlicí.

V průběhu roku 2025 vzrostl počet obyvatel v okresech Pardubice (+444 osob, 2,5 ‰) a Ústí nad Orlicí (+245 osob, 1,8 ‰). Ve zbývajících dvou okresech kraje se počet obyvatel oproti stavu na počátku roku snížil, nejvyšší celkový úbytek (-126 osob, -1,2 ‰) počtu obyvatel zaznamenalo Chrudimsko. Jediným okresem kraje, kde dlouhodobě (již od roku 2004) zaznamenáváme populační přírůstky, je okres Pardubice; podílí se na nich zejména kladné saldo migrace. Od roku 2020 byly každoročně ve všech okresech kraje evidovány záporné přirozené přírůstky, stejně tak se ve všech okresech v roce 2022 výrazně odrazila imigrační vlna válečných uprchlíků na hodnotách přírůstků stěhováním (viz Graf 1.4).

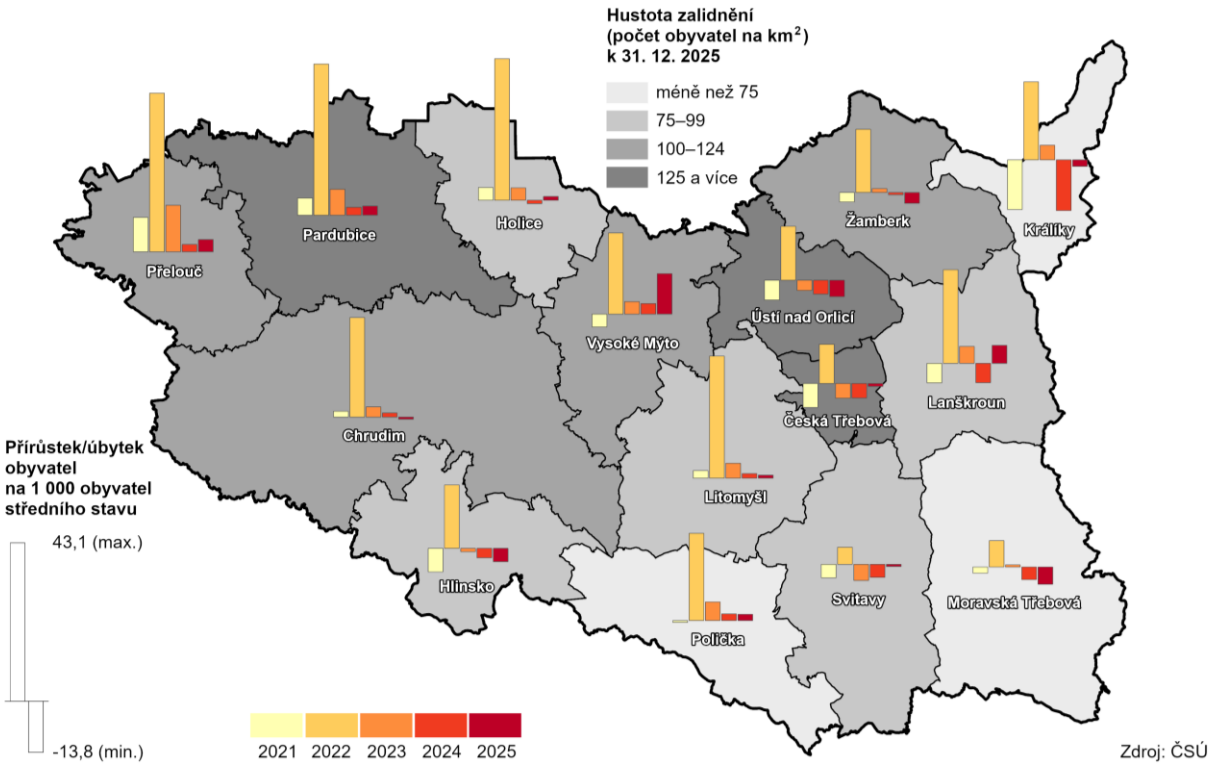
Graf 1.4 Pohyb obyvatel v okresech Pardubického kraje

Nejvyšší průměrné roční celkové přírůstky obyvatel v relativním vyjádření (na 1 000 obyvatel) v období 2021–2025 zaznamenaly správní obvody Přelouč, Pardubice a Holice.

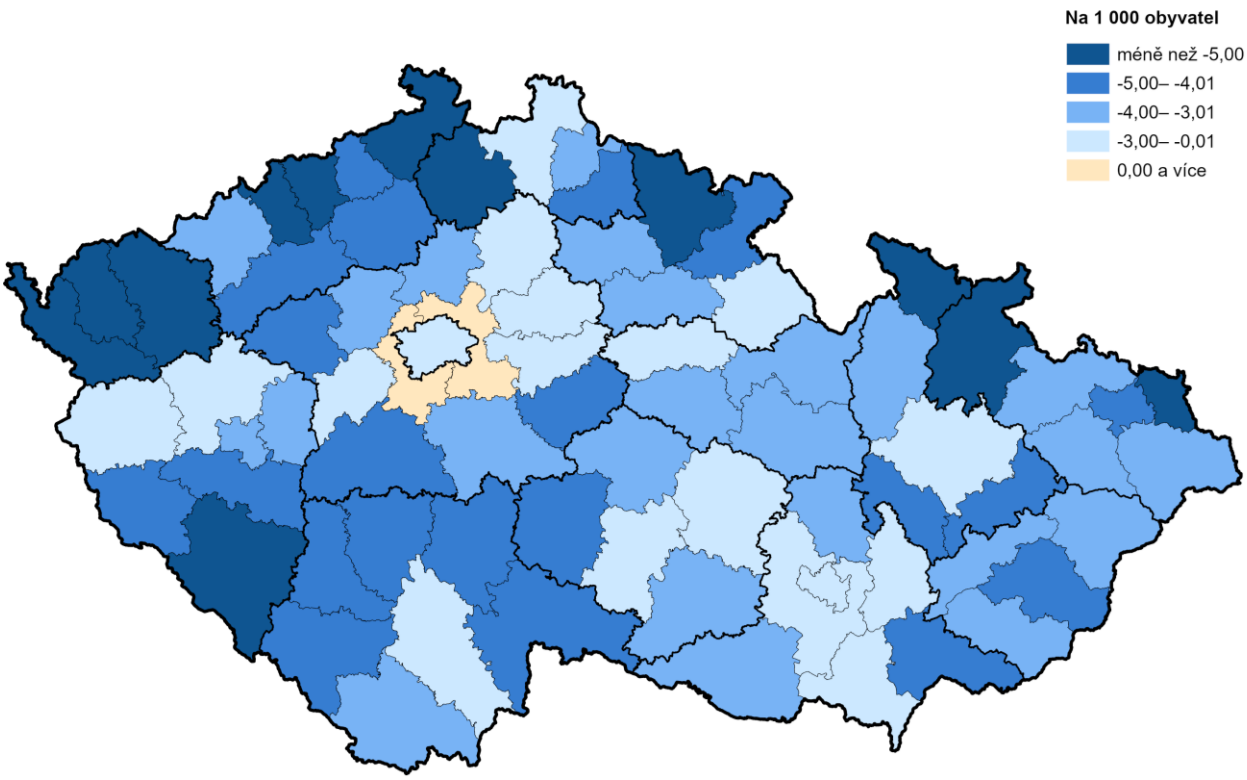
Dopad pandemie a válečného konfliktu na Ukrajině se v posledních letech projevil také na vývoji populačních přírůstků v jednotlivých správních obvodech ORP. Příchod uprchlíků stál v roce 2022 za kladnými celkovými přírůstky i v těch oblastech kraje, které byly do té doby dlouhodobě populačně ztrátové (Králicko, Českotřebovsko, Moravskotřebovsko, Svitavsko, Hlinecko). Celkové kladné populační přírůstky jsou v kraji dlouhodobě charakteristické pro Pardubicko a správní obvody v zázemí krajského města, tedy pro Přeloučsko a Holicko.

Pohyb obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností Pardubického kraje v letech 2021 až 2025

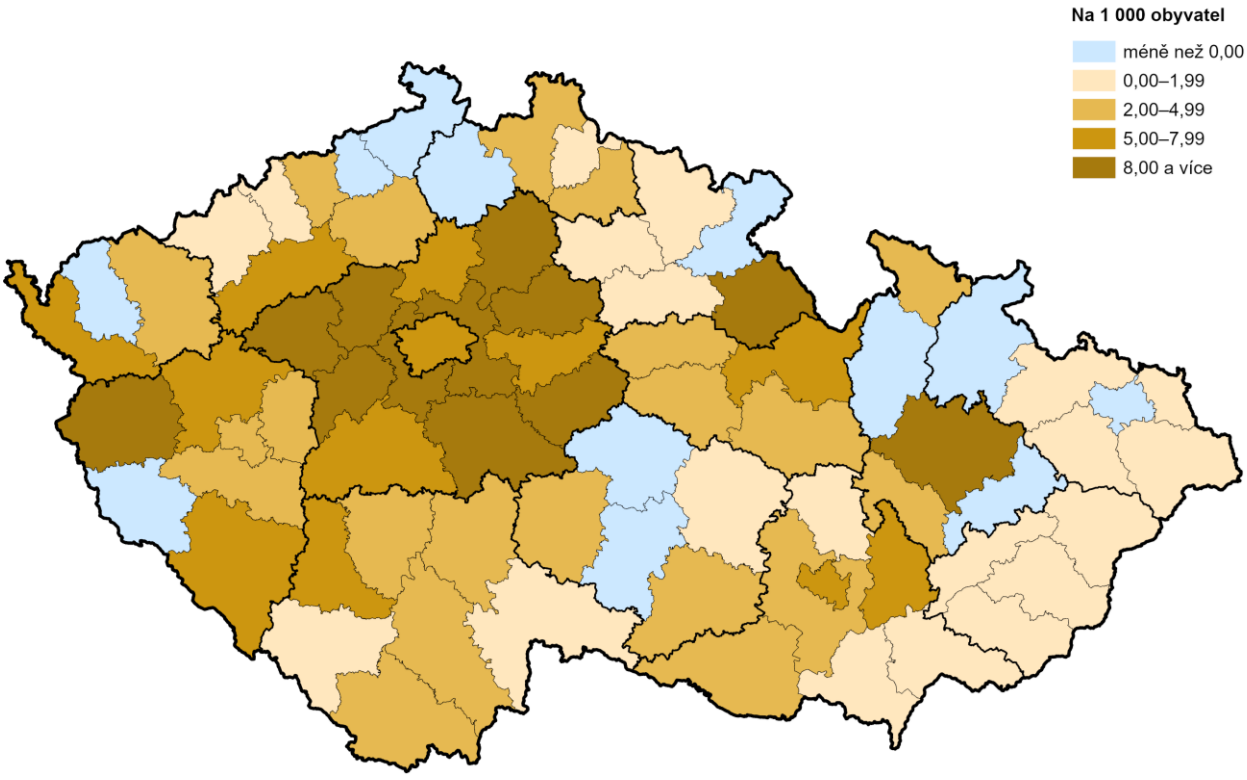
Následující kartogramy znázorňují přirozené a migrační přírůstky či úbytky v jednotlivých okresech Česka v roce 2025.

Přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel v okresech v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Přírůstek/úbytek počtu obyvatel stěhováním v okresech v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

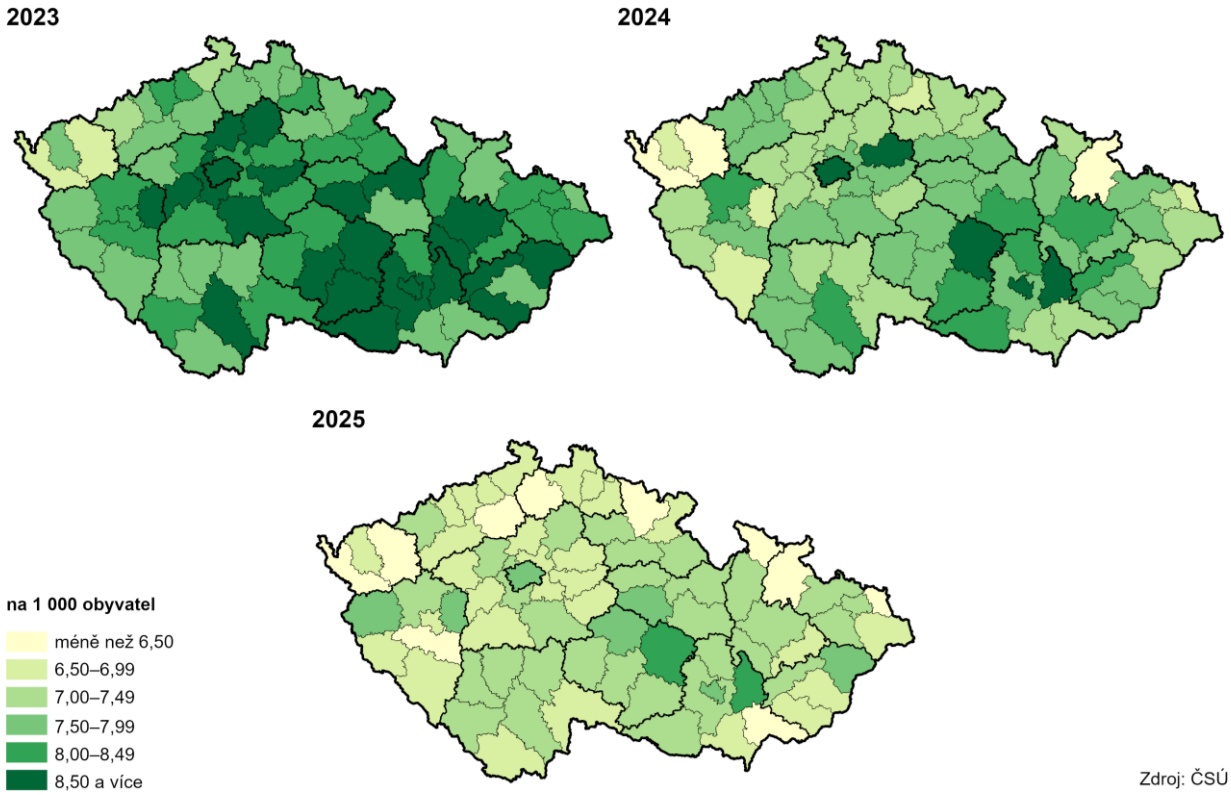
Počet živě narozených dětí se meziročně snížil již šestým rokem v řadě.

Během roku 2025 se v Pardubickém kraji živě narodilo 3 809 dětí (meziročně o 392 dětí méně, tj. o 9,3 %), nejméně od vzniku kraje. Počet narozených dětí se snížil již šestým rokem v řadě. Za klesajícími počty narozených dětí stojí kromě poklesu plodnosti žen částečně také věková skladba současných rodiček (ženy z populačně slabých ročníků 2. poloviny 90. let minulého století a začátku nultých let nového století). Narozených dětí meziročně ubylo ve všech krajích. Podíl živě narozených dětí s jiným než českým státním občanstvím na všech živě narozených v Pardubickém kraji v roce 2025 činil 7,0 % při 9,3% republikovém průměru. Mezi živě narozenými dětmi v loňském roce bylo 1 924 chlapců a 1 885 dívek, což odpovídá poměru 102 chlapců na 100 dívek. V posledních deseti letech se tento poměr pohyboval v kraji v rozmezí od 102 do 111.

Mezi okresy kraje byla v roce 2025 nejvyšší porodnost na Chrudimsku.

Na 1 000 obyvatel středního stavu v roce 2025 připadalo v kraji 7,2 živě narozených dětí při republikovém průměru 7,1 ‰, mezi všemi kraji Česka šlo o pátou nejvyšší hodnotu. Relativně nejvíce dětí se v rámci kraje narodilo na Chrudimsku (7,8 ‰), nejméně pak shodně na Orlickoústecku a Pardubicku (7,0 ‰).

Živě narození v okresech v letech 2023 až 2025

Zdroj: ČSÚ

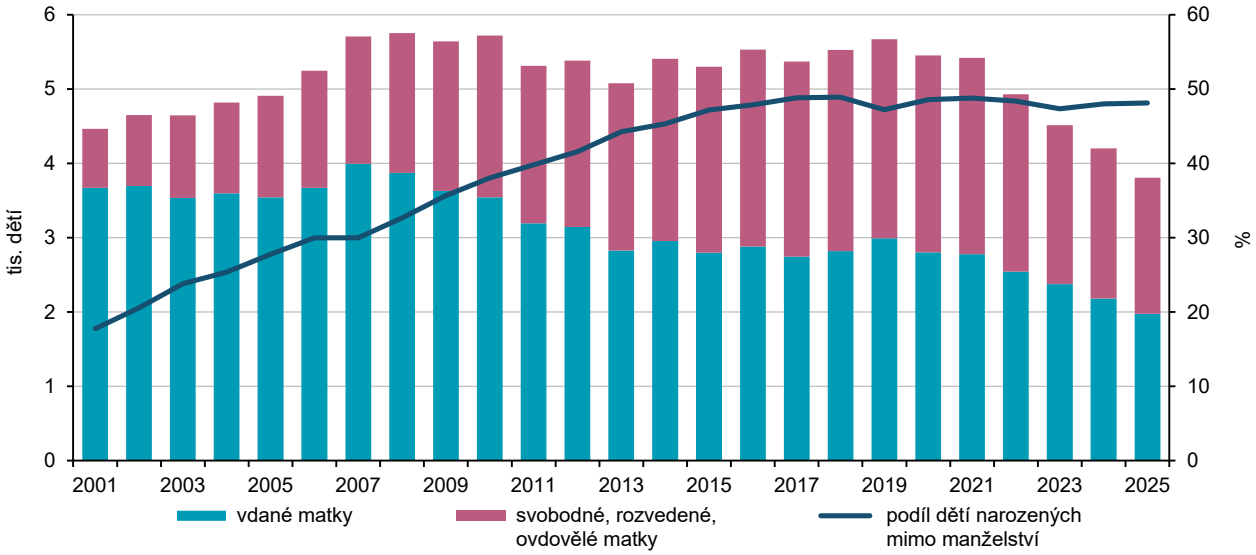
Meziroční pokles se v roce 2025 projevil u dětí všech pořadí.

Struktura živě narozených dětí podle pořadí je v dlouhodobém pohledu poměrně stabilní. V posledních deseti letech představovaly prvorozené děti v průměru 46 % ze všech živě narozených dětí v kraji, druhorozené 39 % a děti narozené ve třetím či vyšším pořadí 15 %. Meziročně se v roce 2025 snížily absolutní počty dětí všech pořadí (o 6 % u prvorozených, o 12 % u druhorozených a o 11 % u dětí vyšších pořadí).

Průměrný věk matek při narození prvního dítěte vzrostl v kraji za posledních deset let o 0,8 roku.

Průměrný věk matky při narození dítěte vzrostl v Pardubickém kraji za posledních deset let o 0,6 roku a v roce 2025 dosáhl 30,5 let (o 0,1 roku pod průměrem ČR). Průměrný věk prvorodiček činil 28,9 roku (0,3 roku pod republikovým průměrem), v mezikrajském srovnání šlo o osmou nejnižší hodnotu. V průměru nejstarší byly ženy při porodu prvního dítěte v Hl. městě Praze (30,8 roku), nejmladší pak v Ústeckém kraji (27,6 roku). Za posledních deset let vzrostl průměrný věk prvorodiček v kraji o 0,8 roku.

Graf 1.5 Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Pardubickém kraji

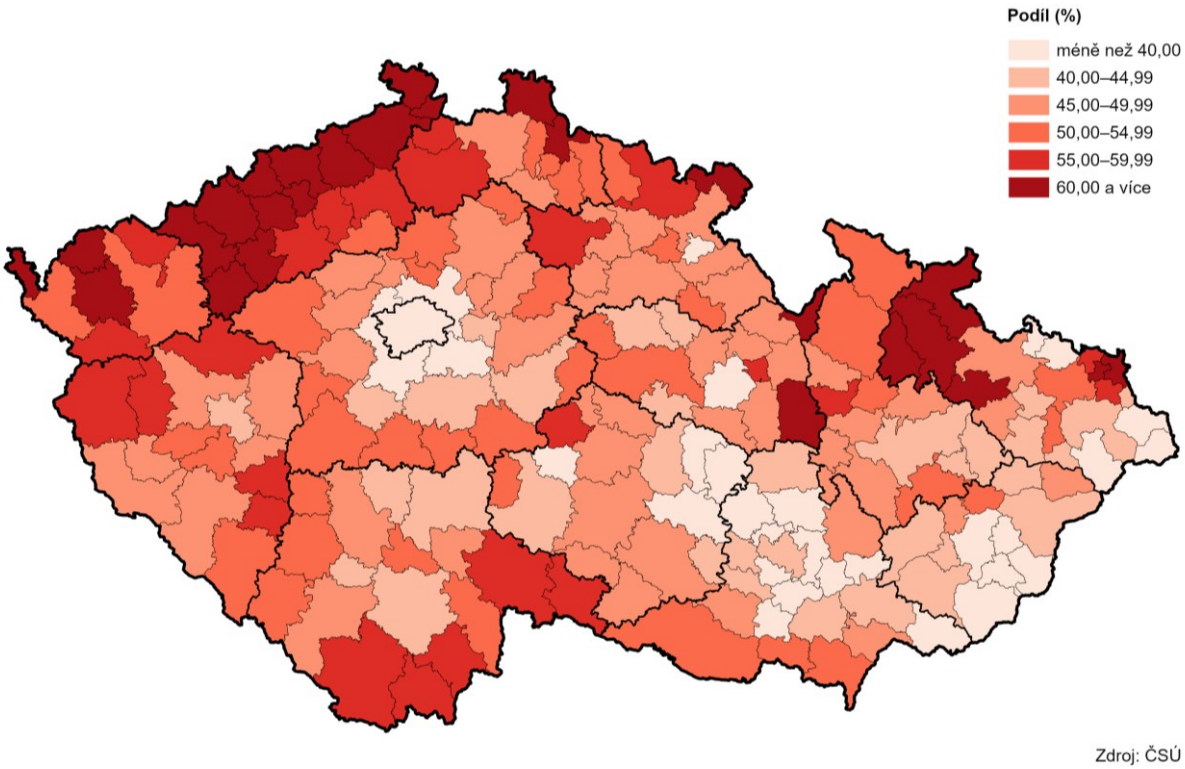

Mimo manželství se narodila téměř polovina dětí.

Mimo manželství se v kraji v roce 2025 narodilo celkem 1 833 dětí, tj. 48,1 % ze všech živě narozených dětí (o 0,1 procentního bodu více než v předchozím roce). V mezikrajském srovnání šlo o osmý nejnižší podíl při 46,8% republikovém průměru. Podíl dětí narozených mimo manželství narůstal v kraji každoročně až do roku 2018 (48,9 % představuje dosud nejvyšší podíl), v následujících letech jeho hodnoty kolísaly. Dlouhodobě nejnižší zastoupení mají děti narozené mimo manželství v Hl. městě Praze (37,3 % v roce 2025), nejvyšší pak v Ústeckém kraji (63,7 %).

Nejvyšší měrou jsou děti narozené mimo manželství zastoupeny mezi prvorozenými dětmi (55,7 %), 42,1 % byl v kraji v roce 2025 podíl narozených mimo manželství mezi druhorozenými a 41,8 % u dětí vyšších pořadí.

Živě narození mimo manželství ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v roce 2025

Zdroj: ČSÚ

Nejnižší podíl dětí narozených mimo manželství je dlouhodobě evidován v okrese Pardubice.

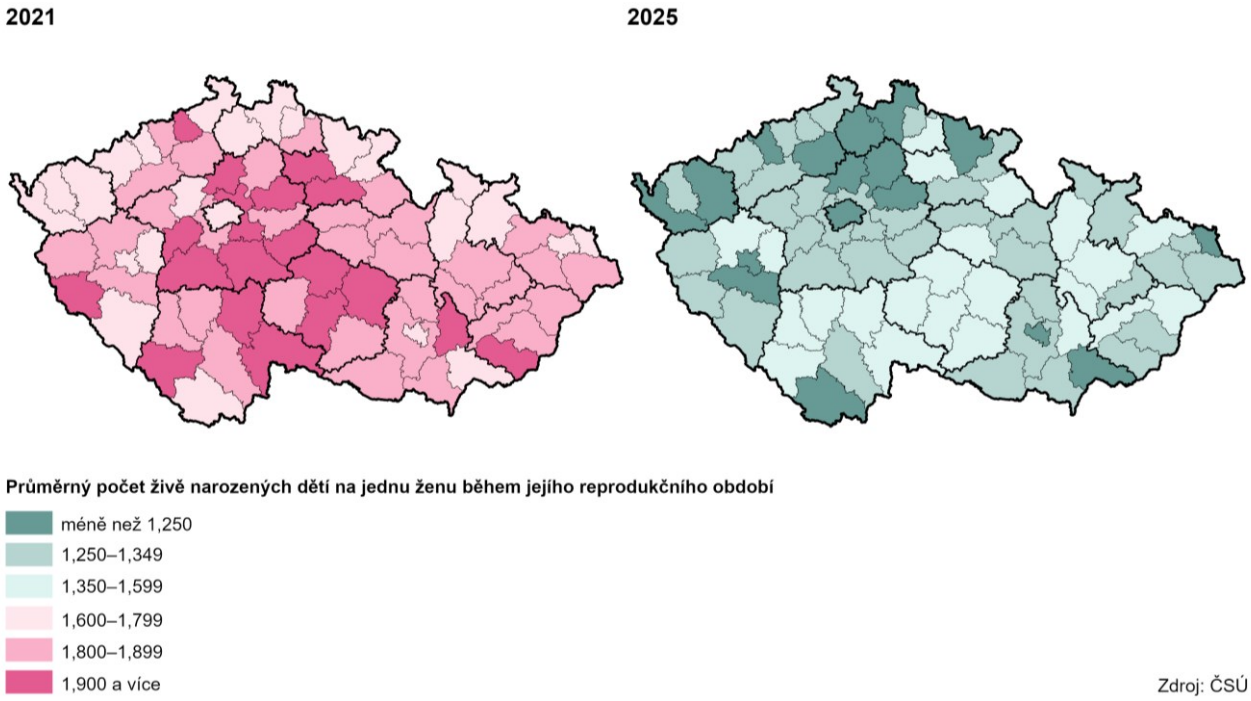
Mezi okresy kraje dosahuje podíl dětí narozených neprovdaným matkám dlouhodobě nejnižších hodnot v okrese Pardubice (45,2 % v roce 2025), nejvyšší hodnoty byly v poslední dekádě nejčastěji evidovány v okrese Chrudim (51,2 % v roce 2025). Mezi správními obvody ORP kraje se podíl narozených mimo manželství v roce 2025 pohyboval od 36,3 % na Litomyšlsku (10. nejnižší podíl mezi všemi 206 SO ORP Česka) po 64,8 % na Králicku.

Úhrnná plodnost v kraji v roce 2025 byla nejnižší za posledních dvacet let.

Úhrnná plodnost[1] žen v Pardubickém kraji od roku 2021, kdy dosáhla historicky nejvyšší hodnoty za dobu existence kraje (1,85 dítěte na jednu ženu), výrazně klesá. V roce 2025 připadalo v kraji na jednu ženu 1,33 dítěte, což představuje minimum za posledních dvacet let. Sestupný trend byl zaznamenán ve všech krajích Česka. V mezikrajském srovnání se Pardubický kraj zařadil na šestou nejvyšší pozici, když první příčku obsadil s hodnotou 1,42 Kraj Vysočina a poslední náležela Praze (1,15); republikový průměr v roce 2025 činil 1,28 dítěte na jednu ženu.

Mezi okresy Pardubického kraje byla nejvyšší hodnota úhrnné plodnosti v roce 2025 zaznamenána na Chrudimsku, které s hodnotou 1,47 dítěte na jednu ženu zaujímalo druhou pozici mezi všemi 77 okresy Česka.

Úhrnná plodnost v okresech v letech 2021 a 2025

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšší intenzitou plodnosti se v roce 2025 v kraji vyznačovaly ženy ve věku 29 let.

V roce 2025 připadlo v průměru na 1 000 žen ve věku 30–34 let 90 živě narozených dětí, jen nepatrně nižší (89 narozených na 1 000 žen) byla intenzita plodnosti u 25–29letých žen. Z pohledu jednoletých věkových skupin příslušela v roce 2025 nejvyšší intenzita plodnosti ženám ve věku 29 let (108 živě narozených dětí na 1 000 žen).

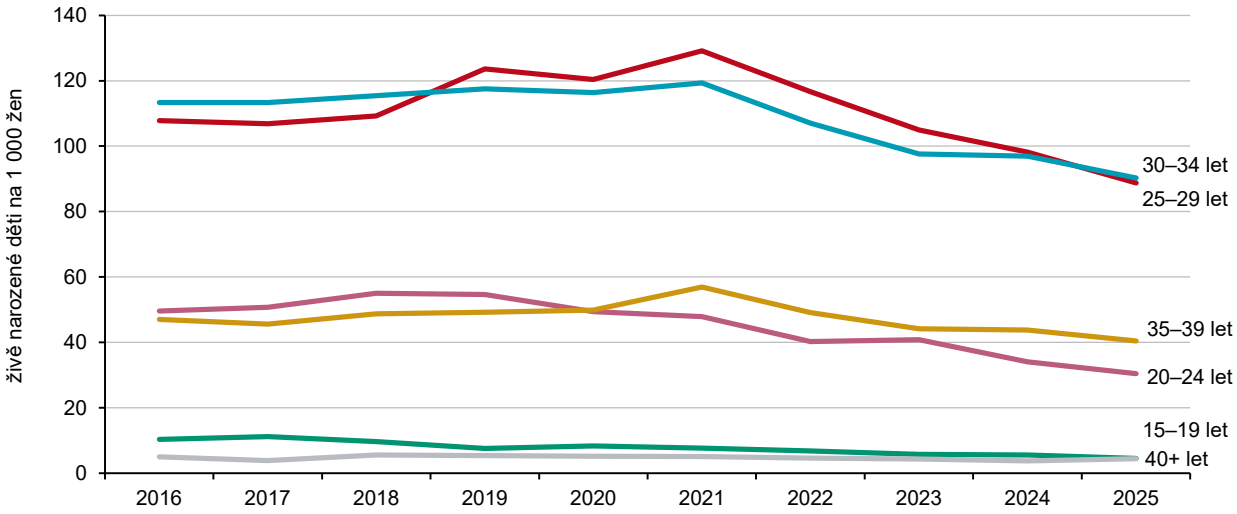
Plodnost se v posledních letech snižovala ve všech věkových skupinách žen.

K poklesu plodnosti docházelo v posledních pěti letech napříč všemi věkovými kategoriemi žen. Z hlediska pětiletých věkových skupin bylo snížení nejvíce patrné u žen do 19 let (pokles o 40 % oproti roku 2021) a dále u žen ve věku 20–24 let (-36 %). O necelou třetinu (31 %) nižší byla v roce 2025 ve srovnání s rokem 2021

[1] Úhrnná plodnost udává průměrný počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném kalendářním roce zůstaly během celého jejího reprodukčního období (15–49 let) neměnné. Hodnota úhrnné plodnosti 2,1 zajišťuje prostou reprodukci obyvatelstva.

plodnost žen 25–29letých a 35–39letých. Ve věkové skupině žen 30–34letých se intenzita plodnosti v uvedeném období snížila o necelou čtvrtinu.

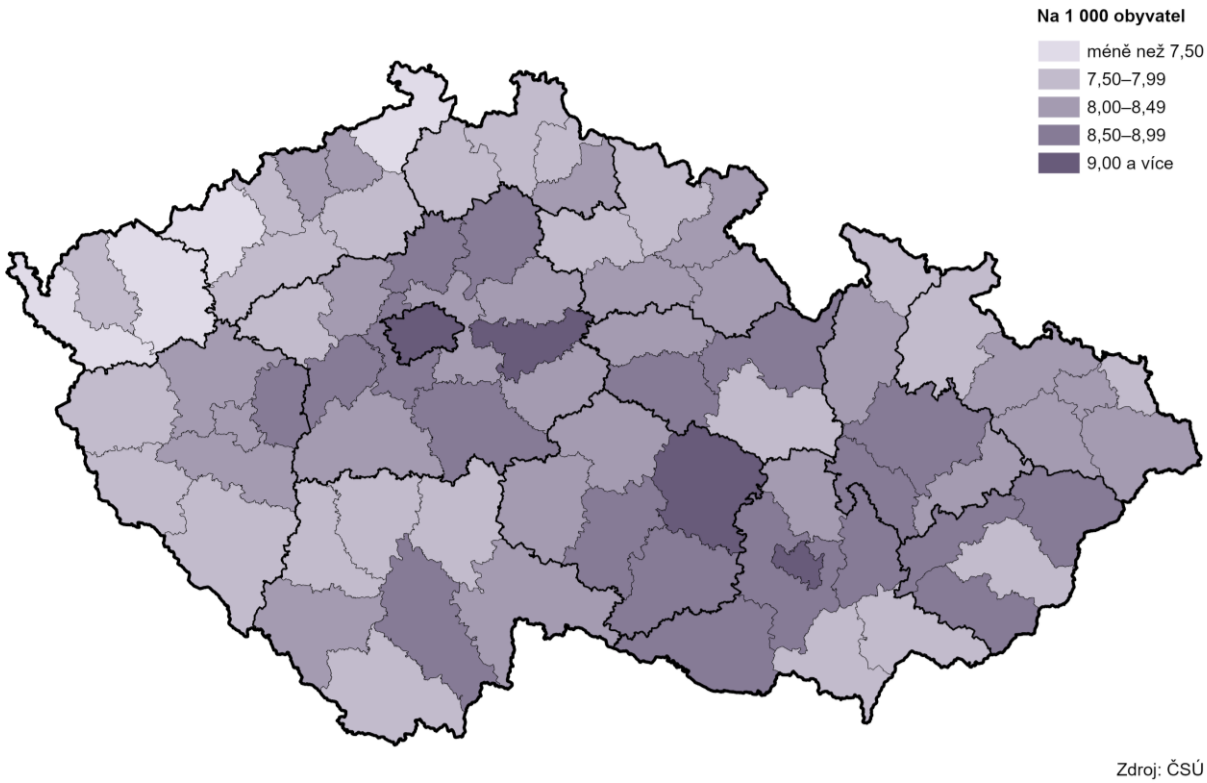
Graf 1.6 Míry plodnosti žen podle věku v Pardubickém kraji

Počet zemřelých meziročně mírně vzrostl.

V roce 2025 zemřelo v Pardubickém kraji 5 491 osob, což bylo o 49 osob více než v předchozím roce. Veškerý přírůstek zemřelých připadl na ženy (nárůst o 82 na 2 685 osob), počet zemřelých mužů se meziročně snížil (o 33 na 2 806). Úmrtnost vyjádřená počtem zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu dosáhla v kraji 10,4 ‰ při shodném republikovém průměru, mezi kraji byla čtvrtá nejnižší.

Zemřelí v okresech v roce 2025

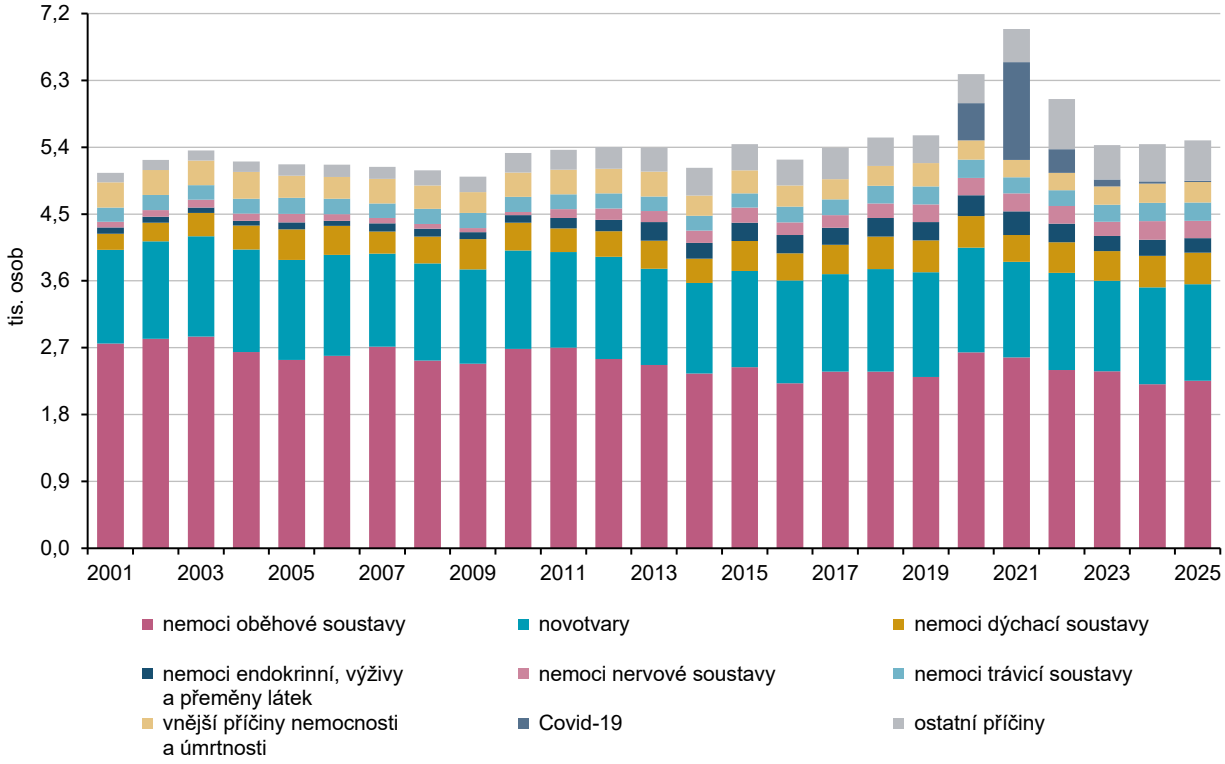

Zdroj: ČSÚ

Tři pětiny zemřelých žen v kraji v roce 2025 byly starší 80 let.

Celkem 84,8 % zemřelých v kraji v roce 2025 bylo starších 65 let. Podíl starších seniorů (80 a víceletých) činil 36,7 % u mužů a 59,4 % u žen. Nejvyšší absolutní počet zemřelých mezi muži byl evidován ve věkové skupině 75–79 let (528 osob, tj. 18,8 % všech zemřelých mužů), u žen pak ve skupině 85–89 let (520 osob, tj. 19,4 % zemřelých žen).

Graf 1.7 Zemřelí podle vybraných příčin smrti v Pardubickém kraji

Nejvíce úmrtí bylo způsobeno některým z onemocnění oběhové soustavy.

Nejvíce úmrtí je dlouhodobě způsobeno nemocemi oběhové soustavy – v roce 2025 představovaly 37,8 % všech úmrtí mužů a 44,5 % úmrtí žen. Zdaleka nejčastěji jde o ischemické nemoci srdeční, které byly v roce 2025 příčinou 16,6 % všech úmrtí mužů a 14,2 % úmrtí žen v Pardubickém kraji. V pořadí druhou nejčastější příčinou úmrtí jsou novotvary (25,9 % úmrtí mužů a 21,3 % úmrtí žen). Méně četná jsou úmrtí na nemoci dýchací soustavy (8,4 % úmrtí mužů a 7,0 % úmrtí žen) a vnější příčiny (7,1 % zemřelých mužů a 3,0 % zemřelých žen). Uvedené pořadí prvních tří nejčastějších skupin příčin smrti je dlouhodobě stálé, výjimkou byly roky 2020 a 2021, kdy třetí, resp. druhé místo obsadilo onemocnění covid-19.

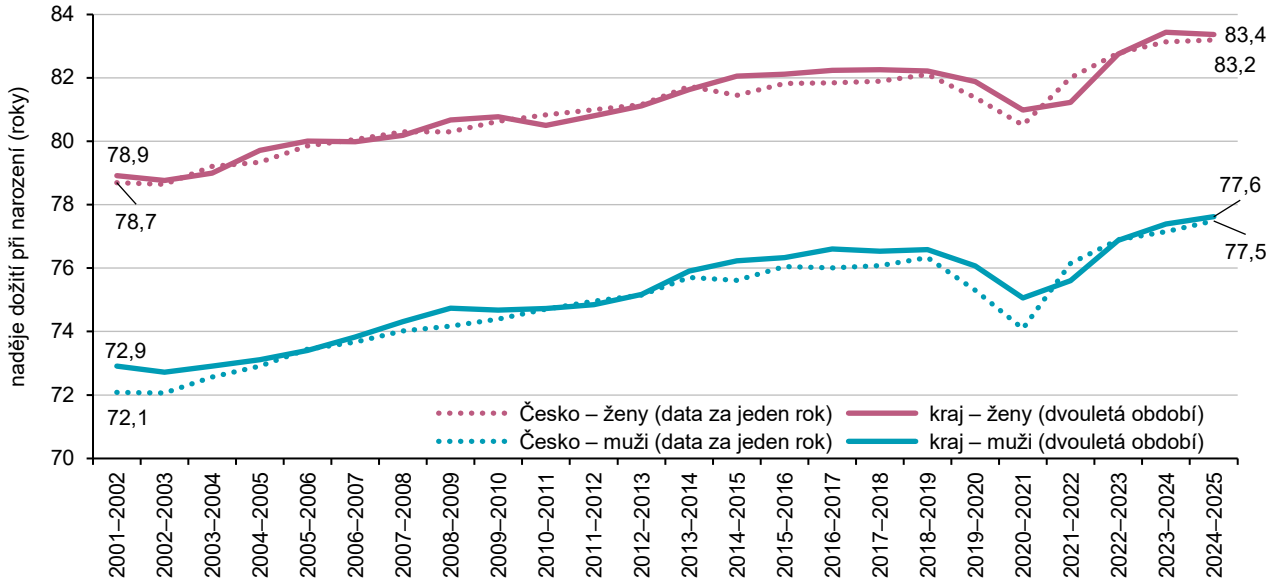
Kojenecká úmrtnost v kraji v roce 2025 byla ve srovnání s republikovým průměrem nižší.

V roce 2025 zemřelo v Pardubickém kraji 7 dětí do 1 roku (o 2 méně než v roce 2024), z toho 5 dětí do 28 dnů po narození (o 3 méně oproti roku 2024). Kojenecká úmrtnost (zemřelí do 1 roku na 1 000 živě narozených) dosáhla hodnoty 1,8 ‰ (v celém Česku 2,5 ‰).

Pokračuje pozitivní trend vývoje naděje dožití při narození.

Naděje dožití (střední nebo očekávaná délka života) vyjadřuje, kolik let (průměrně) má před sebou osoba v daném věku za předpokladu zachování aktuální intenzity úmrtnosti. Střední délka života se v kraji i celém Česku dlouhodobě prodlužovala (rychleji u mužů), pozitivní trend vývoje tohoto ukazatele narušila v letech 2020 a 2021 pandemie onemocnění covid-19. V následujících letech naděje dožití již opět rostla a v roce 2025 překonala předcovidovou úroveň. Od roku 2001 vzrostla v Pardubickém kraji naděje dožití při narození u mužů o 4,7 roku na 77,6 let (údaj za dvouleté období 2024–2025) a u žen o 4,5 roku na 83,4 let.

Graf 1.8 Naděje dožití při narození v Pardubickém kraji a Česku

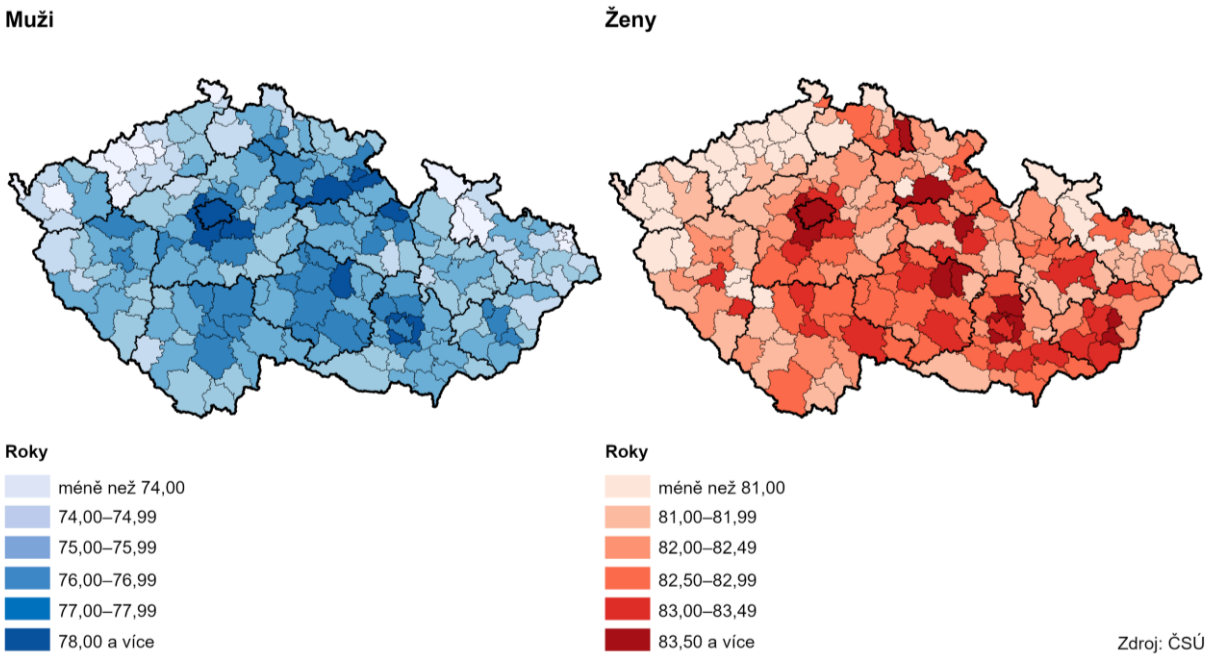

Hodnoty očekávané střední délky života mužů i žen v Pardubickém kraji mírně převyšují průměr Česka.

Hodnoty naděje dožití při narození mužů i žen v Pardubickém kraji mírně převyšovaly celorepublikový průměr. Střední délka života v Pardubickém kraji byla v mezikrajském srovnání v období 2024–2025 v případě mužů šestá nejvyšší, v případě žen pak sedmá nejvyšší. Z porovnání hodnot naděje dožití při narození mezi kraji Česka zjišťujeme nejdelší očekávanou délku života mužů i žen v Hl. městě Praze (79,2 roku, resp. 84,6 roku). Oblastí s nejnižší nadějí dožití mužů i žen byl Ústecký kraj (75,4 roku u mužů a 81,0 roku v případě žen).

Prodlužuje se také očekávaná průměrná délka života ve věku 65 let.

Naděje dožití může být počítána pro jakýkoliv věk. Muž, který v období let 2024–2025 v Pardubickém kraji dovršil 65 let, má pravděpodobně před sebou ještě 17,3 let života (o 3,1 roku více než v období let 2001–2002), stejně stará žena pak 21,0 let života (nárůst o 3,7 roku).

Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2021 až 2025

Naděje dožití mužů v SO ORP Žamberk byla desátá nejvyšší mezi všemi správními obvody v Česku.

Naděje dožití za správní obvody ORP je z důvodu eliminace nahodilých výkyvů ve vývoji úmrtnosti počítána za pětiletá období. V průměru nejdelší očekávanou délku života měli mezi správními obvody ORP v kraji v období let 2021–2025 muži na Žambersku (78,1 roku). Nejvyšší hodnotu naděje dožití žen evidujeme na Vysokomýtsku a Hlinecku (shodně 83,5 roku). Nejméně příznivá hodnota střední délky života byla zjištěna u mužů na Svitavsku (74,7 roku) a u žen na Králicku (80,6 roku).

Mezi všemi 206 správními obvody ORP v Česku (vč. Prahy) byla naděje dožití mužů při narození v SO ORP Žamberk ve sledovaném pětiletém období desátá nejvyšší. Naděje dožití žen v SO ORP Vysoké Mýto byla při srovnání všech obvodů ORP 11. nejvyšší, Hlinecko se řadilo na 14. nejvyšší příčku.

V roce 2025 byl v Pardubickém kraji uzavřen nejnižší počet sňatků od vzniku kraje.

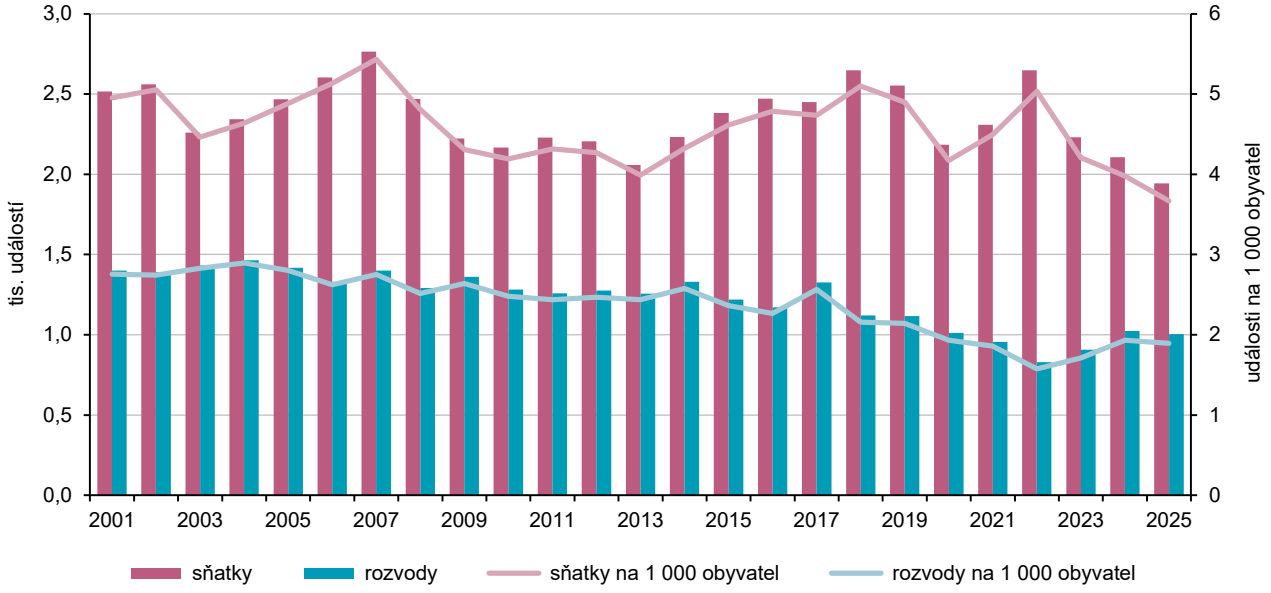
Roční počty sňatků v Pardubickém kraji v poslední dekádě kolísaly. Méně sňatků bylo uzavřeno v letech 2020 a 2021 v období pandemie covidu-19 (2,2, resp. 2,3 tis.), následoval výrazný meziroční nárůst na 2,6 tis. sňatků v roce 2022 a poté pokles až na 1 943 v roce 2025 (meziročně o 164 sňatků méně), což představuje nejnižší počet za dobu existence kraje. V relativním vyjádření (po přepočtu na 1 000 obyvatel) dosáhla sňatečnost v Pardubickém kraji v roce 2025 hodnoty 3,67 ‰, což byla hodnota pod úrovní republikového průměru (3,91 ‰) a zároveň druhá nejnižší sňatečnost mezi kraji. Více než 13 % manželství bylo uzavřeno páry, kde byl alespoň jeden ze snoubenců jiného než českého státního občanství.

Ve srovnání s celorepublikovým průměrem uzavírají muži i ženy v Pardubickém kraji první manželství v mladším věku.

Ve většině případů vstupovali ženichové i nevěsty do manželství poprvé (75,7 % mužů a 75,2 % žen v kraji v roce 2025). Podíl sňatků, v nichž byli oba snoubenci svobodní, dosáhl hodnoty 67,2 %. Svůj první sňatek uzavírali muži v Pardubickém kraji v průměru ve 33,6 letech, ženy pak ve 30,8 letech (v případě mužů šlo o třetí nejnižší průměrný věk v mezikrajském srovnání po Kraji Vysočina a Zlínském kraji, u žen o druhý nejnižší věk po Zlínském kraji). Sňatky, v nichž byl v páru starší ženich, se na celkovém počtu uzavřených manželství v kraji v roce 2025 podílely 68,4 %, ve 21,1 % sňatků byla starší nevěsta a v 10,5 % případů byli snoubenci stejně staří.

V tradičně snoubenci nejvíce oblíbeném období od června do září bylo v kraji v roce 2025 uzavřeno 62,5 % všech sňatků. Nejvíce svateb se konalo v srpnu (329), nejméně v lednu (28).

Graf 1.9 Sňatky a rozvody v Pardubickém kraji

Z úhrnu rozvedených manželských svazků byly téměř tři pětiny s nezletilými dětmi.

Podle údajů Ministerstva spravedlnosti ČR bylo v Pardubickém kraji v roce 2025 rozvedeno 1 004 manželství, což bylo ve srovnání s předchozím rokem o 20 méně. Rozvodovost na 1 000 obyvatel dosáhla v kraji 1,89 ‰, v mezikrajském srovnání šlo o pátou nejnižší hodnotu při republikovém průměru 1,95 ‰. Roční počty rozvodů se v kraji v posledních deseti letech pohybovaly od 829 v roce 2022 (nejnižší počet od vzniku kraje) po 1 327 v roce 2017. V mezikrajském srovnání se Pardubický kraj řadí ke krajům se spíše nižší intenzitou rozvodovosti. Při setrvání měr rozvodovosti roku 2025 by v kraji skončilo rozvodem 39,9 % manželství, což byla při republikovém průměru 41,0 % sedmá nejnižší hodnota mezi kraji. Přibližně ve čtyřech pětinách případů se muži i ženy rozváděli poprvé (84,7 % mužů a 81,3 % žen). Průměrný věk při prvním rozvodu dosáhl v roce 2025 u mužů 45,8 let, u žen pak 43,3 let.

Rozvedená manželství s nezletilými dětmi představovala v roce 2025 v kraji 59,2 % všech rozvodů, což byla v mezikrajském srovnání sedmá nejnižší hodnota při 59,0% průměru ČR. Podíl rozvodů s dětmi v kraji dlouhodobě převyšuje republikový průměr. Celkem se v roce 2025 rozvod dotkl 971 nezletilých dětí, na jedno rozvedené manželství s dětmi připadalo v Pardubickém kraji v průměru 1,63 dítěte.

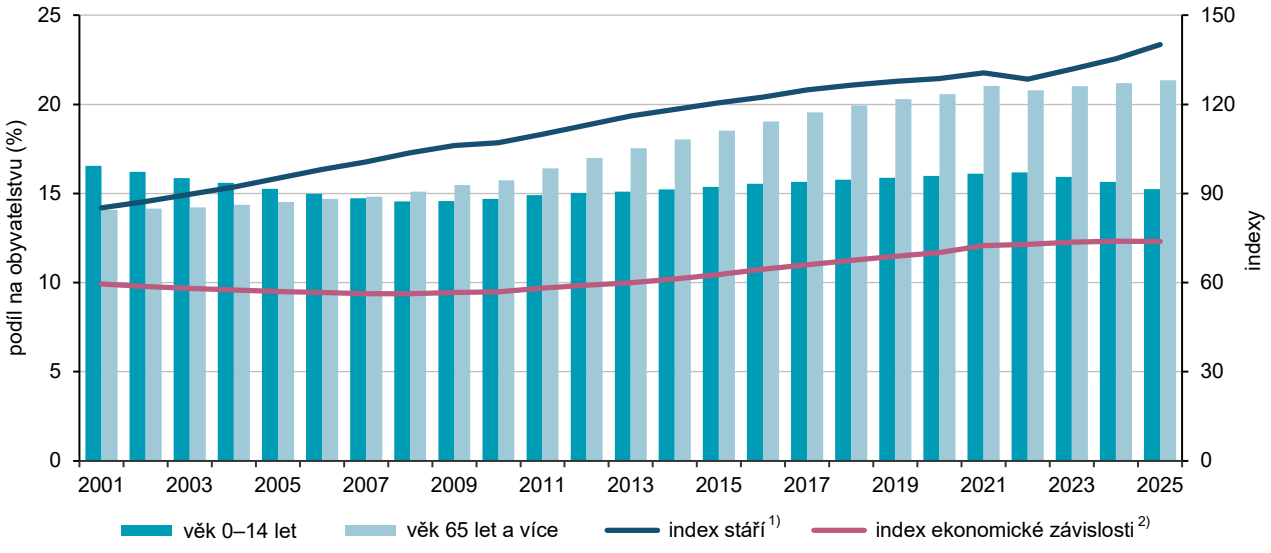
Ve více než dvou pětinách případů byla rozvedena manželství trvající déle než 15 let. Průměrná délka trvání manželství při rozvodu dosáhla v roce 2025 v kraji 14,7 roku (hodnota za celé Česko činila 13,7 roku) a ve srovnání s rokem 2016 byla o 1,8 roku delší. V mezikrajském srovnání šlo o nejvyšší hodnotu, nejkratší průměrná délka trvání manželství při rozvodu byla v roce 2025 evidována v Karlovarském kraji (11,8 roku).

Věková struktura obyvatel

Děti do 15 let tvoří 15,2 % populace kraje.

V kraji žilo ke konci roku 2025 celkem 80 914 dětí do 15 let, o 2,1 tis. méně než v roce 2024 (šlo o třetí meziroční pokles v řadě po dlouhém období přírůstků evidovaných v letech 2009 až 2022). K poklesu opět přispěl výrazný meziroční propad porodnosti. Děti do 15 let na konci roku 2025 představovaly 15,2 % populace kraje (meziročně o 0,4 procentního bodu méně). V mezikrajském srovnání šlo o třetí nejvyšší podíl s maximem ve Středočeském (16,7 %) a minimem v Karlovarském kraji (13,7 %).

Graf 1.10 Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

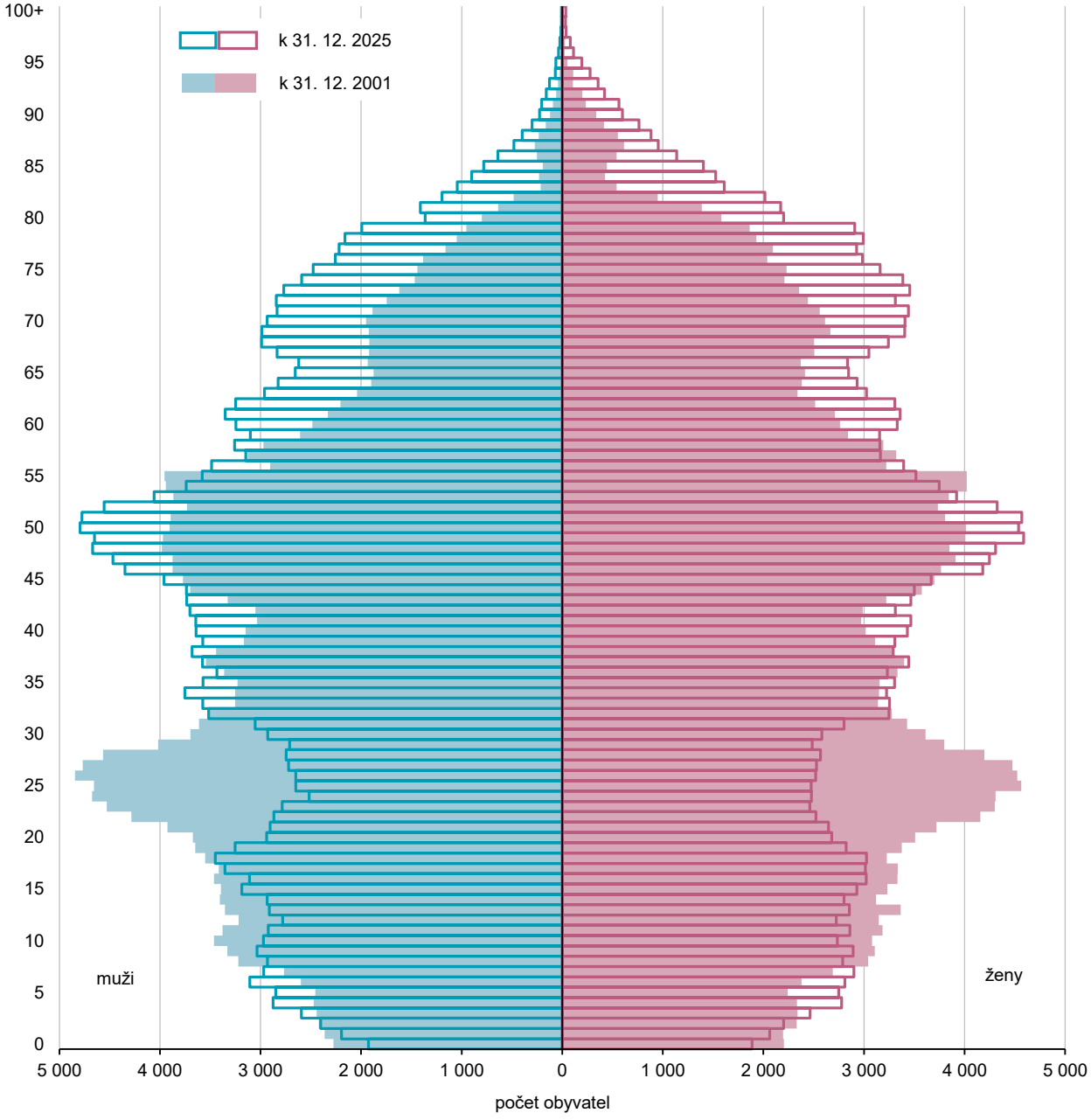

1) počet osob ve věku 65 let a více na 100 osob ve věku 0–14 let

2) počet osob ve věku 0–19 let a 65 let a více na 100 osob ve věku 20–64 let

Počet i podíl osob v produktivním věku vzrostl čtvrtým rokem v řadě.

Čtvrtým rokem v řadě vzrostl počet i podíl obyvatel v produktivním věku (15 až 64 let). Ke konci roku 2025 dosáhl v kraji počet obyvatel v tomto věku 336 678 (meziročně o 1,7 tis. více), tj. 63,4 % z celkového počtu obyvatel kraje (šestý nejnižší podíl mezi kraji s maximem v Hl. městě Praze s 66,8% podílem a minimem v Královéhradeckém kraji s 62,5 %). Zastoupení této věkové skupiny na obyvatelstvu kraje se snižovalo od roku 2007, kdy osoby v produktivním věku představovaly 70,4 % krajské populace. Za snižováním početnosti v uvedeném období stálo přesouvání jednotlivých generací do vyššího věku – do produktivního věku přecházely početně nejslabší ročníky narozené v 90. letech 20. století a zároveň ho opouštěly početně silné generace osob narozených na konci 40. let a na počátku 50. let 20. století. V roce 2022 přispěla k početnímu navýšení v této hlavní věkové skupině imigrační vlna osob z válkou zasažené Ukrajiny, v roce 2023 pak přesun silnějších generací z let 2007 a 2008 do produktivního věku.

Graf 1.11 Věkové složení obyvatel Pardubického kraje v letech 2001 a 2025

Senioři nad 65 let tvoří více než pětinu populace kraje.

Jednoznačně rostoucí trend zaznamenává dlouhodobě věková skupina osob starších 65 let. K 31. 12. 2025 žilo v Pardubickém kraji 113 358 seniorů (o 0,9 tis. osob více než v předchozím roce), kteří se na populaci kraje podíleli 21,4 %. Jedná se o nejvyšší absolutní počet i relativní zastoupení od vzniku kraje. Hranici jedné pětiny seniorů v populaci překročilo v roce 2025 již dvanáct krajů republiky, nejvyšší (22,8%) podíl byl evidován v Královéhradeckém kraji. Méně než 20% zastoupení mají osoby 65leté a starší pouze ve Středočeském kraji a Hl. městě Praze (18,8 %, resp. 18,3 %).

Nejpočetnější pětiletou věkovou skupinou v kraji jsou 45–49letí a 50–54letí.

Z pohledu pětiletých věkových skupin byly v kraji v roce 2025 nejvíce zastoupeny osoby ve věku 45–49 let a 50–54 let (43,1 tis., resp. 43,0 tis. osob ke konci roku 2025, tj. každá tato věková kategorie představovala 8,1 % z celkového počtu obyvatel kraje), tedy silné populační ročníky osob narozených v 70. letech 20. století.

Obyvatelstvo kraje bylo v roce 2025 v mezikrajském srovnání čtvrté nejmladší.

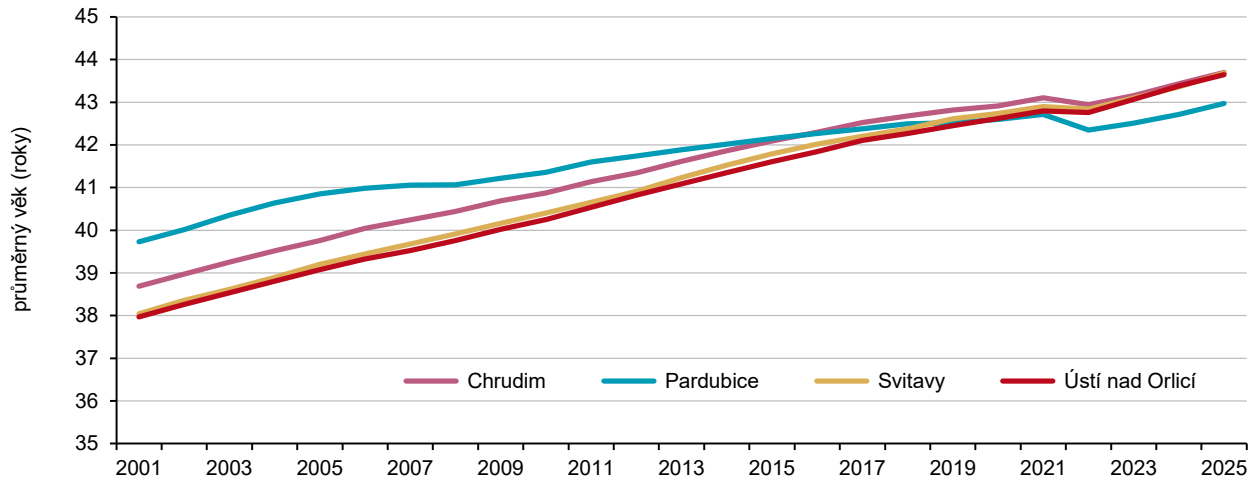
Průměrný věk obyvatel Pardubického kraje v roce 2025 dosáhl 43,4 let, mužům bylo v průměru 42,0 let a ženám 44,9 roku. Za poslední dekádu vzrostl průměrný věk obyvatel kraje o 1,5 roku. V průměru nejstarší obyvatele měly v roce 2025 kraje Zlínský (44,4 roku), Karlovarský a Královéhradecký (shodně 44,3 let); nejmladší populací se vyznačoval Středočeský kraj spolu s Prahou (shodně 42,0 roku). V mezikrajském srovnání bylo obyvatelstvo Pardubického kraje čtvrté nejmladší (spolu s Plzeňským krajem), průměr za celé Česko činil 43,3 let.

Na 100 dětí do 15 let připadalo v roce 2025 v Pardubickém kraji již 140 seniorů nad 65 let.

Stále vyšších hodnot nabývá index stáří, který vyjadřuje poměr počtu osob seniorské a dětské složky obyvatelstva. V roce 2025 připadalo na 100 dětí do 15 let již 140 seniorů starších 65 let, což byla čtvrtá nejnižší hodnota mezi kraji při republikovém průměru 138. Věkový medián, rozdělující populaci na dvě stejně početné části, činil v kraji 44,8 roku a převyšoval tak průměrný věk obyvatel o 1,4 roku.

Index ekonomické závislosti dává do vzájemného poměru složky populace obecně označované jako ekonomicky neproduktivní a produktivní (počet osob ve věku 0 až 19 let a 65 a více let připadající na 100 obyvatel ve věku 20 až 64 let). Hodnota tohoto ukazatele v kraji trvale rostla již od roku 2009, v roce 2025 evidujeme mírné meziroční snížení na 73,8 osob mimo produktivní věk připadajících na 100 osob v produktivním věku při republikovém průměru 71,7.

Graf 1.12 Průměrný věk v okresech Pardubického kraje (k 31. 12.)

Okres Pardubice má v rámci kraje v průměru nejmladší obyvatelstvo.

Nejmladší populací mezi okresy Pardubického kraje se až do roku 2019 vyznačovalo Orlickoústecko, v posledních šesti letech ho však na pozici okresu s nejmladším obyvatelstvem vystřídalo Pardubicko. Průměrný věk obyvatel okresu Pardubice v roce 2025 činil 43,0 let. V posledních letech docházelo mezi okresy kraje ke snižování rozdílů z hlediska průměrného věku, v roce 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel Chrudimska a Svitavska shodně 43,7 roku, na Orlickoústecku činil průměrný věk 43,6 roku.

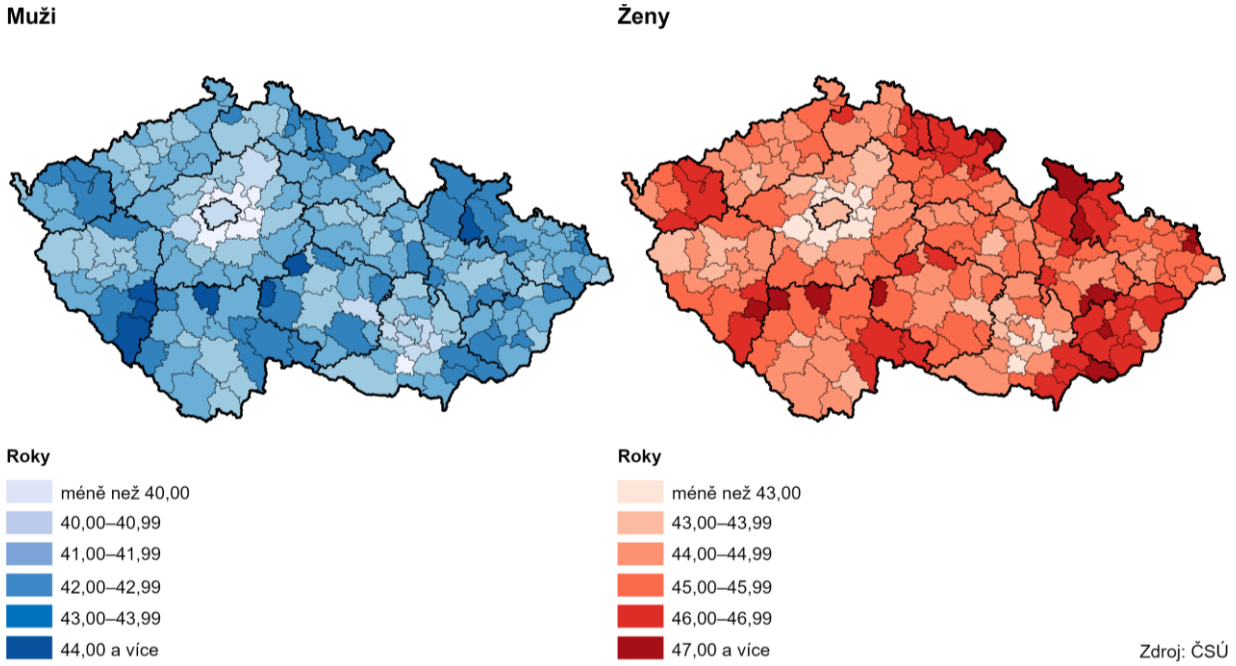
Obyvatelstvo okresu Pardubice bylo v roce mezi všemi okresy Česka 17. nejmladší.

V žebříčku všech 77 okresů republiky (vč. Prahy) z hlediska průměrného věku se okres Pardubice zařadil na 17. nejnižší příčku. Nejmladší obyvatelstvo žilo v roce 2025 v okrese Praha-východ (39,7 let), který byl zároveň jediným okresem republiky, kde průměrný věk obyvatel zůstal pod hranicí 40 let. Nejvyšší průměrný věk v rámci celé republiky měli obyvatelé okresu Jeseník (45,5 let) v Olomouckém kraji.

Nejpříznivějším věkovým složením obyvatel mezi SO ORP kraje se dlouhodobě vyznačuje Holicko.

Mezi patnácti správními obvody obcí s rozšířenou působností Pardubického kraje byla v roce 2025 nejpříznivější věková struktura na Holicku, Litomyšlsku, Pardubicku, Lanškrounsku a Žambersku. Tyto správní obvody se dlouhodobě vyznačují v rámci kraje nejvyšším zastoupením dětské složky populace na straně jedné a nízkými podíly nejstarší věkové kategorie na straně druhé. Průměrný věk obyvatel Holicka, Litomyšlska a Pardubicka zůstal v roce 2025 pod hranicí 43 let, na Lanškrounsku a Žambersku dosáhl shodně 43,0 let. Méně příznivé věkové složení obyvatelstva nacházíme ve správních obvodech Česká Třebová, Moravská Třebová, Králíky a Hlinsko. Průměrný věk obyvatel těchto regionů se v roce 2025 pohyboval od 44,3 let na Hlinecku a Králicku po 44,6 let na Českotřebovsku.

Průměrný věk obyvatel ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností podle pohlaví v roce 2025

Cizinci

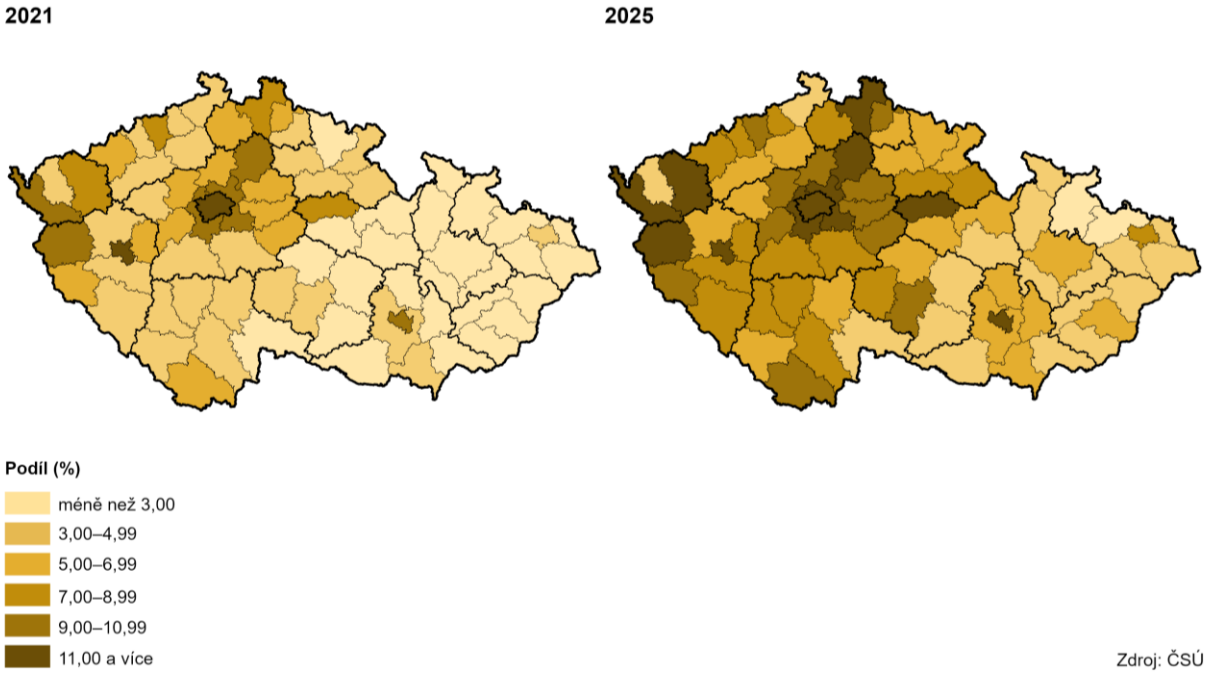
Počet cizinců žijících v kraji se meziročně zvýšil o 4,9 %.

Na území Pardubického kraje žilo ke konci roku 2025 celkem 42,0 tis. cizinců (cizinci s trvalým nebo dlouhodobým (občané EU přechodným) pobytem nad 90 dnů, včetně občanů s mezinárodní ochranou (azylem)), což představuje druhý nejvyšší počet za dobu existence kraje. Oproti předchozímu roku vzrostl počet cizinců na území kraje téměř o 2,0 tis. osob, tj. o 4,9 %.

Více než polovina cizinců v kraji žije v okrese Pardubice.

Cizinci pobývající na území kraje tvořili 7,9 % krajské populace (sedmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání při 10,4% republikovém průměru) a 3,7 % z celkového počtu cizinců žijících v Česku. Nejvíce jsou cizinci zastoupeni v Hl. městě Praze (26,0 % populace kraje a 32,4 % z celkového počtu cizinců žijících v ČR), nejméně v Moravskoslezském kraji (4,6% podíl na obyvatelstvu kraje). Více než polovina (52,5 % v roce 2025) všech cizinců v kraji pobývala na území okresu Pardubice, dlouhodobě nejnižší zastoupení mají cizinci v okrese Svitavy (12,2 % krajského úhrnu).

Cizinci v okresech v letech 2021 a 2025

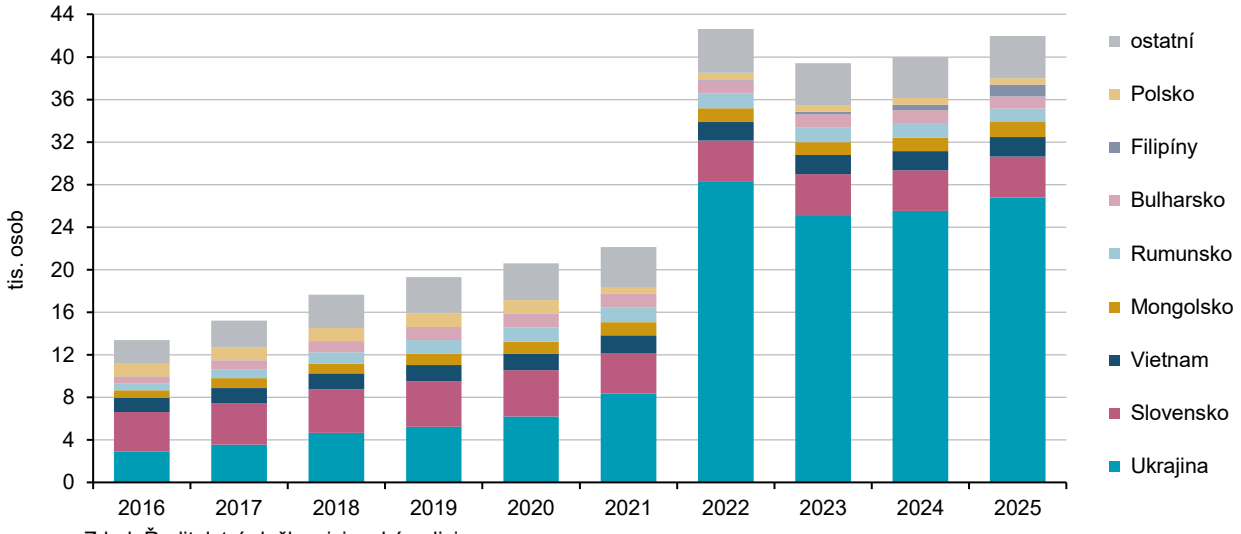

Zdroj: ČSÚ

Necelá pětina cizinců v Pardubickém kraji pochází ze států Evropské unie.

Ze států Evropské unie v roce 2025 pocházelo 18,5 % cizinců žijících v Pardubickém kraji (průměr za ČR dosáhl 20,8 %). Podle státního občanství byli v kraji nejpočetněji zastoupeni občané Ukrajiny (63,9 % všech cizinců v kraji) a Slovenska (9,1 %), následovali občané Vietnamu (4,4 %), Mongolska (3,4 %) a Rumunska (3,0 %). Mezi cizinci převažují muži, v roce 2025 tvořili 54,3 % (při 52,2% podílu za celou ČR). Přibližně čtyři pětiny (82,2 %) cizinců v kraji byly v produktivním věku 15–64 let, průměrný věk cizinců v kraji činil 35,7 let.

Graf 1.13 Cizinci podle státního občanství v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

2. Sociální vývoj

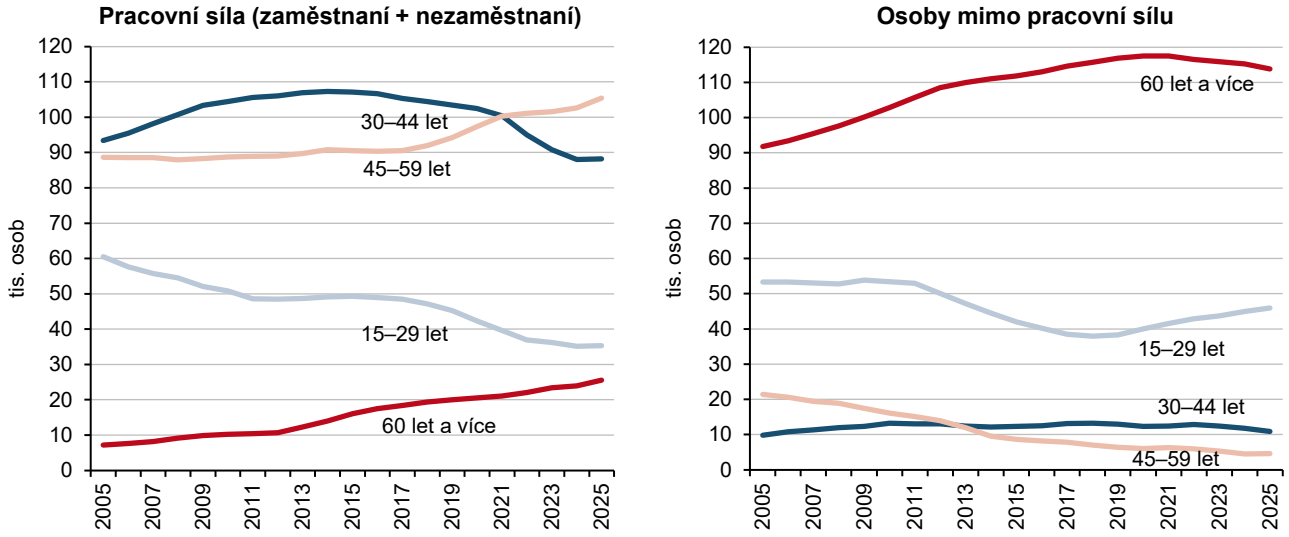
Podíl sekundárního sektoru (průmyslu a stavebnictví) na celkové zaměstnanosti v Pardubickém kraji nadále patří k nejvyšším mezi kraji, výrazně je zde zastoupena i zaměstnanost v zemědělství. Ve srovnání s republikovým průměrem je v kraji patrný větší podíl zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity, zatímco vysokoškolsky vzdělaní tvoří menší část zaměstnaných. Nižší je rovněž zastoupení podnikatelů. V posledních letech výrazně roste počet zaměstnaných cizinců. Pardubický kraj si dlouhodobě udržuje nízkou míru nezaměstnanosti. Průměrné mzdy i starobní důchody zde však nadále patří k nejnižším v mezikrajském srovnání. K nejvyšším naopak náleží podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. Kraj se dlouhodobě vyznačuje nízkou mírou kriminality.

Zaměstnanost, ekonomická aktivita

Ve struktuře pracovní síly vzrostl podíl nezaměstnaných osob.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)[2] tvořilo v roce 2025 pracovní sílu[3] v kraji v průměru 259,2 tis. osob, v tom 251,6 tis. (97,1 %) zaměstnaných a 7,6 tis. nezaměstnaných (2,9% podíl nezaměstnaných na pracovní síle představuje nejvyšší obecnou míru nezaměstnanosti za posledních devět let). Počet osob mimo pracovní sílu ve věku 15 a více let dosahoval v kraji maximálních hodnot v letech 2009 až 2011 (více než 185 tis.), v roce 2025 činil 172,8 tis. osob (šlo o obdobně vysoký počet jako na počátku tohoto století).

Graf 2.1 Obyvatelstvo 15leté a starší podle ekonomické aktivity a věku v Pardubickém kraji (tříleté průměry)[1)]

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Pracovní síla stárne.

Pracovní síla nadále stárne. Od roku 2020 se podíl osob ve věku 15 až 29 let na úhrnu zaměstnaných a nezaměstnaných v kraji pohybuje pod hranicí 15 % (13,6 % v roce 2025), zastoupení osob 60letých a starších na pracovní síle naopak trvale roste, přičemž v roce 2025 v kraji dosáhlo 10,9 %. Mezi osobami mimo pracovní sílu v posledních letech zřetelně narůstá podíl osob patřících do věkové kategorie 15 až 29 let.

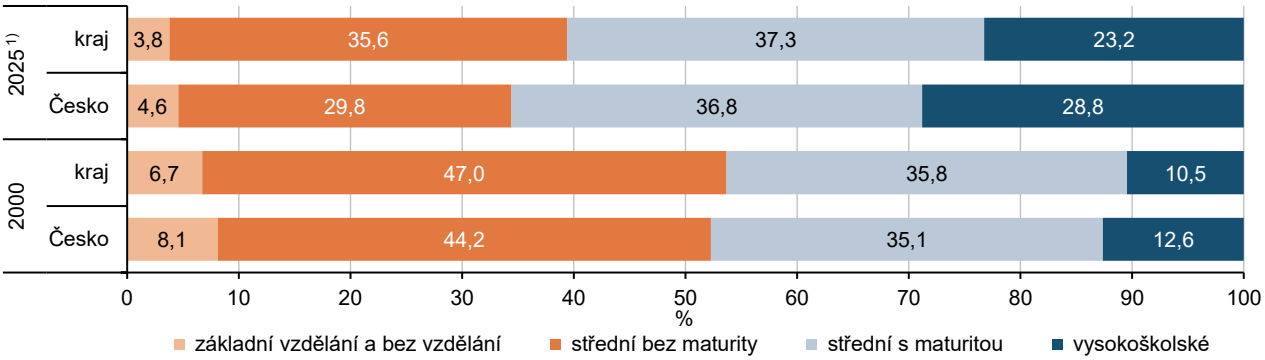
[2] Od roku 2023 přechází VŠPS na nové váhové schéma (odečteny osoby mimo soukromé domácnosti, např. v nápravných zařízeních, ústavech sociální péče, domovech pro seniory a zároveň započteni váleční uprchlíci z Ukrajiny). Data roku 2022 jsou k dispozici v původní i nové metodice (v této publikaci prezentováno dle nové metodiky).

[3] Pracovní sílu tvoří zaměstnané a nezaměstnané osoby. Zaměstnaní se podle postavení v zaměstnání člení na zaměstnance vč. členů produkčních družstev, zaměstnavatele, pracující na vlastní účet a pomáhající rodinné příslušníky.

Podíl středoškoláků bez maturity mezi zaměstnanými v kraji patří k nejvyšším v mezikrajském srovnání.

Ve struktuře zaměstnaných podle nejvyššího dosaženého vzdělání v kraji v roce 2025 zjišťujeme 3,8% zastoupení osob se základním vzděláním a bez vzdělání, což představuje mírně nižší podíl ve srovnání s celorepublikovým průměrem. Nadále se kraj vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity (35,6 % při 29,8% celorepublikovém podílu). Středoškoláci s maturitou zaujímali v roce 2025 v kraji mezi zaměstnanými 37,3 %, což je hodnota nepatrně nad průměrem ČR; dlouhodobě podprůměrný je v kraji podíl vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob vč. absolventů VOŠ (23,2 % v roce 2025 při 28,8% celorepublikovém podílu). Jestliže v roce 2025 mělo v kraji vysokoškolské vzdělání 27,6 % zaměstnaných žen, mezi muži činil podíl vysokoškoláků 19,4 %.

Graf 2.2 Zaměstnaní podle vzdělání v Pardubickém kraji a Česku

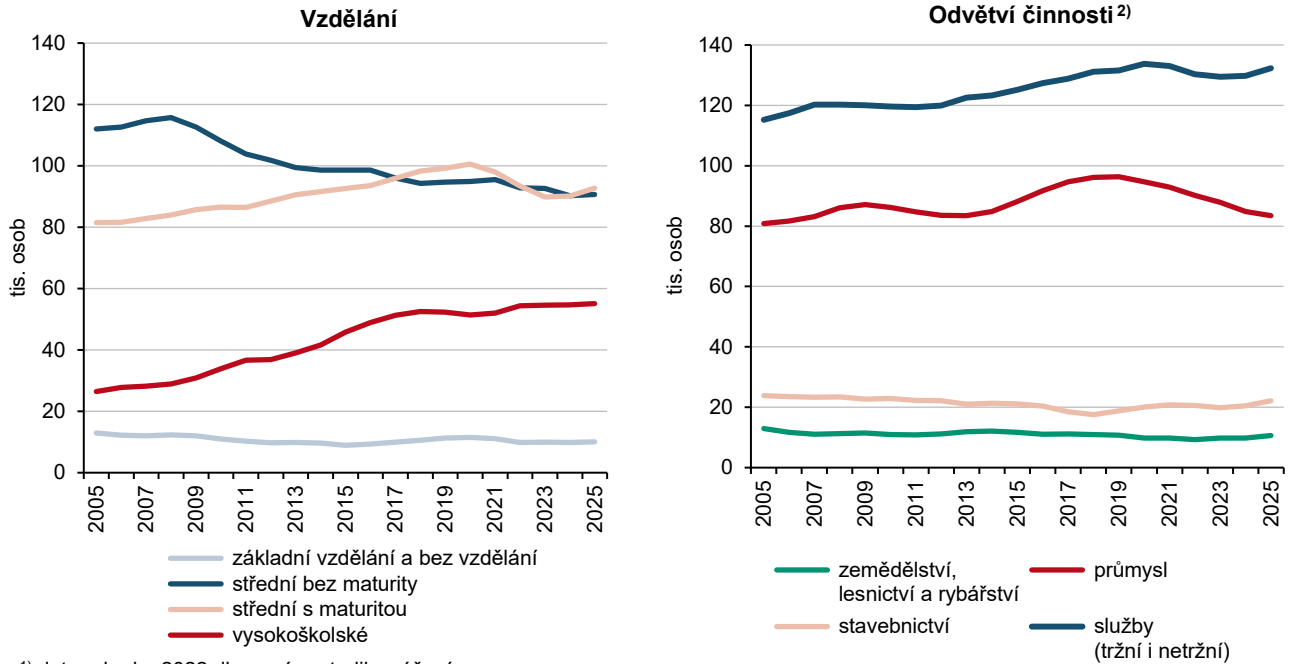

1) data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Nejrychleji rostl počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob.

Počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnaných osob v Pardubickém kraji v roce 2025 (58,5 tis. osob) byl ve srovnání s rokem 2000, kdy kraj vznikl, více než dvojnásobný. Přibližně patnáctiprocentní nárůst se pak ve stejném období týkal počtu zaměstnaných středoškoláků s maturitou. Trend poklesu naopak provázel zaměstnané se středním vzděláním bez maturity i se základním vzděláním a bez vzdělání.

Graf 2.3 Zaměstnaní podle vzdělání a odvětvových sektorů v Pardubickém kraji (tříleté průměry)[1)]

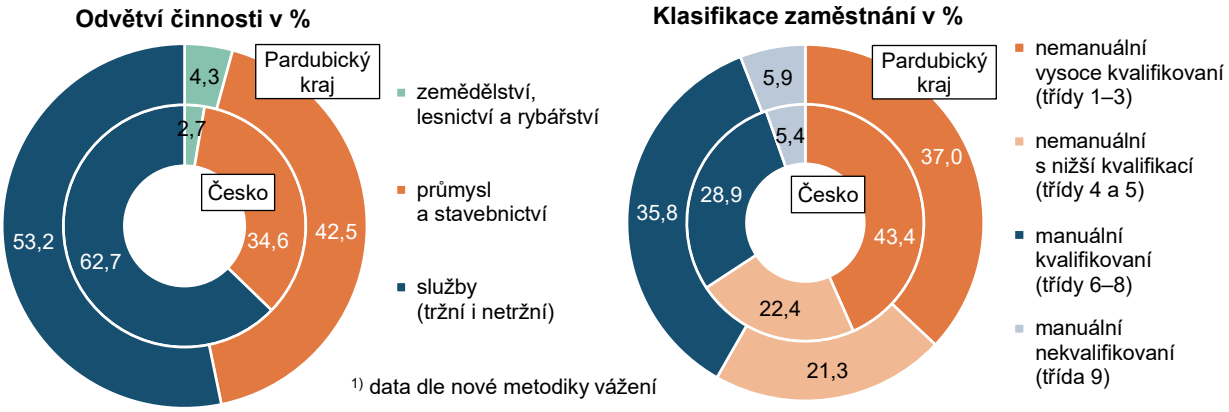

1) data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

2) za zaměstnané s obvyklým bydlištěm v kraji

Kraj se vyznačuje nadprůměrným podílem zaměstnaných v primárním a sekundárním sektoru.

Podíl sekundárního sektoru (průmysl a stavebnictví) na celkové zaměstnanosti (42,5 %) byl v roce 2025 mezi kraji druhý nejvyšší. Třetí nejvyšší pozici pak kraj obsadil 4,3% podílem zaměstnaných v primárním sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství). I přes postupný růst počtu zaměstnaných v terciárním sektoru (tržních i netržních službách) je mezi obvykle bydlícími v kraji nadále patrný podprůměrný podíl zaměstnaných v tomto odvětví. V roce 2025 činil 53,2 % a byl přitom v mezikrajském srovnání druhý nejnižší. Zatímco mezi ženami výrazně převládá právě uplatnění v terciární sféře (ze 70 % v kraji v roce 2025), více než polovina mužů (56 % v kraji v roce 2025) nachází uplatnění v sekundárním sektoru.

Graf 2.4 Zaměstnaní podle odvětvových sektorů a klasifikace zaměstnání v roce 2025[1)]

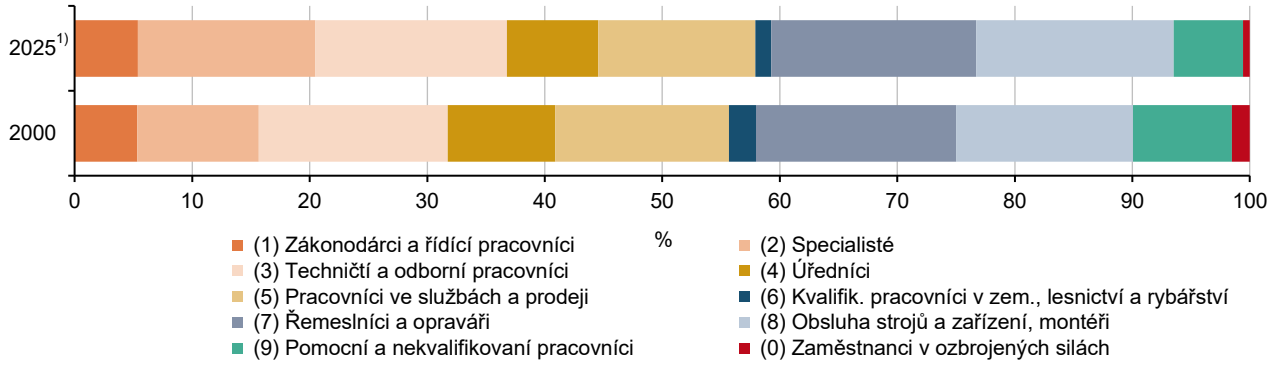

[1)] data dle nové metodiky vážení

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

V kraji je dlouhodobě nadprůměrný podíl manuálních kvalifikovaných pracovníků.

Pardubický kraj se dlouhodobě vyznačuje nadprůměrným podílem manuálních kvalifikovaných pracovníků (téměř 36% podíl na všech zaměstnaných v roce 2025 byl mezi kraji 2. nejvyšší po Kraji Vysočina). Ve struktuře zaměstnaných se od doby vzniku kraje v roce 2000 největší měrou zvýšilo zastoupení specialistů (téměř o 5 procentních bodů), úbytek se naopak týkal především pomocných a nekvalifikovaných pracovníků (o 2,5 p. b.), či pracovníků ve službách a prodeji a úředníků (shodně o 1,4 p. b.).

Graf 2.5 Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v Pardubickém kraji

[1)] data dle nové metodiky vážení

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

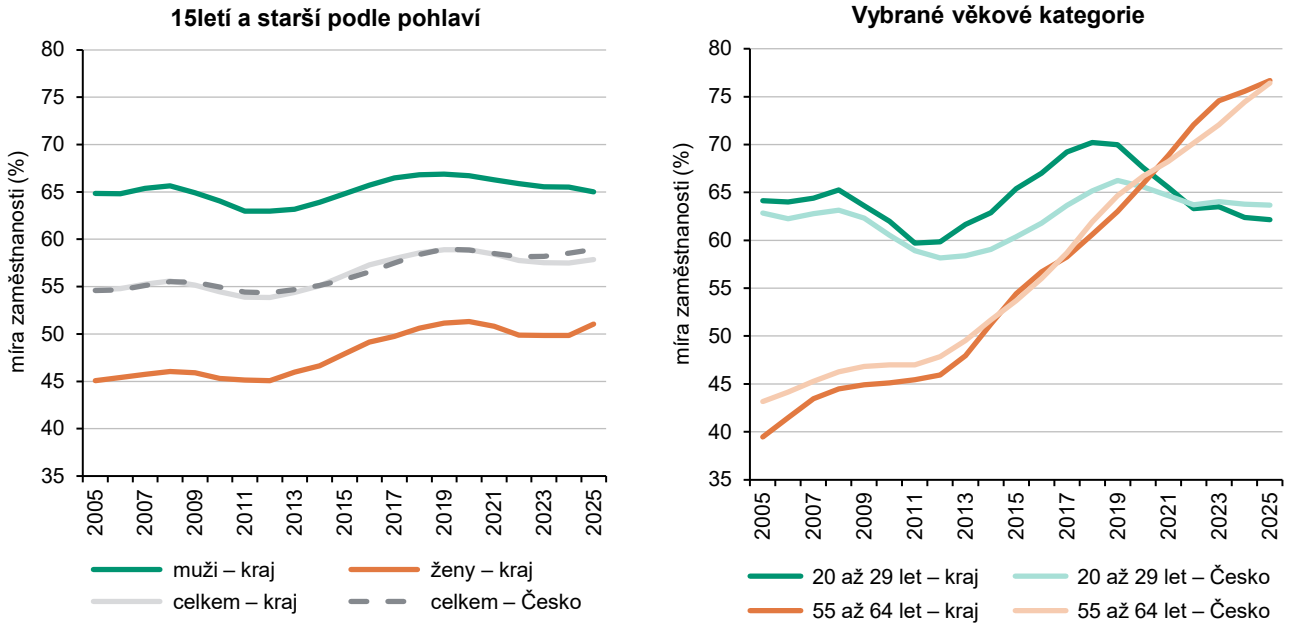
Míra zaměstnanosti v kraji nedosahuje průměru Česka.

Míra zaměstnanosti[4] osob 15letých a starších dosahovala v kraji nejnižších hodnot kolem roku 2010 (přibližně 53 %), následovalo období postupného růstu na 59,2 %

[4] podíl počtu zaměstnaných na počtu všech osob patnáctiletých a starších, resp. podíl počtu zaměstnaných daného věku a pohlaví na počtu všech osob daného věku a pohlaví

v roce 2019 (tj. maximum za čtvrtstoletí). V roce 2025 činila míra zaměstnanosti v kraji 58,3 % (59,3 % v celém Česku), v mezikrajském srovnání šlo (spolu s Královéhradeckým krajem) o šestou nejnižší hodnotu.

Graf 2.6 Míra zaměstnanosti podle pohlaví a věku v Pardubickém kraji a Česku (tříleté průměry)[1)]

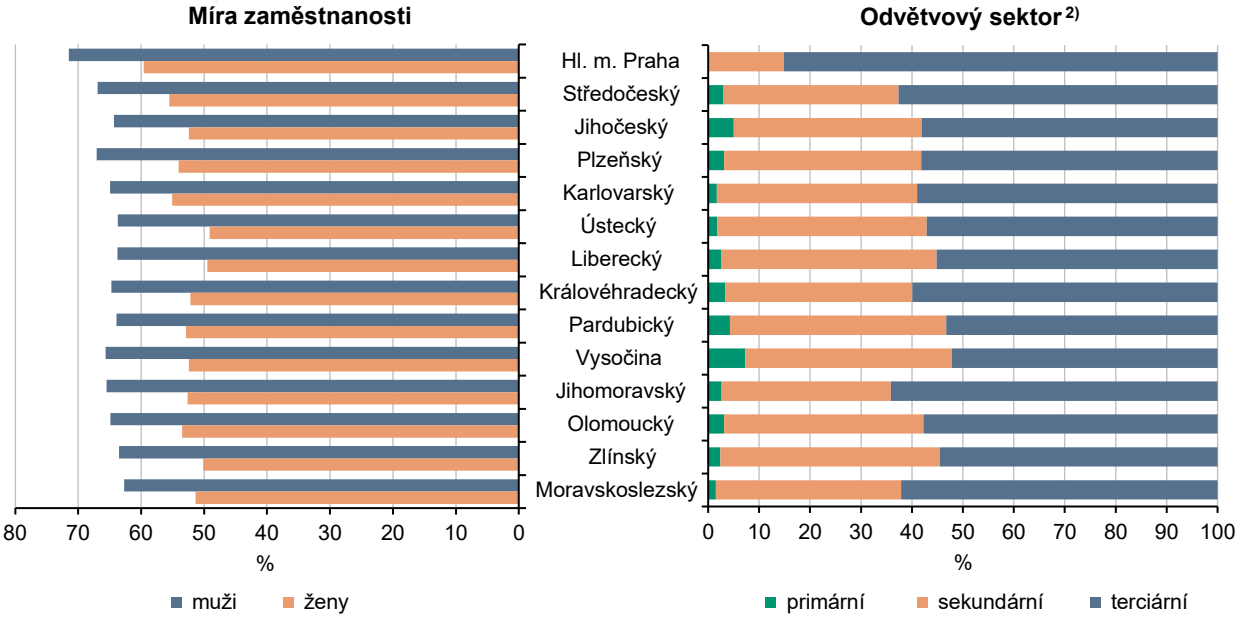

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Míra zaměstnanosti mužů a žen se postupně přibližuje; roste míra zaměstnanosti osob v předdůchodovém věku, klesá v případě 20–29letých.

Míra zaměstnanosti žen (52,9 % v kraji v roce 2025) dlouhodobě zaostává za muži (63,9 % v roce 2025), rozdíl se však postupně snižuje (od roku 2000 se v kraji snížil z 19 na 11 procentních bodů). Nadále roste míra zaměstnanosti osob ve věku 55 až 64 let (na 78 % v kraji v roce 2025 při 61% míře zaměstnanosti osob ve věkové skupině 20 až 29 let, u nichž je naopak patrný klesající trend).

Graf 2.7 Míra zaměstnanosti podle pohlaví a zaměstnaní podle odvětvových sektorů v krajích v roce 2025[1)]

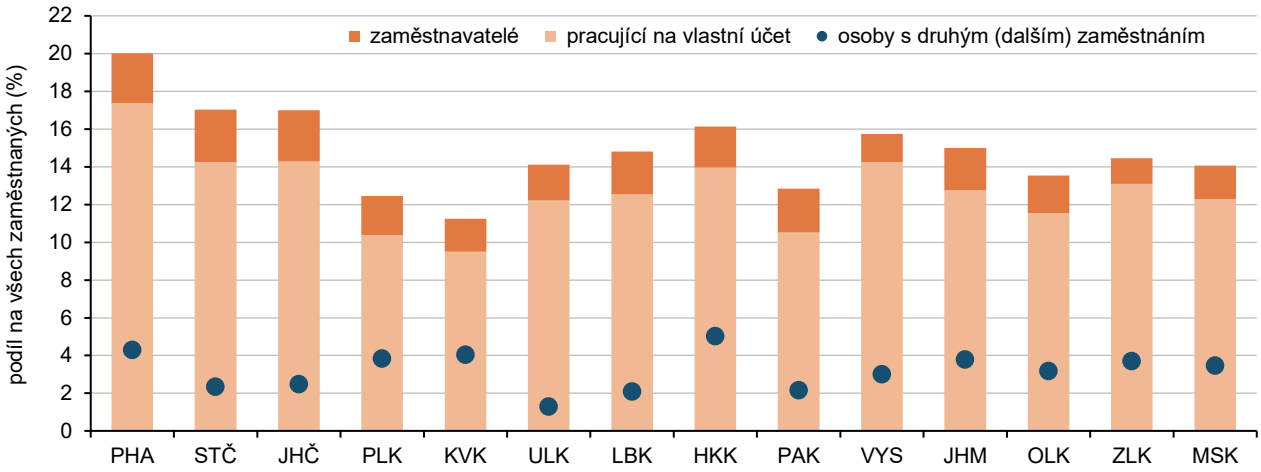

[1)] data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

[2)] za zaměstnané s obvyklým bydlištěm v kraji

Intenzita podnikatelské aktivity v kraji patří v mezikrajském srovnání k nejnižším.

V postavení podnikatelů (tj. zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet) působilo v roce 2025 v kraji 12,8 % zaměstnaných osob při republikovém podílu 15,5 %. V podílu podnikatelů se kraj umístil na třetím nejnižším místě v mezikrajském srovnání. Nejnižší zastoupení podnikatelů mezi zaměstnanými bylo přitom zaznamenáno v Karlovarském kraji, nejvyšší pak v Praze.

Graf 2.8 Podnikatelé a osoby s druhým (dalším) zaměstnáním v krajích v roce 2025[1)]

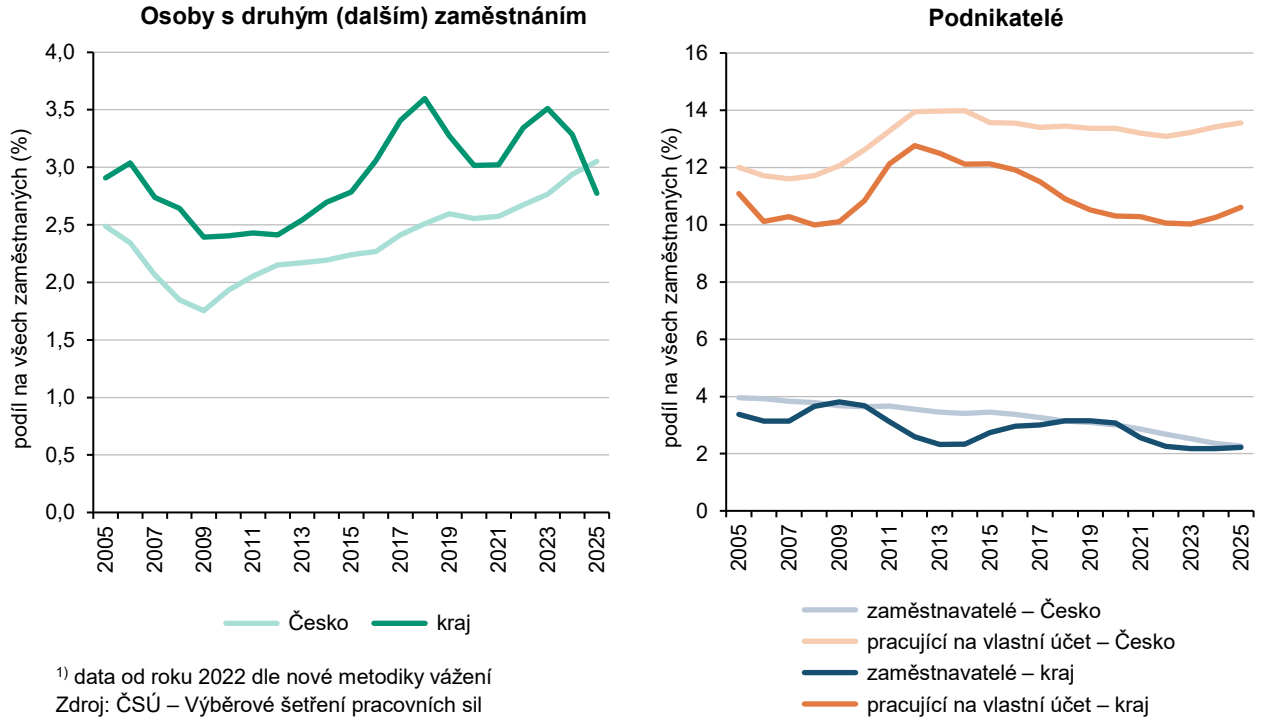

[1)] data dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl osob s více zaměstnáními v kraji se snížil.

V roce 2025 mělo v kraji podle výsledků VŠPS 5,4 tis. osob více zaměstnání, přičemž na všech zaměstnaných se podílely 2,2 % při republikovém podílu 3,2 %. V mezikrajském srovnání se jednalo o třetí nejnižší podíl. Před 25 lety se zastoupení osob s více zaměstnáními v kraji pohybovalo kolem 4 %.

Graf 2.9 Osoby s druhým (dalším) zaměstnáním a podnikatelé v Pardubickém kraji a Česku (tříleté průměry)[1)]

[1)] data od roku 2022 dle nové metodiky vážení
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Zaměstnanost cizinců

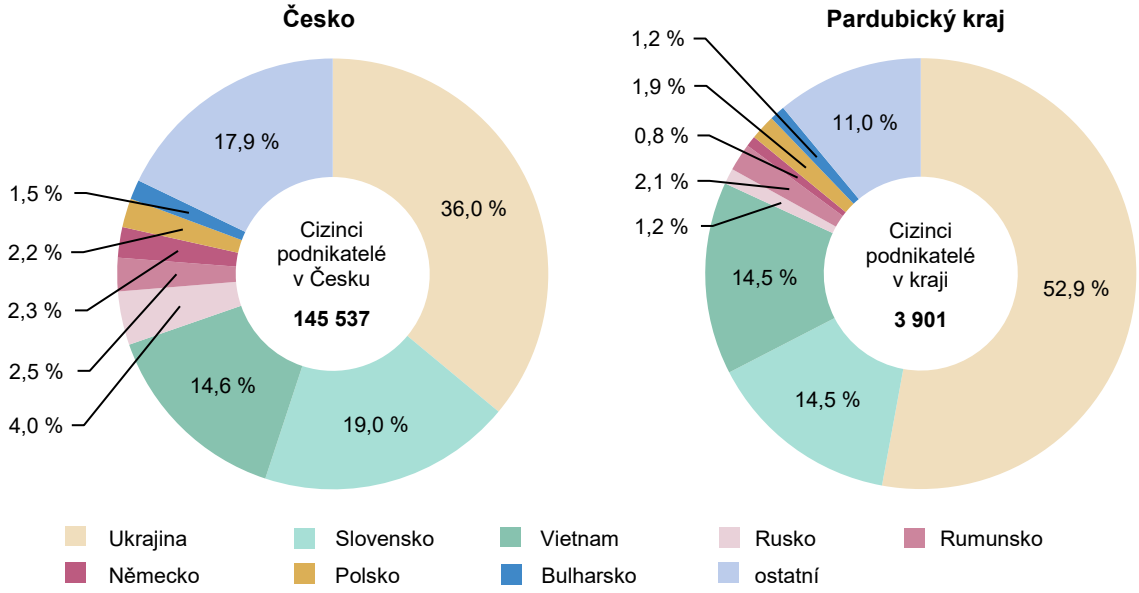
MPSV evidovalo v kraji ke konci roku 2025 32 508 pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců, MPO ke stejnému datu 3 901 cizinců s platným živnostenským oprávněním.

Ministerstvo práce a sociálních věcí evidovalo v Česku ke konci roku 2025 celkem 935 322 pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců, z toho téměř polovina připadala na Prahu a Středočeský kraj (49,9 %). Na Pardubický kraj připadalo 3,5 % pracovněprávních vztahů cizinců (tj. 32 508), což znamenalo sedmý nejvyšší podíl v mezikrajském srovnání. Ke stejnému datu Ministerstvo průmyslu a obchodu evidovalo 145 537 cizinců s platným živnostenským oprávněním, z toho 2,7 % (tj. 3 901) bylo vykázáno pod Pardubický kraj (osmá nejvyšší hodnota v mezikrajské komparaci). Přitom nejvýraznější zastoupení cizinců s živnostenským oprávněním měla Praha (43,2 %), poté následoval s velkým odstupem Středočeský kraj (12,4 %).

Počet pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců se v kraji mezi lety 2020 až 2025 zvýšil o 32,3 %, počet cizinců živnostníků o 69,8 %.

Počet pracovněprávních vztahů cizinců v postavení zaměstnanců se v Pardubickém kraji mezi lety 2024 a 2025 zvýšil o 9,8 %, počet cizinců živnostníků vzrostl ve stejném období o 11,6 %. Ve srovnání s rokem 2020 je přitom rozdíl mnohem výraznější, zatímco první jmenovaná hodnota ukazatele se oproti roku 2020 zvýšila o 32,3 %, druhá jmenovaná hodnota vzrostla o 69,8 %.

Graf 2.10 Cizinci s živnostenským oprávněním podle státního občanství k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Mezi podnikateli s cizím státním občanstvím v kraji se v posledních letech zvyšuje zastoupení občanů Ukrajiny, ke konci roku 2025 byli tito občané zastoupeni 52,9 %.

Mezi podnikateli s cizím státním občanstvím měli v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 největší zastoupení občané Ukrajiny (52,9 %). Významně zde byli zastoupeni také podnikatelé ze Slovenska a Vietnamu (shodně 14,5 %). V posledních letech se v krajské struktuře cizinců s živnostenským oprávněním zvyšuje podíl občanů Ukrajiny. Oproti roku 2024 vzrostlo zastoupení občanů Ukrajiny mezi podnikateli s cizím státním občanstvím o tři procentní body, v komparaci s rokem 2020 pak o osmnáct procentních bodů (v obou případech se jedná o zaokrouhlení na jedno desetinné místo). Naopak podíl občanů Slovenska a Vietnamu se mezi podnikateli s cizím státním občanstvím v kraji snižuje, v případě občanů Slovenska tento podíl mezi lety 2020 až 2025 poklesl o 6,3 procentního bodu a v případě občanů Vietnamu o 7,1 procentního bodu. Přesto podnikatelů ze Slovenska a z Vietnamu v tomto období mírně přibylo, v prvním případě registrujeme nárůst o 89 osob na 567 v roce 2025 a ve druhém případě o 68 osob na 564.

Nezaměstnanost

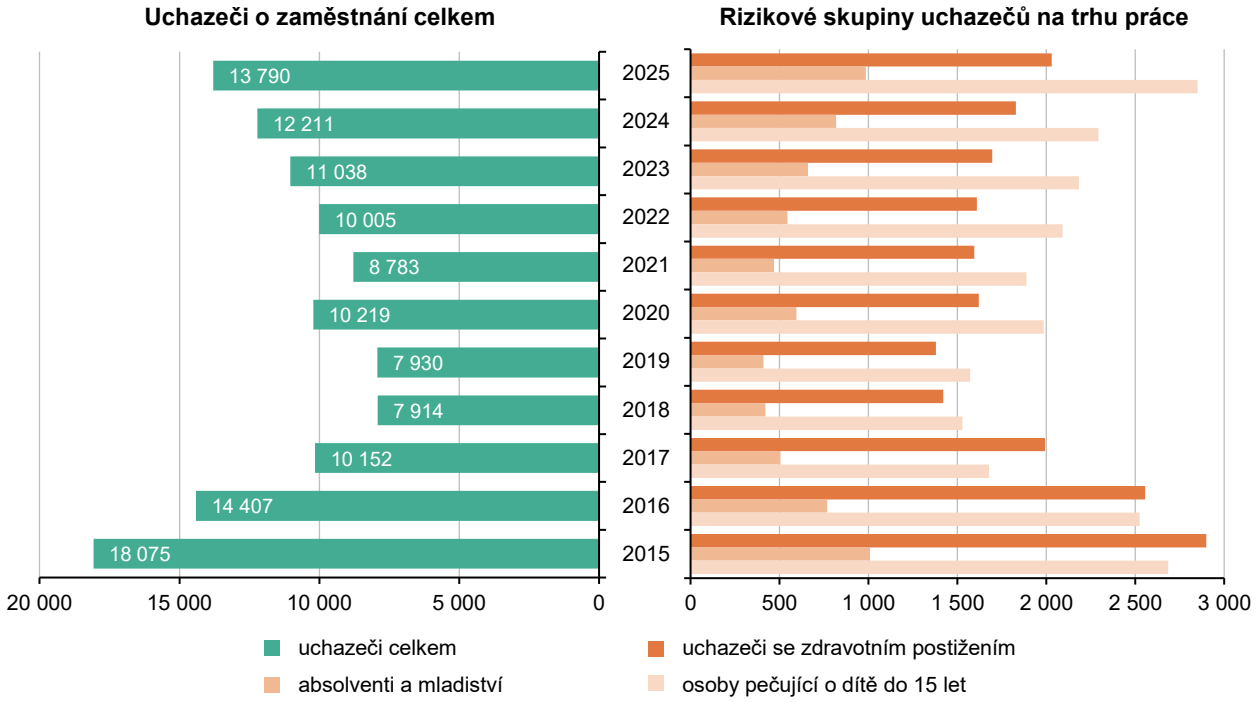
Nezaměstnaných v kraji přibývá. Oproti konci roku 2024 se počet uchazečů o zaměstnání na úřadu práce v kraji zvýšil o 12,9 %, ve srovnání s koncem roku 2018 o 74,2 %.

Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v Pardubickém kraji evidováno 13 790 nezaměstnaných osob, z toho 14,7 % patřilo mezi osoby se zdravotním postižením a 7,1 % mezi absolventy a mladistvé. Většina z uchazečů na úřadu práce v kraji spadala mezi dosažitelné uchazeče (13 130 osob), tj. mezi osoby ve věku 15–64 let, které mohly při nabídce vhodného pracovního místa bezprostředně nastoupit do zaměstnání. Zatímco ve srovnání s koncem předchozího roku se počet uchazečů o zaměstnání na úřadu práce v kraji zvýšil o 12,9 % (při celostátním nárůstu o 15,6 %), oproti konci roku 2018, kdy bylo na pobočkách úřadu práce v kraji zaznamenáno nejméně uchazečů od vzniku kraje v roce 2000, počet uchazečů o zaměstnání vzrostl o 74,2 % (hodnocena data ke konci roku, nejsou zde zahrnuty měsíční hodnoty).

Celkový počet nezaměstnaných se v kraji zvyšuje pomalejším tempem než počet uchazečů z řad absolventů a mladistvých. Meziročně se počet absolventů a mladistvých na úřadu práce v kraji zvýšil o 20,6 %, oproti konci roku 2018 pak o 134,5 %.

Poměrně výrazně přibývá uchazečů z řad absolventů a mladistvých, meziročně se jejich počet v kraji zvýšil o 20,6 % na 985 osob ke konci roku 2025 (celostátně o 27,4 %), ve srovnání s koncem roku 2018 jich bylo o 134,5 % více. Počet uchazečů se zdravotním postižením se přitom v kraji meziročně zvýšil o 11,1 % na 2 030 osob ke konci roku 2025 (celorepublikově o 11,3 %) a ve srovnání s koncem roku 2018 o 43,0 %. Nejvýraznější meziroční nárůst ovšem evidujeme u uchazečů, kteří pečují o dítě do 15 let. Jejich počet se v kraji oproti konci roku 2024 zvýšil o 24,3 % a celostátně o 36,7 % (v komparaci s rokem 2018 došlo v kraji k nárůstu o 86,5 % a v celém Česku o 75,5 %).

Graf 2.11 Uchazeči o zaměstnání celkem a vybrané rizikové skupiny uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

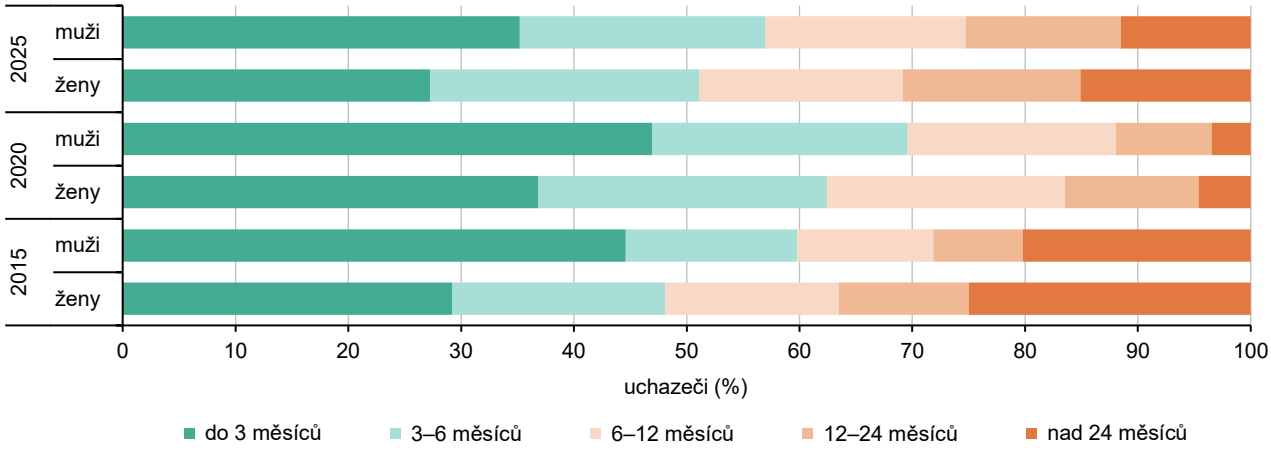

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zastoupení uchazečů, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, v posledních letech roste.

Obtížně umístitelní na trhu práce jsou také dlouhodobě nezaměstnaní. Uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, tvořili ke konci roku 2025 více než čtvrtinu ze všech uchazečů na pobočkách úřadu práce v Pardubickém kraji (28,2 %, při celostátním průměru 33,9 %). Zastoupení této skupiny uchazečů na úřadu práce v kraji přitom v posledních letech roste, ve srovnání s koncem předchozího roku se zvýšilo o 4,8 procentního bodu (celostátně o 3,0 procentního bodu), oproti konci roku 2018 pak o 17,3 procentního bodu (při celostátním nárůstu o 7,8 procentního bodu).

Graf 2.12 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle délky evidence (k 31. 12.)

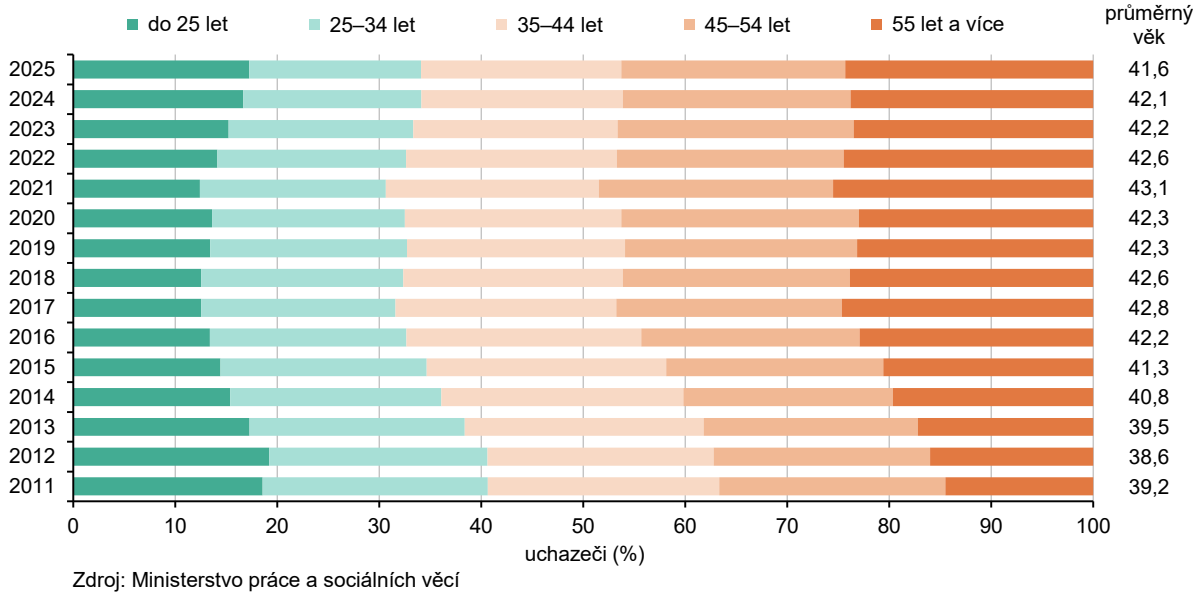

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Mezi uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, mají v kraji i celém Česku dlouhodobě převahu ženy.

Mezi uchazeči na úřadu práce v kraji převažují každoročně od konce roku 2021 ženy (celostátně od konce roku 2015). Ke konci roku 2025 bylo na pobočkách úřadu práce v kraji evidováno celkem 7 297 nezaměstnaných žen a 6 493 nezaměstnaných mužů, což znamená, že se ženy na všech uchazečích o zaměstnání v kraji podílely 52,9 % (celostátně 52,5 %). Také mezi uchazeči, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než rok, mají v kraji i celém Česku převahu ženy (ke konci všech sledovaných let od vzniku kraje v roce 2000). Ty ke konci prosince 2025 tvořily 57,8 % ze všech dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů v kraji, respektive 54,8 % ze všech uchazečů v Česku, kteří jsou v evidenci úřadu práce déle než jeden rok.

Graf 2.13 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce v Pardubickém kraji podle věkových skupin (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

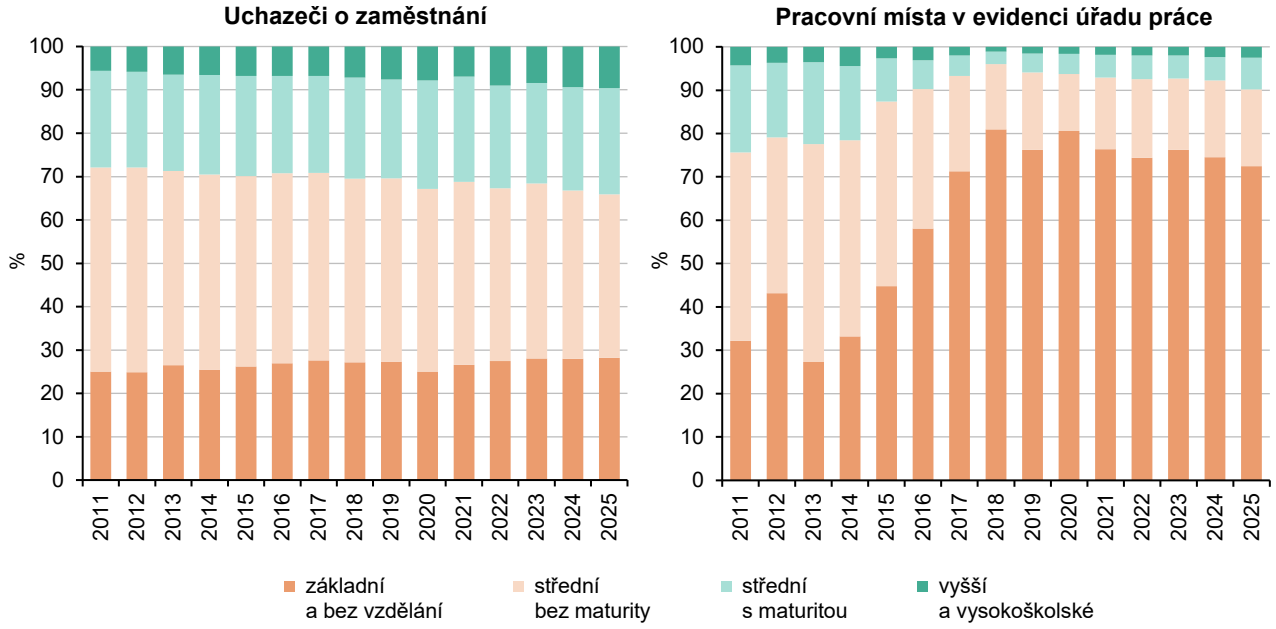
Průměrný věk uchazečů o zaměstnání se v kraji v posledních letech snižuje. Ke konci roku 2025 činil 41,6 let, což znamenalo pátou nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání v kraji se v návaznosti na měnící se věkové složení populace a prodlužující se věk odchodu do starobního důchodu až do konce roku 2021 zvyšoval. Od roku 2022 ovšem mezi uchazeči o zaměstnání na pobočkách úřadu práce v kraji začalo růst zastoupení osob do 25 let, díky čemuž se průměrný věk uchazečů o zaměstnání v posledních letech naopak snižuje. Ke konci roku 2025 činil průměrný věk uchazeče o zaměstnání v kraji 41,6 let, což znamenalo nižší hodnotu než v předchozím roce (42,1 let) a zároveň pátou nejnižší hodnotu mezi všemi 14 kraji Česka (při celostátním průměru 42,1 let).

Zatímco ještě ke konci roku 2013 se volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání podílela na všech volných pracovních místech v evidenci úřadu práce v kraji pouze 27,3 %, ke konci roku 2018 byla zastoupena již 81,0 %.

Zatímco ve struktuře uchazečů o zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání nedošlo v posledních patnácti letech k žádným opravdu výrazným změnám, ve struktuře pracovních míst v evidenci úřadu práce podstatně vzrostlo zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání. K tomuto nárůstu došlo mezi koncem let 2013 až 2018, kdy se zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání v kraji zvýšilo z 27,3 % na 81,0 % a celostátně z 30,3 % na 67,0 %. Pro výše zmíněné období je přitom v kraji charakteristický také nárůst počtu volných pracovních míst. Jakmile se ovšem začala nabídka volných pracovních míst na úřadu práce v kraji snižovat, přestalo růst také zastoupení míst pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání.

Graf 2.14 Uchazeči o zaměstnání podle nejvyššího dosaženého vzdělání a pracovní místa v evidenci úřadu práce podle požadovaného vzdělání v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Ke konci roku 2025 nabízel úřad práce v kraji 4 104 volných pracovních míst, z toho 72,5 % tvořila volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání.

Ke konci roku 2025 evidovala pracoviště úřadu práce v Pardubickém kraji celkem 4 104 volných pracovních míst, z toho necelé tři čtvrtiny tvořila volná místa pro uchazeče se základním vzděláním a bez vzdělání (72,5 %, při celostátním podílu 74,6 %). Volná místa pro uchazeče se středním vzděláním bez maturity byla na úřadu práce v kraji zastoupena 17,7 % (celostátně 13,7 %), volná místa pro osoby se středním vzděláním s maturitou 7,3 % (celorepublikově 7,6 %) a volná místa pro uchazeče s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním 2,5 % (celostátně 4,1 %). Ve srovnání s koncem roku 2024 volných míst značně ubylo. Tento pokles je ovšem způsoben především legislativní úpravou v podobě novely zákona o zaměstnanosti, podle níž je nově možné vést volné pracovní místo v evidenci úřadu práce maximálně po dobu šesti měsíců ode dne jeho oznámení zaměstnavatelem.

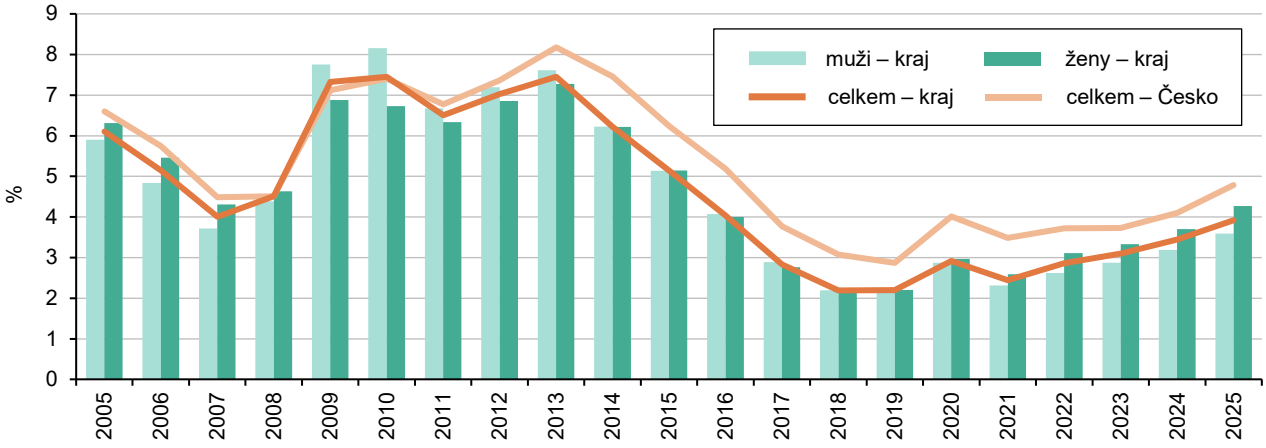
Mezi uchazeči o zaměstnání na úřadu práce se zvyšuje podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním.

Mezi uchazeči o zaměstnání se dlouhodobě zvyšuje podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním. Zatímco ještě ke konci roku 2011 byla tato skupina uchazečů mezi všemi uchazeči o zaměstnání na úřadu práce v kraji zastoupena 5,6 %, ke konci roku 2025 to bylo již téměř deseti procenty (9,6 %). Také celostátně tento podíl roste, zastoupení uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním se na Úřadu práce ČR od konce roku 2011 zvýšilo z 6,3 % na 11,1 % ke konci roku 2025.

Podíl nezaměstnaných osob dosáhl v Pardubickém kraji ke konci roku 2025 hodnoty 3,92 %, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu mezi kraji a zároveň nejvyšší roční hodnotu v kraji od konce roku 2017. Mezi okresy kraje mělo ke konci roku 2025 nejnižší podíl nezaměstnaných osob Orlickoústecko.

Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji 3,92 %, což v rámci kraje znamenalo nejvyšší měsíční hodnotu v roce 2025 a zároveň nejvyšší prosincovou hodnotu od konce roku 2017. V mezikrajském srovnání ke konci roku 2025 se přitom tento podíl nacházel v rozmezí od 3,58 % v Hlavním městě Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji, přičemž Pardubickému kraji náležela v tomto žebříčku třetí nejnižší pozice (při celostátním průměru 4,78 %). Mezi okresy Česka se nezaměstnanost pohybovala od 1,76 % v okresech Praha-východ a Praha-západ po 9,91 % v okrese Most, přičemž okresy Praha-východ a Praha-západ a okresy Plzeň-jih a Plzeň-sever jsou v tomto srovnání v návaznosti na datový zdroj sloučeny v jeden územní celek. Okresům Pardubického kraje patřila v rámci tohoto žebříčku desátá až třicátá první nejnižší pozice. Nejlépe se přitom umístil okres Ústí nad Orlicí (3,57 %), poté následovaly okresy Chrudim (3,93 %), Pardubice (3,96 %) a Svitavy (4,31 %).

Graf 2.15 Podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji a Česku (k 31. 12.)[1)]

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

V rámci měsíční statistiky má Pardubický kraj již od konce března 2011 nezaměstnanost pod celostátním průměrem.

Nízký podíl nezaměstnaných osob vykazuje Pardubický kraj dlouhodobě. V rámci měsíční statistiky má kraj již od konce března 2011 nezaměstnanost pod celostátním průměrem (hodnoceno ke konci června 2026). V průběhu výše zmíněného období (tj. ve 184 po sobě jdoucích měsících od konce března 2011) vykazoval kraj 46krát nejnižší podíl nezaměstnaných osob mezi všemi kraji Česka, 26krát druhý nejnižší podíl a 15krát třetí nejnižší podíl. V ostatních 97 měsících patřil Pardubickému kraji čtvrtý až šestý nejnižší podíl v mezikrajské komparaci. Nejlépe si přitom kraj vedl v období od konce května 2020 do konce prosince 2022, kdy kraji každoměsíčně patřila nejnižší nezaměstnanost mezi všemi kraji Česka.

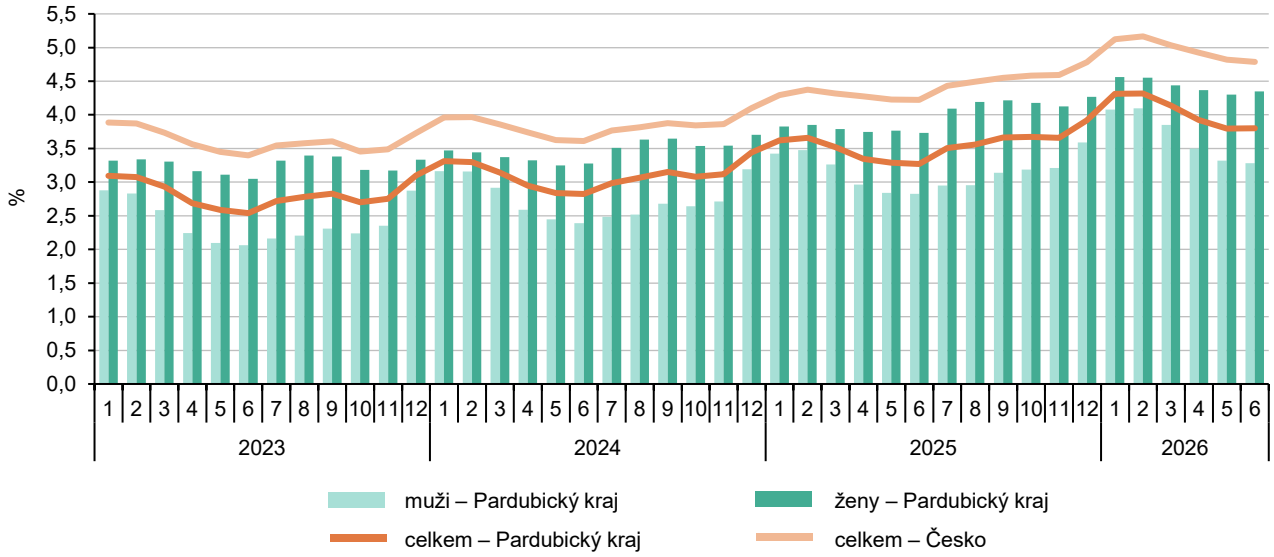
Podíl nezaměstnaných žen dosahuje v posledních letech každoměsíčně vyšších hodnot než podíl nezaměstnaných mužů.

Podíl nezaměstnaných žen je v kraji od konce března 2021 každoměsíčně vyšší než podíl nezaměstnaných mužů (hodnoceno v období do konce šestého měsíce roku 2026). Také celorepublikově dosahuje v posledních letech vyšších hodnot podíl nezaměstnaných žen, konkrétně již 76 měsíců v řadě od konce března 2020 (v kraji 64 měsíců v řadě, přičemž se nadále jedná o hodnocení ke konci června 2026). Ke konci roku 2025 byl podíl nezaměstnaných žen vyšší ve třinácti ze čtrnácti krajů Česka. Jedinou výjimku tvořil Moravskoslezský kraj, kde činil podíl nezaměstnaných žen 6,52 % a podíl nezaměstnaných mužů 6,59 %. V Pardubickém kraji přitom dosáhl podíl nezaměstnaných žen ke konci roku 2025 hodnoty 4,27 % a podíl nezaměstnaných mužů 3,59 %, což znamená, že rozdíl mezi těmito dvěma hodnotami činil 0,68 procentního bodu. Zatímco nejvýraznější rozdíl mezi těmito hodnotami evidujeme v Ústeckém kraji, kde byla nezaměstnanost žen vyšší o 1,69 procentního bodu, nejméně výrazný rozdíl připadal na Moravskoslezský kraj (nezaměstnanost mužů zde byla vyšší pouze o 0,07 procentního bodu).

Ke konci června 2026 měl Pardubický kraj druhou nejnižší nezaměstnanost v mezikrajském srovnání, podíl nezaměstnaných mužů přitom nebyl v žádném kraji nižší.

Ke konci prvního pololetí 2026 dosáhl podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji hodnoty 3,80 %, což znamenalo druhou nejnižší hodnotu v mezikrajském žebříčku (podíl nezaměstnaných žen měl kraj s 4,35 % třetí nejnižší mezi kraji, podíl nezaměstnaných mužů s 3,28 % zcela nejnižší) a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (při krajských hodnotách od 3,78 % v Hlavním městě Praze po 7,18 % v Ústeckém kraji a celostátním průměru 4,79 %). Mezi okresy kraje se přitom nezaměstnanost pohybovala od 3,40 % na Orlickoústecku po 4,19 % na Svitavsku.

Graf 2.16 Podíl nezaměstnaných osob v Pardubickém kraji a Česku (ke konci měsíce)[1)]

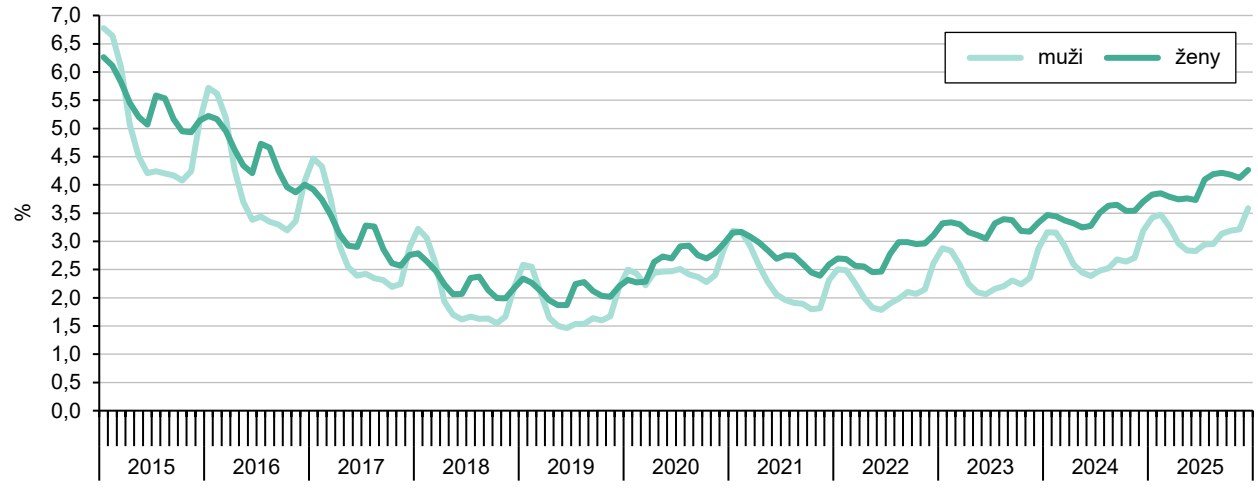

[1)] podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Zatímco v zimním období nezaměstnanost obvykle roste, v letních měsících, kdy jsou v plném proudu venkovní práce, klesá.

Nezaměstnanost je do jisté míry ovlivněna také ročním obdobím. V zimních měsících, kdy bývá nabídka sezonních prací nejmenší, podíl nezaměstnaných osob každoročně roste. Výraznější výkyvy mezi letními a zimními měsíci jsou přitom dlouhodobě patrné u podílu nezaměstnaných mužů. Ten byl v rámci posledních hodnocených dvanácti měsíců nejvyšší ke konci února 2026, kdy v kraji dosáhl 4,10 % (celorepublikově 4,95 %) a nejnižší ke konci července 2025, kdy na území kraje činil 2,95 % (celostátně 3,95 %).

Graf 2.17 Podíl nezaměstnaných osob podle pohlaví a jednotlivých měsíců v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Příjmy a životní podmínky domácností

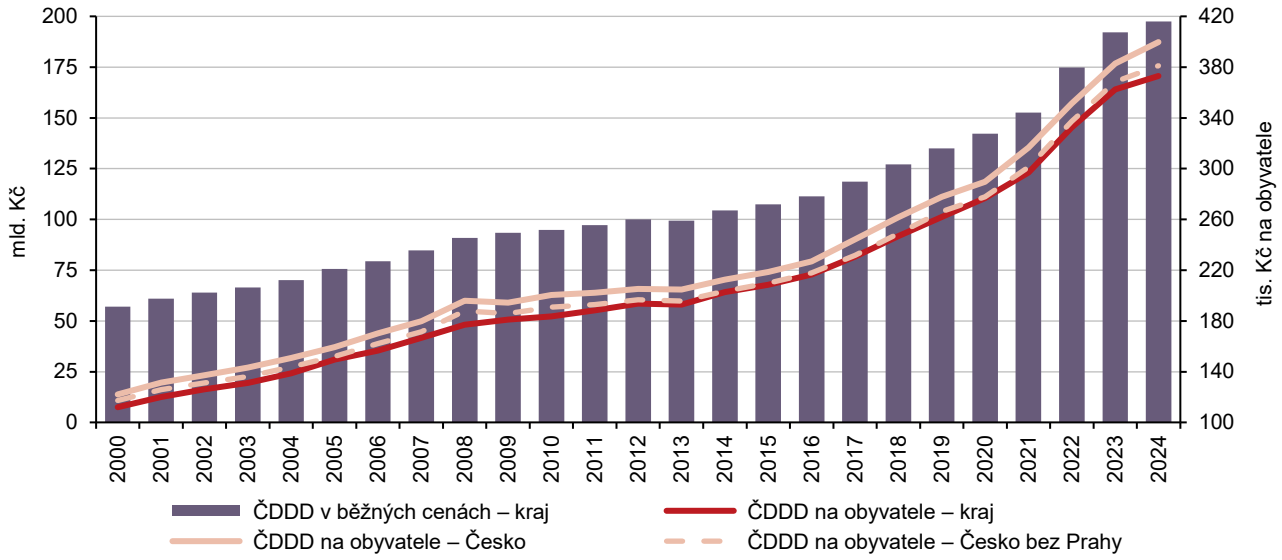
Meziroční tempo růstu ČDDD v kraji v roce 2024 bylo ve srovnání s republikovým tempem pomalejší.

Pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech lze využít čistý disponibilní důchod (ČDDD). Jedná se o částku, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu a úspory. Jeho objem v běžných cenách dlouhodobě postupně narůstal, s výjimkou let 2009 až 2013, kdy vlivem ekonomického útlumu růst výrazně zpomalil, resp. přešel v roce 2013 v kraji v meziroční snížení. Poté nastává oživení a ČDDD v kraji se začal zvyšovat. V roce 2024 meziročně vzrostl o 2,7 % při republikovém navýšení o 4,5 %. ČDDD kraje se na republikovém objemu dlouhodobě podílí v průměru 4,6 % (4,5 % v roce 2024) a jedná se nejčastěji o třetí nejnižší podíl v mezikrajském srovnání.

Hodnotou ČDDD na obyvatele se kraj řadí doprostřed mezikrajského žebříčku.

V hodnotě ČDDD na obyvatele se kraj krátce po svém vzniku řadil na 12. pozici v mezikrajském srovnání, nejlepšího umístění (6. místo) dosahoval v letech 2012 až 2016. V roce 2024 mu s 372,9 tis. Kč patřila osmá příčka. Za celorepublikovým ČDDD na obyvatele (výrazně ovlivněným vysokými hodnotami za Hlavní město Prahu) důchod v kraji dlouhodobě zaostává – v roce 2024 o 6,7 % (nejméně v roce 2020 – o 4,4 %), počátkem tisíciletí pak o více než 8 %. Hodnotě ČDDD na obyvatele v Česku bez Prahy se krajský důchod postupně přibližoval, nejméně (o méně než 2 tis. Kč na obyvatele) za ním zaostával v letech 2014 až 2018 a v roce 2020, v roce 2024 byl nižší o 8,1 tis. Kč na obyvatele, tj. o 2,1 %.

Graf 2.18 Čistý disponibilní důchod domácností v Pardubickém kraji a Česku

Příjmy domácností v roce 2024 reálně rostly.

Podle výsledků výběrového šetření ČSÚ v domácnostech „Životní podmínky 2025“ na každou osobu v české domácnosti připadal v roce 2024 průměrný čistý roční peněžní příjem 293,9 tis. Kč, což bylo o 15,2 tis. Kč (o 5,4 %) více než v roce 2023. Po dvou předchozích letech, kdy Česko čelilo vysoké inflaci a příjmy reálně klesaly, vzrostly v roce 2024 čisté peněžní příjmy domácností meziročně reálně o 3,0 %. Krajská data ze šetření životních podmínek 2025 publikována nebyla. Z dostupných dat za regiony soudržnosti (NUTS 2) je patrné, že region Severovýchod, jehož je Pardubický kraj spolu s Libereckým a Královéhradeckým krajem součástí, vykazoval v roce 2024 průměrný čistý peněžní příjem na osobu ve výši 292,5 tis. Kč, což byla ve srovnání všech osmi NUTS 2 hodnota nejblíže republikovému průměru (ten největší měrou převyšovala Praha a nejvíce za ním zaostával region Střední Moravy). Podíl výdajů za bydlení na čistých peněžních příjmech domácnosti činil v roce 2025 v regionu soudržnosti Severovýchod 14,9 % při celorepublikovém podílu 15,9 %.

Mzdy

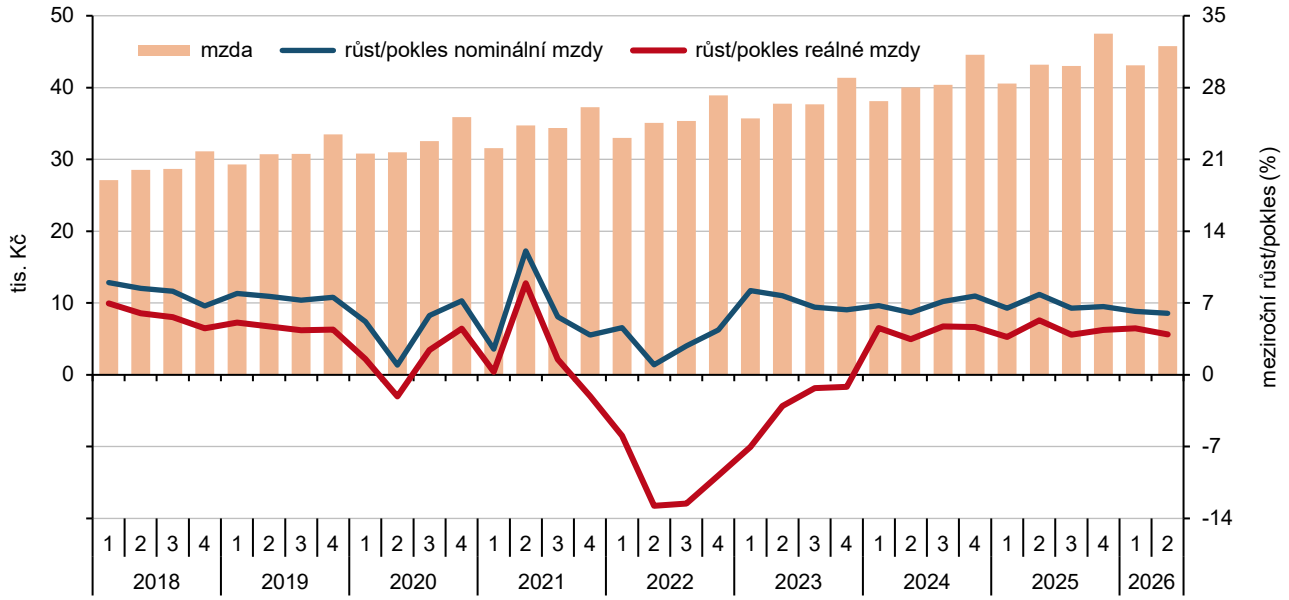
Průměrné mzdy v kraji byly páté nejnižší v mezikrajském srovnání.

V 1. až 4. čtvrtletí 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda[5] v kraji 43 581 Kč a byla o 2 805 Kč vyšší oproti předchozímu roku a zároveň o 5 089 Kč zaostávala za průměrem Česka. V mezikrajském srovnání se kraj zařadil průměrnou mzdou v roce 2025 na 10. pozici; nižší mzdy pobírali zaměstnanci v krajích Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském a Karlovarském. Ve srovnání s rokem 2024 došlo v kraji k nominálnímu zvýšení hrubé mzdy o 6,9 % při celorepublikovém nárůstu o 6,6 %.

Mzdy v kraji v roce 2025 meziročně reálně vzrostly o 4,3 %.

Mzdový vývoj je ovlivněn inflací, kdy zvýšená cenová hladina reálně snižuje kupní sílu mezd zaměstnanců. Největší meziroční reálný pokles mezd – o více než 12 % – byl vlivem vysoké inflace zaznamenán ve 2. a 3. čtvrtletí 2022. Reálně mzdy meziročně klesaly trvale od 4. čtvrtletí 2021 do 4. čtvrtletí 2023; následně tento pokles přešel od prvního čtvrtletí 2024 v reálný růst (viz též následující graf). Vlivem meziročního nárůstu spotřebitelských cen (míra inflace v roce 2025 v Česku[6] činila 2,5 %) vzrostla průměrná mzda v kraji reálně o 4,3 % (celorepublikově o 4,0 %). Obdobný reálný růst mezd byl pak v kraji zaznamenán i v prvním pololetí 2026 (o 4,2 %).

Graf 2.19 Průměrná hrubá měsíční mzda[1)] a její meziroční změny podle čtvrtletí v Pardubickém kraji

[1)] podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2025 a 2026 předběžné údaje

Pardubický kraj se vyznačuje nejmenším procentuálním rozdílem mediánu a průměru mezd; podíl mediánu mezd žen vůči mužům je zde třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Medián hrubých měsíčních mezd[7] činil v roce 2025 v kraji 42 518 Kč (4. nejnižší hodnota mezi kraji), u mužů dosahoval 45 440 Kč (2. nejnižší mezi kraji) a u žen 39 986 Kč (5. nejnižší na žebříčku krajů). V roce 2025 představoval medián mezd žen v kraji 88,0 % mediánu mezd mužů, což byl v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší podíl za Karlovarským a Olomouckým krajem. Meziročně se v kraji medián mezd zvýšil o 7,6 % při celorepublikovém růstu o 6,2 %. Medián mezd v roce 2025 meziročně rostl ve většině krajů rychleji u žen než u mužů (výjimku představovaly kraje Královéhradecký, Karlovarský, Ústecký, Plzeňský a Praha). V Pardubickém kraji byl meziroční nominální

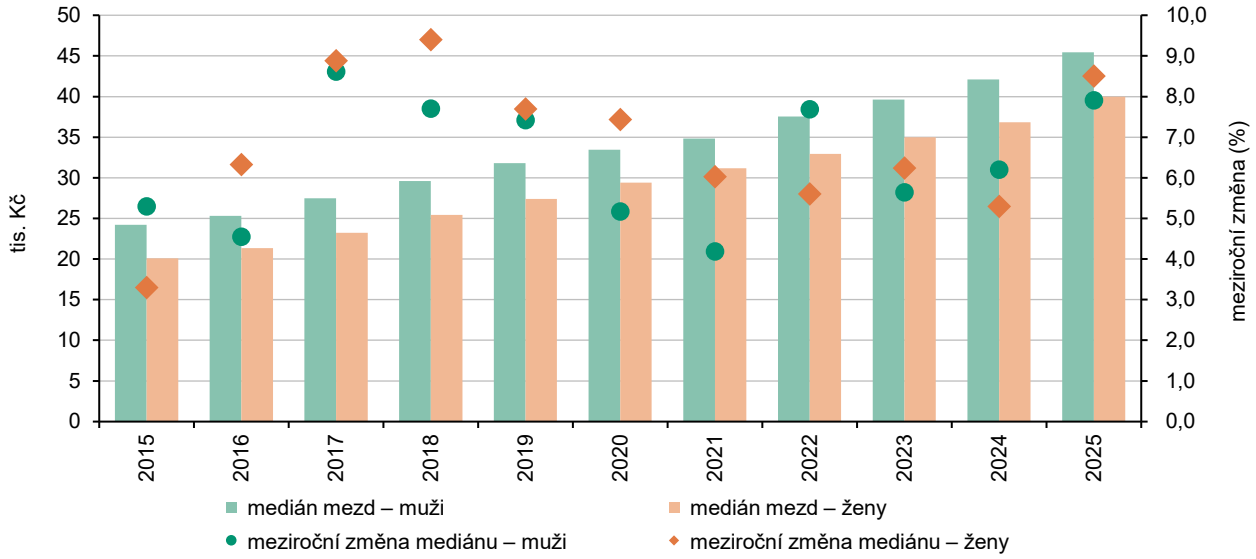
[5] průměrná hrubá měsíční mzda počítaná podle skutečného místa pracoviště zaměstnanců – tzv. pracovištní metodou (nikoli podle sídla podniku); za osoby přepočtené na plně zaměstnané

[6] Souhrnný index nárůstu spotřebitelských cen za jednotlivé kraje není k dispozici.

[7] Hodnota mzdy, která rozdělí zaměstnance na dvě stejně velké skupiny – se mzdou pod a nad mediánem; na rozdíl od průměrných mezd lépe vypovídá o skutečné mzdové úrovni. Medián mezd je zjišťován strukturálním šetřením.

nárůst mediánu mezd žen o 8,5 % nejvyšší od roku 2019 a navýšení mediánu mezd mužů o 7,9 % představovalo maximum za období od roku 2018. Ve všech krajích leží medián pod úrovní průměrných mezd; největší rozdíl je v Praze (region s nadprůměrným podílem osob s vysokými příjmy). Naopak nejblíže bývá medián mezd k průměru v Pardubickém kraji (v roce 2025 zde přestavoval 90,6 % průměrné mzdy při 80,5% podílu v Praze); mezi kraji nejmenší relativní rozdíl mezi mediánem a průměrem mezd byl přitom v Pardubickém kraji patrný i v letech 2018 až 2023.

Graf 2.20 Medián mezd podle pohlaví v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo financí

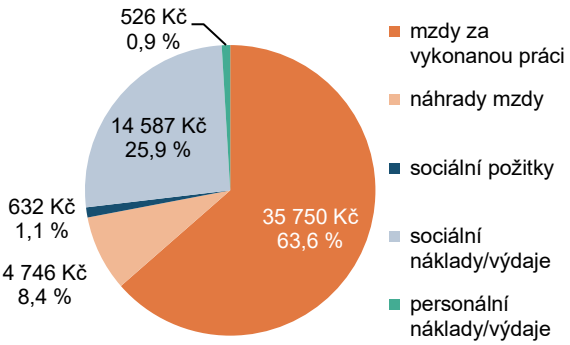
Úplné náklady práce

Náklady práce na zaměstnance v kraji rostly meziročně rychleji než v celém Česku; stejně jako v roce 2023 zůstaly třetí nejnižší v mezikrajském srovnání.

Úplné náklady práce (ÚNP)[8] na jednoho zaměstnance v kraji dle dostupných údajů v roce 2024 činily 56 103 Kč měsíčně (398 Kč na hodinu) a v mezikrajském srovnání byly 3. nejnižší (s maximem v Praze a Středočeském kraji a minimem na Karlovarsku).

Oproti roku 2023 vzrostly měsíční ÚNP v kraji o 7,6 % (v celé ČR o 6,5 %), oproti roku 2019 byly vyšší o 32,4 % (republikově vzrostly o 31,9 %).

Graf 2.21 Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance v Pardubickém kraji v roce 2024

Pozn.: bez započtení záporné částky (-138 Kč) daní a dotací

[8] Náklady práce je možné definovat jako výdaje zaměstnavatele související se zaměstnáváním pracovníků, tj. cena, za kterou nakupuje pracovní sílu na trhu práce. Kromě přímých nákladů zahrnujících mzdy za vykonanou práci (mzdy a platy) a náhrady mezd (např. za dovolenou, za svátky atd.) tvoří úplné náklady také nepřímé náklady, které nesouvisí přímo se mzdou. Tyto výdaje zaměstnavatelů lze rozdělit na sociální požitky (např. příspěvky na bydlení, stravování, příspěvky do sociálních fondů), sociální náklady (např. platba zákonného pojistného), personální náklady (např. výdaje spojené s náborem zaměstnanců a jejich zaškolením nebo ošatné), ale také daně a dotace související se zaměstnáváním lidí. Pro účely výpočtu se používá průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plně zaměstnané (s plnou pracovní dobou).

Náklady práce v informačních a komunikačních činnostech jsou ve srovnání s odvětvím zaměřeným na ubytování, stravování a pohostinství trojnásobné.

Ve struktuře ÚNP v kraji zjišťujeme ve srovnání s celorepublikovými hodnotami mírně nadprůměrný podíl náhrad mezd a naopak nepatrně menší zastoupení sociálních nákladů. Podle dostupných republikových údajů z hlediska odvětví se ÚNP v roce 2024 pohybovaly od 111,9 tis. Kč měsíčně v informačních a komunikačních činnostech po 36,8 tis. Kč v ubytování, stravování a pohostinství (průměr za všechna odvětví v Česku přitom činil 63,3 tis. Kč měsíčně na zaměstnance).

Vzdělávání

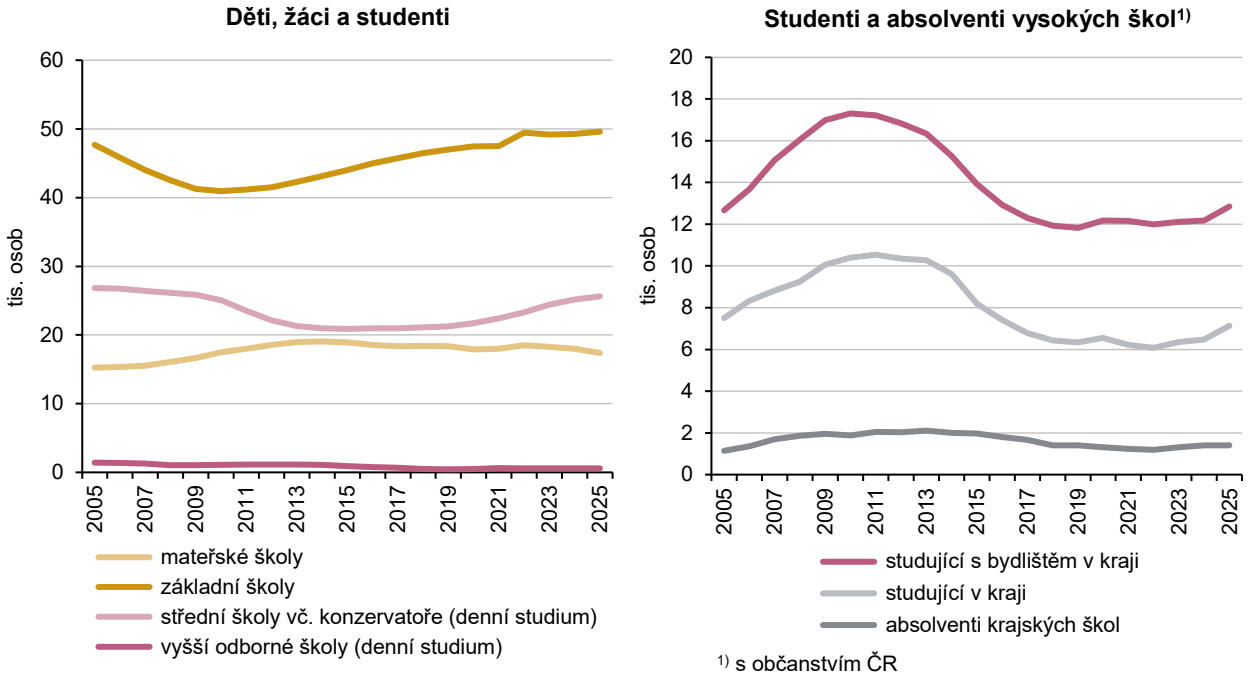
Počet dětí v mateřských školách byl nejnižší za posledních šestnáct let, žáků základních škol meziročně přibylo.

Počet dětí navštěvujících mateřské školy ve školním roce 2025/2026 byl v kraji i celém Česku meziročně nižší; na tomto poklesu se do značné míry podílel pokračující úbytek počtu narozených dětí. Jestliže ke konci září 2025 bylo v mateřských školách v kraji evidováno celkem 17,4 tis. dětí (tj. nejnižší počet za posledních 16 let), v předchozím roce to bylo o 617 dětí více. Procentuálně meziročně klesl počet dětí v mateřských školách v kraji o 3,4 % (při celorepublikovém poklesu o 3,5 %); ke snížení přitom došlo ve všech krajích, a to již druhým rokem v řadě. Počet žáků základních škol po výrazném navýšení v roce 2022/2023 způsobeném zejména příchodem ukrajinských uprchlíků se v následujících letech držel v kraji pod hranicí 50 tis. Ve školním roce 2025/2026 navštěvovalo základní školu v kraji 49,6 tis. žáků (o 310 více než v roce předchozím a zároveň nejvíce za posledních 22 let).

Počet žáků středních škol nadále roste, tempo růstu se snižuje.

Střední školy v kraji zaznamenávají kontinuální růst počtu žáků v posledních osmi letech (dáno též demografickým vývojem), přičemž relativní přírůstky se v posledních dvou letech již začaly snižovat. Ve školním roce 2025/2026 počet žáků denního studia středních škol v kraji (včetně konzervatoře) meziročně vzrostl o 1,8 % na 25,6 tis., což byl nejvyšší počet žáků za posledních šestnáct let. K meziročnímu navýšení počtu žáků středních škol došlo ve všech krajích (největší měrou – o více než 3 % – v Plzeňském, Středočeském kraji a Praze).

Graf 2.22 Děti, žáci, studenti a absolventi škol v Pardubickém kraji

1) s občanstvím ČR

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Podíl žáků studujících na středních školách odborné obory zakončené maturitou nadále roste.

V rámci středoškolského vzdělávání mají dlouhodobě nejvyšší podíl odborné obory zakončené maturitní zkouškou (51,3 % žáků SŠ v kraji ve školním roce 2025/2026 s tendencí růstu podílu v posledních jedenácti letech), následují všeobecné obory (gymnaziálního typu) s maturitní zkouškou (23,5 % ve školním roce 2025/2026 s trvale klesajícím trendem v posledních sedmi letech) a střední vzdělávání s výučním listem (22,7 % ve školním roce 2025/2026 s maximem 25,1 % před 11 lety).

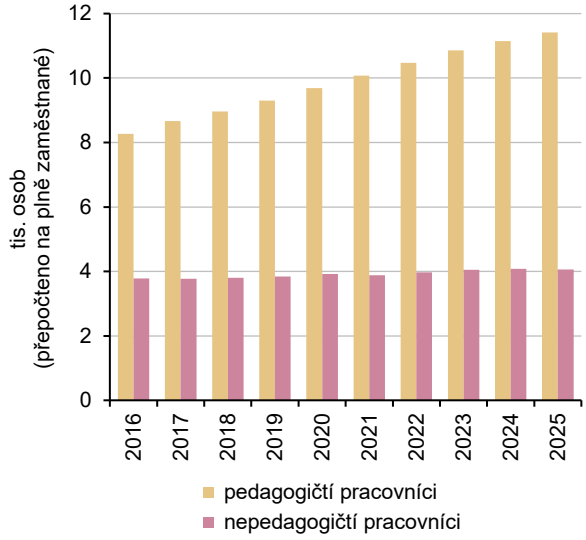
Počet studentů vysokých škol zřetelně vzrostl.

Maximálních hodnot dosahovaly počty studentů vysokých škol kolem roku 2010, poté následoval pokles, který postupně přešel ve stagnaci, resp. zřetelný nárůst. V akademickém roce 2025/2026 studovalo vysokou školu 13,0 tis. osob s trvalým bydlištěm v Pardubickém kraji (meziročně o 720 osob více). Počet absolventů vysokých škol s bydlištěm v Pardubickém kraji dosáhl maxima v akademickém roce 2012/2013, následoval desetiletý pokles, který přešel v mírný růst. Počet studujících VŠ v kraji (bez ohledu na místo bydliště) se v roce 2025/2026 meziročně zvýšil o 639 osob na 7,6 tis. (šlo o nejvyšší počet za posledních devět let), počet absolventů se ustálil na 1,5 tis.

Mezi zaměstnanci v regionálním školství se zvyšuje podíl pedagogických pracovníků.

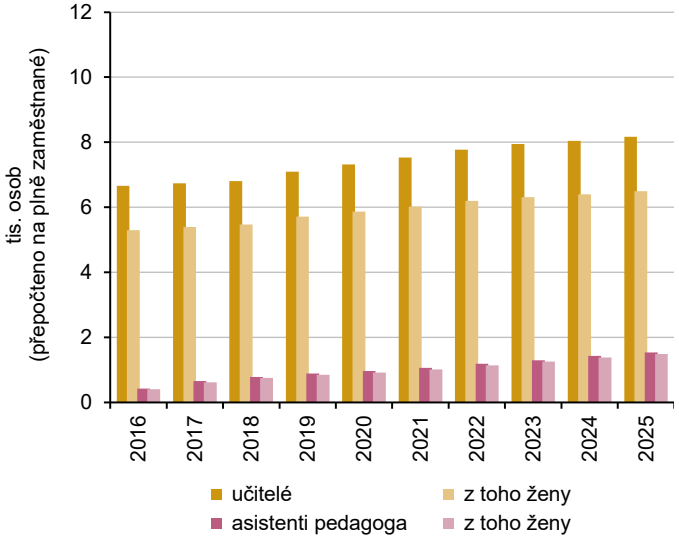
Z celkového počtu 15,5 tis. zaměstnanců v regionálním školství v kraji (přepočteno na osoby plně zaměstnané) tvořili pedagogičtí pracovníci[9] v roce 2025 téměř tři čtvrtiny (73,7 %, tj. o 5 procentních bodů více než před deseti lety). Jestliže počet pedagogických pracovníků se za uplynulou dekádu v kraji zvýšil o více než třetinu (na 11,4 tis. v roce 2025), nárůst počtu nepedagogických pracovníků[10] ve stejném období (na 4,1 tis. v roce 2025) byl pouze sedmiprocentní.

Graf 2.23 Zaměstnanci v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Graf 2.24 Učitelé a asistenti pedagoga v regionálním školství v Pardubickém kraji (k 30. 9.)

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

[9] Pedagogičtí pracovníci vykonávají přímou vyučovací, výchovnou, speciálně pedagogickou nebo pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních. Do této kategorie patří učitelé, učitelé odborného výcviku, asistenti pedagoga, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, školští logopedi, pedagogové volného času, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci.

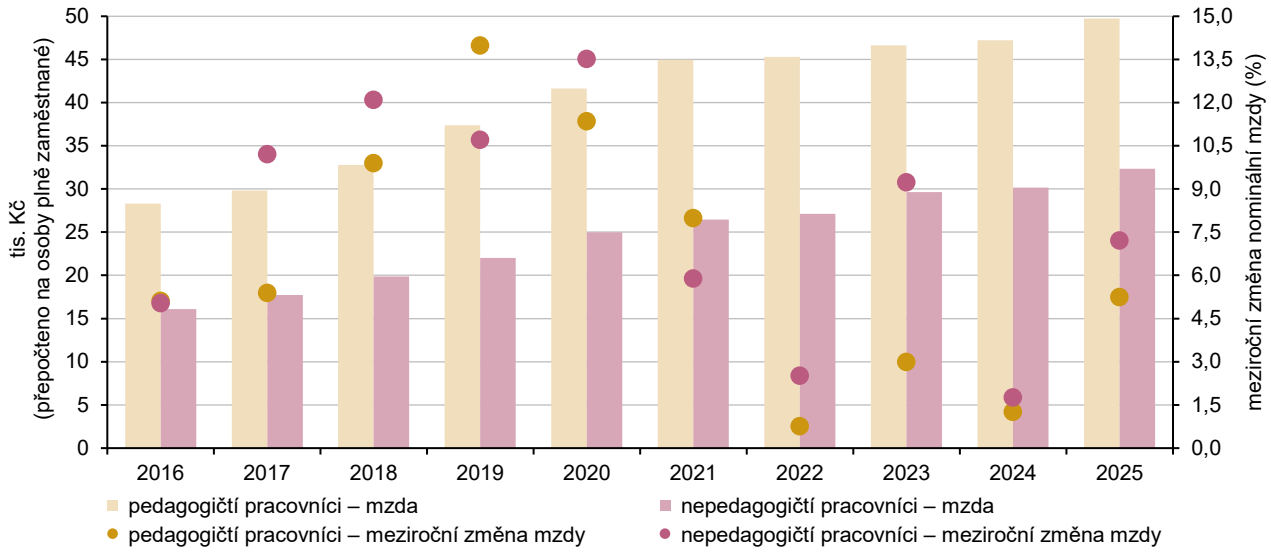
[10] Nepedagogičtí pracovníci zahrnují technickohospodářské pracovníky, provozní zaměstnance, obchodně provozní zaměstnance a ostatní zaměstnance ve školách a školských zařízeních (např. kuchaři a kuchařky, uklízečky, školníci, vrátní, pracovníci skladů, účetní, ekonomové, personalisté).

Relativní přírůstky počtu učitelů v regionálním školství se snižují, počet asistentů pedagoga se výrazně zvýšil.

Počet učitelů v regionálním školství[11] v kraji se v uplynulé dekádě každým rokem zvyšoval, k 30. září 2025 pak dosáhl počtu 8 165 (přepočteno na osoby plně zaměstnané), tj. téměř o 23 % více než před deseti lety. V posledních šesti letech se však meziroční procentuální přírůstky počtu učitelů v kraji převážně snižovaly.

Asistentů pedagoga[12] přibývá v regionálním školství výrazně rychleji než učitelů. Ke konci září 2025 jich v kraji působilo 1 531 (přepočteno na plně zaměstnané), což byl ve srovnání se stavem v roce 2016 (první rok srovnatelné časové řady) 3,6x vyšší počet. V pozicích asistentů pedagoga působí nejčastěji ženy (z 96,9 % v září 2025 při 79,6% podílu žen v kategorii učitelů).

Graf 2.25 Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mzdy nepedagogických pracovníků rostou rychleji než mzdy pedagogických pracovníků.

Průměrné hrubé měsíční mzdy pedagogických pracovníků v regionálním školství v Pardubickém kraji od roku 2020 mírně převyšují celorepublikový průměr. V roce 2025 se částkou 49 718 Kč v mezikrajském srovnání řadily na čtvrtou nejvyšší příčku (při dlouhodobém maximu v Praze a nejnižší hodnotě v posledních čtyřech letech v Ústeckém kraji).

Mzdy nepedagogických pracovníků jsou ve srovnání s pedagogickými pracovníky na krajské i celorepublikové úrovni přibližně o 35 % nižší (ještě před deseti lety však tento rozdíl činil 43 %). V roce 2025 nepedagogičtí pracovníci v kraji pobírali 32 327 Kč hrubého měsíčně, což byla mezi kraji šestá nejvyšší částka (při maximální hodnotě v Praze a minimu ve Zlínském kraji). Ve srovnání s průměrem Česka jsou mzdy nepedagogických pracovníků v kraji od roku 2023 nižší.

Mzdy učitelů v regionálním školství v kraji jsou páté nejvyšší v mezikrajském srovnání, mzdy asistentů pedagoga čtvrté nejvyšší.

V roce 2025 činila průměrná hrubá měsíční mzda učitelů v regionálním školství v kraji (po přepočtu na plné pracovní úvazky) 53 579 Kč, což byla v mezikrajském srovnání (obdobně jako v předchozích dvou letech) pátá nejvyšší hodnota (při dlouhodobém maximu v Praze a šestiletém minimu v Moravskoslezském kraji). Od roku 2020 přitom

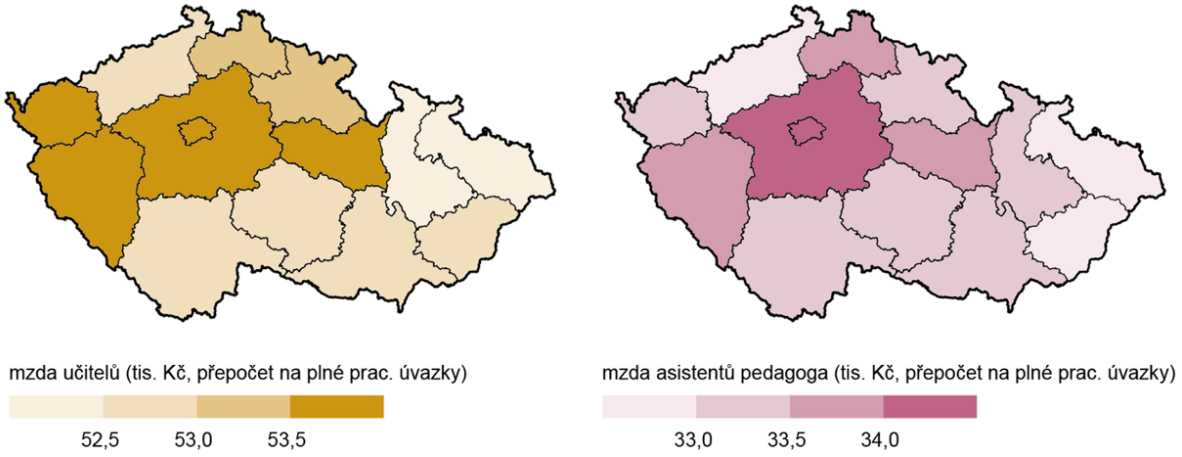
[11] Kategorie učitelé v regionálním školství zahrnuje pracovníky s přímou vyučovací povinností v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách, vedoucí pracovníky škol, výchovné poradce a učitele odborného výcviku.

[12] Asistenti pedagoga zlepšují přístup žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ke vzdělávání a současně přispívají k vytváření inkluzivního prostředí třídy a k naplňování vzdělávacích potřeb všech žáků ve třídě.

mzdy učitelů v kraji trvale překračují republikový průměr. Meziroční tempo růstu nominálních mezd učitelů vrcholilo v roce 2019, kdy byl v kraji i celorepublikově zaznamenán téměř 15% přírůstek oproti roku předchozímu, následovalo období zpomalení růstu (v roce 2025 meziroční nárůst mírně překročil pětiprocentní hranici).

Rovněž mzdy asistentů pedagoga v kraji od roku 2020 trvale dosahují vyšší částky ve srovnání s republikovým průměrem; v roce 2025 činily 33 759 Kč a řadily se tak na čtvrtou nejvyšší příčku mezikrajského žebříčku (s maximem v průběhu celé dekády v Praze a minimem ve Zlínském kraji).

Průměrná hrubá měsíční mzda učitelů a asistentů pedagoga v regionálním školství v krajích v roce 2025

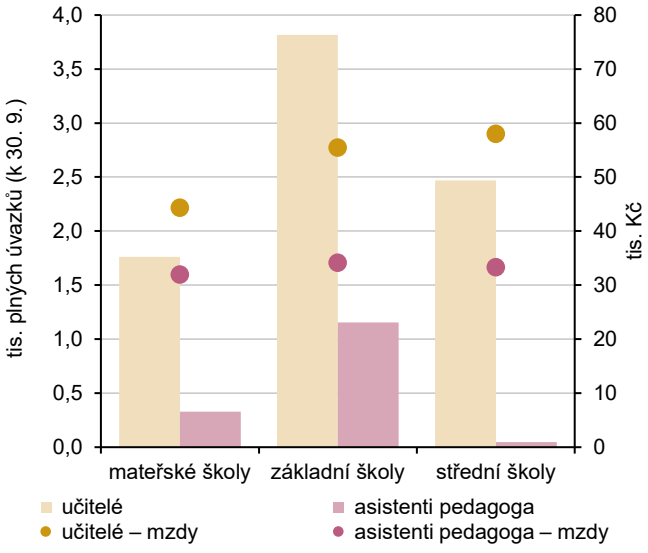

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Mzdy asistentů pedagoga se v závislosti na druhu školy odlišují menší měrou než v případě učitelů.

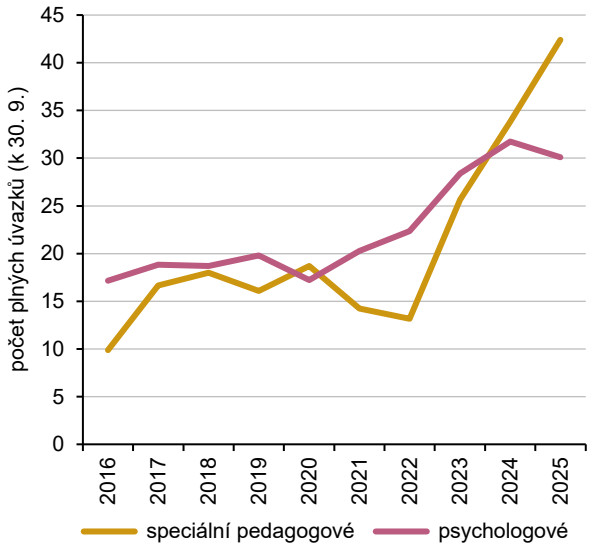
Zatímco u učitelů je výše mzdy výrazně ovlivněna druhem školy, v případě asistentů pedagoga je tento vliv patrný mnohem méně. Jestliže v roce 2025 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda učitelů nejvyšší částky na středních školách (58 029 Kč; hodnoceno bez vzdělávání na konzervatoři a bez učitelů odborného výcviku), v mateřských školách byla téměř o čtvrtinu nižší. U asistentů pedagoga rozdíl mezi nejvyšší mzdou (34 147 Kč na základních školách; hodnoceno včetně přípravných tříd ZŠ a přípravného stupně ZŠ speciálních) a nejnižší mzdou (31 946 Kč v mateřských školách) nedosahoval jedné desetiny.

Graf 2.26 Učitelé a asistenti pedagoga a jejich mzdy podle druhu školy v Pardubickém kraji v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Graf 2.27 Speciální pedagogové a psychologové v regionálním školství v Pardubickém kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Počet speciálních pedagogů a psychologů v regionálním školství postupně roste.

V oblasti regionálního školství neustále nabývá na významu činnost speciálních pedagogů a psychologů. Oproti stavu před deseti lety se počet speciálních pedagogů v kraji (přepočteno na plné úvazky, bez učitelů se speciálně pedagogickou kvalifikací vykonávající přímou vyučovací činnost) zvýšil z necelých 10 na 42. V mezikrajském srovnání se jednalo o jeden z nejnižších počtů (třetí nejnižší v letech 2024 a 2025), a to i po přepočtu na počet žáků. Počet plných úvazků psychologů v regionálním školství v kraji se v poslední dekádě zvýšil téměř dvojnásobně, a to na 30 ke konci září 2025. V mezikrajském žebříčku se v počtu plných úvazků psychologů (i po přepočtu na počet žáků) kraj drží zhruba uprostřed.

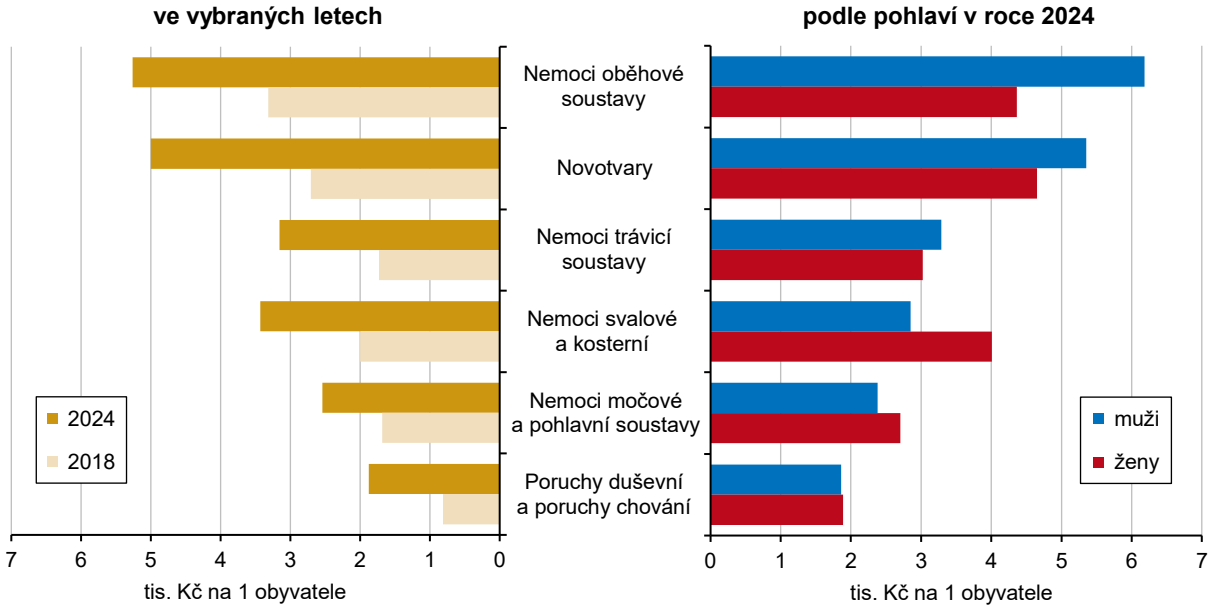
Zdraví

Nejrychleji rostou výdaje na léčbu poruch duševních, resp. poruch chování a léčbu novotvarů.

V roce 2024 (poslední dostupné údaje) bylo v Pardubickém kraji zdravotními pojišťovnami vynaloženo na zdravotní péči v průměru 45,3 tis. Kč na obyvatele (celorepublikově 47,2 tis. Kč), tj. o 3,9 tis. Kč více oproti roku předchozímu. Toto meziroční navýšení o 9,3 % bylo třetí nejnižší mezi kraji. Největší měrou výdaje rostly v roce 2020 (meziročně téměř o 15 %), resp. v roce 2021 (o 12 %), a to zejména v souvislosti s pandemií covidu-19. Z vybraných diagnóz prezentovaných v níže uvedeném grafu vzrostly průměrné výdaje mezi roky 2018 a 2024 procentuálně nejvíce v případě poruch duševních a poruch chování (2,3x) a novotvarů (téměř o 85 %).

Od roku 2018 se výdaje na obyvatele v kraji řadí na sedmou nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání (při nejvyšších hodnotách dosahovaných nejčastěji v Moravskoslezském kraji a nejnižší částce v roce 2024 (i 2023) v Plzeňském kraji). Ve všech krajích byly celkové výdaje v roce 2024 vyšší u žen než u mužů (v kraji o 1,7 tis. Kč, v celém Česku o 2,4 tis. Kč na osobu). Zatímco v případě léčby nemocí oběhové soustavy bylo v kraji vynaloženo na jednoho muže o 1,8 tis. Kč více než na jednu ženu, v kategorii nemocí svalových a kosterních výdaje na léčbu žen převažovaly nad muži o 1,2 tis. Kč na osobu.

Graf 2.28 Výdaje zdravotních pojišťoven na vybrané diagnózy v Pardubickém kraji

Zdroj: ÚZIS ČR, dopočty ČSÚ

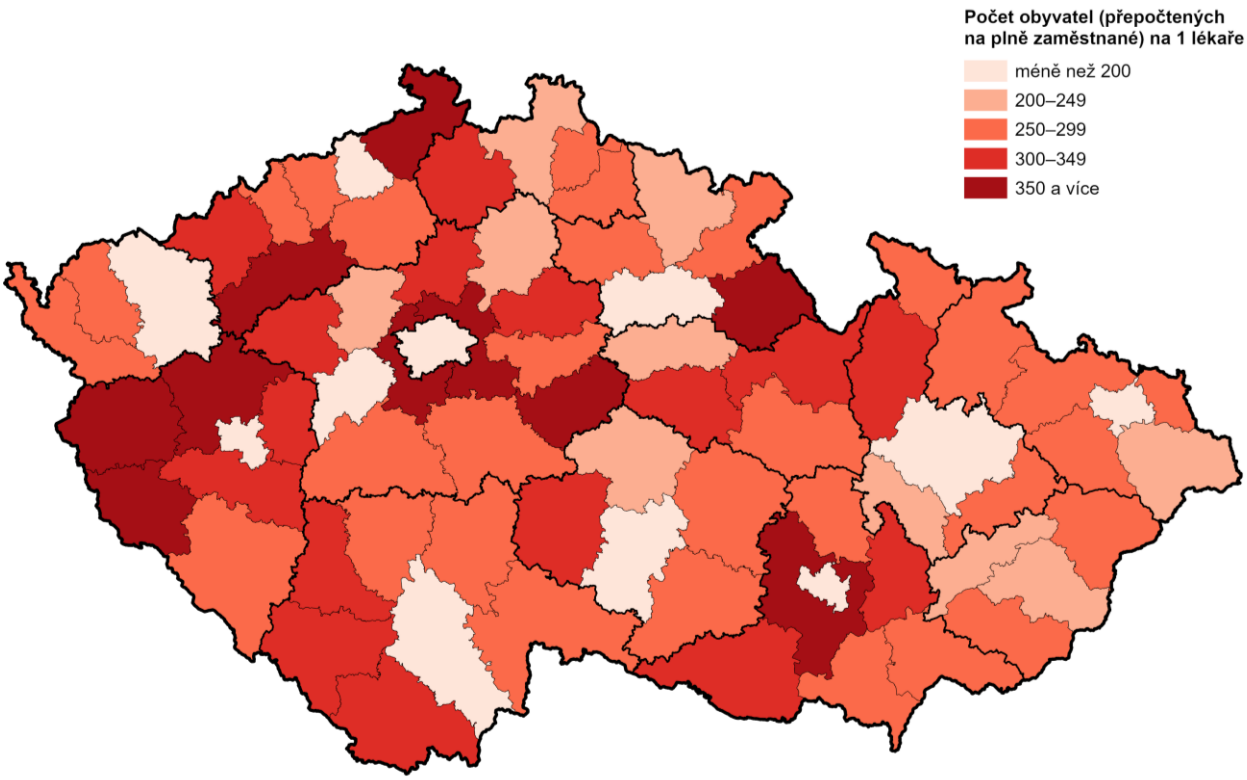
Počet obyvatel na jednoho lékaře se zvýšil.

V roce 2024 (poslední dostupné údaje) působilo ve zdravotnických zařízeních v Pardubickém kraji 1 972 lékařů (přepočtené počty), což je o 194 lékařů méně oproti předchozímu roku a zároveň nejméně od roku 2011. Počet obyvatel připadajících na jednoho lékaře v kraji rostl již třetím rokem v řadě, meziročně se přitom zvýšil téměř o 24 osob na 268,5 a v mezikrajském srovnání se kraj posunul z třetí na druhou nejvyšší pozici za Středočeský kraj (s 313,3 obyvateli na jednoho lékaře). Nejméně obyvatel na lékaře dlouhodobě připadá v Praze (121,1 v roce 2025).

V meziokresním srovnání v rámci celé republiky se v počtu obyvatel na jednoho lékaře z okresů Pardubického kraje na 12. nejvyšším místě v roce 2024 nacházelo Chrudimsko (s 345 osobami na jednoho lékaře), 14. nejnižší pozici naopak zaujímal (s 209 osobami) okres Pardubice.

Nadále v Pardubickém kraji i celém Česku pokračoval pokles počtu samostatných ordinací praktických lékařů pro dospělé (v kraji na 206 v roce 2024) i ordinací stomatologů (212).

Počet obyvatel na 1 lékaře v okresech v roce 2024

Zdroj: ÚZIS

Průměrná ošetřovací doba v nemocnicích akutní péče se postupně zkracuje.

V roce 2024 připadalo na 1 000 obyvatel kraje 3,67 lůžek v nemocnicích akutní péče (přibližně stejně jako v roce předchozím a zároveň nejméně za posledních patnáct let). V mezikrajském srovnání se v roce 2024 jednalo (jako v předchozím roce) o 3. nejnižší místo. V počtu případů hospitalizací v nemocnicích akutní péče na 1 000 obyvatel (122,6 v roce 2024) se kraj dlouhodobě řadí na druhou nejnižší pozici mezikrajského žebříčku za Středočeský kraj. Průměrná ošetřovací doba v nemocnicích akutní péče se v kraji i celorepublikově postupně zkracuje (na 5,1 dne v kraji v roce 2024, což je třetí nejkratší doba po Karlovarském a Ústeckém kraji; v roce 2010 se přitom pohybovala kolem 5,8 dne).

Státní sociální podpora

Počet vyplacených dávek pěstounské péče vzrostl na dlouhodobé maximum.

V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji vyplaceno 483 tis. dávek státní sociální podpory a pěstounské péče (dávky SSP a PP)[13] v celkové výši 2,7 mld. Kč. Oproti roku 2024 počet vyplacených dávek SSP v kraji klesl o 25,8 tis. (o 5,3 %), a to především díky rodičovskému příspěvku (snížení o 10,0 %) a přídavku na dítě (-9,4 %). Růst se naopak týkal především příspěvku na bydlení a dávek pěstounské péče; v obou případech dosáhl jejich počet v roce 2025 dlouhodobého maxima.

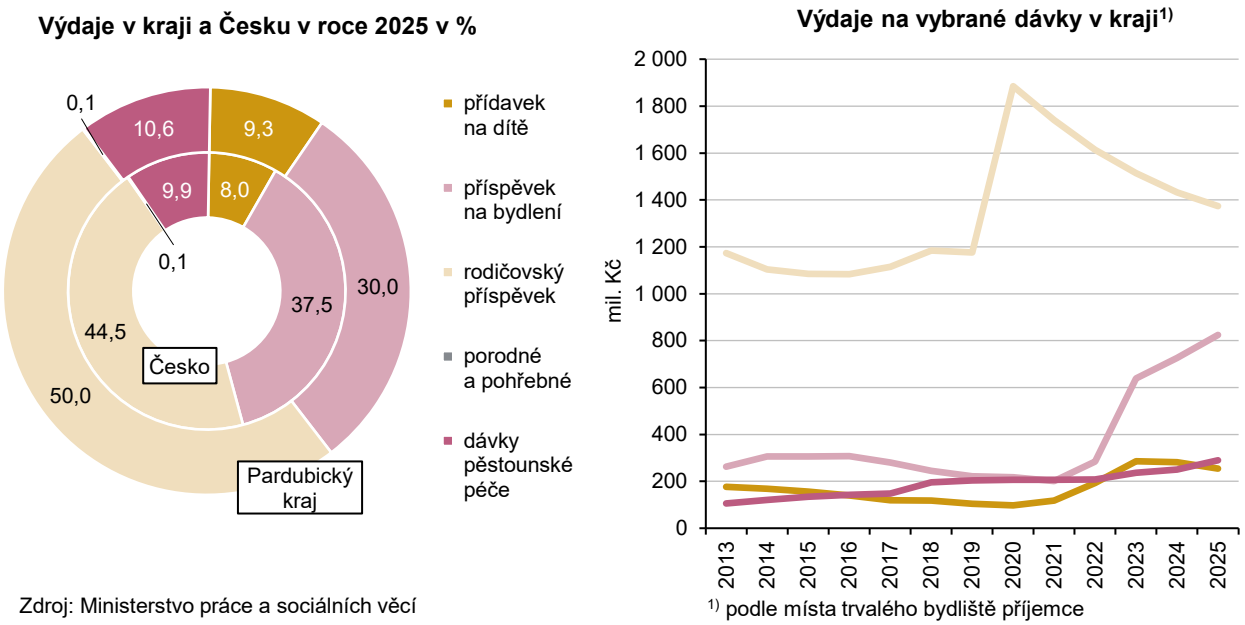
Meziroční nárůst výdajů byl zaznamenán zejména v případě příspěvku na bydlení a dávek pěstounské péče.

Jestliže výdaje na příspěvek na bydlení v kraji oproti roku 2024 vzrostly o 13 %, v případě přídavku na dítě došlo k poklesu téměř o 10 % a výdaje na rodičovský příspěvek zaznamenaly 4% snížení. V úhrnu výdaje na dávky SSP v kraji meziročně vzrostly o 0,5 % při téměř 16% zvýšení výdajů na dávky pěstounské péče. V dlouhodobém pohledu byly celkové výdaje na dávky SSP i PP v roce 2025 v kraji nejvyšší.

Podíl výdajů na příspěvek na bydlení v kraji je oproti celému Česku podprůměrný.

Nadále v kraji zjišťujeme oproti celorepublikové struktuře nadprůměrné zastoupení výdajů na dávky spojené s dětmi (zejména rodičovský příspěvek a přídavek na dítě) a výrazně nižší podíl výdajů týkajících se příspěvku na bydlení.

Graf 2.29 Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v Pardubickém kraji a Česku

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

1) podle místa trvalého bydliště příjemce

Výdaje na dávky SSP a PP v přepočtu na obyvatele dosáhly maxima.

Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v přepočtu na 1 obyvatele činily v roce 2025 na republikové úrovni 5 753 Kč, v Pardubickém kraji byly o 567 Kč nižší (5 186 Kč). V mezikrajském srovnání měly výdaje na dávky SSP a PP na obyvatele nejvyšší hodnotu v Moravskoslezském kraji (7 806 Kč) a nejnižší v kraji Plzeňském (4 621 Kč); Pardubický kraj se zařadil na 9. místo mezi kraji. Po mírném nárůstu výdajů na dávky SSP a PP na obyvatele mezi lety 2017 a 2018 a následném poklesu v roce 2019 se v roce 2020 výdaje na obyvatele meziročně zvýšily značnou měrou, nadprůměrné zůstaly i v dalších letech, přičemž v roce 2025 dosáhly dlouhodobého maxima.

[13] Systém státní sociální podpory upravuje zákon č. 117/1995 Sb. Některé dávky jsou poskytovány v závislosti na příjmu domácnosti (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení, porodné), u rodičovského příspěvku a pohřebného příjmový limit neplatí. Krajské údaje nezahrnují jednorázový příspěvek na dítě vyplácený v letech 2022 a 2023. Dávky pěstounské péče jsou od roku 2013 samostatně upraveny zákonem č. 359/1999 Sb. a mezi dávky státní sociální podpory se nezapočítávají. Od 1. 10. 2025 nahradila tzv. superdávka (dle zákona č. 151/2025 Sb.) přídavek na dítě a příspěvek na bydlení ze systému státní sociální podpory a příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi; již přiznané dávky byly do konce roku 2025 vypláceny podle původních pravidel.

Sociální služby, příspěvek na péči, držitelé průkazů osob se zdravotním postižením

Pokles počtu lůžek v domovech pro seniory se zastavil.

K 31. 12. 2025 bylo v Pardubickém kraji dle údajů MPSV provozováno celkem 182 zařízení sociálních služeb[14], z toho ve 108 zařízeních bylo k dispozici 4 697 lůžek pro zajištění pobytových služeb. Přibližně 42,6 % této lůžkové kapacity je k dispozici v domovech pro seniory (zařízení poskytují pobytové služby osobám se sníženou soběstačností, zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby). Počet lůžek v těchto zařízeních pro seniory poskytujících celoroční pobytové služby v kraji v letech 2017 až 2023 trvale klesal, následoval nepatrný nárůst na 2 000 lůžek ke konci roku 2025 (o 208 lůžek méně oproti roku 2016, kdy bylo dosaženo jejich maximálního počtu).

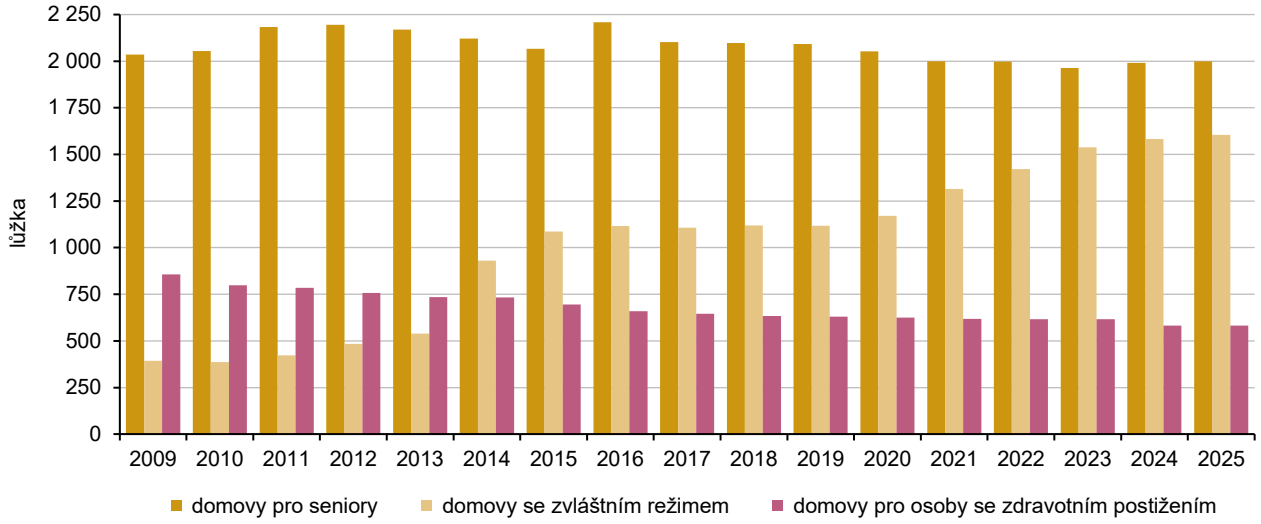
Lůžek v domovech se zvláštním režimem nadále přibývá.

Nadále rostoucí trend počtu lůžek lze sledovat v domovech se zvláštním režimem poskytujících celoroční pobytové služby osobám trpícím duševním onemocněním, závislostí na návykových látkách, Alzheimerovou chorobou či jinou formou demence. K 31. 12. 2025 bylo v těchto zařízeních v kraji k dispozici 1 605 lůžek (tj. třetina veškeré lůžkové kapacity sociálních služeb v kraji a zároveň o 22 lůžek více než v roce předchozím).

Počet lůžek v domovech pro osoby se zdravotním postižením se meziročně nezměnil.

V domovech pro osoby se zdravotním postižením v kraji se počet lůžek dlouhodobě snižuje. V těchto zařízeních poskytujících pobytové služby s celoročním provozem osobám se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení bylo ke konci roku 2025 v kraji k dispozici 582 lůžek (tj. stejný počet jako v roce předchozím, avšak o 7 % méně než před pěti a o 16 % méně než před deseti lety).

Graf 2.30 Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Azylové domy v kraji nabízejí více než 200 lůžek.

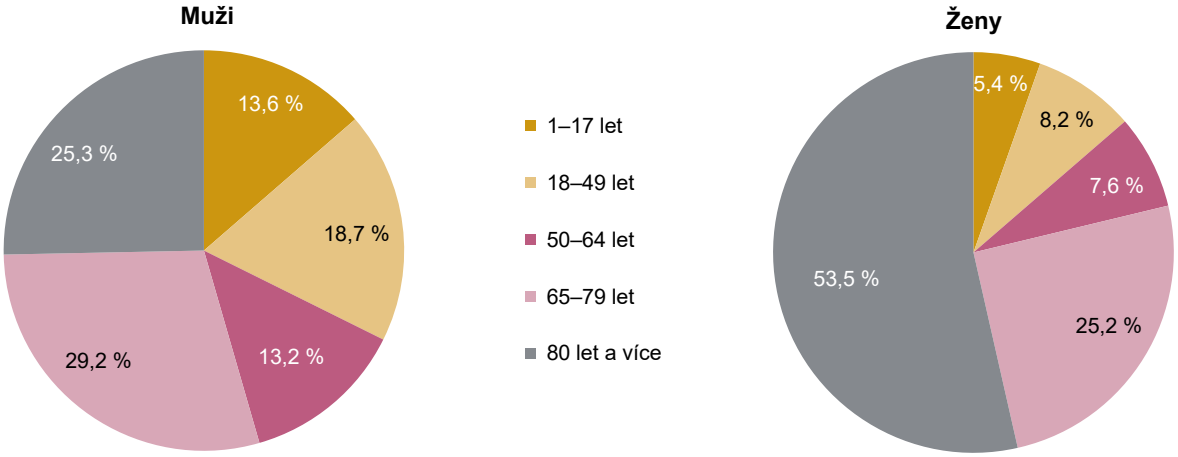
Zbývajících 510 lůžek z celkového počtu 4 697 v kraji na konci roku 2025 bylo k dispozici v azylových domech (243 lůžek), chráněném bydlení (159 lůžek), centrech sociálně rehabilitačních služeb, týdenních stacionářích, domech na půl cesty a zařízeních pro krizovou pomoc.

[14] Podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Základní druhy a formy sociálních služeb tvoří sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Výdaje na příspěvek na péči v kraji meziročně vzrostly.

V prosinci 2025 bylo v kraji v průměru 19,5 tis. příjemců příspěvku na péči (osob závislých na pomoci jiné osoby), z toho nejvíce osob spadalo do kategorie druhého stupně (tedy středně těžké) závislosti (6,4 tis., tj. přibližně třetina). Příspěvek na péči pro úplnou závislost (stupeň IV) pak pobíralo v průměru 2,7 tis. osob (tedy téměř 14 % z celkového počtu). Z pohledu na věkové kategorie příjemců příspěvku na péči je zřejmá převaha osob starších 65 let (13,5 tis. osob v kraji v prosinci 2025, z toho 68 % žen). Po přepočtu na krajskou populaci zjišťujeme nejvíce příjemců příspěvku na péči ve Zlínském, Ústeckém a Královéhradeckém kraji, na opačné straně stojí Praha se Středočeským krajem (Pardubický kraj se nachází na osmé pozici). Výdaje na příspěvek na péči v kraji v roce 2025 činily 2 265 mil. Kč, což bylo o 256 mil. Kč, tj. 12,8 % více než v roce předchozím (celorepublikově došlo k navýšení o 12,5 %).

Graf 2.31 Příjemci příspěvku na péči podle pohlaví a věku v Pardubickém kraji v prosinci 2025

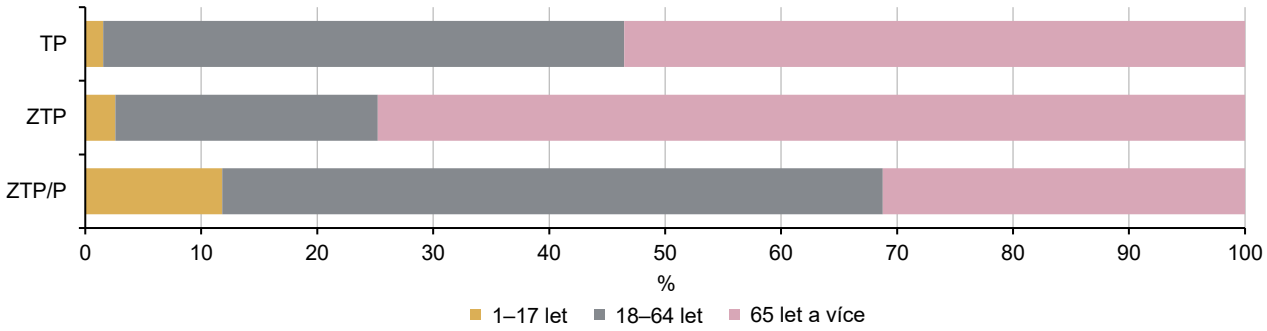

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Osoby mladší 18 let vlastní nejčastěji průkaz ZTP/P.

V prosinci roku 2025 bylo podle MPSV v Pardubickém kraji 17,7 tis. držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Po přepočtu na obyvatele připadalo nejvíce držitelů průkazů OZP ve Zlínském kraji a nejméně v Praze; Pardubický kraj se řadil na osmé místo mezikrajského žebříčku. Dvěma třetinami se na celkovém počtu držitelů průkazů OZP v kraji podíleli těžce postižení (s průkazem ZTP), více než pětinu zaujímali zvlášť těžce postižení s potřebou průvodce (ZTP/P) a desetinu tvořili středně těžce postižení (TP). Osoby mladší 18 let měly nejvyšší (téměř 12%) zastoupení mezi držiteli průkazů ZTP/P a nejnižší v kategorii TP (1,5 %).

Graf 2.32 Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle druhu průkazu a věku v Pardubickém kraji v prosinci 2025

TP: středně těžké postižení, ZTP: těžké postižení, ZTP/P: zvlášť těžké postižení s potřebou průvodce

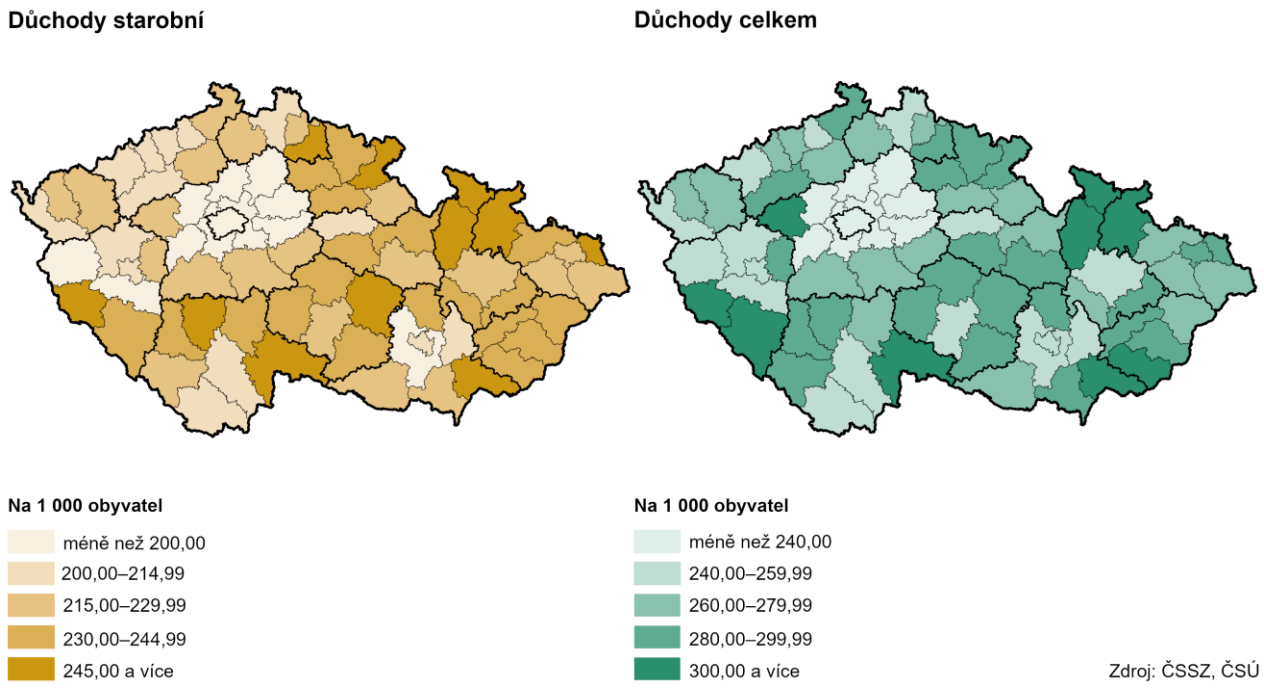
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Důchodci, důchody

Počet důchodců se meziročně snížil.

V prosinci 2025 splňovalo v Pardubickém kraji podmínky pro výplatu některého z důchodů 144 313 osob. Mezi všemi příjemci důchodů převažovaly ženy z 57,9 % (83 538 žen), muži tvořili 42,1% podíl (60 775 mužů). Celkový počet osob pobírajících důchod v Pardubickém kraji v roce 2025 se meziročně snížil o 866 osob. Meziroční pokles počtu příjemců důchodů v roce 2025 vystřídal předchozí dvouleté období, ve kterém se jejich počty v kraji zvyšovaly.

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2025

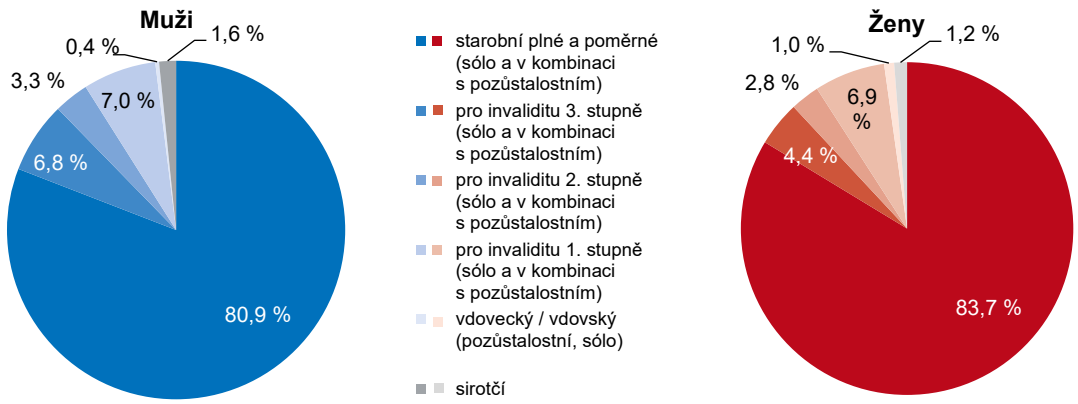

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

Mezi důchodci převažovaly osoby pobírající starobní důchod.

Dle jednotlivých důchodových kategorií byla z celkového počtu příjemců důchodů v Pardubickém kraji v roce 2025 nejpočetněji zastoupena kategorie příjemců starobních důchodů, kteří tvořili 82,5 % osob (119,1 tis.); vyšší zastoupení starobních důchodců bylo mezi ženami (83,7 %) než mezi muži (80,9 %). Kategorie příjemců invalidních důchodů zahrnovala 15,4 % (22,2 tis.) ze všech příjemců důchodů. Tato kategorie tvoří vyšší podíl mezi muži (17,1 %) než mezi ženami (14,1 %). Vdovský a vdovecký důchod sólo pobíralo celkem 0,7 % osob (1,0 tis.) a sirotčí důchod 1,4 % osob (2,0 tis.).

Graf 2.33 Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v Pardubickém kraji v prosinci 2025

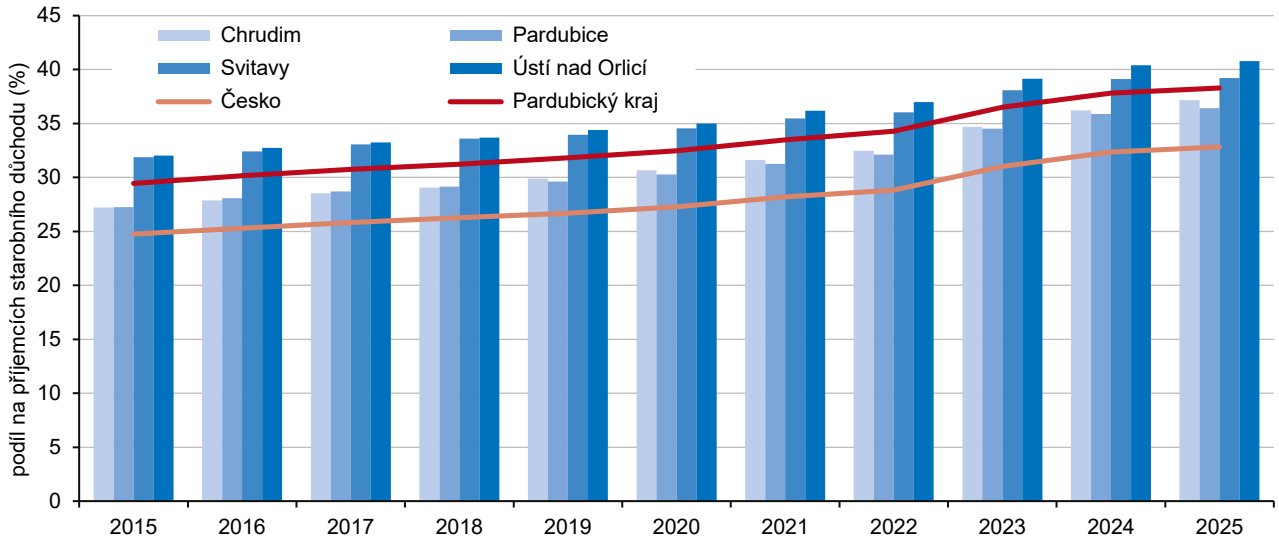

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Zvyšuje se počet lidí, kteří pobírají předčasný starobní důchod.

Mezi příjemci starobního důchodu každoročně roste podíl osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Graf 2.34 Příjemci předčasného starobního důchodu v Pardubickém kraji a jeho okresech (v prosinci)

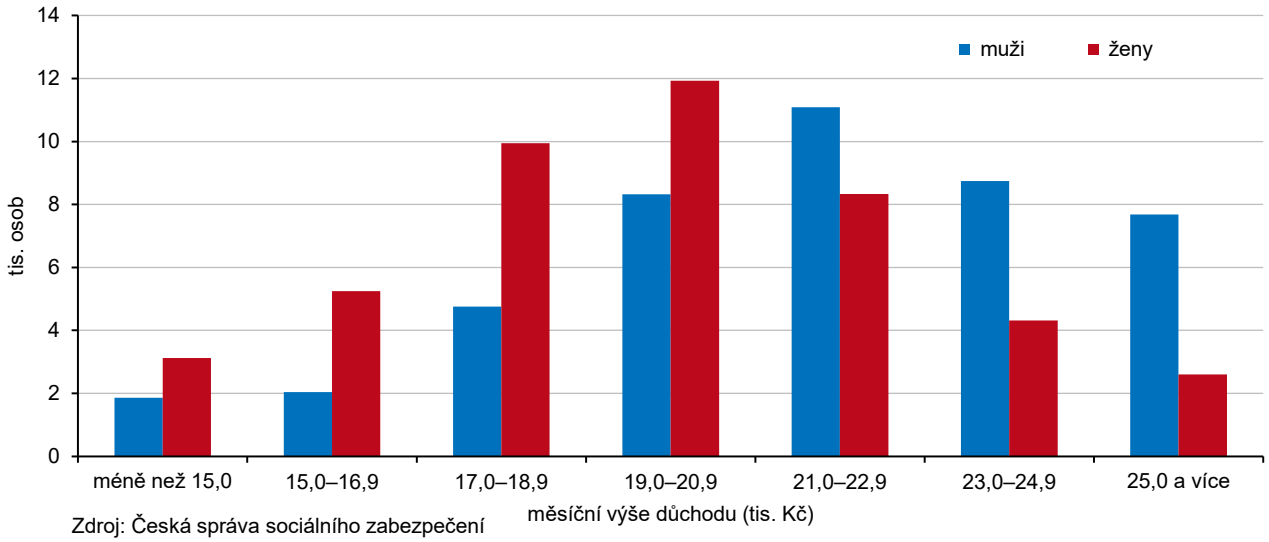

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Muži odcházejí do předčasného starobního důchodu častěji než ženy.

V prosinci 2025 pobíralo v Pardubickém kraji předčasný starobní důchod (samostatně i v souběhu s pozůstalostním důchodem) 38,3 % (45,5 tis. osob) důchodců ve starobním důchodu. Od roku 2015 vzrostl počet osob, které odešly do předčasného důchodu, o 10,2 tisíce, podíl důchodců v předčasném starobním důchodu vzrostl o 8,9 procentního bodu. Vzestupný trend je patrný u obou pohlaví. Vyšší podíl důchodců v předčasném důchodu je dlouhodobě patrný u mužů, u kterých na konci roku 2025 v kraji činil 40,9 %. Ženy v předčasném důchodu v kraji tvořily 36,5 % příjemkyň starobních důchodů. V absolutních číslech ženy v předčasném starobním důchodu v prosinci 2025 přečíslily muže o 5,5 tisíce osob.

Graf 2.35 Příjemci starobního důchodu plného sólo podle jeho měsíční výše a pohlaví v Pardubickém kraji v prosinci 2025

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrný starobní důchod byl čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Průměrný starobní důchod plný vyplácený sólo (bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem) v prosinci roku 2025 v Pardubickém kraji činil 20 895 Kč, byl proti průměru Česka nižší o 280 Kč a ve srovnání s ostatními kraji byl 4. nejnižší. Nejvyšší starobní důchody byly na konci roku 2025 vypláceny v Hl m. Praze (22 386 Kč), nejnižší pobírali příjemci žijící v Karlovarském kraji (20 329 Kč).

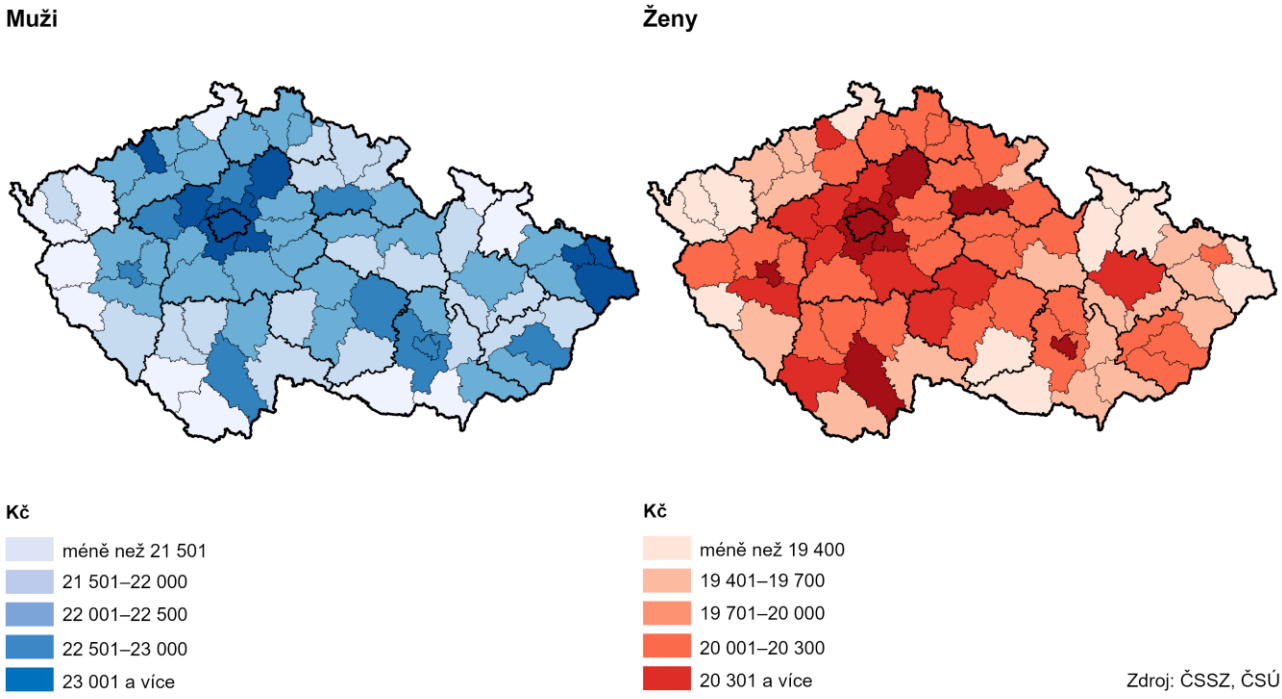
Výše starobních důchodů mužů byla čtvrtá nejnižší mezi kraji Česka.

Muži v Pardubickém kraji pobírali na konci roku 2025 plný starobní důchod bez souběhu ve výši 22 050 Kč. V rámci krajů České republiky byly nejvyšší starobní důchody mužů vypláceny v Hlavním městě Praze (23 732 Kč) a nejnižší v Karlovarském kraji (21 419 Kč), senioři v Pardubickém kraji se výší důchodů umístili na čtvrté nejnižší pozici. Od roku 2015 se starobní důchod mužů v kraji zvýšil v průměru o 9 829 Kč.

Starobní důchody žen byly o 2 282 Kč nižší než důchody mužů.

Ženy ve starobním důchodu v Pardubickém kraji pobíraly v průměru o 2 282 Kč nižší penze než muži a jejich plný důchod bez souběhu s pozůstalostním důchodem tedy v roce 2025 činil 19 768 Kč. V mezikrajském srovnání byly nejvyšší starobní důchody žen vypláceny obdobně jako u mužů v Hlavním městě Praze (21 268 Kč) a naopak nejnižší v Karlovarském kraji (19 344 Kč). Ženy z Pardubického kraje se výší starobního důchodu zařadily na pátou nejnižší pozici ve srovnání krajů. Od roku 2015 starobní důchod žen v Pardubickém kraji vzrostl o 9 619 Kč.

Průměrný měsíční starobní důchod plný (sólo) podle pohlaví v okresech v prosinci 2025

Žen pobírajících vdovský důchod je v kraji 5x více než mužů vdovců.

Pozůstalostní důchod neboli vdovský a vdovecký důchod vyplácený samostatně nebo v kombinaci s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním) pobírala na konci roku 2025 více než pětina ze všech příjemců některého z důchodů v Pardubickém kraji (30,4 tis. osob). Žen pobírajících vdovský důchod bylo v prosinci 2025 v Pardubickém kraji celkem 25,5 tis., a to bylo 5krát více, než činil počet mužů s vdoveckým důchodem sólo a v kombinaci s přímým důchodem (5,0 tis. osob). Z porovnání počtu příjemců vdovských a vdoveckých důchodů v letech 2015 a 2025 je patrný výraznější pokles u žen (-8,4 %) než u mužů (-3,6 %).

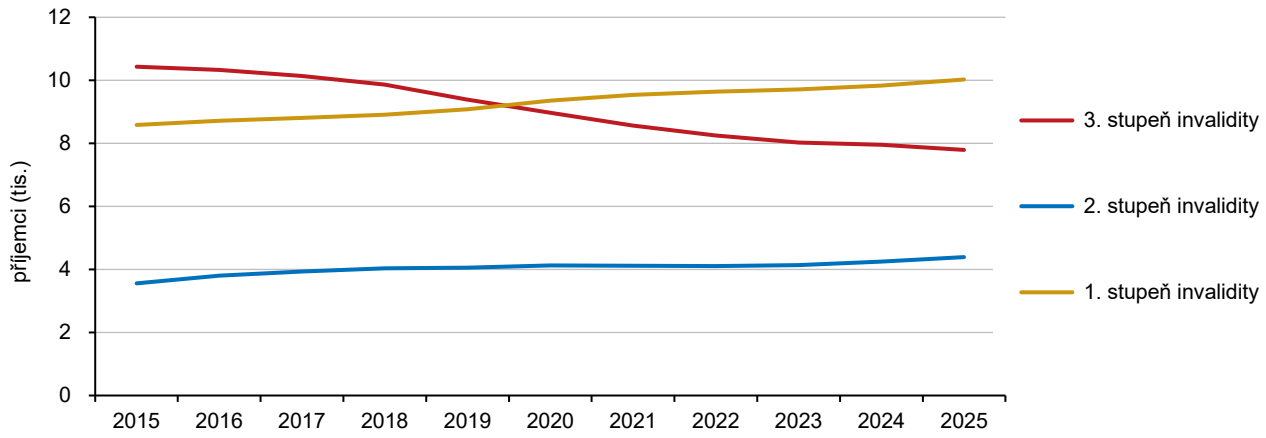
Výše pozůstalostních důchodů je pod republikovým průměrem, kromě vdoveckých důchodů vyplácených sólo.

Výše pozůstalostních důchodů vyplácených sólo nebo v kombinaci s přímým důchodem se v kraji pohybuje pod republikovým průměrem s výjimkou vdoveckých důchodů sólo, které v roce 2025 byly mezi kraji 4. nejvyšší (12 338 Kč) a o 193 Kč převyšovaly průměr Česka. Naproti tomu vdovecké důchody vyplácené v kombinaci s přímým důchodem byly v mezikrajském srovnání druhé nejnižší (24 514 Kč), o 624 Kč nižší, než činil republikový průměr. Vdovské důchody kombinované s přímým důchodem byly páté nejnižší (22 760 Kč) a vdovské důchody vyplácené sólo byly v mezikrajském srovnání šesté nejnižší (13 110 Kč).

Invalidní důchodci tvoří významnější podíl mezi muži než mezi ženami.

Celkem 22,2 tis. osob (15,4 % z celkového počtu příjemců důchodů) pobíralo v Pardubickém kraji v prosinci 2025 některou ze tří kategorií invalidního důchodu. Mezi muži, kteří pobírají důchod, tvoří invalidní důchodci významnější podíl (17,1 %; 10,4 tis. osob.) než mezi ženami (14,1 %; tj. 11,8 tis. osob). Příjemci důchodů pro invaliditu 3. stupně (sólo včetně souběhu s pozůstalostním důchodem) představovali druhý nejvyšší podíl z celkového počtu příjemců invalidních důchodů, a to 35,1 % (7,8 tis. osob). Oproti roku 2015 se počet příjemců důchodů pro invaliditu 3. stupně snížil o čtvrtinu. Příjemci důchodů pro invaliditu 2. stupně tvořili v roce 2025 téměř pětinu ze všech invalidních důchodců v kraji (19,8 %, tj. 4,4 tis. osob) a jejich počet od roku 2015 vzrostl o pětinu. Nejvyšší podíl (45,1 %, tj. 10,0 tis. osob) ze všech invalidních důchodců představovali příjemci důchodu pro invaliditu 1. stupně. Od roku 2015 vzrostl jejich počet v kraji o 16,8 %.

Graf 2.36 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity v Pardubickém kraji (v prosinci)
(včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Průměrná výše invalidních důchodů byla vyšší než celostátní průměr ve všech kategoriích.

Průměrná výše invalidních důchodů vyplácených sólo v Pardubickém kraji v roce 2025 byla ve srovnání s celostátním průměrem vyšší u všech kategorií. Invalidní důchody 3. stupně byly v mezikrajském žebříčku šesté nejvyšší (17 730 Kč). Čtvrté nejvyšší ve srovnání krajů byly důchody pro invaliditu 2. stupně (12 073 Kč) a třetí příčku obsadily v kraji vyplácené důchody pro invaliditu 1. stupně (10 204 Kč).

Dva tisíce osob v kraji pobíraly sirotčí důchod.

Více než dva tisíce osob pobíraly v prosinci 2025 v Pardubickém kraji sirotčí důchod v průměrné výši 10 965 Kč. Počet příjemců sirotčích důchodů v kraji se dlouhodobě pohybuje kolem 2 tisíc, průměrná výše však oproti roku 2015 vzrostla téměř dvojnásobně. V rámci okresů Pardubického kraje nejvyšší počet osob pobírajících sirotčí důchod žije v okrese Pardubice (633 osob, tj. 31,3 % krajského úhrnu) a nejnižší v okrese Chrudim (425 osob; 21,0 %).

Kultura

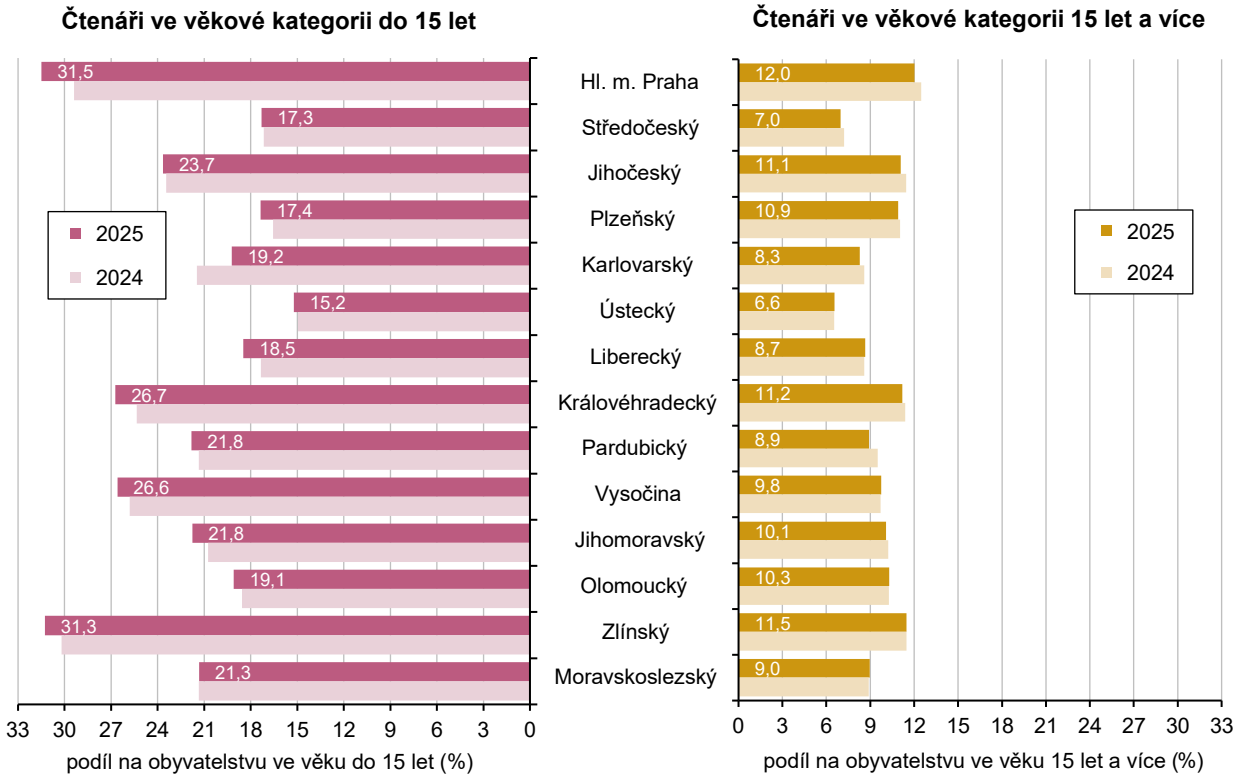
Na území kraje bylo ke konci roku 2025 v provozu 383 veřejných knihoven a 27 poboček těchto knihoven, přičemž v jejich vlastnictví se nacházelo 4,3 % z celého knihovního fondu veřejných knihoven v Česku.

Ke konci roku 2025 bylo v Pardubickém kraji v provozu 383 veřejných knihoven a 27 poboček knihoven (lokálně vyčleněných částí knihoven (včetně pojízdných zařízení), které jsou jejich organizačními částmi a pracují pod jejich přímým vedením). Návštěvníkům bylo v těchto knihovnách a jejich pobočkách k dispozici 2 137 studijních míst a 507 počítačů s připojením k internetu. Do vlastnictví veřejných knihoven v kraji patřilo 2 639 849 knihovních jednotek, tj. 4,3 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku. Zatímco nejvyšší počet knihovních jednotek připadal na veřejné knihovny v Praze (16,5 % knihovního fondu veřejných knihoven v Česku), nejnižší počet evidujeme ve veřejných knihovnách v Karlovarském kraji (2,3 %). Veřejným knihovnám v Pardubickém kraji patřila v tomto žebříčku druhá nejnižší hodnota.

V mezikrajském srovnání se knihovny Pardubického kraje prezentovaly nejnižším počtem studijních míst na knihovnu a druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu.

Knihovny v kraji patří v průměru mezi nejmenší v celém Česku. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo ke konci roku 2025 přibližně šest tisíc čtyři sta knihovních jednotek (6 439), pět studijních míst (5,2) a jeden počítač (pro návštěvníky) s připojením k internetu (1,2). V mezikrajské komparaci veřejných knihoven (vč. poboček) se knihovny v kraji vyznačovaly nejnižším počtem studijních míst na jednu knihovnu, druhým nejnižším počtem knihovních jednotek na knihovnu a pátým nejnižším počtem počítačů (s připojením k internetu) na knihovnu.

Graf 2.37 Registrovaní čtenáři ve veřejných knihovnách a jejich pobočkách podle věkových kategorií a krajů

Zdroj: Národní institut pro kulturu

Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo v roce 2025 průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu mezi 14 kraji Česka.

Ve veřejných knihovnách v kraji bylo v roce 2025 registrováno 57 810 čtenářů, z toho 17 654 osob spadalo mezi čtenáře do 15 let. Na jednu knihovnu v kraji (vč. poboček) připadalo průměrně 141 registrovaných čtenářů, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (212 osob). Ve srovnání s minimem za posledních 25 let z roku 2021, kterého bylo dosaženo i díky omezením v souvislosti s pandemií covidu-19, se počet registrovaných čtenářů na knihovnu mírně zvýšil, v kraji evidujeme nárůst o 11 osob, celostátně pak o 30 osob.

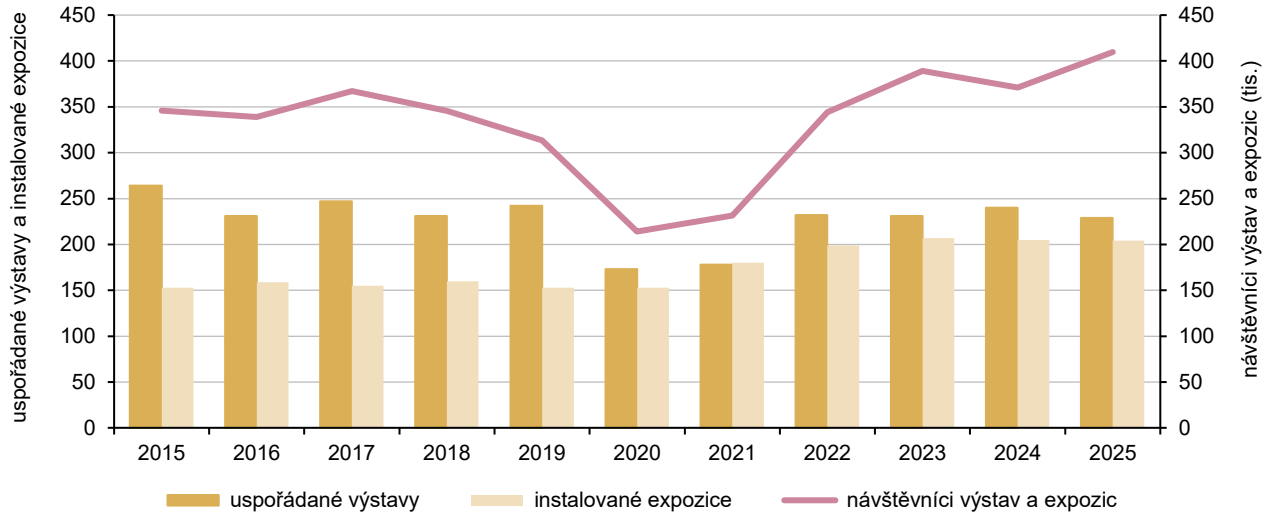
Průměrný počet výpůjček na jednoho čtenáře se mezi kraji v roce 2025 pohyboval od 19,1 po 29,4 knih ročně, přičemž Pardubickému kraji patřila v tomto žebříčku čtvrtá nejvyšší hodnota.

Čtenáři veřejných knihoven v Pardubickém kraji realizovali v roce 2025 celkem 1 499 044 výpůjček, přičemž na jednoho registrovaného čtenáře ve veřejných knihovnách v kraji připadalo průměrně 25,9 vypůjčených knih ročně, respektive 2,2 vypůjčené knihy měsíčně (počítáno bez prolongací; včetně novin, časopisů, elektronických dokumentů apod.). Mezi kraji se jednalo o čtvrtou nejvyšší hodnotu, průměrný počet výpůjček na jednoho čtenáře se v tomto žebříčku pohyboval od 19,1 vypůjčených knih ročně v Praze po 29,4 knih ročně v Kraji Vysočina (při celostátním průměru 23,7).

Galerie, muzea a památníky v provozu v kraji (vč. poboček) nabídly v průběhu roku 2025 celkem 229 výstav a 204 expozic. Tyto výstavy a expozice navštívilo 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji.

V Pardubickém kraji bylo ke konci roku 2025 v provozu 28 muzeí a památníků, 3 galerie a 14 poboček muzeí a galerií. Tyto instituce měly k dispozici výstavní plochu o celkové rozloze 29 329 m^2 (čtvrtá nejmenší výstavní plocha v mezikrajském srovnání) a bylo zde uspořádáno 229 výstav a instalováno 204 expozic. Návštěvnost těchto výstav a expozic činila 410 tisíc osob, což znamenalo dosud nejvyšší zaznamenanou návštěvnost v kraji. Zatímco výstavní plocha pro stálé expozice se v kraji od roku 2015 rozšířila o 18,8 % (celostátně o 16,7 %), počet instalovaných expozic se v kraji od roku 2015 zvýšil o 33,3 % (při celostátním nárůstu o 17,3 %).

Graf 2.38 Uspořádané výstavy a instalované expozice v muzeích, galeriích a památnících v provozu a počet návštěvníků těchto výstav a expozic v Pardubickém kraji

Zdroj: Národní institut pro kulturu

V průběhu roku 2025 navštívilo památkové objekty v kraji zpřístupněné za vstupné 406 tisíc platících návštěvníků, z toho 73 tisíc osob připadalo na Státní zámek Litomyšl, který se stal nejnavštěvovanější památkou v kraji.

Na území kraje se v roce 2025 nacházelo 13 památkových objektů zpřístupněných za vstupné: Zámek Choltice, Zámek Nové Hrady u Litomyšle, Nový zámek u Lanškrouna, Státní zámek Slatiňany, Státní zámek Litomyšl, Zámek Moravská Třebová, Hrad Košumberk, Státní hrad Kunětická hora, Státní hrad Litice, Hrad Svojanov, Zřícenina hradu Lichnice, Klášter Hora Matky Boží a Národní hřebčín Kladruby nad Labem. Tyto památkové objekty nabídly v průběhu roku 2025 celkem 44 prohlídkových tras a 402 kulturních akcí a navštívilo je 406 tisíc platících návštěvníků, což znamenalo pátý nejvyšší počet od vzniku kraje a zároveň hodnotu o 5,0 % nižší než v předchozím roce. Zatímco v letech 2022, 2023 a 2024 byl nejnavštěvovanější památkou v kraji zpřístupněnou za vstupné zámek v Kladrubech nad Labem, jenž je součástí Národního hřebčína, v roce 2025 měl nejvíce platících návštěvníků Státní zámek Litomyšl. Ten v průběhu roku 2025 navštívilo 73 tisíc platících osob, tj. o 21,9 % více než v roce 2024, kdy byl tento renesanční komplex druhou nejnavštěvovanější památkou v kraji zpřístupněnou za vstupné.

Kriminalita, dopravní nehody, požáry

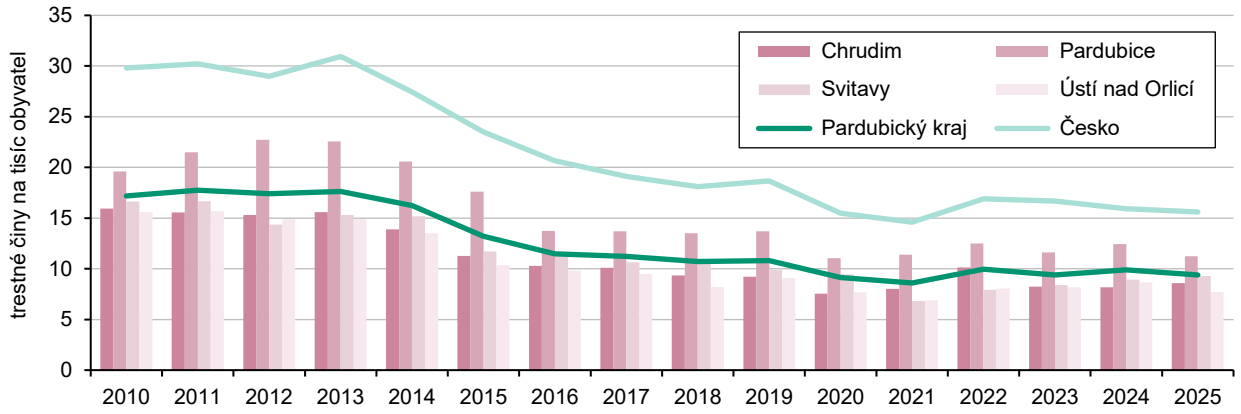
V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji registrováno 4 976 trestných činů, což znamenalo třetí nejnižší roční hodnotu za dobu existence kraje.

Podle údajů Policejního prezidia České republiky se kriminalita na území Česka snižuje. Nejinak tomu je v Pardubickém kraji, ve kterém bylo v průběhu roku 2025 registrováno 4 976 trestných činů, tj. o 5,0 % méně než v předchozím roce (při meziročním poklesu na území Česka o 1,9 %), respektive o 27,0 % méně než v roce 2015 (při celostátním poklesu o 31,3 %). V roce 2025 přitom registrujeme třetí nejnižší počet trestných činů od vzniku kraje v roce 2000, nižší hodnotu kraj vykázal pouze v letech 2020 a 2021.

V mezikrajské komparaci se kraj prezentuje nízkou kriminalitou. Od roku 2022 má každoročně nejnižší počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel.

Celostátně bylo v roce 2025 registrováno 170 051 trestných činů, z toho 2,9 % připadalo na Pardubický kraj (4 976 skutků znamenalo druhou nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci). Přibližně pětina z celkového počtu registrovaných trestných činů připadala na Prahu (20,5 %, tj. 34 853 skutků). Zatímco nejvíce trestných činů bylo registrováno právě v Praze, nejméně jich bylo registrováno v Karlovarském kraji (2,9 %, tj. 4 955 skutků). Také při přepočtu trestné činnosti na tisíc obyvatel středního stavu patřila nejvyšší hodnota Praze (24,9). Zatímco Karlovarský kraj měl v tomto žebříčku pátou nejvyšší hodnotu (17,0), nejnižší hodnota náležela stejně jako v předchozích třech letech Pardubickému kraji (9,4). Mezi okresy kraje se přitom počet registrovaných trestných činů na tisíc obyvatel pohyboval od 7,7 na Orlickoústecku po 11,2 na Pardubicku.

Graf 2.39 Registrované trestné činy na 1 000 obyvatel středního stavu v ČR, Pardubickém kraji a jeho okresech

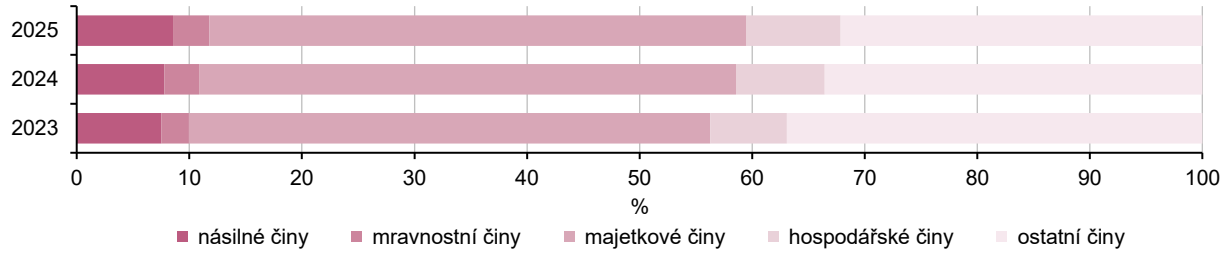

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Majetková kriminalita tvořila 47,7 % z celkového počtu registrovaných trestných činů v Pardubickém kraji.

Z hlediska klasifikace byly v roce 2025 mezi registrovanými trestnými činy v kraji nejčastěji zastoupeny majetkové činy (47,7 %). Násilná kriminalita měla mezi registrovanými trestnými činy v kraji 8,6% zastoupení, hospodářská kriminalita 8,4% zastoupení a mravnostní kriminalita 3,2% zastoupení. Mezi majetkovou kriminalitu patřilo v kraji celkem 2 375 trestných činů, z toho 32,0 % spadalo mezi krádeže prosté, 15,8 % mezi krádeže vloupáním a zbývajících 52,2 % tvořily ostatní majetkové činy.

Graf 2.40 Registrované trestné činy v Pardubickém kraji podle klasifikace

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Více než polovinu z objasněných trestných činů v kraji spáchaly opakovaně trestané osoby.

V roce 2025 evidujeme v Pardubickém kraji 2 737 objasněných trestných činů, z toho 51,6 % skutků připadalo na opakovaně trestané osoby a 12,4 % skutků na cizince. Dodatečně objasněno bylo v kraji 523 trestných činů registrovaných v předchozích letech.

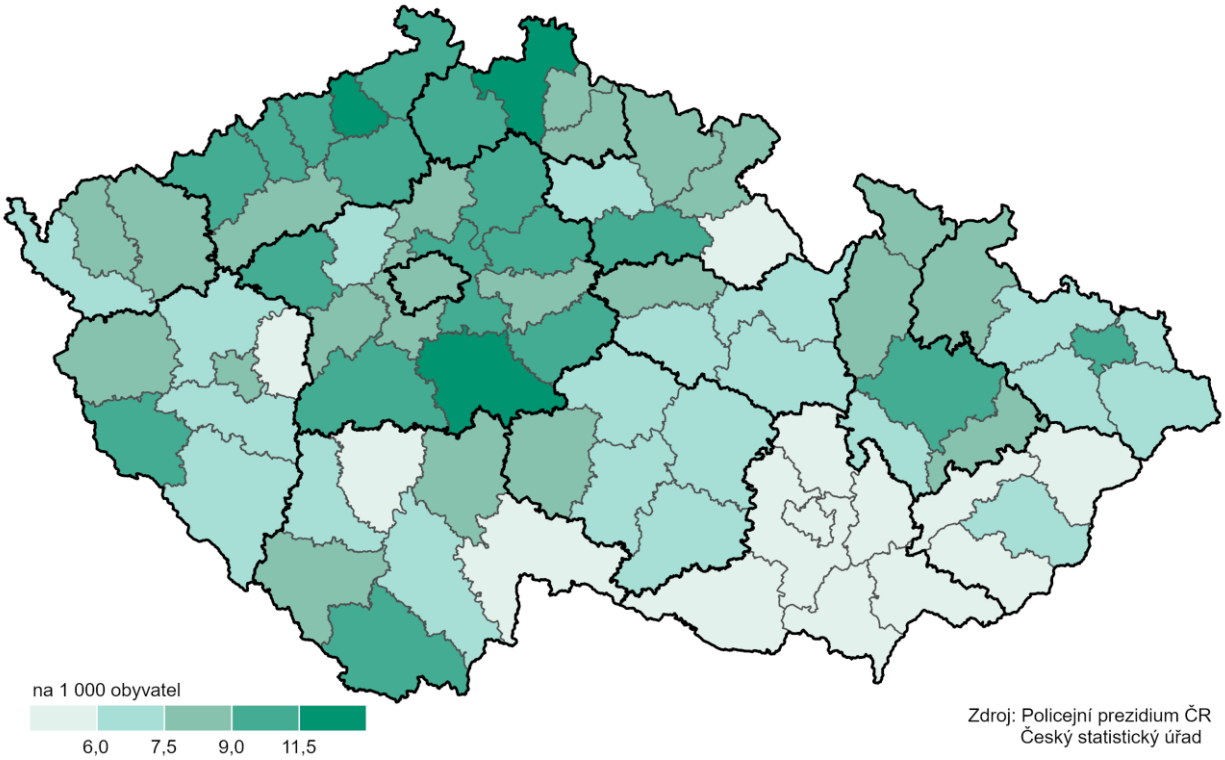
Policie ČR šetřila v kraji čtvrtý nejnižší počet dopravních nehod.

Policie České republiky šetřila na území kraje v roce 2025 celkem 3 734 dopravních nehod, což představovalo 4,4 % z celkového počtu dopravních nehod v Česku. V rámci mezikrajského srovnání se Pardubický kraj počtem dopravních nehod umístil na čtvrté nejnižší pozici. Nejvíce dopravních nehod v roce 2025 bylo šetřeno ve Středočeském kraji (13,9 tis., 16,2 % úhrnu ČR), nejméně v kraji Karlovarském (2,4 tis., 2,8 %).

V posledních letech počet dopravních nehod klesá.

Od roku 2015 se počet dopravních nehod v Pardubickém kraji každoročně zvyšoval. V roce 2020 došlo vlivem vyhlášení nouzového stavu na krajské i republikové úrovni meziročně k poklesu počtu dopravních nehod. V následujících dvou letech se v kraji počet nehod zvýšil, od roku 2023 počet hlášených dopravních nehod klesá. Na celostátní úrovni evidujeme klesající trend již od roku 2022. Na počet evidovaných dopravních nehod mají vliv i změny metodiky v jejich hlášení Policii ČR.

Dopravní nehody v okresech v roce 2025

Zdroj: Policejní prezidium ČR
Český statistický úřad

Nejvyšší nehodovost v kraji byla zjištěna v okrese Pardubice.

Jak naznačuje výše umístěný kartogram, nejnižší nehodovost (počet dopravních nehod v přepočtu na 1 000 obyvatel) v meziokresním srovnání v roce 2025 vykázaly okresy Jihomoravského kraje (všechny okresy jsou v nejnižší kategorii pod 6,0 dopravních nehod na 1 000 obyvatel). V rámci Pardubického kraje se tři okresy zařadily do druhé nejnižší kategorie 6,0 až 7,5 dopravních nehod na 1 000 obyvatel, pouze okres Pardubice se umístil ve vyšší kategorii (7,6). Nejvyšší nehodovost byla registrována v okresech Ústeckého kraje (všechny okresy kraje vykázaly nehodovost nad 9,9, kromě okresu Louny).

Průměrná výše škody na 1 dopravní nehodu byla 87,2 tis. Kč.

Objem hmotných škod jako důsledek dopravních nehod v Pardubickém kraji v roce 2025 se oproti předchozímu roku zvýšil (+9,5 %), stejně jako v dalších osmi krajích Česka. Celková hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách na území Pardubického kraje v roce 2025 dosáhla hodnoty 325,7 mil. korun, tvořila 3,9 % úhrnu za celou republiku a byla třetí nejnižší ve srovnání krajů. Hodnota hmotných škod v přepočtu na 1 dopravní nehodu se v rámci krajů Česka pohybovala od 130,1 tis. korun v Praze po 71,3 tis. korun v Libereckém kraji; Pardubický kraj se umístil na sedmé nejnižší pozici s 87,2 tis. korunami.

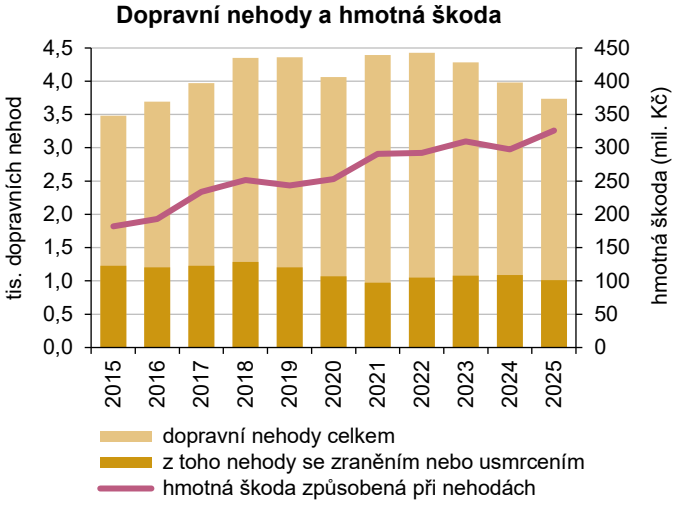
Počet zemřelých osob při dopravních nehodách vzrostl, snížil se počet zraněných.

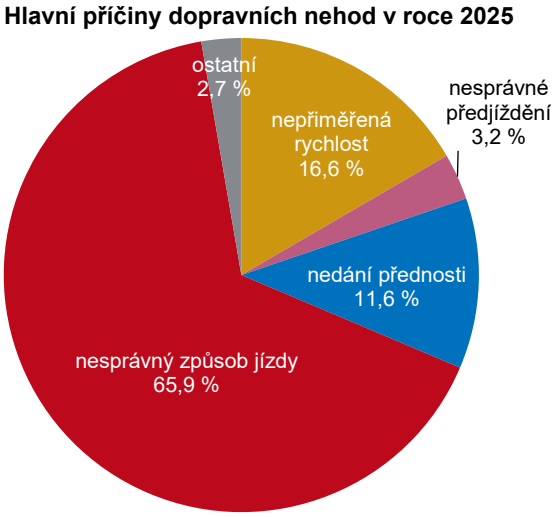
V důsledku dopravních nehod v roce 2025 zemřelo (do 24 hodin po dopravní nehodě) 30 osob, tj. o 13 osob více než v předchozím roce, což představovalo absolutně nejvyšší meziroční přírůstek v porovnání krajů, spolu s krajem Zlínským. V roce 2024 však zemřelo na silnicích Pardubického kraje nejméně osob v časové řadě od roku 1996. Těžce zraněno bylo 69 účastníků dopravních nehod v kraji, tedy o 5 osob méně než v roce 2024 (-6,8 %), s lehkým zraněním bylo ošetřeno 1 187 osob, což bylo o 51 osob méně než v předchozím roce (-4,1 %).

Viníky dopravních nehod byli ve většině případů řidiči motorových vozidel.

Podle zavinění dopravní nehody byli nejčastějším viníkem řidiči motorového vozidla, kteří zapříčinili 92,9 % nehod. Ve 4,4 % případů nehodu způsobili řidiči nemotorového vozidla, 0,7 % nehod zavinili chodci a v 0,3 % nehod byla na vině závada komunikace. Pod vlivem alkoholu bylo v Pardubickém kraji v roce 2025 způsobeno 179 nehod (4,8 % z celkového počtu), tj. ve srovnání s předchozím rokem o 17 nehod méně.

Graf 2.41 Dopravní nehody v Pardubickém kraji

Zdroj: Policejní prezidium ČR

Nejčastější příčinou dopravních nehod byl nesprávný způsob jízdy.

Nejčastější příčinou dopravních nehod v kraji v roce 2025 byl nesprávný způsob jízdy, který představoval dvě třetiny všech případů. Nepřiměřená rychlost tvořila 16,6 % a nedání přednosti 11,6 % všech dopravních nehod.

Počet požárů se meziročně zvýšil a byl druhý nejvyšší od roku 2010.

Počet požárů se v důsledku srážkově podprůměrného roku 2025 v Pardubickém kraji meziročně zvýšil o 9,2 % na 828 požárů (s účastí i bez účasti jednotek požární ochrany). V porovnání počtu požárů od roku 2010 byl nejvyšší počet požárů zaznamenán v roce 2018 (928 požárů) a druhý nejvyšší počet byl evidován právě v roce 2025; nejméně požárů bylo likvidováno v roce 2010 (609). Na celkovém počtu požárů v roce 2025 v Česku (19 031) se Pardubický kraj podílel 4,4 % a tento podíl byl v mezikrajském srovnání třetí nejnižší. Nejvyšší počet požárů v mezikrajském srovnání evidovali hasiči ve Středočeském kraji (2 670; 14,0 % celostátního úhrnu), nejnižší byl zaznamenán v Karlovarském kraji (749; 3,9 %).

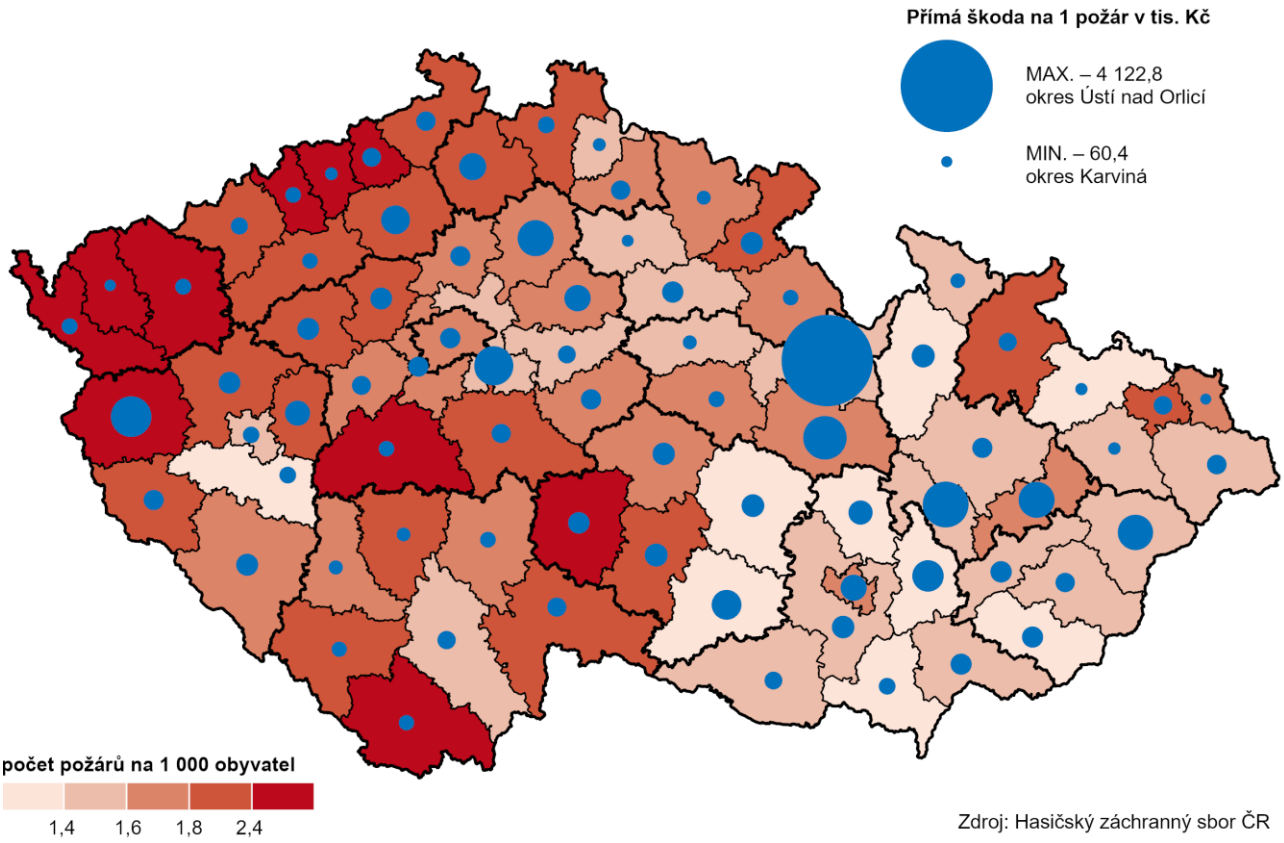
Přímá škoda způsobená požáry byla nejvyšší v mezikrajském srovnání a tvořila pětinu celostátního úhrnu.

Přímá škoda způsobená požáry v roce 2025 v Pardubickém kraji dosáhla rekordní výše 1 056,4 mil. Kč, byla nejvyšší v mezikrajském srovnání a na úhrnu škod na celostátní úrovni se krajská hodnota podílela celou pětinou. Nejvyšší přímá škoda způsobená požáry v kraji v rozmezí let 2010 až 2025 byla zaznamenána právě v roce 2025, minimální škoda byla registrována v roce 2020 a činila 63,1 mil. Kč.

Nejvyšší přímá škoda na požár byla zjištěna v okrese Ústí nad Orlicí.

Přímá škoda na požár byla v roce 2025 mezi okresy Česka nejvyšší v okrese Ústí na Orlicí (4 122,8 tis. Kč) a třetí nejvyšší v okrese Svitavy (936,3 tis. Kč); na druhé pozici se zařadil ještě okres Prostějov (1 039,5 tis. Kč). Na opačné straně žebříčku okresů s nejnižší škodou na 1 požár (méně než 100 tis. Kč) byli tři zástupci z Moravskoslezského kraje, dva z kraje Královéhradeckého a po jednom zástupci z kraje Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Jihočeského a Pardubického – okres Pardubice (97,9 tis. Kč).

Požáry a přímá škoda na požár v okresech v roce 2025

Zdroj: Hasičský záchranný sbor ČR

Počet požárů meziročně vzrostl ve všech okresech kraje.

Mezi okresy Pardubického kraje byl v roce 2025 největší počet požárů registrován v okrese Pardubice (273 požárů) a nejnižší v okrese Svitavy (173 požárů). Meziročně vzrostl počet požárů ve všech regionech kraje, nejvyšší nárůst byl evidován v okrese Pardubice (+22,4 %). Nejvyšší přímá škoda způsobená požáry v roce 2025 byla evidována v okrese Ústí nad Orlicí (845,2 mil. Kč), kde mezi události s nejvyšší škodou patřil listopadový požár průmyslové haly ve Vysokém Mýtě, který zcela zničil závod na výrobu pěnového polystyrenu. Nejnižší škoda v důsledku požárů byla evidována v okrese Chrudim (22,5 mil. Kč).

Při požárech v kraji v roce 2025 zemřelo 5 osob.

Škody na zdraví a životě v důsledku požárů v roce 2025 představovaly celkem 1 572 zraněných osob a 113 osob zemřelých na úrovni republiky. Nejvíce zraněných osob bylo v rámci regionů evidováno ve Středočeském kraji (240 osob, tj. 15,3 % republikového úhrnu); nejméně v Kraji Vysočina (63 osob, tj. 4,0 %). V Pardubickém kraji bylo zraněno 71 osob (meziročně o 2 osoby více), což přestavovalo 4,5 % republikového úhrnu. Při požárech v roce 2025 zemřelo v Pardubickém kraji 5 osob (o dvě osoby více než v předchozím roce). Nejvíce úmrtí v mezikrajském srovnání bylo zjištěno v hlavním městě Praze a ve Středočeském kraji (shodně 14 osob); nejméně v Karlovarském kraji (3 osoby).

3. Ekonomický vývoj

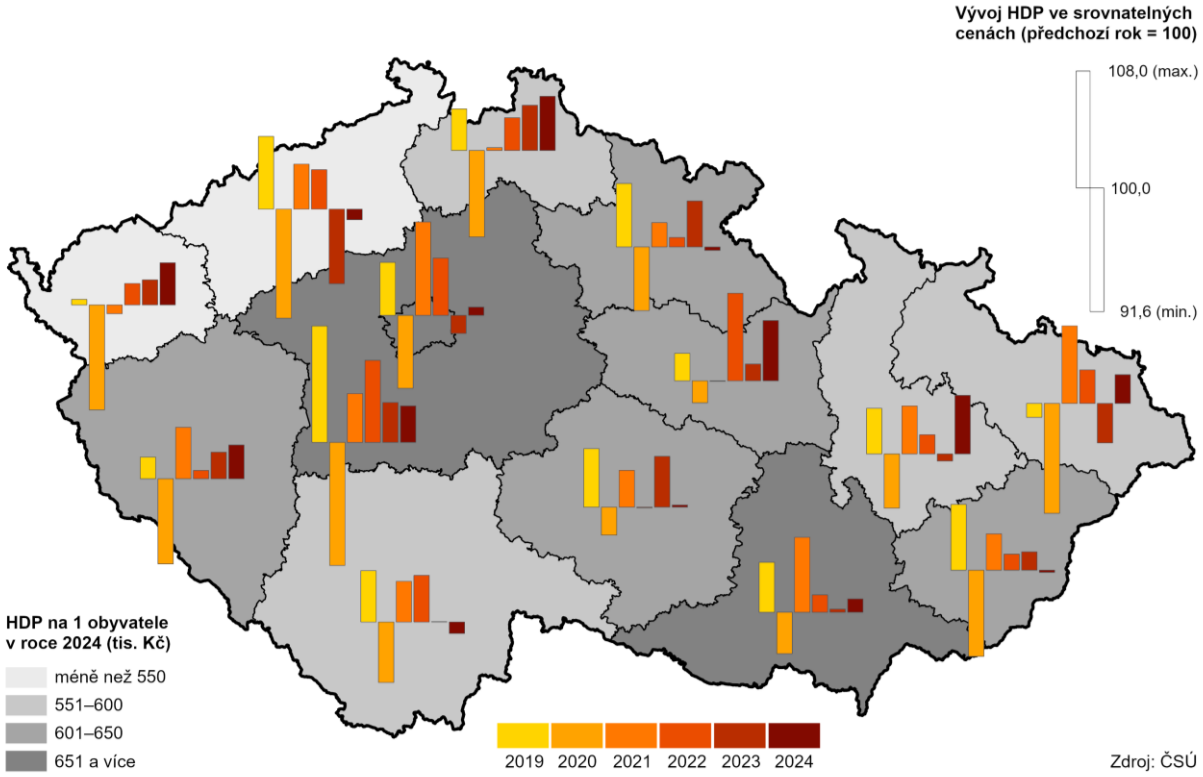
Oživení ekonomiky po pandemii se v Pardubickém kraji projevilo meziročním růstem hrubého domácího produktu, který pokračuje trvale od roku 2022. Kraj si nadále udržuje nadprůměrnou produktivitu práce v průmyslu a díky rozvinuté živočišné výrobě vykazuje nejvyšší zemědělskou produkci na hektar obhospodařované půdy mezi kraji. Objem stavebních prací na obyvatele postupně rostl a v posledních pěti letech převyšoval republikový průměr. Spotřeba elektřiny a zemního plynu v domácnostech se po předchozím poklesu způsobeném energetickou krizí v posledních dvou letech zvyšuje. Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních již překonal úroveň předcovidového roku 2019.

Makroekonomický rámec

Hrubý domácí produkt v Pardubickém kraji v roce 2024 vzrostl největší měrou mezi všemi kraji.

Rok 2024 přinesl meziroční růst hrubého domácího produktu (ve srovnatelných cenách) v Pardubickém kraji o 4,1 %, což byl nejvyšší procentuální nárůst v mezikrajském srovnání (při poklesu ve čtyřech krajích). Objem HDP v roce 2024 (data roku 2025 budou k dispozici v lednu 2027) v kraji činil 330,3 mld. Kč, což představuje 4,1 % republikové hodnoty, tj. o 0,1 procentního bodu více než v předchozím roce. Dlouhodobě se podíl HDP kraje na celostátním úhrnu (přes meziroční výkyvy) zvolna snižoval – v roce 1995 činil 4,4 %, v období vzniku kraje (rok 2000) dosahoval 4,2 %, minimální podíl byl zaznamenán v letech 2012 a 2013, a to 3,8 %.

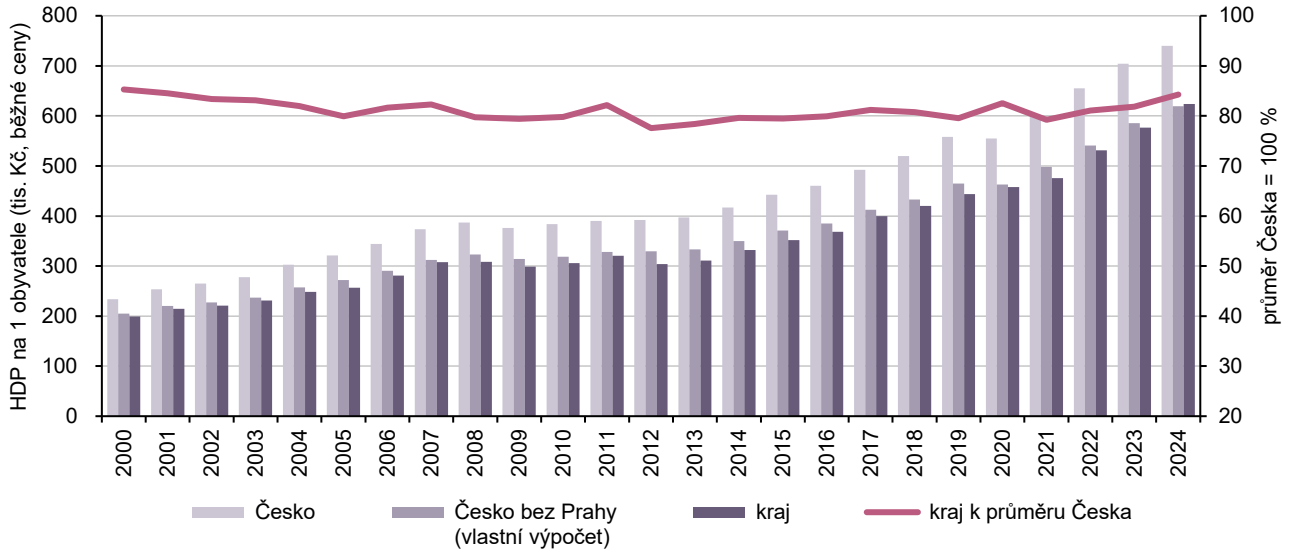
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2019 až 2024

HDP na obyvatele v kraji je na šesté příčce mezikrajského žebříčku.

Hodnotou 623,7 tis. Kč HDP na obyvatele kraj v roce 2024 obsadil šestou nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání. Šlo o nejlepší umístění kraje za posledních třicet let. HDP na obyvatele v kraji se na průměru Česka podílel 84,3 %, tedy o 2,4 proc. bodu větší měrou než v roce předchozím. Ve vztahu k republikovému průměru bez Prahy byl v roce 2024 krajský HDP na obyvatele poprvé od vzniku kraje vyšší, a to o 0,7 % (nejvíce – o 7 až 8 % – za ním zaostával v letech 2012 a 2013). HDP na obyvatele v PPS (Standardu kupní síly) v kraji se na průměru EU (27 států) v roce 2024 podílel 76,4 %; šlo o šestou nejvyšší hodnotu mezi kraji, což bylo nejlepší umístění v třicetileté historii.

Graf 3.1 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele

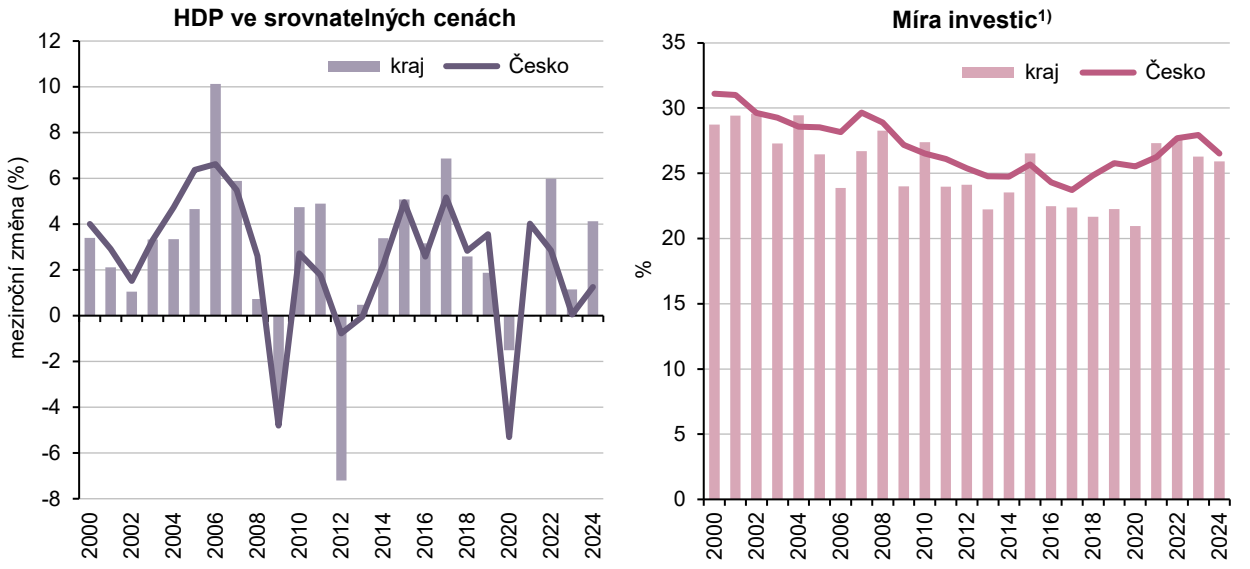

Tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele je v kraji pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání; míra investic meziročně mírně klesla.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK = ukazatel charakterizující investiční aktivitu v regionu) dosáhla v roce 2024 v kraji hodnoty 85,6 mld. Kč v běžných cenách (o 5,3 mld. více než v roce předchozím). Na celorepublikové THFK se kraj podílel 4,0 %, což představuje 5. nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání. THFK po přepočtu na obyvatele činil v roce 2024 v kraji 161,6 tis. Kč (pátá nejvyšší hodnota mezi kraji).

Míra investic (podíl THFK na HDP) se v kraji dlouhodobě držela spíše pod celorepublikovým průměrem a vyznačovala se klesající tendencí. Jestliže na celorepublikové úrovni došlo k obratu trendu po roce 2017, v kraji se míra investic začala zvyšovat až od roku 2021. V roce 2024 míra investic v kraji (25,9 %) zaostávala za republikovým průměrem o 0,6 procentního bodu a řadila se doprostřed žebříčku krajů (s minimem 22,2 % v Kraji Vysočina a maximem 29,9 % v Praze). Meziročně míra investic v kraji klesla o 0,4 procentního bodu při poklesu v dalších devíti krajích a snížení v celém Česku o 1,4 p. b.

Graf 3.2 Hrubý domácí produkt a míra investic v Pardubickém kraji a Česku

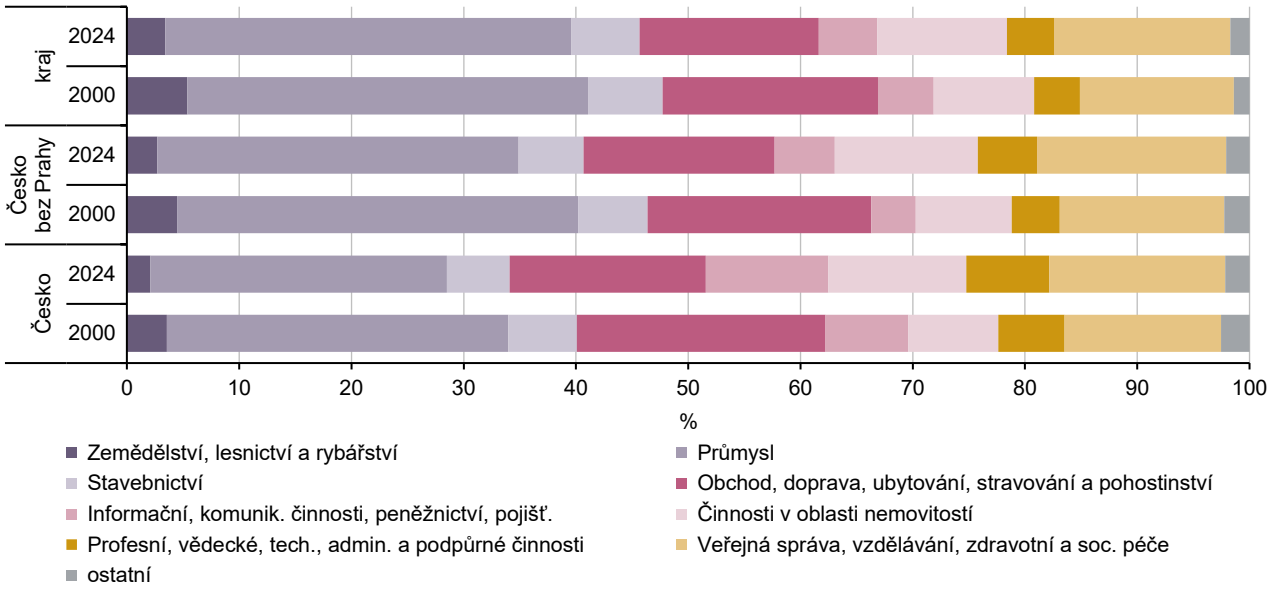

1) podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

Podíl primárního sektoru na hrubé přidané hodnotě kraje nadále patří k nejvyšším mezi kraji.

Na tvorbě HDP se rozhodující měrou dlouhodobě podílí sekundární (průmysl a stavebnictví) a terciární sektor (tržní a netržní služby).

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví, rybářství) na hrubé přidané hodnotě (HPH), představující rozdíl mezi celkovou produkcí a mezispotřebou jednotlivých odvětví daného regionu, v dlouhodobém pohledu vykazuje spíše klesající tendenci. V mezikrajském srovnání však patří podíl primárního sektoru na HPH v kraji nadále k nejvyšším – v roce 2024 mu s 3,4 % patřila čtvrtá nejvyšší příčka za Krajem Vysočinou, Jihočeským a Královéhradeckým krajem při celorepublikovém podílu 2,1 % (po abstrahování od Prahy 2,7 %). Pro srovnání v době vzniku kraje v roce 2000 byl primární sektor na HPH zastoupen 5,4 %, celorepublikově pak 3,5 %, resp. 4,5 % v Česku bez Prahy.

Graf 3.3 Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Pardubickém kraji a Česku

Podíl sekundárního sektoru na hrubé přidané hodnotě v kraji se drží na stabilní úrovni a patří mezi kraji k nejvyšším.

Podíl sekundárního sektoru (průmysl a stavebnictví) na HPH v kraji se v roce 2024 hodnotou 42,3 % řadil na druhé místo mezikrajského srovnání za Zlínský kraj. Jestliže celorepublikově zastoupení tohoto sektoru na HPH ve srovnání s rokem 2000 kleslo (o 4,5 procentního bodu na 32,0 %, resp. o 4,0 p. b. v Česku bez Prahy na 38,0 %), v Pardubickém kraji zůstalo na téměř stejné úrovni (pokles podílu stavebnictví o půl procentního bodu byl vyrovnán nárůstem podílu průmyslu ve stejném rozsahu).

Zastoupení terciárního sektoru na hrubé přidané hodnotě kraje nedosahuje republikového podílu ani po abstrahování od vlivu Prahy.

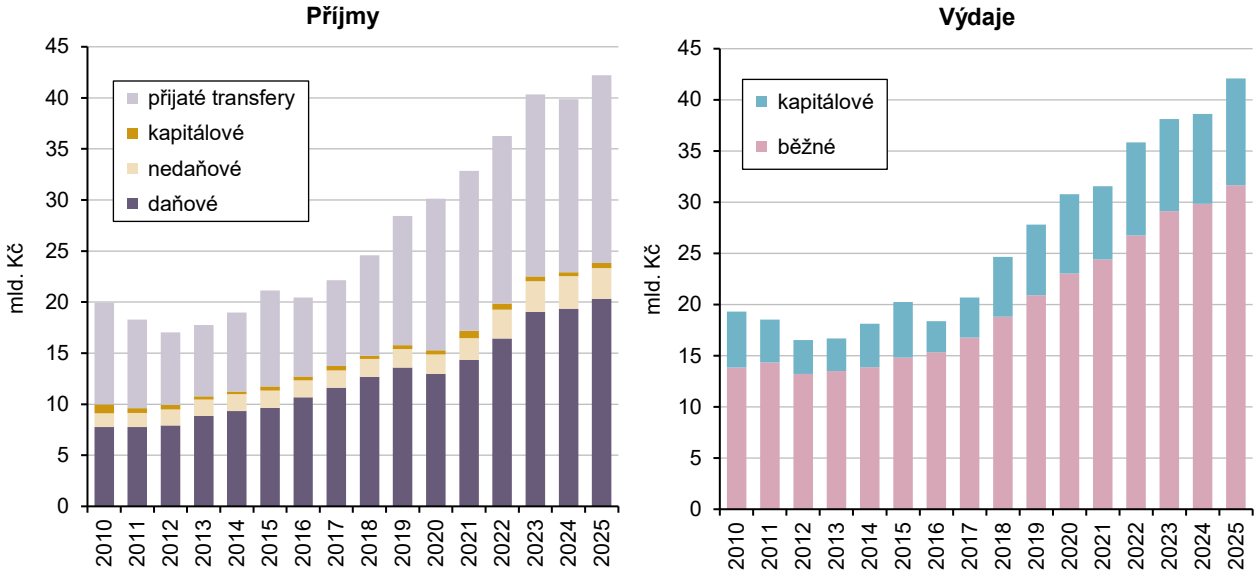
Zastoupení terciární sféry (tržních i netržních služeb) na HPH v kraji v roce 2024 činilo 54,3 %, což je třetí nejnižší podíl mezi kraji a zároveň hodnota o 2,0 procentního bodu vyšší než ve srovnávaném roce 2000. Celorepublikově zastoupení tržeb na HPH vzrostlo větší měrou (o 6,0 p. b. na 65,9 %, v Česku bez Prahy o 5,7 p. b. na 59,3 %). Svůj podíl na HPH posílily zejména činnosti v oblasti nemovitostí, naopak v úhrnu hodnocená kategorie obchod, doprava, ubytování, stravování a pohostinství oslabila.

Místní rozpočty

Rozhodující složkou příjmů kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí jsou daňové příjmy a přijaté transfery.

Celkové příjmy kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí dosáhly v Pardubickém kraji v roce 2025 částky 42,2 mld. Kč (po konsolidaci). Meziročně vzrostly příjmy v kraji o 5,9 % (při celorepublikovém růstu o 4,9 %). Objem daňových příjmů se v roce 2025 zvýšil ve všech krajích, v Pardubickém o 5,0 % (celorepublikově o 5,2 %). Daňové příjmy tak v roce 2025 tvořily 48,1 % všech příjmů místních rozpočtů v kraji a byly tak nejobjemnější složkou celkových příjmů. Se 43,5 % následovaly transfery, jejichž objem meziročně vzrostl o 8,5 %. Nedaňové příjmy tvořily 7,1 % všech příjmů místních rozpočtů v kraji v roce 2025 a oproti předchozímu roku se jejich objem snížil o 5,3 %. Kapitálové příjmy zaznamenaly (po třech letech poklesu) meziroční navýšení, a to o 30,8 % a jejich podíl na všech příjmech vzrostl na 1,2 %.

Graf 3.4 Příjmy a výdaje místních rozpočtů v Pardubickém kraji (po konsolidaci)

Zdroj: Ministerstvo financí

Výdaje místních rozpočtů rostly v kraji v roce 2025 rychleji než příjmy.

Výdaje místních rozpočtů vzrostly v kraji v roce 2025 meziročně o 9,0 % (při celorepublikovém růstu o 9,9 %) a dosáhly 42,1 mld. Kč. Přibližně 75 % celkových výdajů v kraji tvoří běžné výdaje (hodnota pod průměrem ČR); největší část z nich připadá na transfery příspěvkovým organizacím. Zatímco běžné výdaje vzrostly v kraji v roce 2025 meziročně o 6,0 %, kapitálové výdaje, jejichž rozhodující složku tvoří investiční nákupy, byly oproti předchozímu roku vyšší o 19,0 %. Z hlediska odvětvového členění připadal v kraji v roce 2024 (poslední dostupný údaj) největší podíl běžných výdajů na vzdělávání (41 %), všeobecnou veřejnou správu (17 %) a dopravu (13 %). Mezi kapitálovými výdaji měla největší zastoupení doprava (31 %), vzdělávání (16 %) a bydlení a komunální služby (rovněž 16 %).

Příjmy místních rozpočtů byly v kraji v roce 2025 vyšší oproti výdajům o 115 mil. Kč.

Po období let 2012 až 2017, kdy příjmy místních rozpočtů v kraji v úhrnu převažovaly nad výdaji o půl až dvě miliardy Kč, se v roce 2018 saldo téměř vyrovnalo; v roce 2019 pak bylo zaznamenáno kladné saldo ve výši 632 mil. Kč, přičemž o rok později se pandemie odrazila v záporném saldu 671 mil. Kč. Od roku 2021 pak kraj zaznamenal každoročně převahu příjmů nad výdaji s maximem 2,2 mld. Kč v roce 2023. Rok 2025 přinesl na krajské i celorepublikové úrovni kladné saldo příjmů a výdajů veřejného rozpočtu – v kraji ve výši 115 mil. Kč. Vyšší příjmy než výdaje místních rozpočtů zaznamenaly pouze další dva kraje, a to Praha a Karlovarský; v jedenácti krajích zjišťujeme záporné saldo (nejvyšší pak ve Zlínském kraji).

Věda, IT

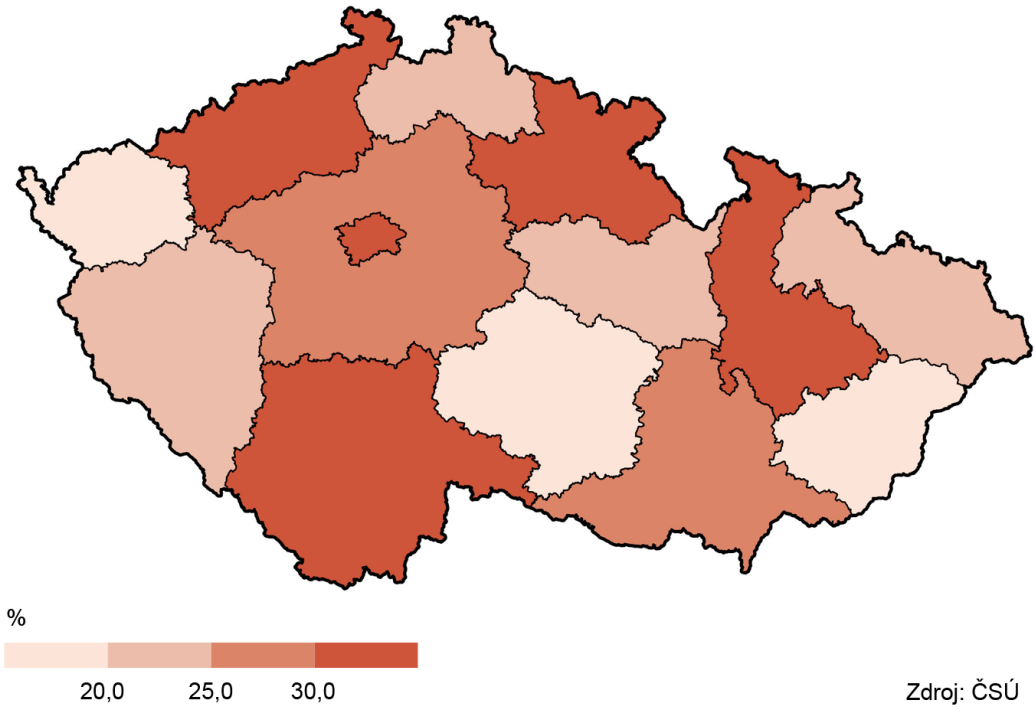
Výzkumem a vývojem se v kraji v roce 2024 zabývalo 165 pracovišť, z toho 92,7 % pracovišť působilo v podnikatelském sektoru.

V roce 2024 se výzkumem a vývojem (VaV) v Česku zabývalo 3 382 pracovišť, z toho 165 pracovišť (tj. 4,9 %) působilo v Pardubickém kraji. Většina z těchto specializovaných pracovišť působila v podnikatelském sektoru (v kraji 92,7 %, celostátně 84,7 %). Zastoupení pracovišť podnikatelského sektoru se přitom mezi kraji pohybovalo od 71,7 % v Hlavním městě Praze po 94,9 % v Kraji Vysočina, přičemž Pardubickému kraji náležel v tomto žebříčku druhý nejvyšší podíl. Na vysokoškolský sektor připadalo v kraji osm pracovišť (celostátně 218) a na vládní sektor čtyři pracoviště (celorepublikově 212). Na soukromý neziskový sektor žádné pracoviště v kraji nepřipadalo (celostátně v tomto sektoru působilo 87 pracovišť).

Zatímco celostátně se počet pracovníků ve výzkumu a vývoji poměrně výrazně zvyšuje, v kraji se v posledních deseti letech počet pracovníků ve VaV drží mezi 2,4 tis. až 2,7 tis. osob ročně.

Výzkumem a vývojem se v Pardubickém kraji v roce 2024 zabývalo 2 544 osob (přepočteno na plnou roční pracovní dobu věnovanou činnostem ve výzkumu a vývoji), tj. 2,9 % z celorepublikového počtu pracovníků ve výzkumu a vývoji (86,9 tis. osob). Zatímco celostátně se počet pracovníků ve výzkumu a vývoji poměrně výrazně zvyšuje (oproti roku 2014 vzrostl o 34,9 %), v kraji se v posledních letech drží na podobné úrovni (oproti roku 2014 poklesl o 1,6 %). V posledních deseti letech se přitom výzkumem a vývojem v kraji zabývalo mezi 2,4 tis. až 2,7 tis. osob ročně. V komparaci s ostatními kraji byla situace Pardubického kraje spíše výjimečná, počet pracovníků ve výzkumu a vývoji se od roku 2014 snížil pouze ve dvou krajích, v Pardubickém a Ústeckém (o 0,8 %).

Podíl žen mezi pracovníky ve VaV v krajích k 31. 12. 2024
(přepočteno na plně zaměstnané)

Zdroj: ČSÚ

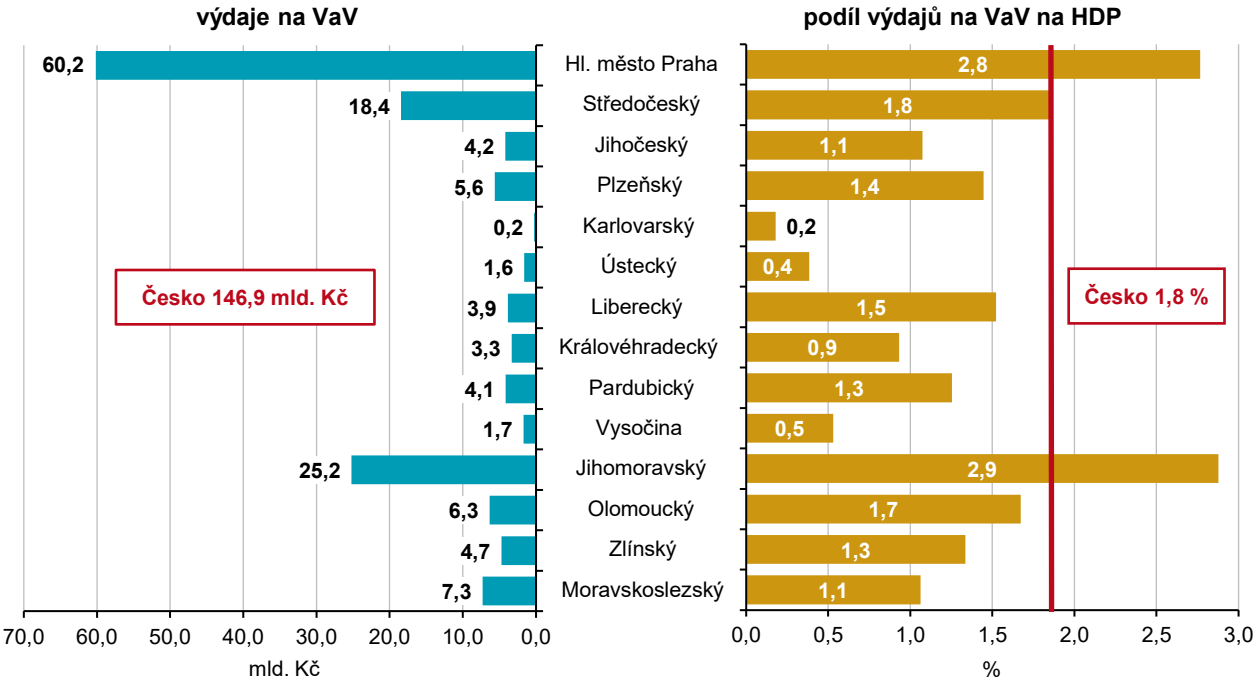
Ženy tvoří přibližně čtvrtinu ze všech pracovníků ve výzkumu a vývoji v kraji.

Přibližně čtvrtinu ze všech pracovníků ve výzkumu a vývoji v kraji tvoří dlouhodobě ženy, ty zde byly v roce 2024 zastoupeny 22,5 % (nadále pracováno s přepočtem na plně zaměstnané), tj. o 6,2 procentního bodu méně než v celém Česku (28,7 %). Zatímco nejvyšší zastoupení žen mezi pracovníky ve VaV měl v roce 2024 Ústecký kraj (34,2 %), nejnižší zastoupení náleželo Kraji Vysočina (12,4 %). Pardubický kraj se v tomto žebříčku prezentoval pátým nejnižším podílem.

Z dlouhodobého pohledu výdaje na výzkum a vývoj rostou, oproti roku 2019 se zvýšily téměř o třetinu.

Na výzkum a vývoj bylo v Pardubickém kraji v roce 2024 vynaloženo 4,1 miliardy Kč, tj. o 1,9 % méně než v předchozím roce. Z dlouhodobějšího pohledu ovšem výdaje na výzkum a vývoj rostou, ve srovnání s rokem 2019 se v kraji zvýšily o 30,0 % (při celostátním růstu o 31,6 %), oproti roku 2014 pak o 52,0 % (při nárůstu v celém Česku o 72,6 %). Celostátně dosáhly výdaje na výzkum a vývoj v roce 2024 částky 146,9 miliardy Kč, což znamená, že výdaje vynaložené v Pardubickém kraji se na celkových výdajích podílely pouze 2,8 %. Ze státního rozpočtu bylo na podporu VaV poskytnuto 40,0 mld. Kč, z toho 0,5 mld. Kč připadalo na výdaje v Pardubickém kraji. Podíl státního rozpočtu na celkových výdajích na výzkum a vývoj v kraji tak činil 13,0 % a na celkových výdajích na VaV v Česku 27,3 %.

Graf 3.5 Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2024

V Pardubickém kraji bylo v roce 2024 realizováno 2,8 % ze všech výdajů na VaV v Česku, což znamená šestý nejnižší podíl mezi 14 kraji Česka.

Hlavním centrem českého výzkumu a vývoje je dlouhodobě Praha, ve které bylo v roce 2024 realizováno 41,0 % ze všech výdajů na výzkum a vývoj v Česku. S velkým odstupem za ní následoval Jihomoravský kraj (17,2 %). Pardubickému kraji náležela v tomto žebříčku devátá pozice (2,8 %) a oproti předchozímu roku si tak o jednu pozici pohoršil. Poslední pozice v tomto žebříčku patří dlouhodobě Karlovarskému kraji, v roce 2024 na tento kraj připadalo pouze 0,2 % ze všech výdajů na VaV v Česku. Při přepočtu na regionální hrubý domácí produkt náležela nejvyšší hodnota Jihomoravskému kraji (2,9 %) a nejnižší Karlovarskému kraji (0,2 %). V Pardubickém kraji tvořily celkové výdaje na výzkum a vývoj 1,3 % regionálního hrubého domácího produktu vytvořeného v kraji, což znamenalo sedmou nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání.

V oblasti ICT působilo v Pardubickém kraji v roce 2023 celkem 7,7 tisíc odborníků, z toho necelou polovinu tvořili ICT technici, ICT mechanici a ICT opraváři.

V oblasti ICT bylo v Pardubickém kraji v roce 2023 (pro zvýšení spolehlivosti dat z výběrového šetření počítáno jako tříletý průměr z let 2022, 2023 a 2024) zaměstnáno celkem 7,7 tis. odborníků (fyzických osob), tj. 3,5 % z celorepublikového počtu ICT odborníků (223,2 tis. osob). Většinu mezi ICT odborníky v kraji tvořili ICT specialisté (51,7 %, počítáno včetně manažerů a inženýrů); ICT technici, ICT mechanici a ICT opraváři byli v kraji zastoupeni 48,3 %. Celkem v devíti krajích Česka byli přitom ICT technici, ICT mechanici a ICT opraváři v menšině. Zatímco nejvýraznější převahu ICT specialistů evidujeme v Praze, kde mezi tyto osoby patřilo

72,2 % ze všech zaměstnanců v oblasti ICT, nejvýraznější převahu ICT techniků, ICT mechaniků a ICT opravářů registrujeme v Karlovarském kraji (63,7 %).

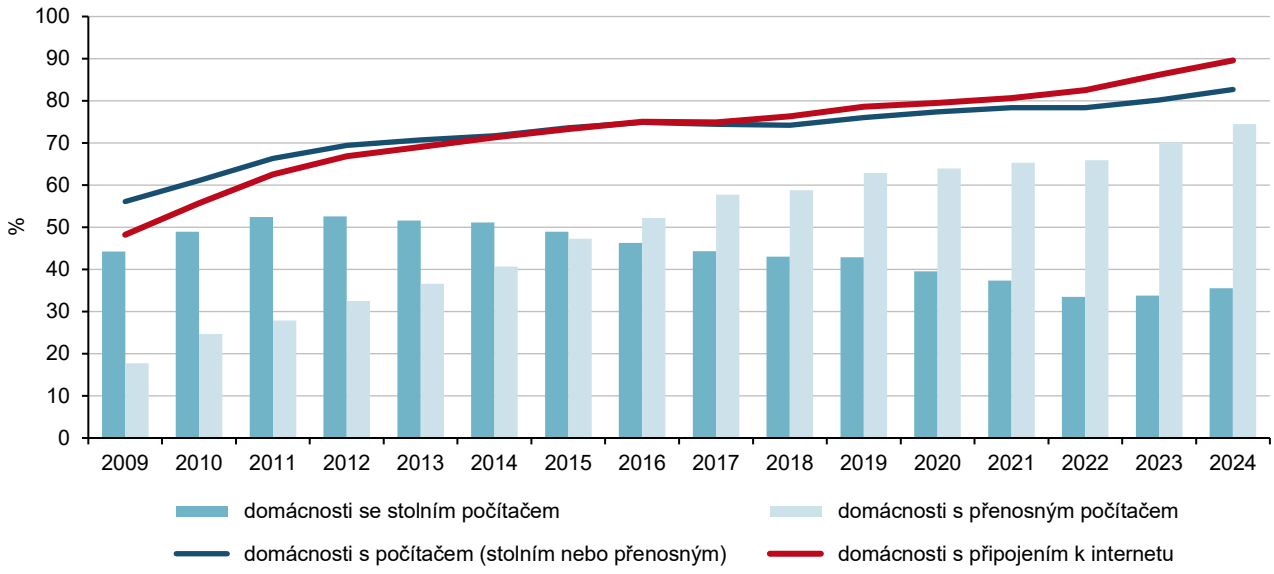
Ve srovnání s rokem 2020 se počet ICT odborníků v kraji snížil o 16,2 %.

Od roku 2021 se počet ICT odborníků v kraji snižuje, mezi lety 2022 a 2023 se jejich počet snížil o 4,7 %, ve srovnání s rokem 2020 o 16,2 %. Celostátně k tak výraznému poklesu nedošlo, zatímco oproti předchozímu roku 2022 se počet ICT odborníků v Česku snížil o 1,2 %, v komparaci s rokem 2020 vzrostl o 1,6 %. Mezi osmi kraji, v nichž se počet ICT odborníků mezi lety 2022 a 2023 snížil, připadal na Pardubický kraj čtvrtý nejméně výrazný pokles.

Přibližně šestina domácností v kraji nebyla v roce 2024 vybavena počítačem, podle typu domácnosti se jednalo zejména o domácnosti seniorů.

Podíl domácností vybavených počítačem (tj. stolním počítačem, notebookem nebo tabletem) se v posledních letech stále mírně zvyšuje. V roce 2024 bylo počítačem vybaveno 82,7 % domácností v kraji (počítáno jako tříletý průměr z let 2023, 2024 a 2025), což znamenalo sedmou nejvyšší hodnotu v mezikrajském žebříčku (při celostátní vybavenosti domácností na úrovni 83,0 %). Oproti předchozímu roku se podíl domácností vybavených počítačem v kraji zvýšil o 2,5 procentního bodu (při celostátním růstu o 0,9 procentního bodu) a postavení kraje v mezikrajském žebříčku se tak meziročně zlepšilo o dvě pozice. Vybavenost počítačem stále chybí zejména domácnostem seniorů (tj. domácnostem, kde žijí pouze osoby ve věku 65 a více let). Pouze každá druhá domácnost seniorů v kraji měla v roce 2024 počítač, vybaveno zde bylo 50,4 % domácností seniorů, což znamenalo šestou nejvyšší hodnotu v mezikrajském žebříčku a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (51,4 %).

Graf 3.6 Informační technologie v domácnostech v Pardubickém kraji[1)]

[1)] podíl na celkovém počtu domácností v kraji; počítáno jako tříleté průměry

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

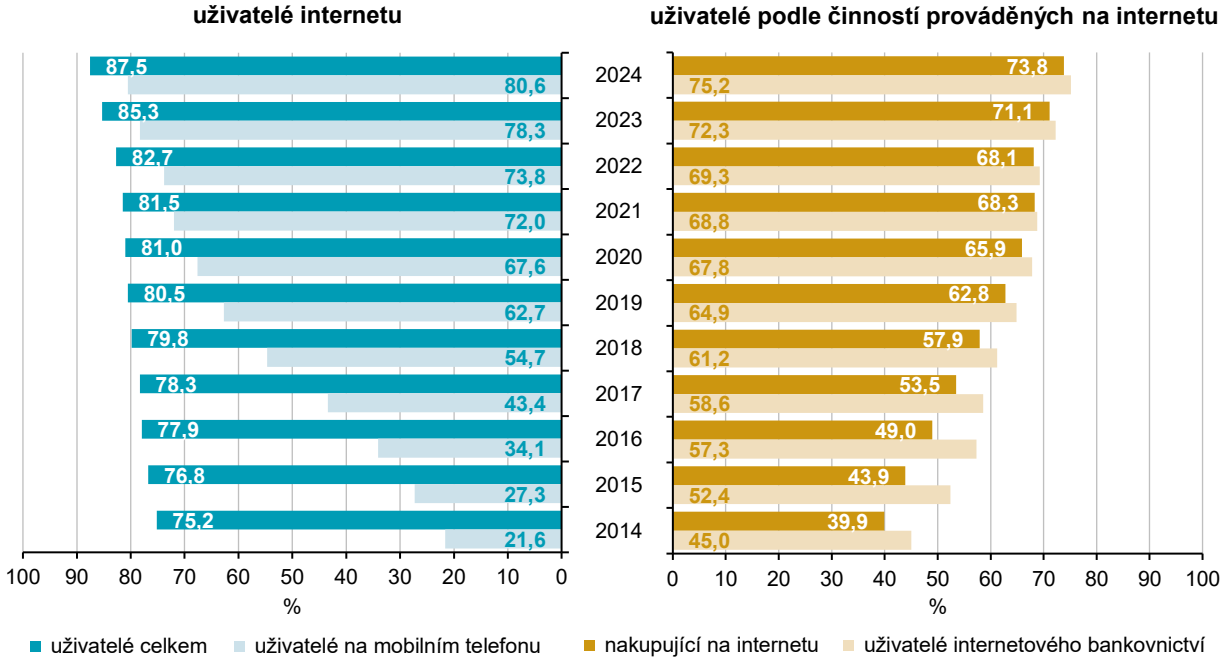
Devět z deseti domácností v kraji mělo v roce 2024 připojení k internetu. Mezi domácnostmi seniorů ovšem stále necelé dvě pětiny domácností připojení nemají.

Rychlejším tempem než podíl domácností vybavených počítačem se v posledních letech zvyšuje podíl domácností s připojením na internet. V roce 2024 dosáhl tento podíl v kraji 89,6 % (celostátně 88,9 %), což znamenalo pátou nejvyšší hodnotu v mezikrajském srovnání a zároveň hodnotu, která byla poprvé od roku 2015 nad celostátním průměrem. Navzdory výše zmíněnému nárůstu stále přibližně dvě pětiny domácností seniorů nemají připojení k internetu. V roce 2024 disponovalo připojením k internetu 61,6 % domácností seniorů v kraji, což znamenalo pátou nejvyšší hodnotu mezi 14 kraji Česka a současně hodnotu nad celostátním průměrem (58,8 %).

Podíl uživatelů internetu mezi obyvatelstvem ve věku 16 a více let se nadále zvyšuje. Uživatelů přibývá zejména mezi důchodci (vč. invalidních).

Uživatelů internetu mezi obyvatelstvem ve věku 16 a více let nadále přibývá. V roce 2024 používalo internet 87,5 % obyvatel Pardubického kraje v této věkové kategorii, což oproti předchozímu roku znamenalo nárůst o 2,3 procentního bodu na šestou nejvyšší hodnotu mezi kraji a zároveň na hodnotu, která byla poprvé od roku 2017 nad celostátním průměrem (ten činil 87,4 %). V posledních letech přitom přibývá uživatelů internetu zejména mezi důchodci (vč. invalidních). Zatímco celorepublikově se podíl důchodců využívajících internet meziročně zvýšil o 3,5 p. b. na 56,8 %, v Pardubickém kraji došlo nárůstu o 8,6 p. b. na 60,4 %, což znamenalo nejvyšší meziroční nárůst mezi kraji.

Graf 3.7 Uživatelé internetu ve věku 16 a více let v Pardubickém kraji[1)]

[1)] podíl z počtu obyvatel kraje ve věku 16 a více let; počítáno jako tříleté průměry
Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření o využívání informačních a komunikačních technologií

Podíl uživatelů internetu na mobilním telefonu po značném nárůstu v předchozích letech nadále roste.

Po značném nárůstu v předchozích letech nadále roste podíl osob, které používají internet na mobilním telefonu. Ve srovnání s rokem 2023 se podíl osob využívajících internet na mobilním telefonu v kraji zvýšil o 2,3 procentního bodu na 80,6 % v roce 2024 (při celostátním nárůstu o dva procentní body na 80,7 %). V mezikrajském žebříčku se jednalo o šestý nejnižší podíl, přičemž nejnižší podíl v roce 2024 náležel Jihomoravskému kraji (75,8 %) a nejvyšší Karlovarskému kraji (83,8 %).

Nakupující na internetu byli v roce 2024 na obyvatelstvu kraje i celého Česka ve věku 16 a více let zastoupeni 73,8 %.

Každoročně se zvyšuje také podíl osob, které na internetu v posledních dvanácti měsících realizovaly alespoň jeden nákup jakéhokoli zboží nebo služby. V roce 2024 se nakupující na internetu podíleli na obyvatelstvu Pardubického kraje ve věku 16 a více let 73,8 % a byli tak zastoupeni stejným podílem jako nakupující na internetu v celém Česku (při meziročním nárůstu v kraji o 2,7 procentního bodu a celostátním nárůstu o 1,9 p. b.). Mezi kraji se přitom podíl nakupujících na internetu pohyboval od 69,6 % v Jihomoravském kraji po 79,7 % v Praze, přičemž na Pardubický kraj připadala sedmá nejvyšší hodnota.

Přibližně tři čtvrtiny obyvatel kraje ve věku 16 a více let patřily v roce 2024 mezi uživatele internetového bankovnictví.

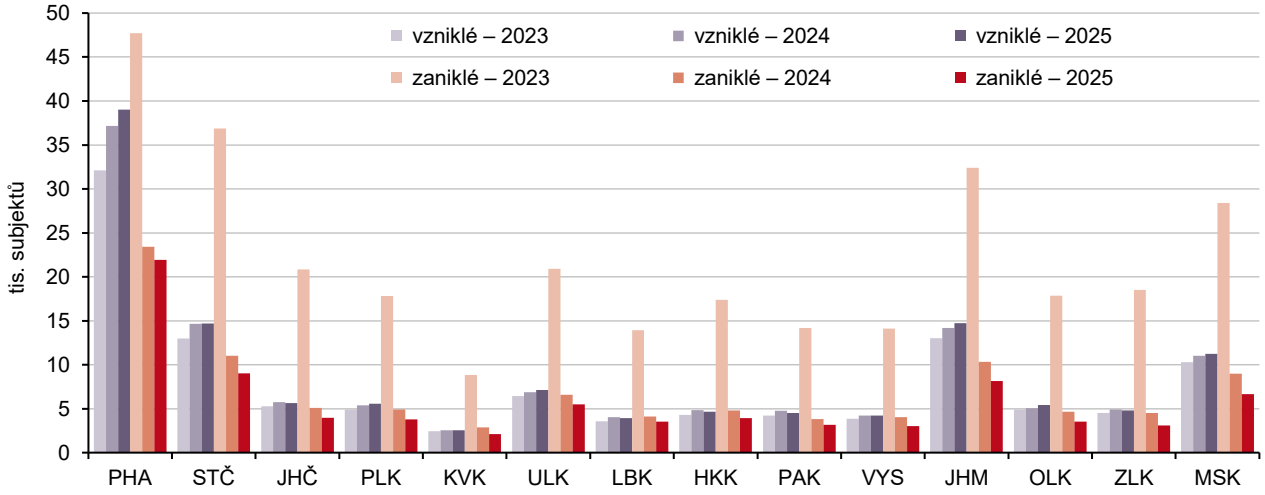
Přibližně tři čtvrtiny ze všech obyvatel Pardubického kraje ve věku 16 a více let patřily v roce 2024 mezi uživatele internetového bankovnictví (75,2 %). V mezikrajském srovnání se jednalo o sedmou nejnižší hodnotu, přičemž nejvyšší hodnota náležela Praze (81,7 %) a nejnižší Ústeckému kraji (70,6 %, při celostátním průměru 76,1 %). Podíl uživatelů internetového bankovnictví se přitom každoročně zvyšuje, oproti předchozímu roku došlo v kraji k nárůstu o 2,9 procentního bodu a celostátně o 2,4 p. b.

Ekonomické subjekty

Počet ekonomických subjektů již druhým rokem roste.

Ke konci roku 2025 mělo v Pardubickém kraji své sídlo 117,9 tis. ekonomických subjektů, z nichž 73,7 tis. vykazovalo aktivitu dle statistických zjišťování nebo administrativních zdrojů[15]. Celkový počet subjektů oproti konci roku 2024 vzrostl ve všech krajích, v Pardubickém kraji se zvýšil o 1 572 subjektů (o 1,4 %). Nárůst se projevil již druhým rokem v řadě, odezněl tedy dopad rušení živností ve vazbě na zřizované datové schránky, který se projevil v poklesu počtu subjektů v průběhu roku 2023.

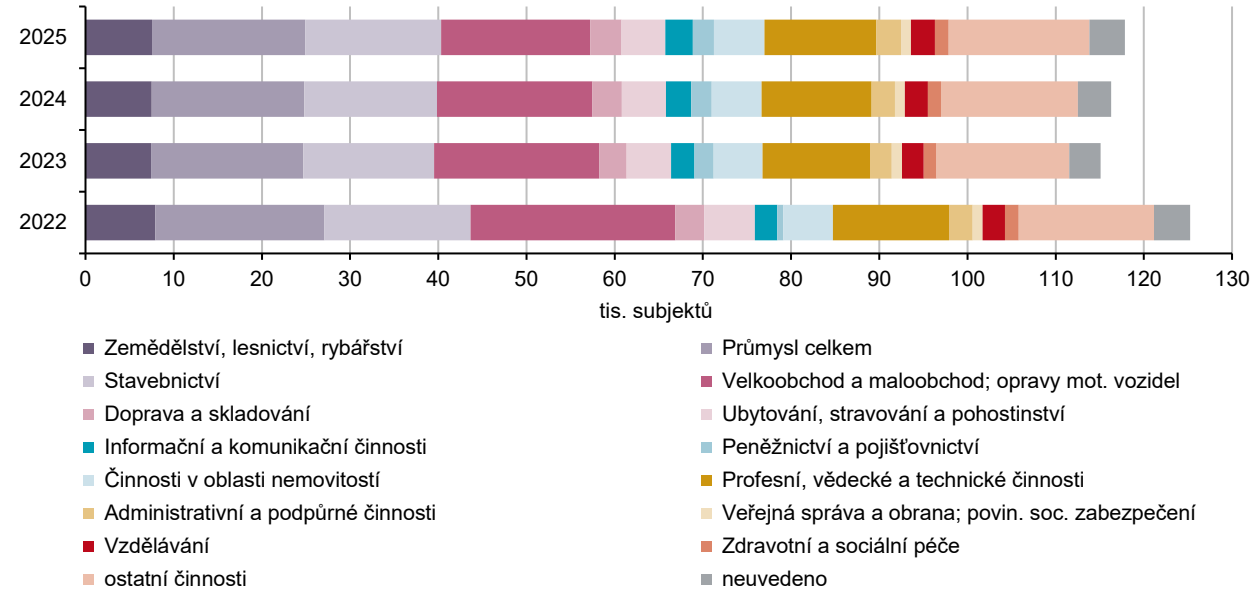
Graf 3.8 Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty v krajích

Největší měrou přibylo subjektů zabývajících se informačními a komunikačními činnostmi.

Z hlediska ekonomického zaměření vzrostl oproti konci roku 2024 procentuálně nejvíce počet subjektů v odvětví informačních a komunikačních činností (o 8,0 %), v dopravě a skladování (o 7,0 %) a v administrativních a podpůrných činnostech (o 5,3 %). Úbytek počtu subjektů naopak nastal v odvětví obchodu vč. oprav motorových vozidel (o 4,2 %), v odvětví ubytování, stravování a pohostinství (o 0,4 %) a ve veřejné správě a obraně (o 0,3 %).

Graf 3.9 Ekonomické subjekty se sídlem v Pardubickém kraji podle převažující ekonomické činnosti (k 31. 12.)

[15] Za subjekt se zjištěnou aktivitou je považován ten, který je plátcem daně z příjmů, daně z přidané hodnoty nebo platí pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance či jako osoba samostatně výdělečně činná.

Nejvíce ekonomických subjektů v kraji je dlouhodobě koncentrováno do okresu Pardubice.

Nejvyšší počet ekonomických subjektů v rámci kraje dlouhodobě sídlí v okrese Pardubice (37,5 % krajského úhrnu ke konci roku 2025 zároveň představuje nejvyšší podíl za posledních třináct let). Oproti konci roku 2024 se zvýšil počet ekonomických subjektů největší měrou mezi okresy v kraji právě na Pardubicku (o 1,9 % při nejmenším přírůstku o 0,5 % na Orlickoústecku).

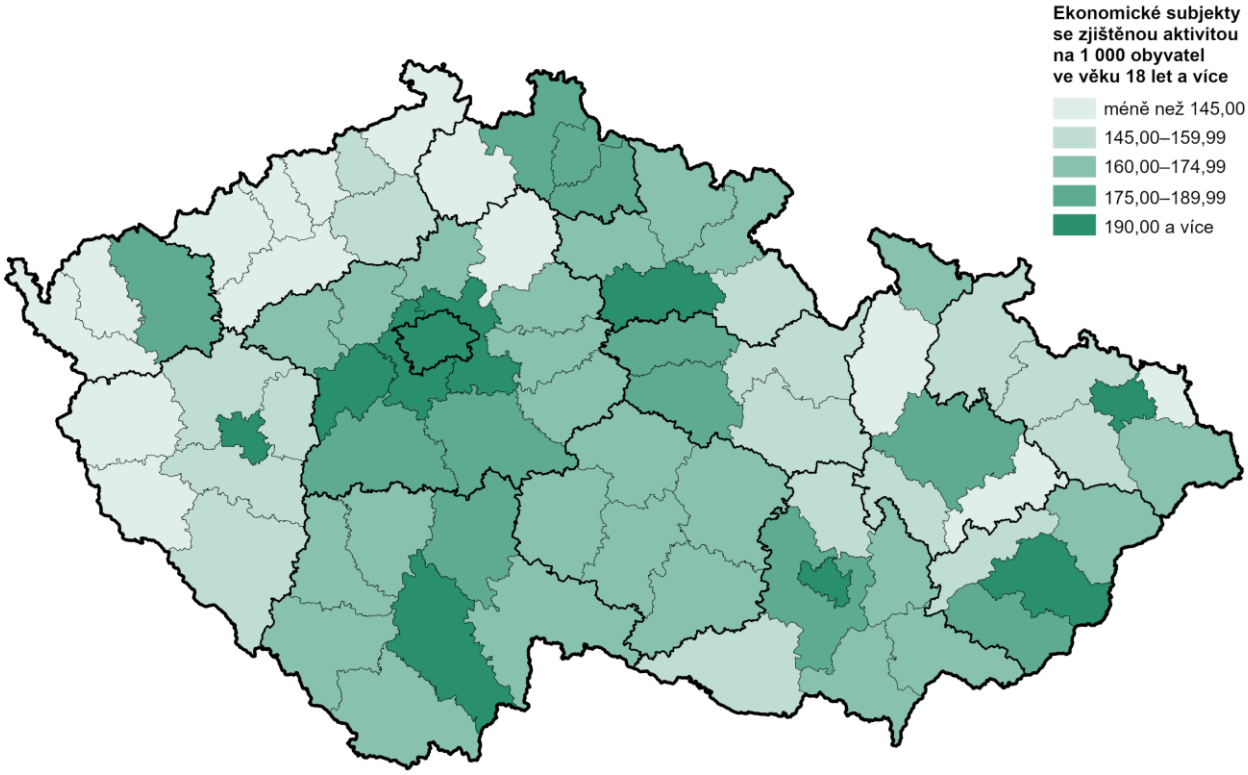
Nejvyšší podíl subjektů se zjištěnou aktivitou má sídlo v okrese Chrudim.

Subjekty se zjištěnou aktivitou nadále zaujímají nejvyšší podíl na všech subjektech v okrese Chrudim (65,0 % ke konci roku 2025), nejnižší pak na Svitavsku (60,8 %). Oproti konci roku 2024 se zvýšil počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou ve všech okresech kraje, největší měrou (o 4,1 %) v okrese Pardubice, nejméně pak na Chrudimsku (o 2,1 %).

Nejvyšší intenzitu podnikatelské aktivity vykazuje okres Pardubice.

Nejvyšší intenzitu podnikatelské aktivity v kraji vykazuje okres Pardubice; ke konci roku 2025 zde připadalo na tisíc obyvatel ve věku 18 let a více 187 ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou (šlo o 13. nejvyšší hodnotu mezi všemi okresy Česka). Se 177 subjekty v přepočtu na dospělé obyvatelstvo následoval okres Chrudim, se 156 okres Svitavy a se 155 Orlickoústecko.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2025

Zdroj: ČSÚ

Mezi SO ORP v kraji vzrostl meziročně počet ekonomických subjektů největší měrou na Pardubicku a Přeloučsku.

Z pohledu správních obvodů obcí s rozšířenou působností nacházíme nejvyšší počet ekonomických subjektů dlouhodobě na Pardubicku a Chrudimsku (v úhrnu 45 % ze všech subjektů v kraji, 43 % všech fyzických a 50 % všech právnických osob). Počet registrovaných subjektů mezi koncem roku 2025 a 2024 vzrostl ve všech SO ORP kraje s výjimkou Vysokomýtska (-0,3 %). Největší měrou se zvýšil na Pardubicku (+2,0 %) a Přeloučsku (+1,9 %).

Nejnižší podíl subjektů se zjištěnou aktivitou je na Moravskotřebovsku a Králicku.

Nejvyšší zastoupení subjektů se zjištěnou aktivitou je patrné v SO ORP Chrudim (65% podíl na všech registrovaných subjektech ke konci roku 2025), nejnižší pak na Moravskotřebovsku a Králicku (shodně 57 %).

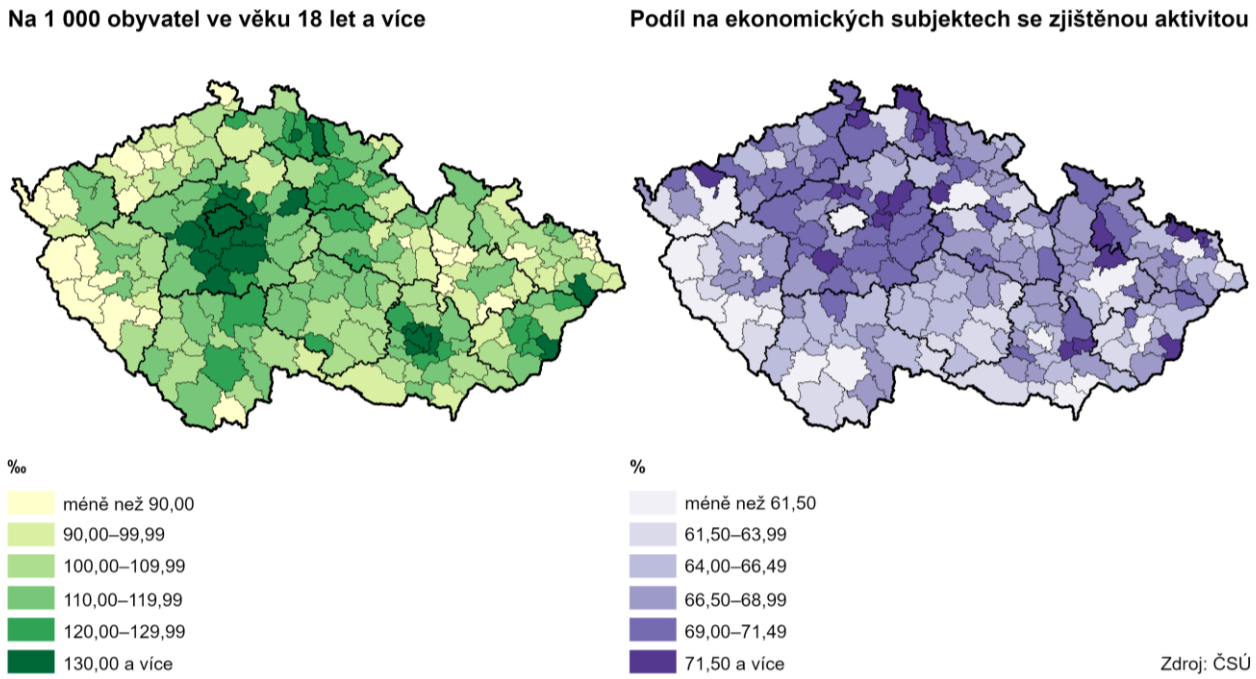
Subjekty zaměřené na služby nejčastěji sídlí na Pardubicku a Českotřebovsku.

Z pohledu převažující odvětvové činnosti nacházíme nejvyšší zastoupení subjektů zaměřených na zemědělství na Králicku (13,3 % ze subjektů s uvedenou činností se sídlem v regionu) a Hlinecku (10,9 %), na průmysl na Hlinecku (20,1 %) a Přeloučsku (19,5 %), na stavebnictví na Králicku (17,2 %) a Holicku (15,2 %) a na služby s převahou na Pardubicku (71,4 %) a Českotřebovsku (71,3 %).

Živnostníci jsou mezi SO ORP v kraji procentuálně nejvíce zastoupeni na Přeloučsku, Králicku a Holicku, po přepočtu na dospělé obyvatelstvo pak na Hlinecku.

Živnostníci jsou nejvíce soustředěni v regionech ležících v blízkosti hlavního města. Nejvyšší zastoupení fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona v rámci Pardubického kraje bylo na konci roku 2025 zaznamenáno v SO ORP Přelouč, Králíky a Holice (ve všech uvedených regionech šlo o 71 % z počtu subjektů se zjištěnou aktivitou). Na opačném konci spektra se s méně než 65 % nacházelo Pardubicko, Orlickoústecko a Vysokomýtsko. Po přepočtu na dospělé obyvatelstvo působí nejvíce živnostníků na Hlinecku, nejméně pak na Českotřebovsku.

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2025

Podíl obchodních společností v SO ORP Pardubice patří k nejvyšším i v celorepublikovém pohledu.

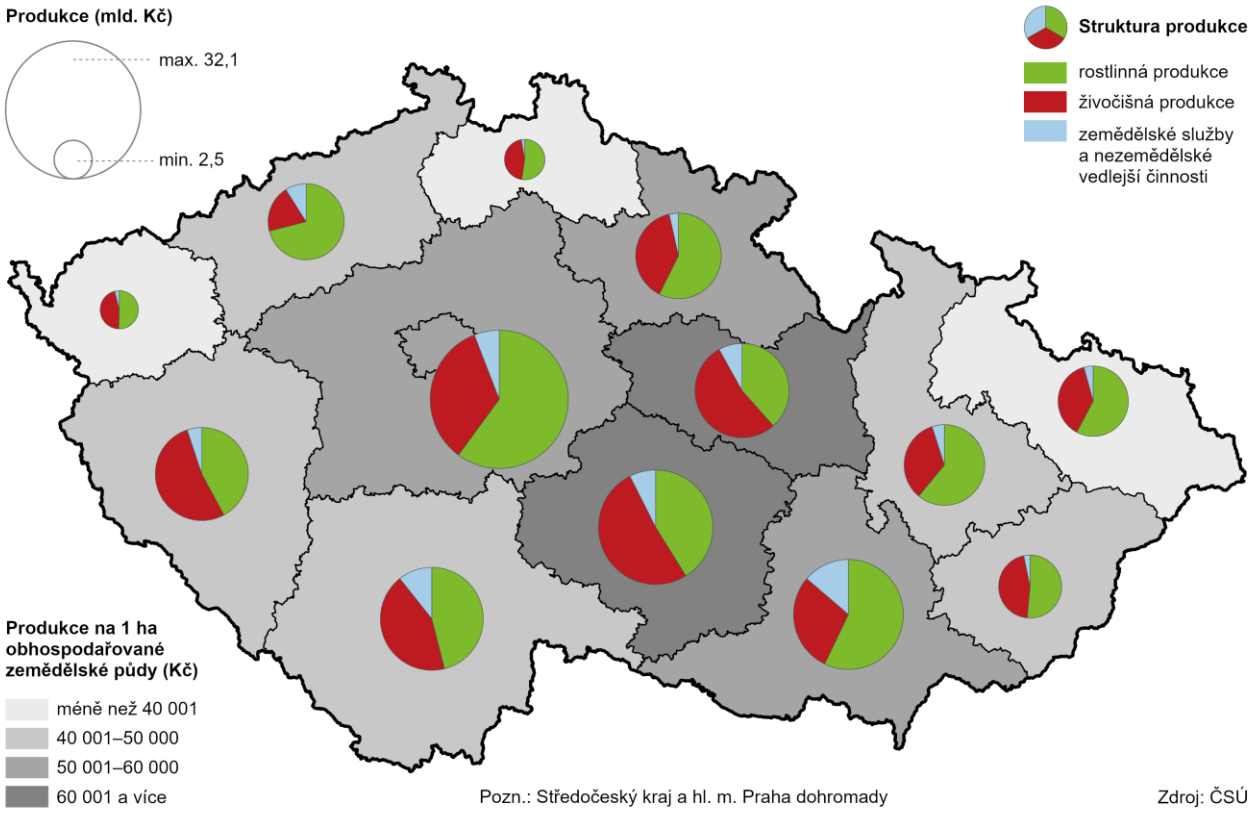
Vysoká koncentrace obchodních společností tvořících většinu kategorie právnických osob (veřejné obchodní společnosti, společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, akciové společnosti, evropské společnosti a evropská hospodářská zájmová sdružení) se týká zejména regionů na pozici významných ekonomických center. Na území Pardubického kraje jde především o SO ORP Pardubice, kde mají své sídlo dvě pětiny z celkového počtu 15,7 tis. obchodních společností v kraji. Na celkovém počtu registrovaných ekonomických subjektů se obchodní společnosti na Pardubicku podílejí 18,5 %, což je desátá nejvyšší hodnota mezi všemi 206 SO ORP v Česku (včetně Prahy). Mezi dvaceti správními obvody s nejnižším zastoupením obchodních společností se pak nachází Králicko (8,2 %) a Poličsko (8,6 %).

Zemědělství

Objem zemědělské produkce v posledních letech klesá; podíl živočišné produkce zůstává nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Produkce zemědělského odvětví sledovaná v běžných cenách po roce 2022 na krajské i republikové úrovni klesá. Podle posledních (semidefinitivních) dat dosáhla produkce zemědělského odvětví v Pardubickém kraji v roce 2024 objemu 14,9 mld. Kč a byla pátá nejvyšší v mezikrajském srovnání. Na produkci zemědělského odvětví se z 53,5 % podílela živočišná výroba, což byl nejvyšší podíl mezi kraji. V přepočtu na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy v činil objem zemědělské produkce v kraji 64,5 tis. Kč, a to byla zároveň nejvyšší hodnota mezi regiony Česka.

Produkce zemědělského odvětví v krajích v roce 2024 (semidefinitivní údaje)

Pozn.: Středočeský kraj a hl. m. Praha dohromady

Zdroj: ČSÚ

Zornění obhospodařované půdy se během dvaceti let snížilo téměř o 4 procentní body.

Zemědělci z Pardubického kraje v roce 2025 obhospodařovali 231,2 tis. ha zemědělské půdy, což tvořilo 6,5 % zemědělské půdy v Česku. Za uplynulé dvě dekády se zmenšila výměra zemědělské půdy v kraji o 10 tis. ha. Zornění obhospodařované půdy (podíl orné půdy na zemědělské) se v čase snižuje, v kraji ze 79,5 % v roce 2005 na 75,6 % v roce 2025.

Sklizeň obilovin na zrno byla v roce 2025 druhá nejvyšší za dvacet let, sklizňová plocha však byla nejmenší.

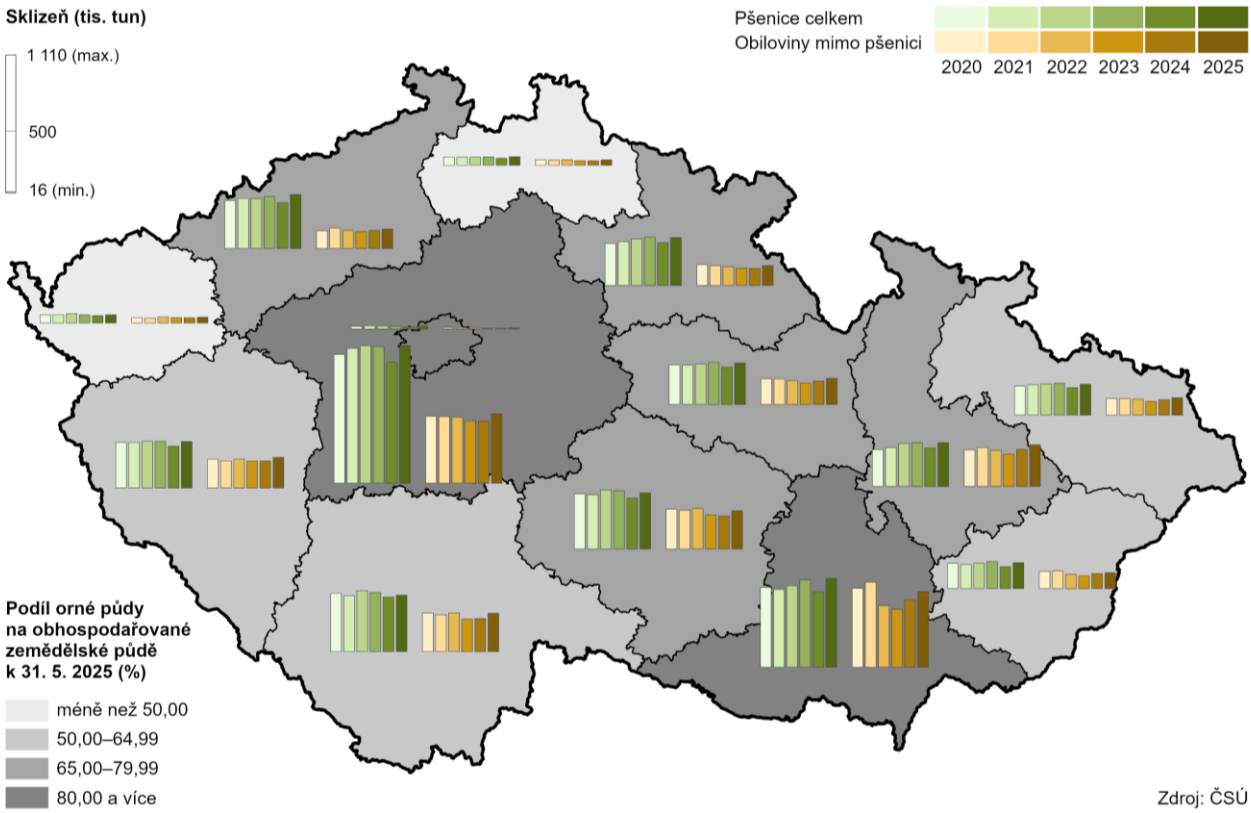
Sklizeň obilovin na zrno na území Pardubického kraje v roce 2025 meziročně vzrostla (+11,3 %) na 545,2 tis. tun a byla dokonce druhá nejvyšší za uplynulých dvacet let. Naopak sklizňová plocha obilovin na zrno se od roku 2005 zmenšila o pětinu na nejnižší výměru (83,5 tis. ha v roce 2025). Průměrný hektarový výnos obilovin činil 6,53 t/ha a byl ve srovnání předcházejících dvaceti let rekordní.

Nejvýznamnější pěstovanou plodinou v kraji je pšenice. Sklizňová plocha se snížila, avšak díky rekordnímu hektarovému výnosu byla sklizeň pátá nejvyšší za dvacet let.

Tři pětiny sklizňových ploch i objemu sklizně obilovin v kraji tvořila pšenice. Sklizňová plocha pšenice (hodnoceno bez pšenice tvrdé) se proti předchozímu roku zmenšila o 1,8 % na 49,5 tis. ha v roce 2025, což byla pátá nejnižší hodnota od roku 2005. Meziroční úbytek ploch byl kompenzován vyšším výnosem na hektar (+0,74 t/ha), který činil 6,71 t/ha v roce 2025 a byl v průběhu dvaceti let nejvyšší. Celková sklizeň

pšenice představovala 334,0 tis. tun, což byla pátá nejvyšší produkce za uplynulých dvacet let (6,4 % republikového úhrnu v roce 2025). Ve struktuře ploch pšenice v kraji převládají ozimé odrůdy, v průměru zaujímají 95 % ploch osetých pšenicí. Sklizňová plocha pšenice ozimé se v roce 2025 meziročně zmenšila (-1,7 %) na 47,9 tis. ha. Zvýšení hektarového výnosu (+0,72 t/ha) na 6,77 t/ha však způsobilo i nárůst celkové sklizně (+10,1 %) na 324,5 tis. tun.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2020 až 2025

Ječmen tvořil pětinu objemu sklizně obilovin na zrno.

Další významnou komoditou pěstovanou v kraji byl ječmen, jenž tvořil více než pětinu celkového objemu sklizně obilovin na zrno. Ječmen jarní převažuje ze dvou třetin na struktuře ploch osetých ječmenem. Sklizňová plocha ječmene byla v kraji v roce 2025 meziročně redukována o 3,0 % na 19,5 tis. ha, hektarový výnos se zvýšil (+0,96 t/ha) na 6,16 tun/ha, celková sklizeň vzrostla (+14,8 %) na 120,3 tis. tun. Plochy, na kterých se v kraji pěstuje ječmen, se trvale zmenšují. Rozloha polí osetých ječmenem v roce 2025 byla nejmenší v uplynulých dvaceti letech, avšak díky rekordním výnosům byla sklizeň pátá nejvyšší.

Sklizeň kukuřice v kraji tvořila 6,7 % celostátního objemu sklizně kukuřice na zrno.

Ve srovnání s výměrou roku 2024 se v roce 2025 mírně zmenšila výměra ploch, na kterých zemědělci v Pardubickém kraji pěstovali kukuřici na zrno, objem sklizně však díky vyššímu hektarovému výnosu vzrostl. Sklizňová plocha kukuřice na zrno v kraji se meziročně zmenšila (-1,6 %) na 6,0 tis. hektarů a objem sklizně vzrostl (+1,3 %) na 53,7 tis. tun, které tvořily 6,7 % celostátního úhrnu.

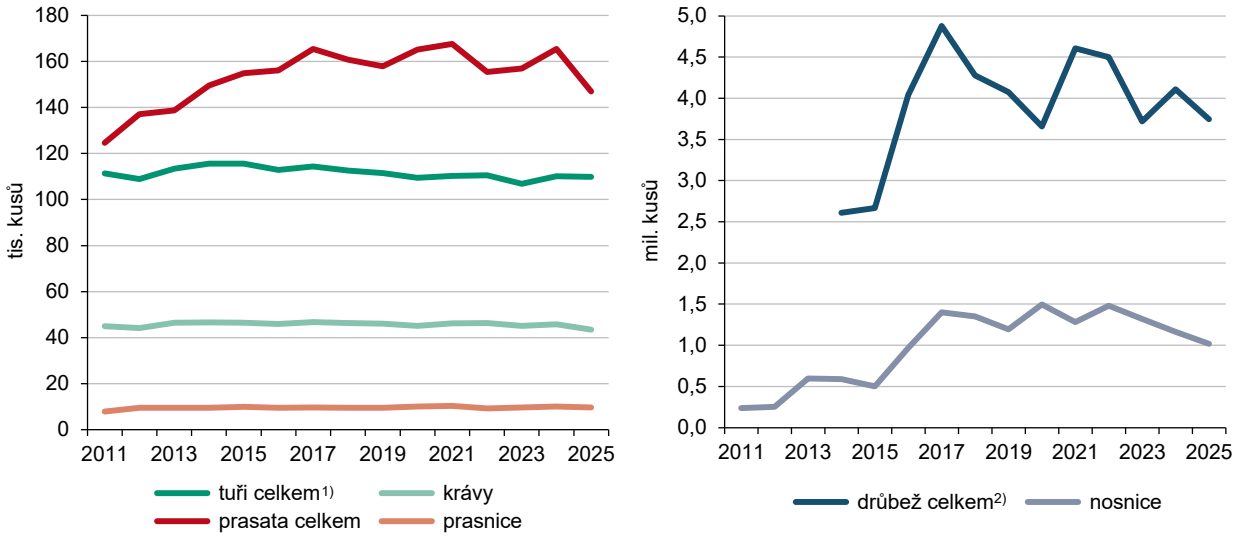
Produkce řepy cukrové byla druhá nejvyšší od roku 2005.

Řepa cukrová byla v kraji pěstována na rozloze téměř o 10 % menší než v roce předchozím, její sklizňová plocha v roce 2025 činila 4,4 tis. ha, přesto byla čtvrtá největší v posledních dvaceti letech. Sklizeň řepy cukrové v roce 2025 dosáhla hodnoty 329,8 tis. tun, tvořila 8,4 % celostátního úhrnu a byla druhá nejvyšší od roku 2005.

Intenzita chovu turů v kraji je třetí nejvyšší.

V zemědělských podnicích Pardubického kraje bylo na konci roku 2025 chováno 109 874 turů (skot, buvoli a jiní tuři). Pardubický kraj se na republikovém chovu podílel 7,9 %. Chovy turů a krav v Pardubickém kraji mírně klesají. Hodnota ukazatele intenzity chovu turů (tj. podíl počtu turů na 100 hektarů obhospodařované zemědělské půdy) v kraji (47,5 ks/100 ha) byla třetí nejvyšší v Česku.

Graf 3.10 Hospodářská zvířata v Pardubickém kraji (k 31. 12.)

1) do roku 2024 skot celkem

2) údaje za drůbež celkem k dispozici od roku 2014

Narodilo se a bylo odchováno více telat, vzrostla výroba jatečného skotu; výroba mléka byla druhá nejvyšší od vzniku kraje.

V průběhu roku 2025 se v Pardubickém kraji narodilo 47,6 tis. telat, což bylo o 69 kusů více (+0,1 %) než v roce předchozím. Počet uhynulých telat do 3 měsíců od narození se snížil o 109 ks (-4,6 %) a činil 2,3 tis. kusů. Počet odchovaných telat se v kraji meziročně zvýšil o 178 kusů (+0,4 %) na hodnotu 45,3 tis. kusů. Výroba mléka se v roce 2025 meziročně snížila na 317,8 mil. litrů. Množství mléka vyprodukovaného v roce 2024 bylo však za dobu existence kraje rekordní a množství vyrobeného mléka v roce následujícím je od roku 2001 druhé nejvyšší. Výroba jatečného skotu se během roku 2025 v Pardubickém kraji zvýšila o 1,3 tis. tuny živé hmotnosti (+9,2 %) na 15,2 tis. t ž. hm. V Česku bylo v roce 2025 vyrobeno 183,9 tis. t ž. hm. jatečného skotu, krajská produkce jatečného skotu představovala 8,2 % celostátního objemu.

V kraji byl zaznamenán nejvýraznější úbytek v chovech prasat v mezikrajském srovnání.

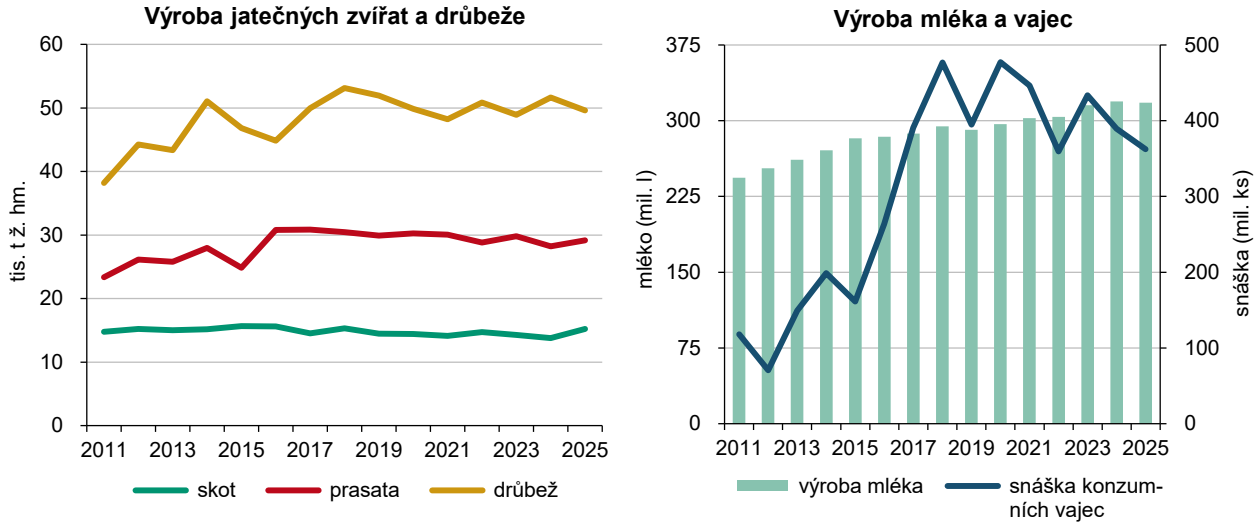
V zemědělských podnicích v kraji bylo v roce 2025 chováno 147 042 prasat, tj. meziročně o 18 411 zvířat a 11,1 % méně, což byl nejvýraznější absolutní i relativní úbytek v mezikrajském srovnání. Úbytek v chovech prasat zaznamenalo dalších pět regionů. V sedmi krajích (Praha je hodnocena společně se Středočeským krajem) a na úrovni Česka se chovy prasat meziročně rozšířily s absolutním maximem v Jihomoravském kraji (+29 668 kusů), relativní maximum bylo evidováno v Karlovarském kraji (+52,8 %). Chovy prasat v Pardubickém kraji v roce 2025 byly i přes jejich meziroční pokles třetí největší, zahrnovaly 10,1 % republikového úhrnu. V dlouhodobém pohledu od roku 2011 stavy prasat v kraji kolísaly s minimem na začátku sledovaného období (127,5 tis. kusů) a maximem v roce 2021 (164,5 tis. kusů). Intenzita chovu prasat byla v mezikrajském srovnání v roce 2025 druhá nejvyšší (84,1 ks/100 ha orné půdy) za krajem Vysočina (111,1).

Počet odchovaných selat se zvýšil, vzrostla i celková produkce jatečných prasat.

Pardubický kraj se dlouhodobě řadí mezi kraje s nejlepšími výsledky v odchovu selat. V průběhu roku 2025 se na území kraje narodilo 377 546 selat, což představovalo třetí nejvyšší počet v mezikrajském srovnání. Meziročně počet narozených selat v kraji vzrostl téměř o 16,5 tisíce kusů zvířat (+4,6 %), na celostátní

úrovni byl mezi roky 2024 a 2025 zaznamenán výraznější relativní nárůst (+7,7 %). Počet odchovaných selat v Pardubickém kraji v roce 2025 meziročně vzrostl o 3,7 % na 343,9 tis. kusů zvířat a byl třetí nejvyšší mezi regiony Česka. Výroba jatečných prasat v Pardubickém kraji proti předchozímu roku vzrostla o necelých tisíc tun živé hmotnosti (+3,4 %) na 29 176 tun živé hmotnosti v roce 2025. Produkce jatečných prasat zůstala i v roce 2025 v kraji 3. nejvyšší a tvořila 10,6 % celostátního úhrnu.

Graf 3.11 Výroba jatečných zvířat, mléka a vajec v Pardubickém kraji

Zmenšily se celkové chovy drůbeže v kraji; snížily se počty nosnic, celková snáška vajec i výroba jatečné drůbeže.

Chov drůbeže patří k dlouhodobě nejvýznamnějším odvětvím živočišné výroby v Pardubickém kraji a kraj se v mezikrajském srovnání pravidelně řadí na čelní pozice. V zemědělských podnicích Pardubického kraje bylo v roce 2025 chováno 3 747,1 tis. kusů drůbeže (kur domácí, kachna, husa, krůta, pštros a ostatní drůbež) a ve srovnání s koncem roku 2024 došlo k redukci počtu o 361 tis. kusů, tj. o 8,8 %. Meziroční pokles stavu drůbeže byl dále zaznamenán v devíti krajích. Přesto jsou zemědělci z kraje významnými chovateli drůbeže a v roce 2025 obsadili třetí nejvyšší pozici v mezikrajském srovnání. Vývoj v čase není přímočarý: stavy výrazně kolísají od 2,6 mil. kusů v roce 2014 po 4,9 mil. kusů v roce 2017. Chovy drůbeže jsou však vystaveny rizikům ptačí chřipky, například v roce 2020 muselo být zlikvidováno téměř 140 tis. kusů drůbeže ve Slepoticích na Pardubicku, v roce 2024 to bylo více než 70 tis. kusů v Kosoříně na Orlickoústecku.

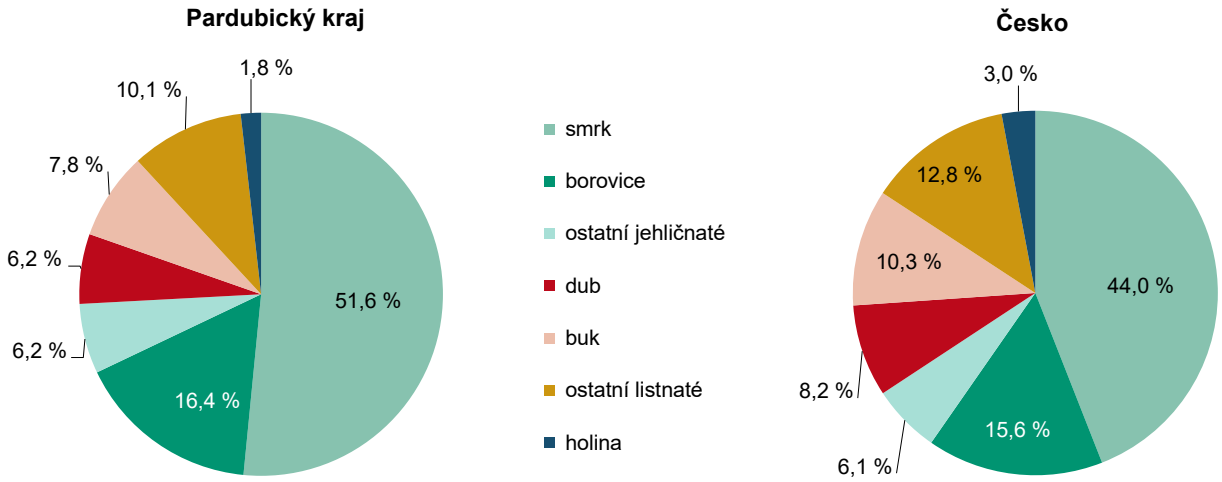
Výraznější relativní pokles proti stavu na konci roku 2024 než u drůbeže byl zjištěn u slepic k produkci konzumních vajec a činil 12,5 %. Celkový stav nosnic v roce 2025 činil 1 016,4 tis. kusů a průměrná snáška na 1 nosnici činila 319,3 vajec, což byla druhá nejvyšší hodnota v mezikrajském srovnání. Produkce konzumních vajec v kraji (nezahrnuje snášku vajec v malochovech v domácnostech, která je s ní prakticky srovnatelná) do roku 2015 nepřesáhla 200 mil. kusů za rok, v letech následujících vidíme spíše rostoucí trend s maximem v roce 2020, které činilo 477,6 mil kusů. V roce 2025 dosáhla snáška vajec hodnoty 362,4 mil. kusů. Výroba jatečné drůbeže se meziročně snížila o 3,9 % na 49,6 tis. t ž. hm a byla třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Lesnictví

Výměra lesů v kraji se zvýšila.

Rozloha lesů se v Pardubickém kraji za dobu jeho existence zvětšila o 2 %. V roce 2000 lesy zabíraly 132,5 tis. ha a v roce 2025 se rozkládaly na 135,1 tis. ha. Výměra lesních pozemků v kraji se na celkové výměře kraje v roce 2025 podílela 29,9 % a tento podíl je zároveň čtvrtý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Graf 3.12 Druhová skladba dřevin lesních porostů v Pardubickém kraji a Česku k 31. 12. 2025

Zdroj: Národní lesnický institut

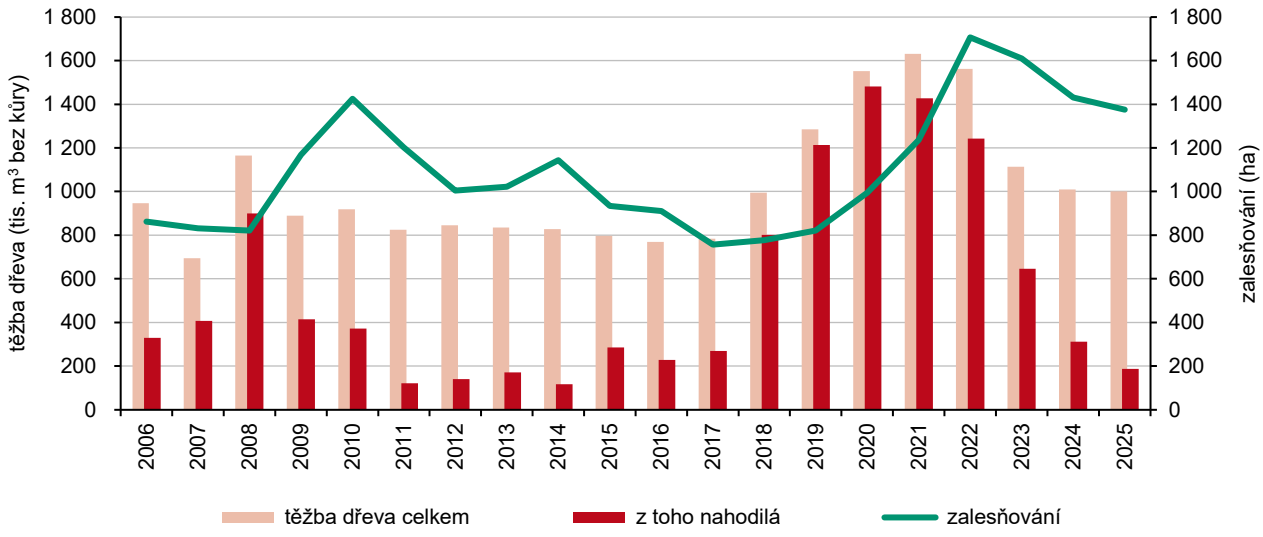
Na porostní půdě lesů se rozšiřují plochy holin.

Porostní plocha dřevin v kraji během uplynulých pěti let vzrostla jen mírně, o 250 ha (+0,2 %). Plochy holin se však ve sledovaném období rozšířily o téměř o 560 hektarů (+30,8 %) na 2,4 tis. ha a jejich podíl na celkové výměře kraje se zvýšil z 1,4 % v roce 2020 na 1,8 % v roce 2025.

Zvyšuje se porostní plocha listnatých dřevin i jejich podíl na celkové ploše dřevin.

Převažujícími lesními dřevinami v kraji jsou dlouhodobě jehličnany, které v roce 2025 rostly na 97,7 tis. ha. Jejich podíl na celkové ploše dřevin kraje se však postupem let pomalu snižuje, v roce 2020 činil 76,0 % a o pět let později se snížil na 74,2 %. Naproti tomu se trvale zvyšuje porostní plocha i podíl listnatých dřevin, které v roce 2025 pokrývaly 31,7 tis. ha a jejich podíl vzrostl během pěti let o 1,5 procentního bodu na 24,1 %.

Graf 3.13 Těžba dřeva a zalesňování v Pardubickém kraji

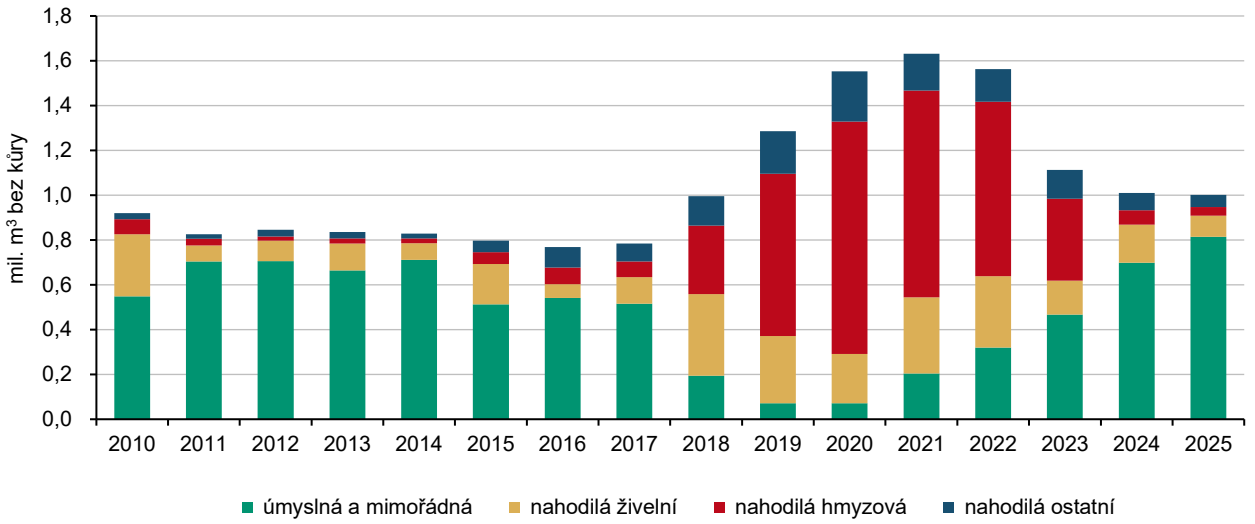
Pokles těžby dřeva v kraji zpomalil.

Strukturu lesních dřevin dlouhodobě ovlivňuje těžba dřeva a následné zalesňování. Těžba dřeva v kraji, jak naznačuje níže přiložený graf, vrcholila v letech 2020 až 2022. V letech následujících již dochází k postupnému poklesu těžby. Důvodem postupného nárustu objemu vytěženého dřeva v kraji v letech 2018–2022 byly jak živelní příčiny, tak především kůrovcová kalamita. V roce 2021 bylo v kraji vytěženo nejvyšší množství dřeva od roku 2006 – celkem 1 631,7 tis. m^3 dřeva bez kůry. V roce 2025 bylo vytěženo 61,3 % objemu roku 2021 – celkem 1 000,6 tis. m^3. Objem vytěženého dřeva v kraji v roce 2025 meziročně poklesl o necelé procento, a představoval čtvrtou nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání (6,0 % objemu Česka).

Nejčastěji těženou dřevinou byl smrk.

V roce 2006 tvořily jehličnany 93,7 % z celkové těžby kraje. V letech následujících podíl objemu těžby dřeva jehličnanů z celkové těžby kolísal mezi 86,9 % a 91,6 %. V letech 2018–2023 v celkové těžbě dřeva převažovaly jehličnany z více než 90 %, v letech 2024 a 2025 poklesl podíl jehličnanů v kraji na 88,9 %. Podíl těžby listnatých dřevin v posledních dvou letech vzrostl na 11,1 %. V Pardubickém kraji převažovala těžba smrku (673,6 tis. m^3), dále se těžila borovice (156,8 tis. m^3), dub (31,8 tis. m^3) a buk (31,2 tis. m^3).

Graf 3.14 Těžba dřeva z hlediska vlivu nahodilé těžby v Pardubickém kraji

Nahodilá těžba hmyzová klesla ze 66,9 % na 3,9 %.

Množství zpracované nahodilé těžby dřeva se mezi roky 2011 a 2017 drželo pod 300 tis. m^3, z toho těžba v důsledku poškození hmyzem tvořila méně než 10 % z celkového objemu těžby dřeva. V období let 2019–2022 vzrostla nahodilá těžba čtyřnásobně a z toho těžba v důsledku poškození hmyzem tvořila v roce 2020 až 66,9 % objemu těžby v kraji. V letech následujících nahodilá těžba dřeva klesá až na 186,9 tis. m^3 v roce 2025 a klesá i podíl těžby v důsledku poškození hmyzem na 3,9 % v roce 2025.

Výměra nově zalesněných ploch klesá.

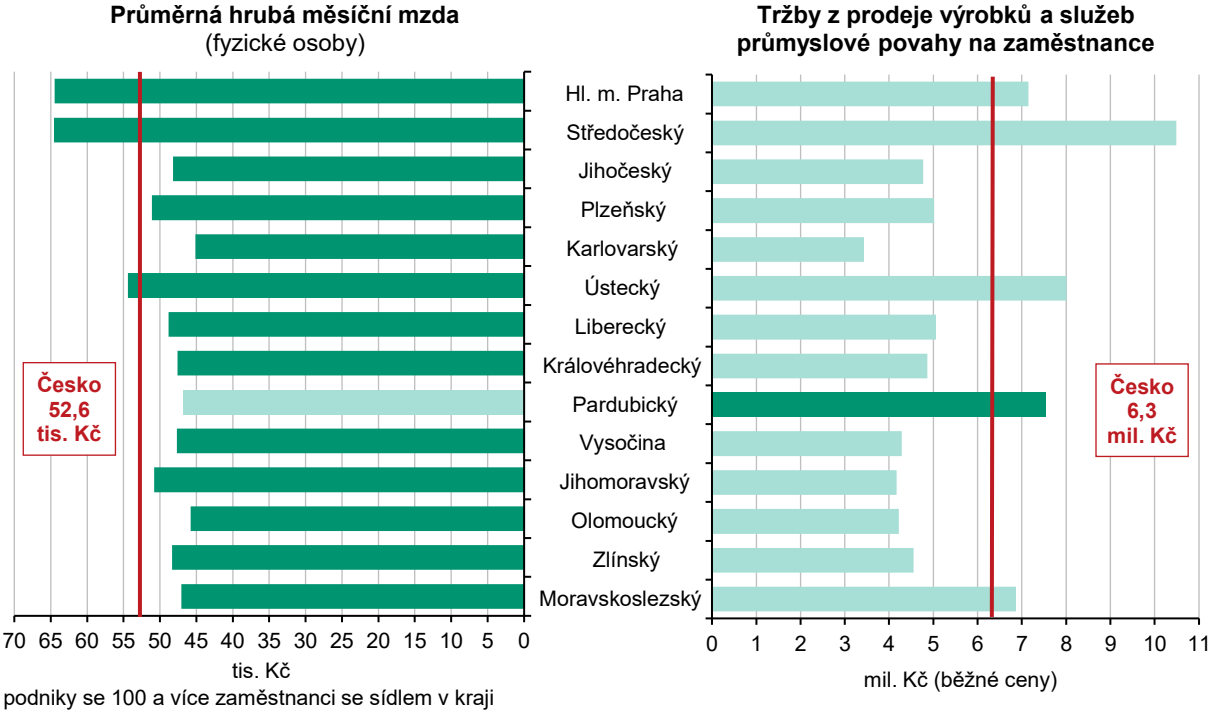
V Pardubickém kraji bylo v roce 2025 zalesněno a uměle obnoveno celkem 1 376 ha lesní půdy. Plocha osázená jehličnatými stromy (58,5 %) převažovala nad vysazenými listnáči (41,5 %). Nejvíce byl vysazován smrk (483 ha), dub (251 ha), buk (148 ha) a borovice (135 ha). Dlouhodobého maxima v zalesňování v kraji bylo dosaženo v roce 2022 (1 706 ha) a ještě v roce následujícím hodnota překročila 1,5 tis ha. V letech následujících se již plocha zalesnění zmenšovala a hodnota roku 2025 byla v dlouhodobé řadě od roku 2006 pátá nejvyšší.

Průmysl

Mzdy v průmyslu patří k nejnižším v mezikrajském srovnání.

V roce 2025 mělo v Pardubickém kraji své sídlo 124 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci (o šest podniků méně než v roce předchozím, resp. o osm více než v době vzniku kraje v roce 2000). Po období zřetelného růstu počtu zaměstnanců této kategorie podniků v letech 2014 až 2018 následoval (s výjimkou roku 2022) pokles. V roce 2025 bylo ve velkých průmyslových podnicích v kraji zaměstnáno 44,4 tis. osob, tj. o 158 osob méně než v roce předchozím a zároveň o 3,8 tis. více než v roce 2000. Průměrná hrubá měsíční mzda v podnicích se sídlem v kraji během roku 2025 nominálně vzrostla o 6,0 % při celorepublikovém růstu o 6,4 %. Částka 46 823 Kč představovala 89,0 % úrovně průměrné republikové mzdy v průmyslu (o tři procentní body více než v roce 2000); mezi kraji Česka byla (stejně jako v předchozích čtyřech letech) 3. nejnižší.

Graf 3.15 Mzdy a tržby v průmyslu v krajích v roce 2025[1)]

[1)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

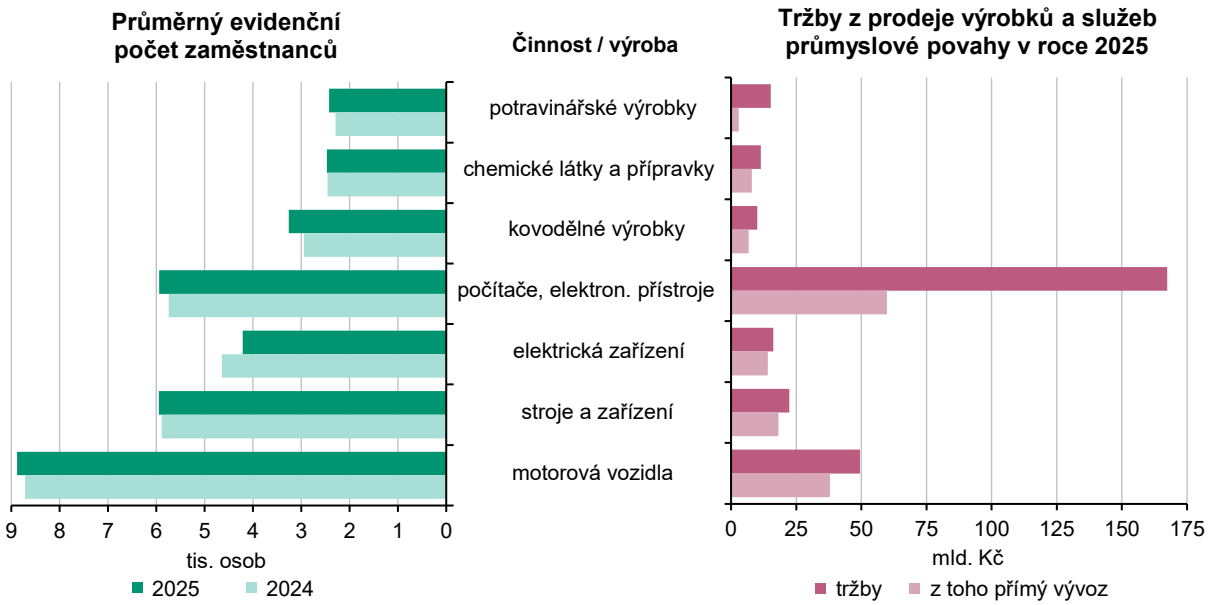
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy na zaměstnance byly v kraji v roce 2025 třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v podnicích se 100 a více zaměstnanci v roce 2025 v kraji dosáhly 334 mld. Kč, tj. druhé nejvyšší částky od vzniku kraje po maximu zaznamenaném v roce 2024. Meziročně šlo o částku o 1,9 % nižší (menší tržby zaznamenalo dalších osm krajů), celorepublikový pokles činil 0,5 %. Objem tržeb v přepočtu na zaměstnance v kraji nadále patří k nejvyšším v mezikrajském srovnání, v roce 2025 kraj se 7,5 mil. Kč obsadil (stejně jako v roce předchozím) třetí nejvyšší příčku.

Podíl tržeb z přímého vývozu v kraji meziročně mírně vzrostl.

Tržby z přímého vývozu se na celkových tržbách z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v podnicích se sídlem v kraji v roce 2025 podílely 51,7 %. Stejně jako v předchozích třech letech šlo o hodnotu pod celorepublikovým průměrem (ten v roce 2025 činil 58,3 %) a zároveň o třetí nejnižší hodnotu za Prahou a Ústeckým krajem (v letech 2011 až 2022 se přitom Pardubický kraj v podílu tržeb z přímého vývozu nacházel v první polovině mezikrajského žebříčku). V porovnání s rokem 2024 vzrostl v kraji tento podíl o 1,8 procentního bodu (v pěti krajích byl přitom zaznamenán pokles).

Graf 3.16 Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu v Pardubickém kraji

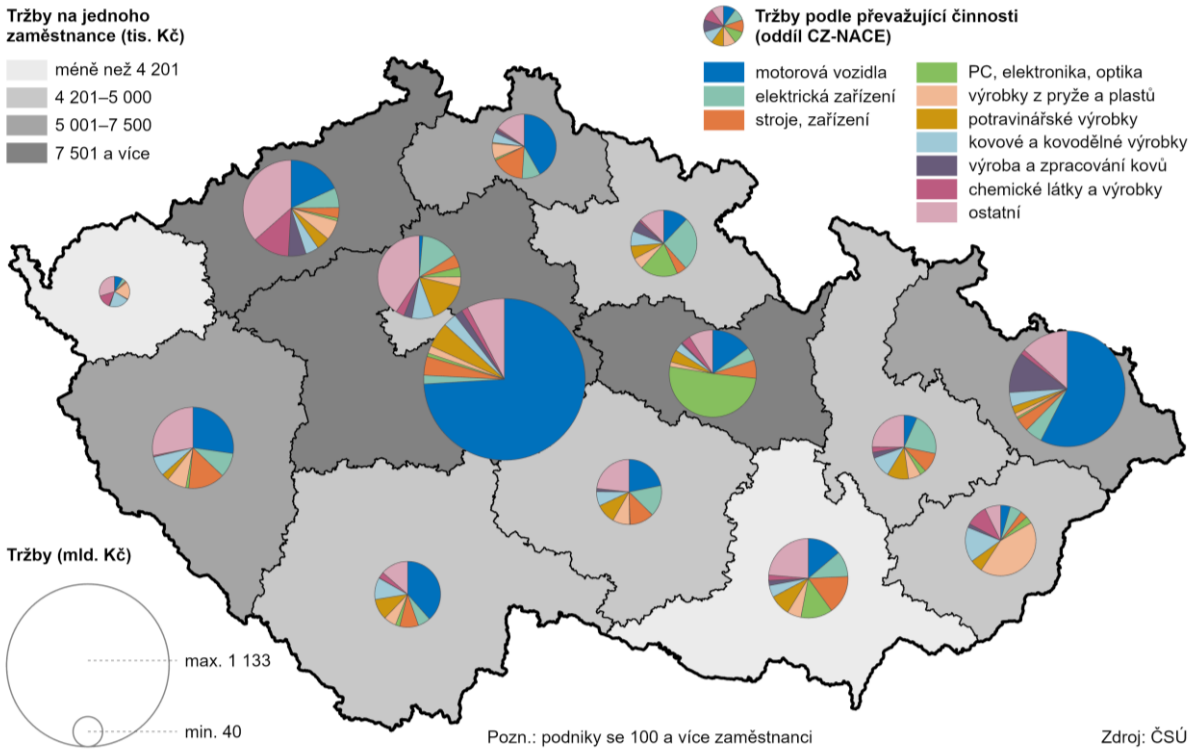

[1)] podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

Polovina tržeb velkých podniků zpracovatelského průmyslu připadá na výrobu elektroniky a výpočetní techniky.

Dominantní postavení má v kraji nadále výroba elektroniky a výpočetní techniky, z celkových tržeb velkých podniků zpracovatelského průmyslu tvoří přibližně polovinu. Největší podíl zaměstnanců (přibližně pětina) se zabývá výrobou motorových vozidel. Nejvyšší podíl tržeb za přímý vývoz má v kraji výroba elektrických zařízení (87 %), výroba strojů a zařízení (81 %) či výroba motorových vozidel (77 %). Naproti tomu v potravinářských podnicích tvoří přímý vývoz pouze necelou pětinu.

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2025

Energetika

Výroba elektřiny v kraji v roce 2025 meziročně klesla.

Podle revidovaných údajů ERÚ bylo v Pardubickém kraji v roce 2025 vyrobeno celkem 3 717,5 GWh elektrické energie, což je o 11,2 % méně než v roce předchozím. Podíl kraje na celorepublikové výrobě elektřiny oproti roku 2024 klesl o 0,8 procentního bodu na 4,9 %. Na meziročním snížení množství vyrobené elektřiny v kraji se podílely především parní elektrárny, v nichž se oproti roku 2024 vyrobilo o 13,5 % elektřiny méně. Méně elektřiny bylo vyrobeno též v elektrárnách vodních (-44,0 %) a větrných (-24,6 %). O více než pětinu (+27,5 %) naopak meziročně vzrostla výroba elektřiny ve fotovoltaických elektrárnách. Podíl kraje na celostátním objemu vyrobené elektřiny v parních elektrárnách byl i přes pokles výroby v roce 2025 nadprůměrný (10,1 %). Vyšší podíl má kraj i na elektřině vyrobené v ČR v plynových a spalovacích elektrárnách (8,6 %). Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů v kraji se v roce 2025 na celkové výrobě podílela 15,8 %, což byla pátá nejnižší hodnota v mezikrajském srovnání při celorepublikovém podílu 16,3 %.

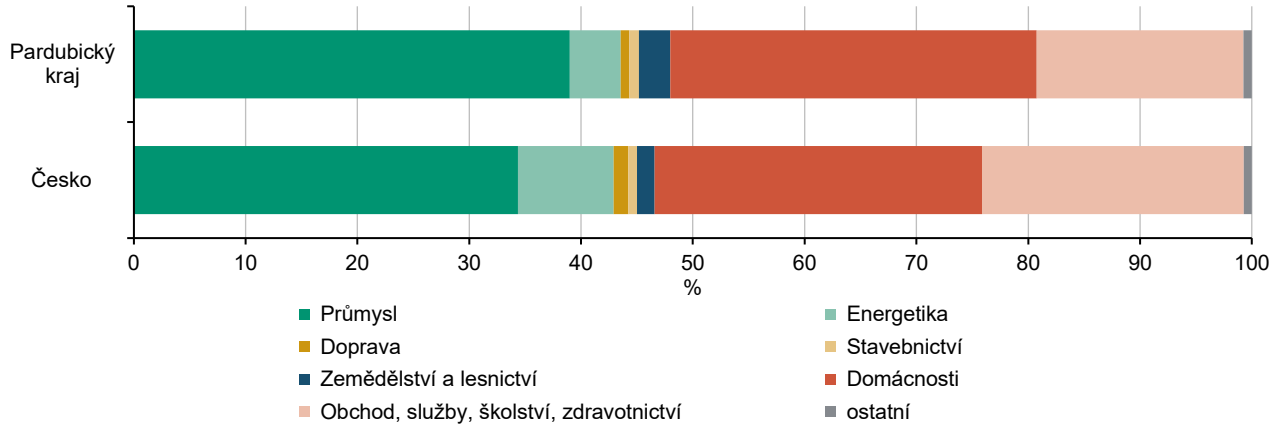
Trend poklesu spotřeby elektřiny se zastavil.

Pokles spotřeby elektrické energie v Pardubickém kraji (v roce 2023 bylo dosaženo dlouhodobého minima) se zastavil a přešel od roku 2024 (v souladu s celorepublikovým trendem) v mírný růst. V roce 2025 bylo v kraji spotřebováno o 2,3 % (o 54 GWh) elektřiny více oproti předchozímu roku, na celorepublikové spotřebě se přitom kraj podílel 4,3 %.

Z odvětvového pohledu spotřeba elektřiny vzrostla největší měrou v dopravě.

Z hlediska odvětvových sektorů došlo k nejvyššímu meziročnímu navýšení spotřeby elektřiny v kraji v roce 2025 v dopravě (o 8,8 %), největší měrou spotřeba klesla v energetice (o 14,3 %). Stěžejním odběratelem elektřiny zůstal průmysl (s 39,0% podílem na krajské spotřebě při 34% podílu v celém Česku) následovaný domácnostmi (s téměř 33% zastoupením v kraji a 29% celorepublikovým podílem) a odvětvím obchodu, služeb, školství a zdravotnictví (s 18,5 % v kraji, resp. 23,4 % v ČR).

Graf 3.17 Spotřeba elektřiny netto[1)] podle odvětví spotřeby v roce 2025

[1)] spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů přímo napojených na danou výrobu

Zdroj: Energetický regulační úřad

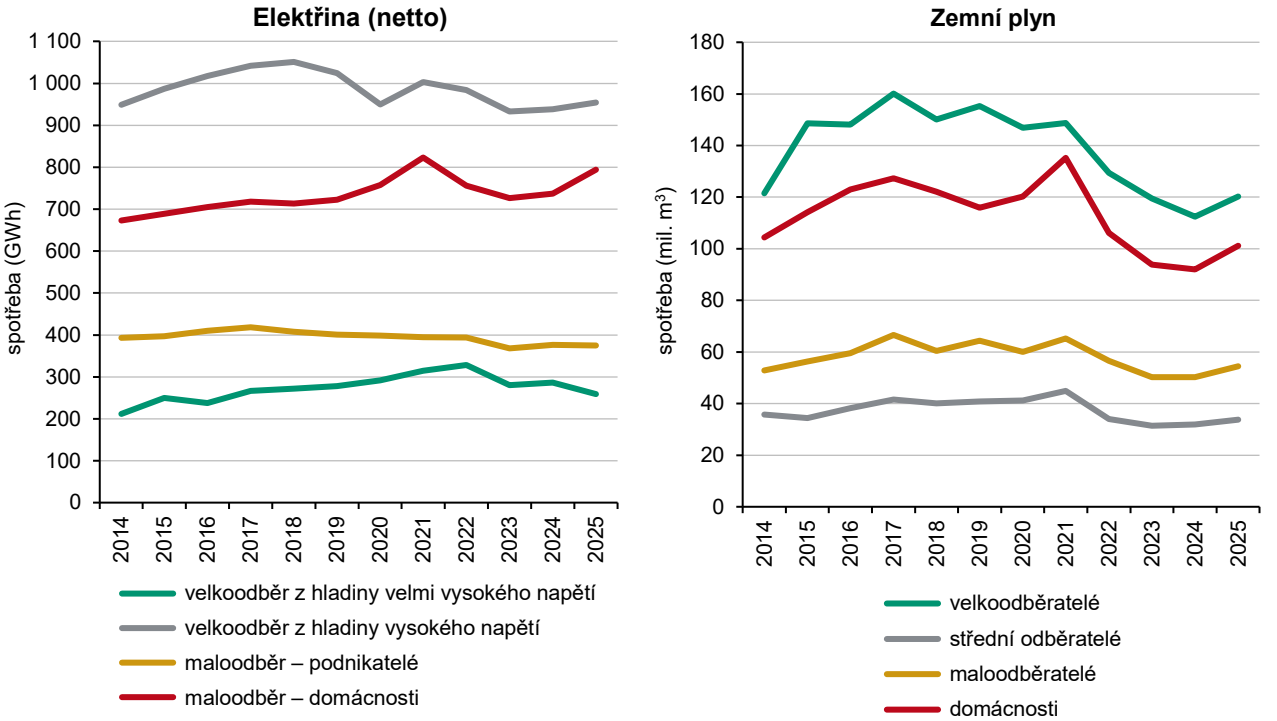
Ke zvýšení spotřeby elektřiny došlo především v domácnostech.

Svou roční (netto) spotřebu elektřiny zvýšily v loňském roce v kraji především domácnosti (o 7,7 % při celorepublikovém růstu o 6,5 %), mírně v kraji vzrostla také spotřeba v případě velkoodběratelů z hladiny vysokého napětí (o 1,7 % při pouhém 0,2% navýšení v celém Česku). Meziroční pokles spotřeby se v kraji naopak projevil v kategorii velkoodběratelů z hladiny velmi vysokého napětí (o 9,8 %, celorepublikově přitom došlo ke snížení o 2,9 %) a v kategorii maloodběratelů na pozici podnikatelů (-0,5 % v kraji, avšak +2,9 % celorepublikově).

Meziroční procentuální navýšení spotřeby elektřiny v domácnostech v kraji bylo v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší.

Po rekordním meziročním snížení spotřeby elektřiny v domácnostech v roce 2022 a pokračujícím poklesu i v roce následujícím došlo v kraji v roce 2024 k nárůstu spotřeby o 1,5 %, přičemž růst pokračoval větší měrou i v roce 2025 – meziročně o 7,7 %. V mezikrajském srovnání se jednalo o třetí nejvyšší navýšení po Karlovarském a Plzeňském kraji.

Graf 3.18 Spotřeba elektřiny a zemního plynu podle kategorií odběratelů v Pardubickém kraji

Zdroj: Energetický regulační úřad

Spotřeba zemního plynu v roce 2025 po třech letech poklesu vzrostla.

Po třech letech poklesu spotřeba zemního plynu v Pardubickém kraji v roce 2025 meziročně vzrostla, a to o 23 mil. m^3 na 312,1 mil. m^3. V procentuálním vyjádření se spotřeba plynu v kraji dodaného konečným zákazníkům zvýšila o 7,9 % (při 6,2% celorepublikovém navýšení). Nárůst spotřeby se projevil ve všech krajích s výjimkou hl. m. Prahy, největší měrou vzrostla v Jihočeském a Olomouckém kraji.

Ke zvýšení spotřeby zemního plynu došlo zejména v kategorii menších odběratelů.

Ke zvýšení spotřeby plynu v kraji oproti roku 2024 došlo ve všech kategoriích odběratelů. Spotřeba meziročně stoupla zejména v kategorii menších odběratelů – – v domácnostech o 9,9 %, mezi podnikateli pak o 8,3 %. Velkoodběratelé zvýšili spotřebu plynu o 7,0 %, střední odběratelé pak o 6,0 %.

Průměrná spotřeba zemního plynu na domácnost v kraji meziročně vzrostla o 83 m^3.

Na vývoji spotřeby zemního plynu se podílejí nejen ekonomické, ale i teplotní vlivy. Vzhledem k tomu, že významná část plynu je využívána k vytápění, jeho spotřeba do značné míry závisí také na vývoji průměrné teploty vzduchu. Rok 2025 byl ve srovnání s předchozími třemi lety teplotně podprůměrný – v kraji se průměrná teplota vzduchu (8,9 °C) pohybovala 0,7 °C nad dlouhodobým normálem, přitom v roce předchozím jej překračovala o 2,3 °C. S klimatickými podmínkami v jednotlivých letech bezprostředně souvisejí meziroční změny spotřeby zejména v kategorii domácností. V roce 2025 domácnosti v kraji spotřebovaly 101,1 mil. m^3 zemního plynu, na jednu domácnost odebírající zemní plyn tak připadala průměrná roční spotřeba 844 m^3. Oproti předchozímu roku se jednalo o 83 m^3 na domácnost více, ve srovnání s rokem 2021, kdy bylo zaznamenáno patnáctileté maximum, pak šlo o 238 m^3 menší spotřebu.

Stavebnictví, stavební povolení

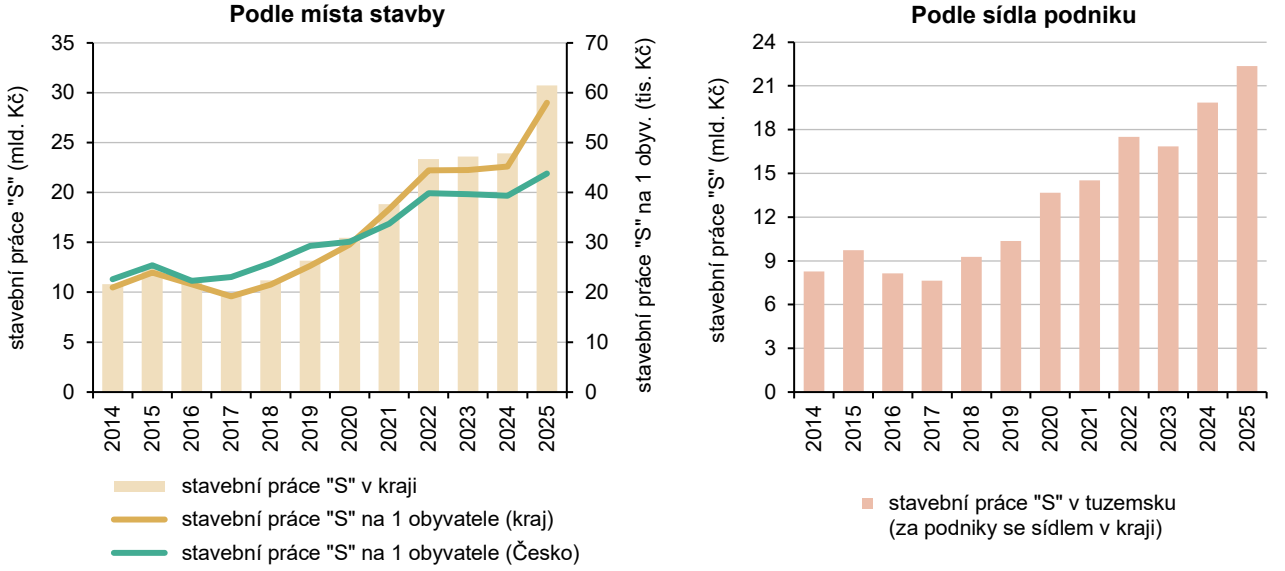
V roce 2025 sídlilo na území kraje 27 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci.

V roce 2025 mělo na území Pardubického kraje sídlo 27 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci, tj. stejný počet jako v předchozích dvou letech. Zatímco z dlouhodobého hlediska evidujeme v kraji úbytek stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci, v posledních deseti letech se počet těchto podniků se sídlem v kraji již držel mezi 24 až 30 podniky ročně.

Objem stavební výroby 27 největších stavebních podniků se sídlem v kraji dosáhl v roce 2025 hodnoty 13,7 mld. Kč v běžných cenách.

Základní stavební výroba (ZSV) dosáhla v Pardubickém kraji v roce 2025 hodnoty 13,7 mld. Kč v běžných cenách (tj. nejvíce v dlouhodobém pohledu) a ve srovnání s předchozím rokem byla o 16,0 % vyšší (při celostátním nárůstu ZSV o 9,4 %). Zatímco v případě inženýrského stavitelství se ZSV v kraji meziročně zvýšila o 24,1 % na 9,3 mld. Kč v roce 2025, v případě pozemního stavitelství došlo v kraji k meziročnímu růstu ZSV o 6,2 % na 3,5 mld. Kč v běžných cenách. Také celostátně se na ZSV nejvíce podílelo inženýrské stavitelství (149,9 mld. Kč, při meziročním růstu o 10,6 %), na pozemní stavitelství připadalo 92,1 mld. Kč v běžných cenách (při meziročním nárůstu o 6,3 %).

Graf 3.19 Stavební práce "S" – podniky s 20 a více zaměstnanci v Pardubickém kraji a Česku

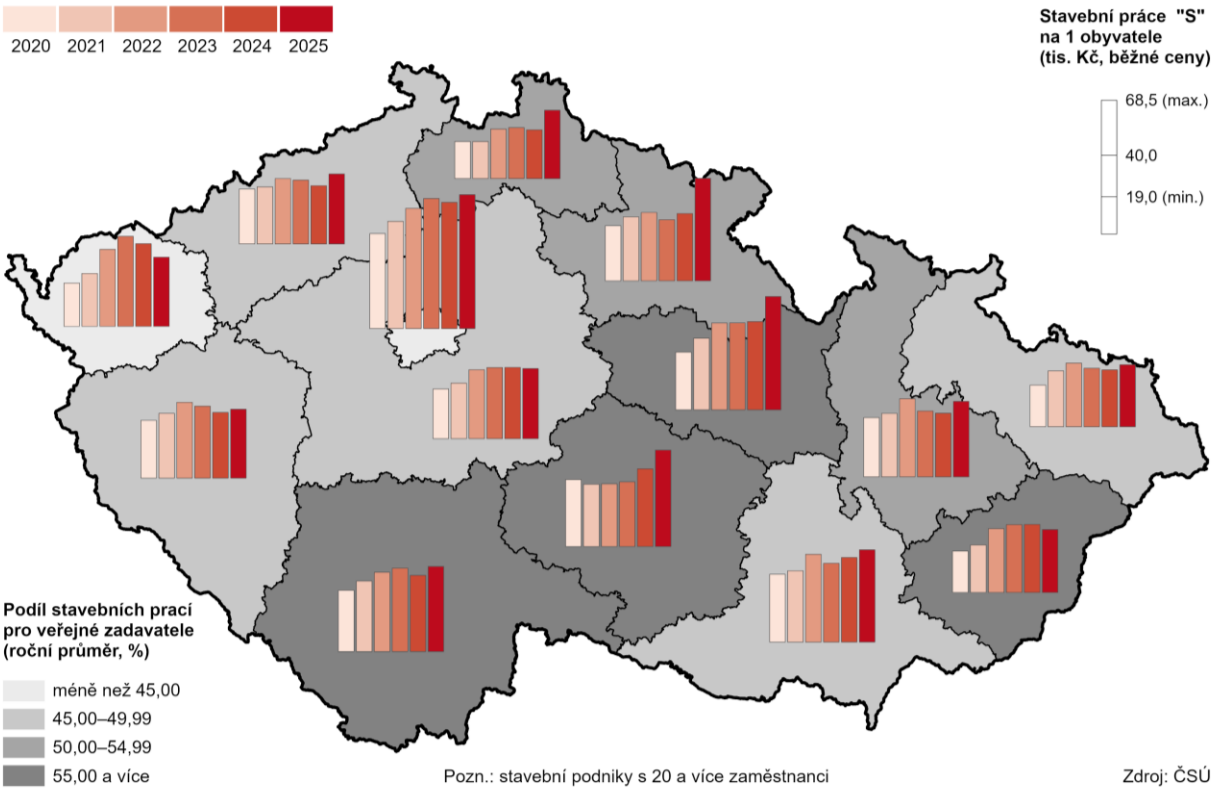

Objem stavební výroby realizované podniky s 20 a více zaměstnanci na území kraje meziročně vzrostl o 28,5 % na 30,7 mld. Kč v roce 2025.

Dosud byla v textu hodnocena stavební výroba podniků s 50 a více zaměstnanci z hlediska jejich sídla (firmy se sídlem v kraji však mohou stavět i v jiných krajích Česka či v zahraničí). Za stavební podniky s 20 a více zaměstnanci jsou ovšem některá data dostupná nejen podle sídla podniku, ale také podle místa stavby (bez ohledu na sídlo firem). Z hlediska místa stavby realizovaly v roce 2025 stavební podniky s 20 a více zaměstnanci stavební práce na území kraje v hodnotě 30,7 mld. Kč v běžných cenách, tj. za nejvyšší částku od vzniku kraje v roce 2000. Ve srovnání s předchozím rokem vzrostl v kraji objem stavebních prací těchto podniků o 28,5 %, což znamenalo třetí nejvyšší nárůst mezi kraji (při celostátním nárůstu o 11,3 %). Zatímco v jedenácti krajích evidujeme mezi lety 2024 až 2025 nárůst objemu stavebních prací (v čele s Královéhradeckým krajem s nárůstem o 51,9 %), ve třech krajích došlo poklesu (nejvýraznější pokles o 16,7 % evidujeme v Karlovarském kraji).

Hodnota prací pro veřejné zadavatele se na celkové hodnotě stavebních prací podniků s 20 a více zaměstnanci v Pardubickém kraji podílela 63,6 %.

Pro veřejné zadavatele realizovaly stavební podniky s 20 a více zaměstnanci v roce 2025 stavební práce na území kraje v hodnotě 19,6 mld. Kč. Na celkové hodnotě stavebních prací v kraji provedených podniky s 20 a více zaměstnanci se hodnota těchto prací podílela 63,6 %, což znamenalo čtvrtý nejvyšší podíl mezi kraji a zároveň podíl nad celostátním průměrem (51,2 %).

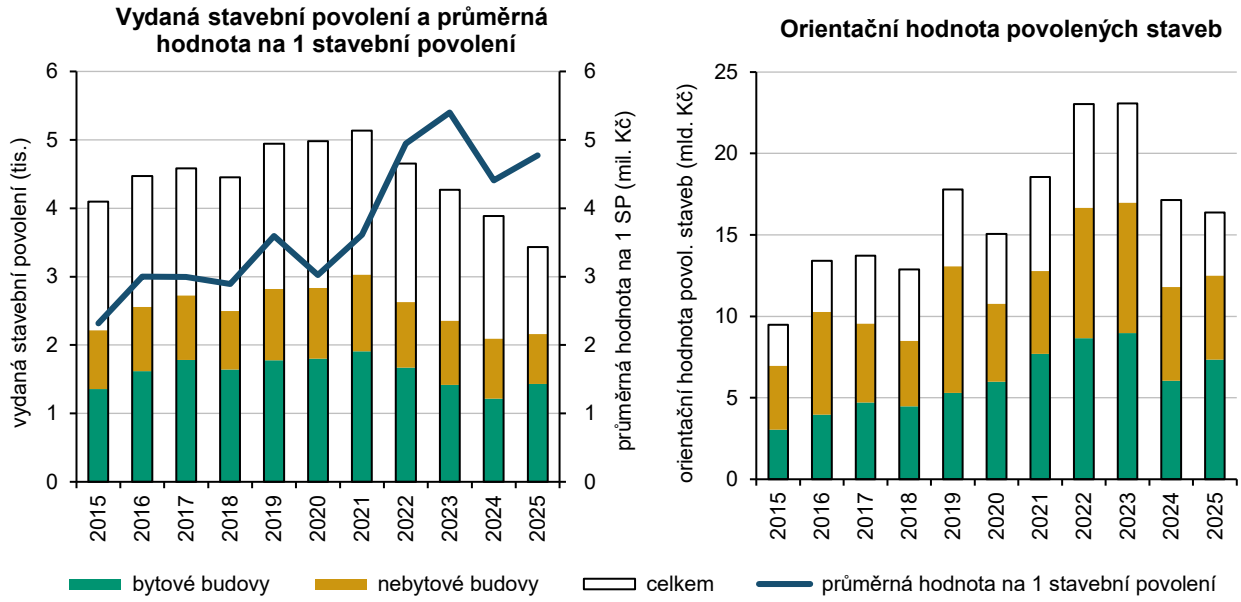
Stavební práce “S“ podle místa stavby v krajích v letech 2020 až 2025

Hodnota stavebních prací provedených v kraji v přepočtu na obyvatele převyšovala v roce 2025 celostátní průměr a byla druhá nejvyšší mezi kraji.

Na jednoho obyvatele Pardubického kraje připadaly v roce 2025 stavební práce provedené v kraji v hodnotě 58,0 tis. Kč, což byla nejvyšší částka od vzniku kraje v roce 2000. Ve srovnání s předchozím rokem se tato částka v kraji zvýšila o 28,4 %, což znamenalo třetí nejvyšší nárůst v mezikrajské komparaci (při celostátním růstu o 11,3 %). Oproti celostátní hodnotě stavebních prací na jednoho obyvatele, která v roce 2025 činila 43,8 tis. Kč, byla hodnota stavebních v kraji nadprůměrná, 58,0 tis. Kč znamenalo druhou nejvyšší částku mezi kraji. V dřívějších letech se přitom kraj v tomto mezikrajském žebříčku dlouhodobě umisťoval zejména na nižších pozicích, teprve až od roku 2021 se kraj každoročně umísťuje na druhé nebo třetí nejvyšší pozici.

Graf 3.20 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v Pardubickém kraji

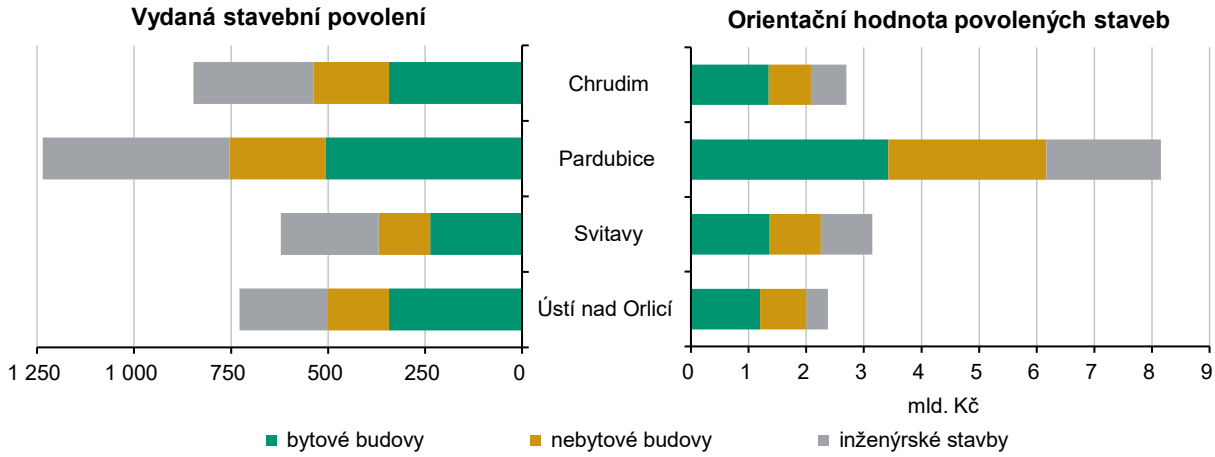
V roce 2025 bylo v kraji vydáno 3 432 stavebních povolení, což znamenalo nejnižší roční hodnotu od vzniku kraje v roce 2000.

V průběhu roku 2025 bylo v Pardubickém kraji vydáno 3 432 stavebních povolení, tj. nejméně od vzniku kraje v roce 2000. Také v celostátním pohledu vydaly stavební úřady v roce 2025 nejméně stavebních povolení od roku 2000 (pouze 61 613). Naopak nejvíce stavebních povolení od roku 2000 bylo v kraji i celém Česku vydáno přesně na začátku tohoto sledovaného období (tj. v roce 2000, kdy v kraji evidujeme 7 241 vydaných povolení a celostátně 169 574 vydaných povolení). Oproti roku 2024 se tedy počet vydaných stavebních povolení snížil, v kraji o 11,7 % a celostátně o 14,5 %.

V okrese Pardubice se počet vydaných stavebních povolení mezi lety 2024 až 2025 zvýšil o 14,0 %, což znamenalo nejvýraznější procentuální nárůst mezi všemi okresy Česka.

Mezi lety 2024 až 2025 se počet vydaných stavebních povolení snížil v 63 ze 77 okresů Česka a zároveň ve 3 ze 4 okresů Pardubického kraje. K nejvýraznějšímu úbytku mezi okresy kraje přitom došlo na Svitavsku (o 30,0 %), dále následovalo Orlickoústecko (o 19,8 %) a Chrudimsko (o 16,0 %). Naopak na Pardubicku se počet vydaných stavebních povolení meziročně zvýšil o 14,0 %, což znamenalo nejvyšší procentuální nárůst mezi všemi 77 okresy Česka.

Graf 3.21 Vydaná stavební povolení podle druhu stavby a okresů Pardubického kraje v roce 2025

Ve struktuře vydaných stavebních povolení podle druhu stavby měly v kraji v roce 2025 nejvýraznější zastoupení bytové budovy.

Stejně jako v dalších pěti krajích měly i v Pardubickém kraji v roce 2025 největší zastoupení mezi vydanými stavebními povoleními bytové budovy. Na ty připadalo 41,6 % ze všech vydaných stavebních povolení na území kraje, což znamenalo zastoupení nad celostátním průměrem (37,4 %). V osmi krajích Česka byly přitom mezi vydanými stavebními povoleními nejvýrazněji zastoupeny inženýrské stavby (např. mosty, komunikace, dráhy, podzemní stavby nebo trubní a elektrická vedení). Na právě zmíněné inženýrské stavby připadalo 37,0 % ze všech vydaných povolení na území kraje a na nebytové budovy 21,4 % (při celostátním zastoupení 37,9 %, respektive 24,7 %).

Celková orientační hodnota povolených staveb v kraji dosáhla v roce 2025 výše 16,4 mld. Kč a byla nejnižší od roku 2021.

Celková orientační hodnota staveb, která představuje odhad celkových nákladů staveb (v běžných cenách) včetně technologie vynaložené na přípravu, realizaci a uvedení stavby do provozu (nejedná se o konečné náklady stavby), dosáhla v Pardubickém kraji v roce 2025 výše 16,4 mld. Kč, což znamenalo třetí nejnižší hodnotu v mezikrajském srovnání a zároveň nejnižší roční hodnotu od roku 2021. Oproti předchozímu roku se celková orientační hodnota povolených staveb v kraji snížila o 4,4 %, přičemž se jednalo o třetí nejméně výrazný pokles v mezikrajském žebříčku (při průměrném celostátním poklesu o 13,3 % a současném nárůstu ve dvou krajích).

Průměrná hodnota na jedno vydané stavební povolení v kraji dosáhla v roce 2025 výše 4,8 mil. Kč a byla druhá nejnižší v mezikrajském žebříčku.

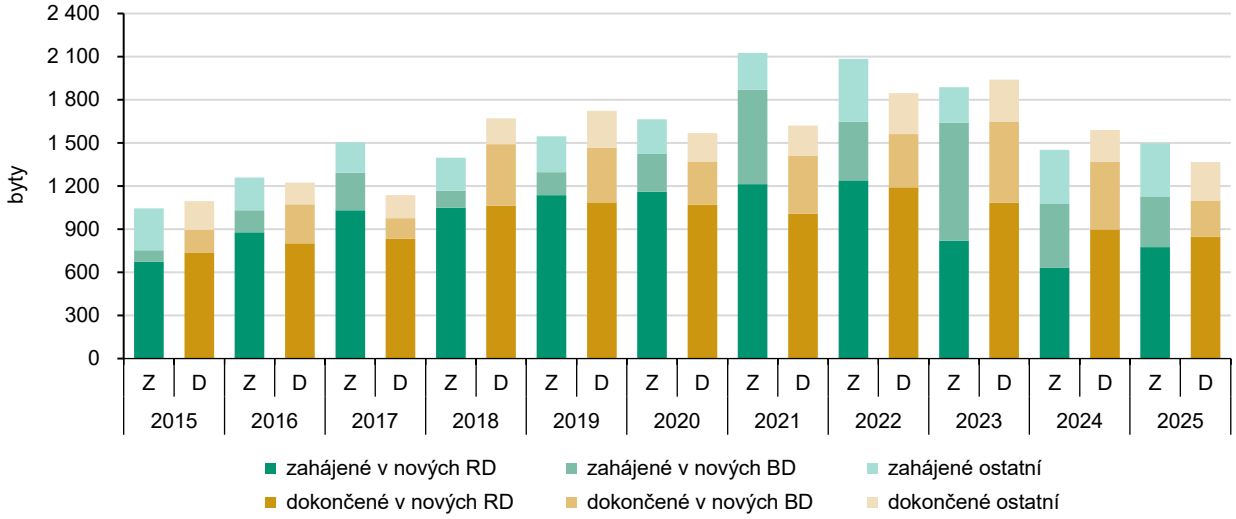
Průměrná hodnota na jedno vydané stavební povolení dosáhla v Pardubickém kraji v roce 2025 výše 4,8 mil. Kč a byla třetí nejvyšší za dobu existence kraje. Na průměrnou hodnotu za celé Česko tato hodnota nedosáhla, byla o 3,4 mil. Kč nižší, což znamenalo druhou nejnižší pozici v mezikrajském žebříčku. Ve srovnání s předchozím rokem se průměrná hodnota na jedno vydané stavební povolení zvýšila, zatímco v kraji došlo k nárůstu o 8,3 %, celostátně evidujeme nárůst o 1,4 %.

Bytová výstavba

Zatímco celostátně se počet zahájených bytů mezi lety 2024 až 2025 snížil o 2,2 %, v kraji došlo v tomto období k nárůstu zahájené bytové výstavby o 3,2 %.

V průběhu roku 2025 byla v Pardubickém kraji zahájena výstavba 1 498 bytů, což znamenalo dvanáctou nejnižší roční hodnotu za dobu existence kraje (tj. za posledních 26 let). Ve srovnání s předchozím rokem se přitom počet zahájených bytů v kraji zvýšil o 3,2 %. V mezikrajském srovnání byl tento nárůst nejnižší. Počet zahájených bytů se meziročně zvýšil v osmi krajích, v šesti krajích pak poklesl. V celostátním pohledu se přitom počet zahájených bytů oproti roku 2024 snížil o 2,2 %.

Graf 3.22 Bytová výstavba v Pardubickém kraji

Pozn.: Z = zahájené, D = dokončené

Většinu ze zahájené bytové výstavby tvoří nová výstavba, naopak nástavby, přístavby a vestavby jsou v menšině.

Stejně jako v předchozích letech spadala většina ze zahájené bytové výstavby v roce 2025 do kategorie nové výstavby, v kraji do této kategorie patřilo 77,7 % zahájených bytů, celostátně 83,5 %, zbývající část spadala do kategorie změny již dokončených staveb (jedná se o nástavby, jimiž se stavby zvyšují, přístavby, jimiž se stavby rozšiřují a vestavby, při nichž se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby).

Zatímco v kraji registrujeme mezi lety 2024 až 2025 pokles dokončené bytové výstavby o 14,1 %, na území celého Česka došlo v tomto období k nárůstu dokončené bytové výstavby o 10,4 %.

Zatímco celostátně se počet dokončených bytů oproti roku 2024 zvýšil o 10,4 % (na 33 430 v roce 2025), v Pardubickém kraji se naopak meziročně snížil o 14,1 %. V průběhu roku 2025 bylo přitom v kraji dokončeno 1 366 bytů, což znamenalo nejnižší počet od roku 2018 a zároveň devátou nejnižší hodnotu za posledních 26 let (tj. od vzniku kraje). Nejnižší počet dokončených bytů od roku 2000 přitom v kraji i celém Česku připadal na rok 2014 (v kraji bylo dokončeno 996 bytů, celostátně 23 954 bytů). Naopak absolutní maximum připadalo v kraji na rok 2023, kdy bylo v kraji dokončeno 1 940 bytů (při celostátním maximu 41 649 dokončených bytů v roce 2007).

Nástavby, přístavby a vestavby se na dokončených bytech podílí jen malou částí.

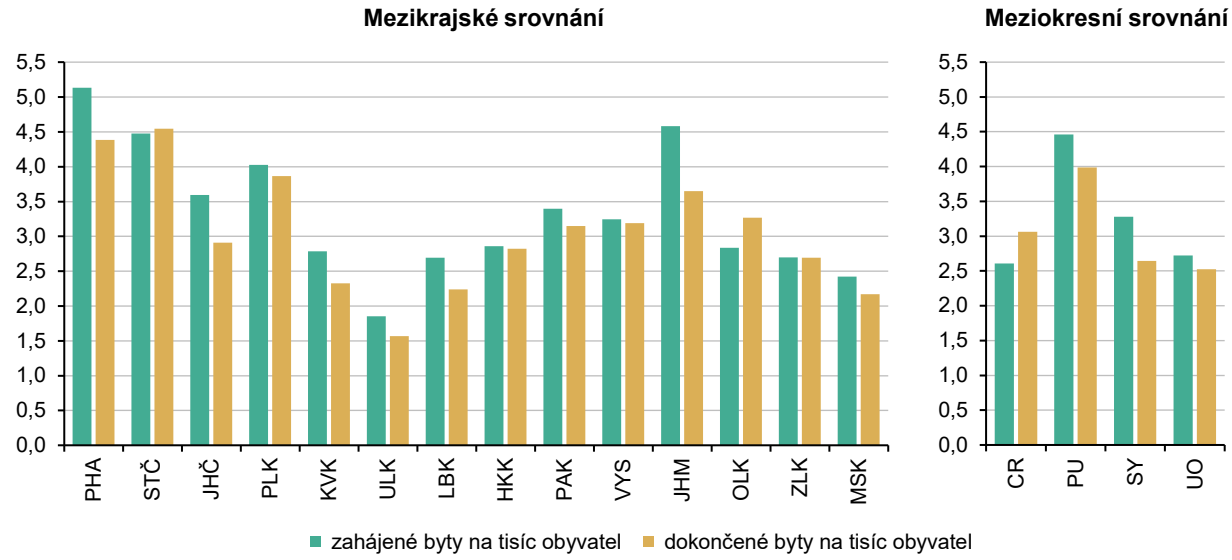
Většina dokončených bytů spadá dlouhodobě do kategorie nové výstavby, v roce 2025 patřilo do této kategorie 81,2 % ze všech dokončených bytů v kraji, respektive 75,0 % z celkového počtu dokončených bytů na území Česka. Zbývající část bytů byla dokončena v rámci změny již existujících staveb.

V letech 2020 až 2025 připadalo na každých tisíc obyvatel kraje v průměru 3,40 zahájených bytů a 3,15 dokončených bytů ročně, tj. méně než na území celého Česka.

Průměrným ročním počtem 3,40 zahájených bytů na tisíc obyvatel v letech 2020 až 2025 se kraj zařadil na šestou nejvyšší pozici v mezikrajském žebříčku a průměrným ročním počtem 3,15 dokončených bytů na tisíc obyvatel na sedmou nejvyšší pozici mezi kraji. Celostátně přitom připadalo v tomto období na každých tisíc obyvatel v průměru 3,57 zahájených bytů a 3,25 dokončených bytů. Zatímco vysoká intenzita bytové výstavby charakterizovala zejména Středočeský kraj, Prahu, Plzeňský a Jihomoravský

kraj, nízká intenzita bytové výstavby byla v tomto období typická zejména pro Ústecký, Moravskoslezský a Liberecký kraj.

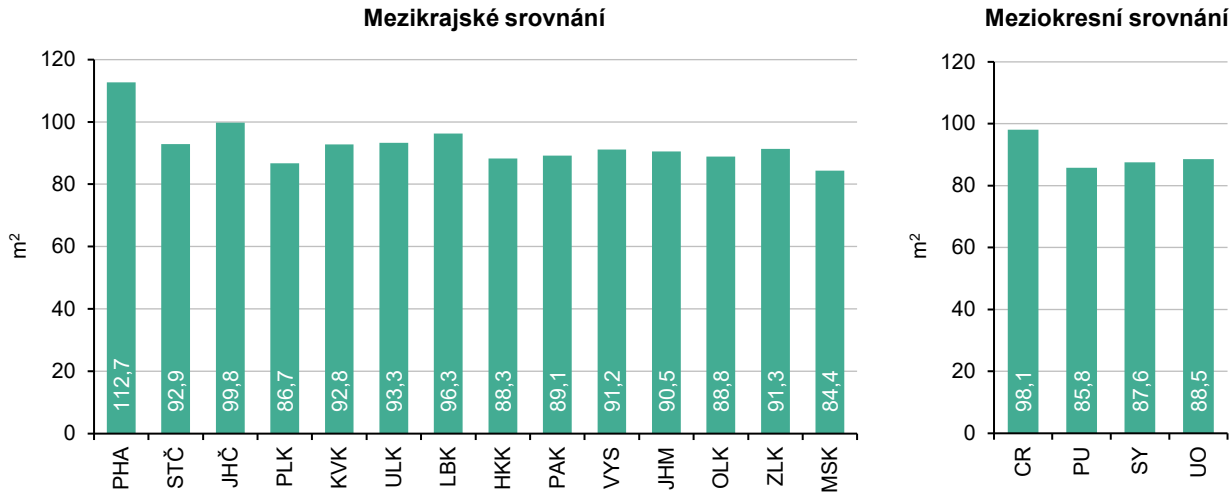
Graf 3.23 Zahájené a dokončené byty na tisíc obyvatel v průměru let 2020 až 2025

Mezi okresy kraje mělo nejvyšší intenzitu bytové výstavby Pardubicko.

Mezi okresy kraje registrujeme nejvyšší intenzitu bytové výstavby na Pardubicku. V průměru let 2020 až 2025 bylo v okrese Pardubice zahájeno 4,46 bytů na tisíc obyvatel, což znamenalo sedmnáctou nejvyšší hodnotu mezi všemi 77 okresy Česka (včetně Prahy). Svitavsku přitom patřila v této komparaci 34. nejvyšší pozice, Orlickoústecku 49. nejvyšší a Chrudimsku 51. nejvyšší. V žebříčku dokončených bytů na tisíc obyvatel na tom bylo Pardubicko ještě lépe, s 3,99 dokončenými byty na tisíc obyvatel se zařadilo na čtrnáctou nejvyšší pozici v celostátním žebříčku okresů. Chrudimsku náležela v tomto srovnání 37. nejvyšší hodnota, Svitavsku 44. nejvyšší hodnota a Orlickoústecku 48. nejvyšší hodnota.

Graf 3.24 Průměrná obytná plocha na 1 dokončený byt v novém rodinném domě v průměru let 2020 až 2025

Mezi okresy kraje má každoročně od roku 2018 největší průměrnou obytnou plochu na jeden dokončený byt v novém rodinném domě Chrudimsko.

V roce 2025 činila průměrná obytná plocha jednoho dokončeného bytu v novém rodinném domě v Pardubickém kraji 91,1 m^2, což znamenalo šestou nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci a zároveň hodnotu pod celostátním průměrem (93,5 m^2). Stejně jako v předchozích sedmi letech mělo i v roce 2025 mezi okresy kraje nejvyšší průměrnou obytnou plochu na jeden dokončený byt v novém rodinném domě Chrudimsko

(96,9 m^2). Zatímco druhá největší obytná plocha připadala na Orlickoústecko (95,5 m^2), nejmenší obytnou plochu na jeden dokončený byt v novém rodinném domě evidujeme na Pardubicku (84,4 m^2) a druhou nejmenší na Svitavsku (93,0 m^2).

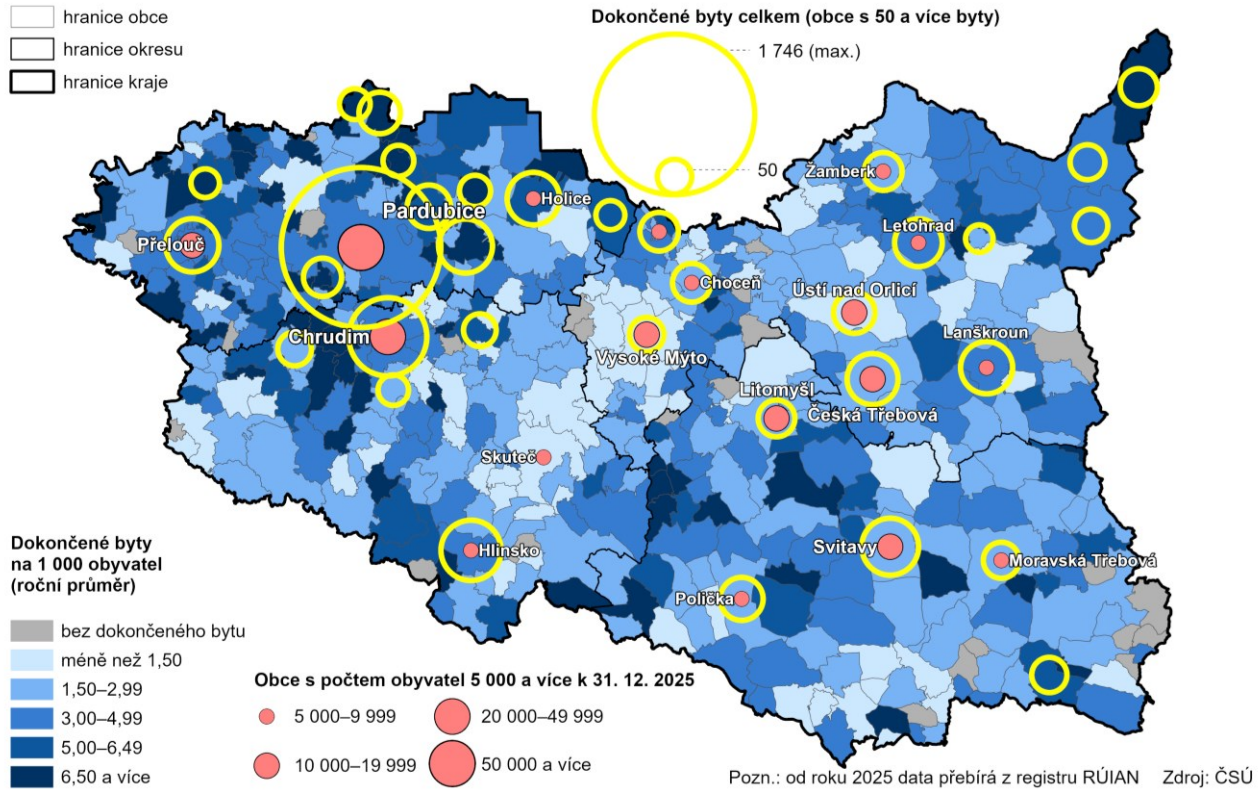
V průměru let 2020 až 2025 činila v kraji průměrná obytná plocha 1 dokončeného bytu v novém rodinném domě 89,1 m^2, což znamenalo pátou nejnižší hodnotu v mezikrajské komparaci.

V průměru let 2020 až 2025 se průměrná obytná plocha na jeden dokončený byt v novém rodinném domě pohybovala mezi kraji od 84,4 m^2 v Moravskoslezském kraji po 112,7 m^2 v Hlavním městě Praze (celostátní průměr činil 91,8 m^2), přičemž Pardubickému kraji patřila v tomto žebříčku pátá nejnižší hodnota (s 89,1 m^2). Mezi okresy kraje připadala nejvyšší hodnota na Chrudimsko (98,1 m^2), s odstupem následovalo Orlickoústecko (88,5 m^2), Svitavsko (87,6 m^2) a Pardubicko (85,8 m^2).

Na město Pardubice připadalo v úhrnu let 2020 až 2025 celkem 1 746 dokončených bytů, což byl sedmý nejvyšší počet mezi městy Česka.

Mezi městy Česka bylo v úhrnu let 2020 až 2025 dokončeno nejvíce bytů v Praze (35 476), poté následovalo Brno (7 705), Plzeň (4 716), Olomouc (4 136), Ostrava (2 374) a České Budějovice (2 085). Na sedmém místě tohoto žebříčku se umístilo město Pardubice, ve kterém bylo dokončeno 1 746 bytů, což bylo nejvíce mezi městy regionu soudržnosti NUTS 2 Severovýchod (osmá pozice v celostátním žebříčku patřila s 1 429 dokončenými byty Hradci Králové, jedenáctá pozice s 1 124 dokončenými byty Liberci). Mezi městy Pardubického kraje mělo druhý nejvyšší počet dokončených bytů v úhrnu let 2020 až 2025 město Chrudim (421), poté následovalo město Hlinsko (250) a město Svitavy (223). Z celkového počtu třiceti osmi měst v Pardubickém kraji tak v tomto období překročila hranici dvě stě dokončených bytů pouze čtyři města v kraji.

Bytová výstavba v obcích Pardubického kraje v letech 2020 až 2025

Ceny nemovitostí

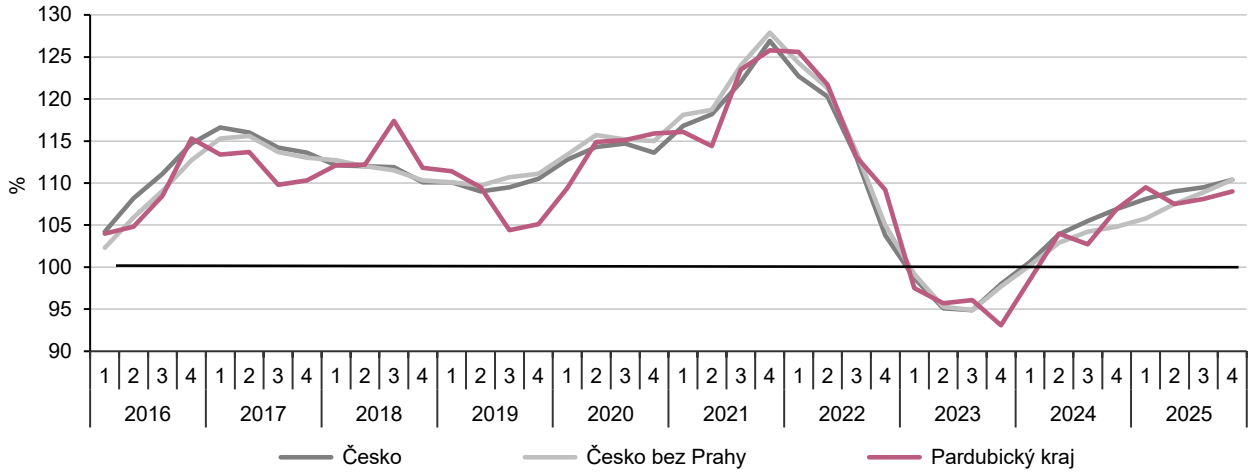
Od roku 2020 je využíván alternativní zdroj cenových údajů o nemovitostech.

ČSÚ vydával v letech 2000–2020 publikaci *Ceny sledovaných druhů nemovitostí*, která byla založena na údajích z daňových přiznání z finančních úřadů. Po zrušení daně z nabytí nemovitých věcí v roce 2020 začal úřad využívat jako alternativní zdroj cenové údaje o nemovitostech z katastru nemovitostí od ČÚZK. Údaje jsou zveřejňovány v publikaci *Ceny nemovitostí*, jejíž účelem je poskytnout informace o rozložení cenové hladiny bytů a rodinných domů a jejich vývoji v čase.

Cenový propad na trhu s nemovitostmi z roku 2023 vystřídalo oživení a v letech následujících již ceny nemovitostí rostou.

Trh nemovitostí v Česku zažíval od roku 2016 do roku 2022 období cenového růstu. Nejvyšší meziroční cenový index, kdy se základ (100) rovná stejnému období předchozího roku, byl evidován ve 4. čtvrtletí roku 2021 (125,8 v Pardubickém kraji; 126,9 v Česku). Během následujících dvou let byl zaznamenán pokles pod cenovou hladinu předchozího roku ve všech čtvrtletích, jako odraz ekonomických restrikcí spojených s pandemickou situací ve světě. Cenový propad roku 2023 byl na krajské úrovni (minimum 93,1 ve 4. čtvrtletí) zřetelnější než v republikovém průměru (minimum 94,9 ve 3. čtvrtletí). V Pardubickém kraji od 2. čtvrtletí roku 2024, na celostátní úrovni již od 1. čtvrtletí 2024 dochází opět k meziročnímu růstu.

Graf 3.25 Indexy průměrných cen nemovitostí (bytů a rodinných domů) za jednotlivá čtvrtletí (stejné období předchozího roku = 100)

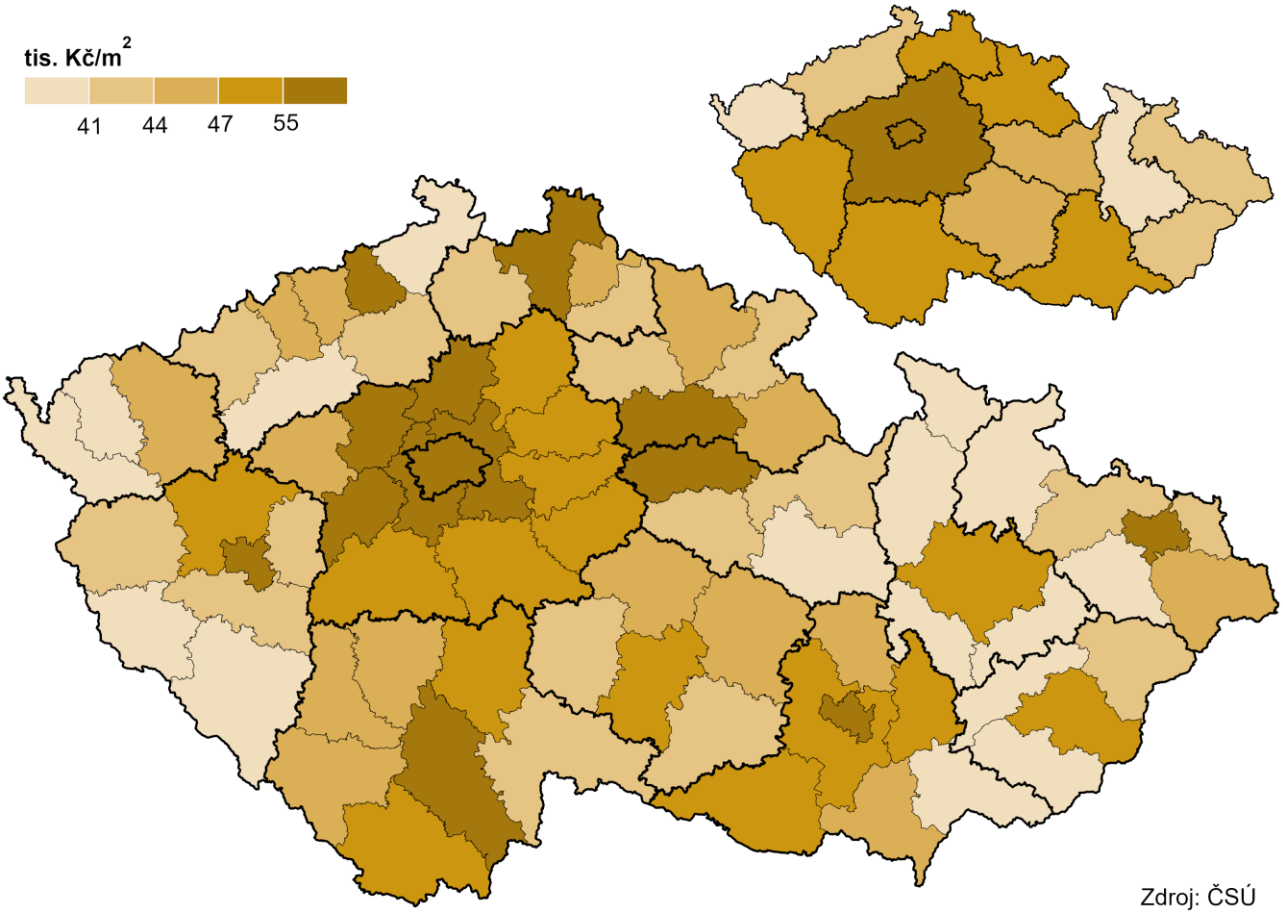

Kupní cena rodinných domů v kraji se nachází na úrovni 85 % průměrné ceny v Česku.

Kupní cena rodinných domů se v Pardubickém kraji v průměru let 2023–2025 (44 696 Kč/m^2) nacházela na úrovni 85,0 % kupní ceny v Česku a v mezikrajském srovnání byla šestá nejnižší. Nejdražší rodinné domy se ve sledovaném období prodávaly v hlavním městě Praze (214,2 % průměru Česka; 112 593 Kč/m^2) a Středočeském kraji (132,2 % průměru Česka; 69 482 Kč/m^2), nejlevnější v Karlovarském (76,9 % průměru Česka; 40 406 Kč/m^2) a Olomouckém kraji (77,7 % průměru Česka; 40 862 Kč/m^2).

Nejdražší rodinné domy v kraji se prodávají na Pardubicku, nejlevnější na Svitavsku.

Mezi 77 okresy Česka včetně Prahy byly v průměru let 2023–2025 zjištěny nejdražší jednotkové kupní ceny rodinných domů převyšující 90 tis. Kč/m^2 v hlavním městě Praze (112 593 Kč/m^2) a v okrese Praha-východ (94 065 Kč/m^2). Z okresů Pardubického kraje se na nejvyšší sedmé pozici umístil okres Pardubice (60 247 Kč/m^2). Nejlevněji se rodinné domy prodávaly v okresech Bruntál (35 678 Kč/m^2) a Přerov (36 367 Kč/m^2). Z okresů Pardubického kraje se na osmé nejnižší pozici umístil okres Svitavy (38 302 Kč/m^2) a na dvacáté nejnižší pozici okres Ústí nad Orlicí (41 667 Kč/m^2).

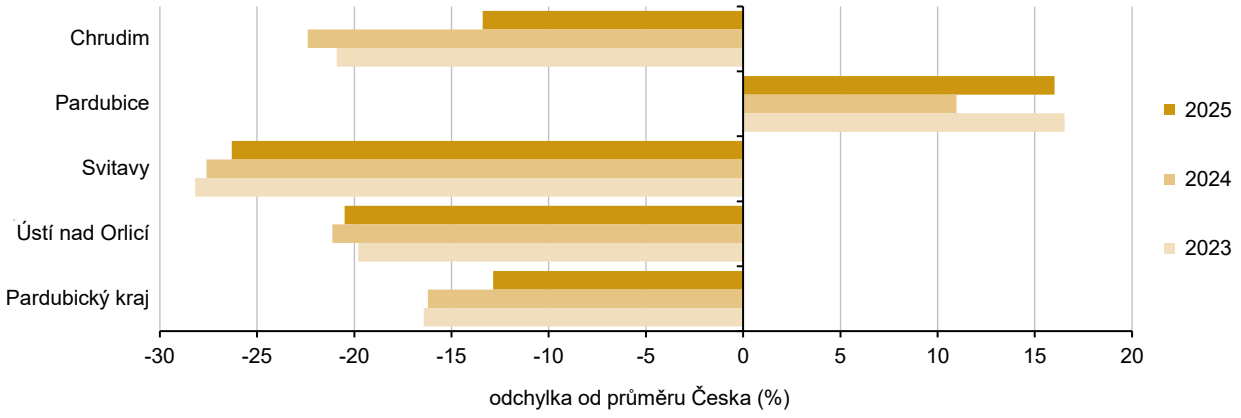
Průměrné kupní ceny rodinných domů v okresech a krajích v období let 2023–2025

Polovina prodejů rodinných domů se uskutečnila v nejmenších obcích do 2 tis. obyvatel; rozlohou největší domy se prodávaly v obcích od 2 do 10 tis. obyvatel.

Polovina prodejů rodinných domů v kraji se v úhrnu let 2023–2025 uskutečnila v nejmenších obcích do 2 tis. obyvatel a téměř třetina převodů nemovitostí se realizovala v obcích od 2 do 10 tisíc obyvatel. Průměrná velikost prodávaných rodinných domů činila na celostátní úrovni 85 m^2, v Pardubickém kraji dosáhla hodnoty 80 m^2, což byla druhá nejnižší hodnota za krajem Zlínským (78 m^2). Rozlohou nejmenší rodinné domy v kraji v závislosti na velikosti obcí se prodávaly v obcích s 10 až 50 tisíci obyvateli a měly průměrnou velikost 77 m^2. Největší rodinné domy s průměrnou velikostí 85 m^2 se prodávaly v obcích od 2 do 10 tisíc obyvatel.

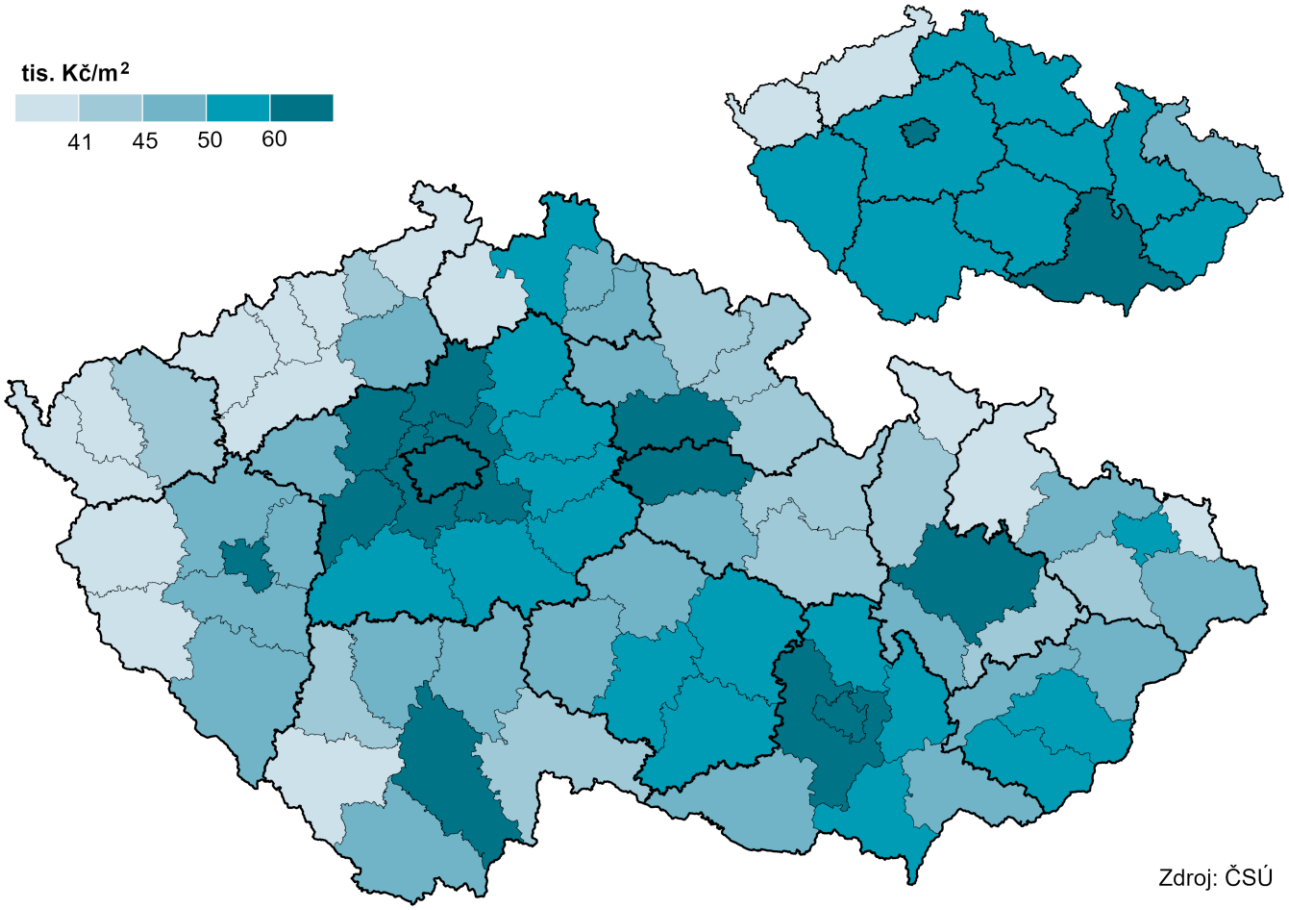
Graf 3.26 Odchylka průměrných kupních cen rodinných domů v okresech Pardubického kraje od celostátního průměru

Kupní cena metru čtverečního bytové jednotky je téměř o pětinu nižší, než činí celostátní průměr.

Průměrná kupní cena metru čtverečního bytové jednotky v Pardubickém kraji dosáhla v roce 2025 částky 58,6 tis. Kč; průměrná hodnota let 2023–2025 byla nižší a činila 53,8 tis. Kč/m^2, což je o 17,9 % méně, než činil celostátní průměr, v mezikrajském srovnání se však jedná o 5. nejvyšší hodnotu. Nejdražší byty se prodávaly v hlavním městě Praze (180,4 % průměru Česka; 118 245 Kč/m^2) a Jihomoravském kraji (112,6 %; 73 786 Kč/m^2); nejlevnější v Karlovarském (57,7 % průměru Česka; 37 817 Kč/m^2) a Ústeckém kraji (58,2 % průměru Česka; 38 148 Kč/m^2).

Průměrné kupní ceny bytů v okresech a krajích v období let 2023–2025

Kupní ceny bytů v okrese Pardubice jsou 6. nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Při bližším pohledu na průměrné kupní ceny bytů na úrovni okresů se na nejvyšší pozici dlouhodobě umísťuje hlavní město Praha (118 245 Kč/m^2) a okres Brno-město (89 421 Kč/m^2). Z okresů Pardubického kraje se nejvýše umístil okres Pardubice na 6. pozici (64 604 Kč/m^2). Za nejnižší cenu se v průměru let 2023–2025 prodávaly byty v okrese Sokolov (29 860 Kč/m^2) a Chomutov (32 266 Kč/m^2). Z okresů Pardubického kraje se na nejnižší 19. pozici umístil okres Ústí nad Orlicí (42 972 Kč/m^2), na 25. nejnižší příčce okres Svitavy (44 493 Kč/m^2).

Nejčastěji se prodávají byty na Pardubicku.

Průměrný počet převodů bytů se v kraji výrazně liší dle jednotlivých okresů. V pardubickém okrese byla v letech 2023–2025 evidována téměř polovina prodejů bytů realizovaných v rámci kraje (960), na druhé pozici se umístil okres Ústí nad Orlicí s pětinovým zastoupením (395). Nejméně převodů bytů bylo zaznamenáno v okrese Chrudim (15,4 % krajského úhrnu, 314 převodů). V závislosti na velikosti obce bylo 36,7 % prodejů bytů v kraji realizováno v krajském městě (50 tisíc obyvatel a více) a nejméně v obcích do 2 tisíc obyvatel, a to 9,9 % krajského úhrnu.

Doprava

Silniční síť je druhá nejhustší v Česku.

Podle dat Ředitelství silnic a dálnic s. p. bylo k 1. 1. 2026 v kraji evidováno celkem 3 653,8 km silnic a dálnic, na 100 km^2 rozlohy kraje tak připadlo 80,8 km silnic a dálnic, což byla druhá nejhustší silniční síť po Středočeském kraji (88,7 km). Na území kraje prochází nejvíce silnic okresem Chrudim (100,0 km na 100 km^2), nejnižší hustota silniční sítě byla zaznamenaná na Svitavsku (67,9 km na 100 km^2).

Z celkové délky silnic bylo v kraji s meziročním nárůstem o 17,5 km v provozu 58,9 km dálnic, z toho 9,2 km dálnic I. třídy (na Pardubicku). Silnic bylo v kraji využíváno 3 594,9 km, z toho bylo 460,4 km silnic I. třídy určených pro dálkovou a mezinárodní dopravu a 936,3 km silnic II. třídy pro dopravu mezi okresy.

Krajský vozový park představuje 5 % všech osobních aut v Česku.

Počty dopravních prostředků se každoročně zvyšují. V období let 2020 až 2025 se vozový park osobních automobilů v Česku rozrostl o 12,0 %, tj. o 725,1 tis. aut na 6,8 mil. registrovaných osobních automobilů. Na úrovni kraje byl ve sledovaném období zaznamenán nárůst o 11,7 %, tj. o 33,6 tis. automobilů na 321,5 tis. osobních automobilů zapsaných v Registru silničních vozidel, což představovalo necelých 5 % vozového parku Česka. V kraji bylo v roce 2025 dále registrováno 38,1 tis. nákladních automobilů, 82,8 tis. motocyklů a 1,6 tis. autobusů.

Hustota železniční sítě je lehce nadprůměrná.

Podle Správy železnic k 31. 12. 2025 činila provozní délka železničních tratí na území Pardubického kraje 582 km. V mezikrajském pohledu je hustota železniční sítě v kraji (13 km železnic na 100 km^2) sedmá nejvyšší a jen mírně převyšuje republikový průměr (12 km tratí na 100 km^2).

Délka splavných vodních cest v kraji je čtvrtá nejdelší.

Délka splavných vodních cest pro pravidelnou dopravu v kraji (52 km) je čtvrtá nejdelší v mezikrajském srovnání. Nejdelší splavné řeky se v roce 2024 nacházely ve Středočeském kraji (237 km). Nejvyšší hustota splavných vodních cest byla zjištěna v hl. městě Praze (6,4 km na 100 km^2).

Objem silniční nákladní přepravy v rámci kraje meziročně vzrostl o třetinu.

Objem silniční nákladní dopravy meziročně vzrostl jak ve vývozu z kraje (+1,3 % na 7,9 tis. tun v roce 2024) (poslední dostupná data), tak i dovozu do kraje (+2,0 % na 5,7 tis. tun). Ještě výrazněji se však zvýšil ve srovnání s rokem předchozím objem přepravy věcí v rámci kraje, jejich objem se zvýšil během roku více než o třetinu a činil 18,1 tis. tun.

Městská hromadná doprava přepravila více než 30 mil. osob za rok.

V přepravě cestujících dle dat Ministerstva dopravy dochází po poklesu počtu cestujících v letech 2020 a 2021 z důvodu pandemie k nárůstu počtu přepravených osob. V roce 2024 (poslední dostupná data) bylo v rámci kraje přepraveno 13,3 mil. osob veřejnou autobusovou dopravou, 30,9 mil. osob městskou hromadnou dopravou (43,0 % prostřednictvím trolejbusů) a dalších 5,2 mil. osob železniční dopravou.

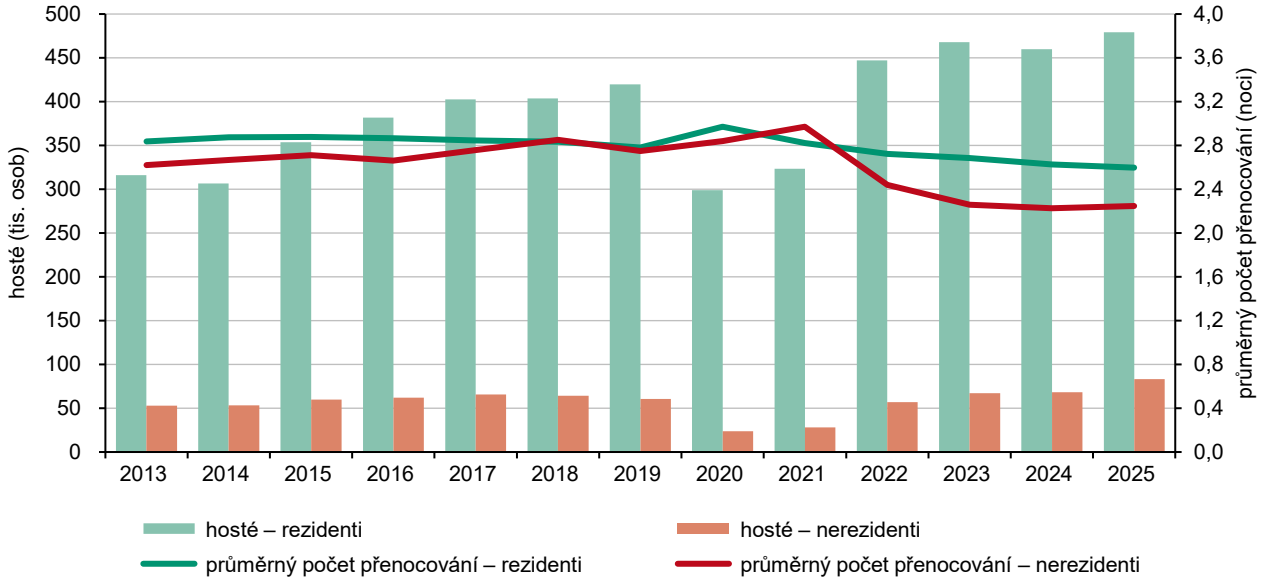
Cestovní ruch

V roce 2025 se v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu ubytoval rekordní počet hostů.

Podle revidovaných definitivních údajů se v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) Pardubického kraje v roce 2025 ubytovalo 562 180 hostů, což byl nejvyšší počet v dlouhodobém srovnání. Oproti roku 2024 vzrostl počet hostů v kraji o 6,4 % (při 3,2% republikovém růstu), ve srovnání s předpandemickým rokem 2019 byl počet hostů v kraji o vyšší o 17,0 %. K meziročnímu nárůstu počtu hostů došlo ve všech krajích – o více než 5 % v Olomouckém, Pardubickém a Libereckém kraji,

naproti tomu o méně než 2 % v krajích Plzeňském a Středočeském. Celkové počty hostů a přenocování v kraji nadále zůstávají v mezikrajském srovnání nejnižší, po přepočtu na 1 000 obyvatel se jedná o čtvrté nejnižší hodnoty.

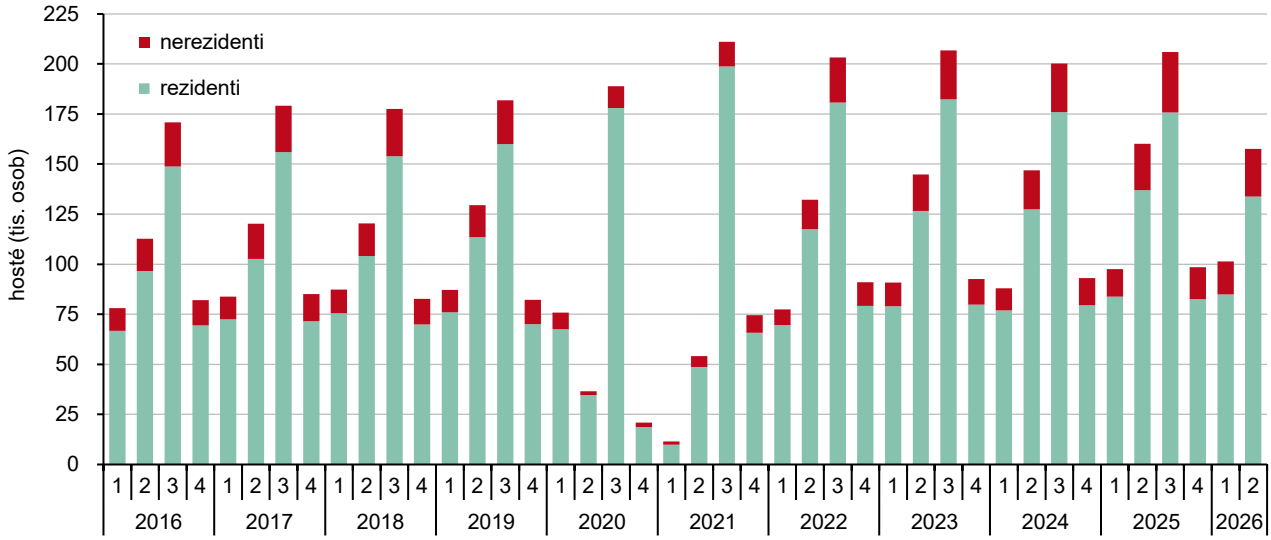
Graf 3.27 Hosté a průměrný počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v Pardubickém kraji

Větší měrou se zvýšil počet hostů ze zahraničí.

Hostů z ČR (tzv. rezidentů) do Pardubického kraje v roce 2025 přicestovalo 479 tis. (tj. meziročně o 4,2 % více), hostů ze zahraničí (tzv. nerezidentů) bylo evidováno 83 tis. (tj. o 21,5 % více proti roku 2024). V obou případech šlo o nejvyšší počty od roku 2012. Růst návštěvnosti zahraničních hostů pokračoval i v 1. pololetí roku 2026. Průměrný počet přenocování domácích hostů v kraji v roce 2025 (2,6 noci) i zahraničních hostů (2,2 noci) patřil k nejnižším v posledních čtrnácti letech.

Graf 3.28 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v Pardubickém kraji

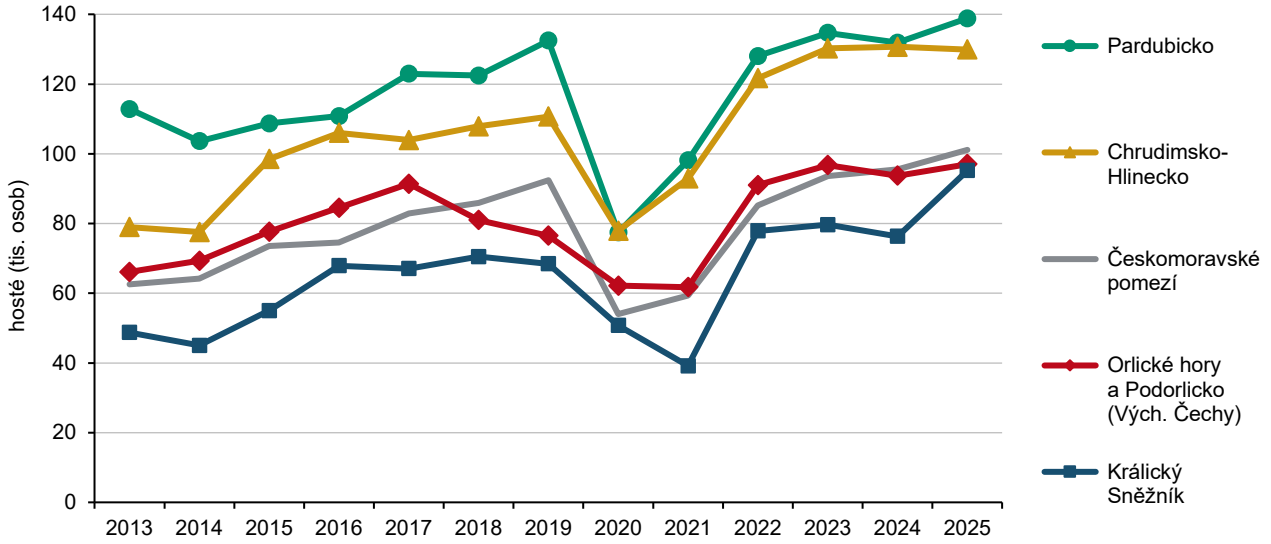

Mezi turistickými oblastmi v kraji největší měrou vzrostla návštěvnost na Králickém Sněžníku.

V roce 2025 byly zaznamenány nejvyšší počty ubytovaných hostů za posledních čtrnáct let ve všech turistických oblastech na území Pardubického kraje s výjimkou Chrudimska-Hlinecka, kde bylo maxima dosaženo o rok dříve. Nejvyšší, téměř

čtvrtinový, meziroční procentuální přírůstek počtu hostů byl v loňském roce zjištěn v TO Králický Sněžník, s odstupem následovalo Českomoravské pomezí (s téměř šestiprocentním přírůstkem), Pardubicko (s nárůstem o pět procent) a Orlické hory a Podorlicko (s navýšením o 3,5 %).

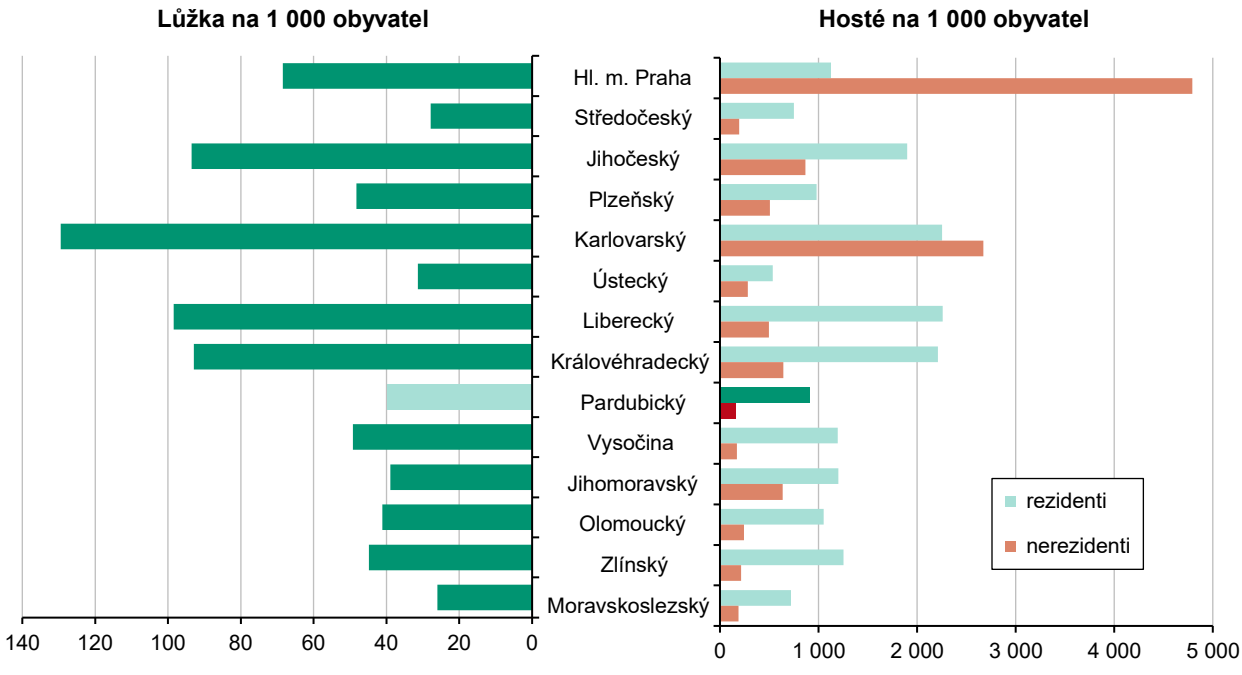
Graf 3.29 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v turistických oblastech na území Pardubického kraje

Počet pokojů i lůžek v HUZ Pardubického kraje meziročně vzrostl.

Celkem bylo v roce 2025 v evidenci ČSÚ v kraji 365 hromadných ubytovacích zařízení cestovního ruchu (= zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky), tj. nejnižší počet v mezikrajském srovnání (po přepočtu na obyvatelstvo kraje se jedná o pátou nejnižší hodnotu). Oproti roku 2024 se počet evidovaných HUZ v kraji snížil o jedno zařízení, k poklesu přitom došlo ve většině krajů (celorepublikově o 0,9 %, tedy o 92 HUZ). Meziroční procentuální nárůst počtu pokojů v kraji (o 11,3 % při poklesu ve čtyřech krajích) a lůžek (o 10,2 % při poklesu v polovině krajů) byl mezi kraji nejvyšší. Po přepočtu na 1 000 obyvatel byl počet pokojů čtvrtý nejnižší a lůžek pátý nejnižší v mezikrajském srovnání.

Graf 3.30 Lůžka a hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v roce 2025

4. Životní prostředí

V Pardubickém kraji dlouhodobě klesá výměra zemědělské půdy. Zmenšují se plochy orné půdy a sadů, rozšiřují se však plochy zahrad a trvalých travních porostů. V rámci správních obvodů kraje je nejvíce lesů na Chrudimsku, Pardubicko má nejvíce vodních ploch. Výměra půdy v ekologickém zemědělství v kraji patří dlouhodobě k nejnižším v mezikrajském srovnání. V kraji se v roce 2025 nacházelo 114 zvláště chráněných území. Téměř 98 % obyvatel kraje je napojeno na vodovod a 84 % obyvatel bydlí v domech napojených na kanalizaci. Zvyšuje se počet čistíren odpadních vod. Znečištění emisemi oxidů síry je mezi kraji třetí nejvyšší. Celková produkce odpadů v kraji se zvýšila, postupně však klesá množství vyprodukovaných nebezpečných odpadů. Investice na ochranu životního prostředí byly šesté nejnižší v mezikrajském srovnání a jejich největší podíl směřoval do nakládání s odpadními vodami.

Půdní fond

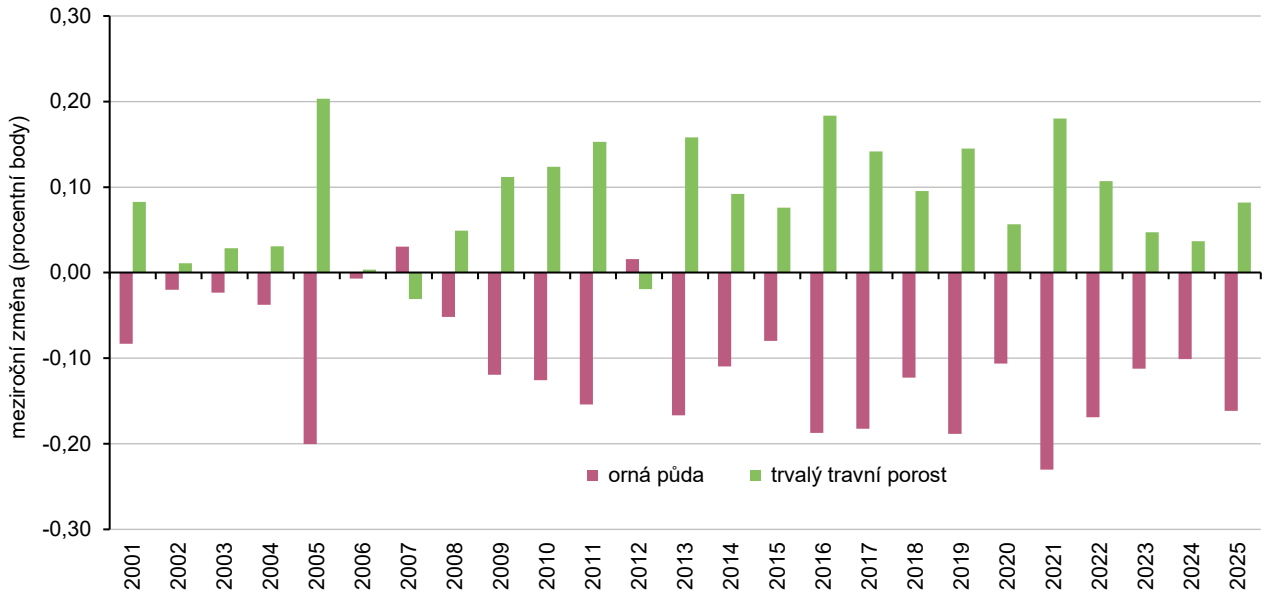
Dlouhodobě klesá výměra zemědělské půdy, ...

Pardubický kraj se k 31. 12. 2025 rozkládal na 451 927 hektarech, z toho 59,6 % tvořila zemědělská půda. Podíl zemědělské půdy na celkové výměře kraje dlouhodobě klesá, od roku 2001 se snížil o 1,2 procentního bodu, přesto byla jeho hodnota v roce 2025 třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání. Celková výměra zemědělské půdy v kraji se ve srovnání s rokem 2001 snížila o 5 191 ha na 269 282 ha v roce 2025.

…příčinou poklesu výměry zemědělské půdy je úbytek orné půdy a ovocných sadů.

Pokles výměry zemědělské půdy v Pardubickém kraji v letech 2001–2025 byl způsoben především zmenšením ploch orné půdy o 10 837 ha (-5,4 %) na 190 760 ha a ovocných sadů o 277 ha (-13,9 %). Snižování výměry orné půdy je celorepublikový trend. K úbytku ovocných sadů dochází také dlouhodobě ve většině krajů, pouze v krajích Libereckém a Moravskoslezském v porovnání s rokem 2001 výměra ovocných sadů mírně vzrostla.

Graf 4.1 Meziroční změna podílu orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě v Pardubickém kraji

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Rozšiřují se plochy zahrad a trvalých travních porostů.

Za dobu existence kraje se naopak rozšířily plochy trvalých travních porostů (TTP) a zahrad. Plochy TTP od roku 2001 vzrostly o 4 434 ha (+7,4 %,), výměry zahrad se rozšířily o 1 489 ha (+13,3 %). Zvětšování výměr zahrad a trvalých travních porostů bylo evidováno ve sledovaném období také v ostatních krajích.

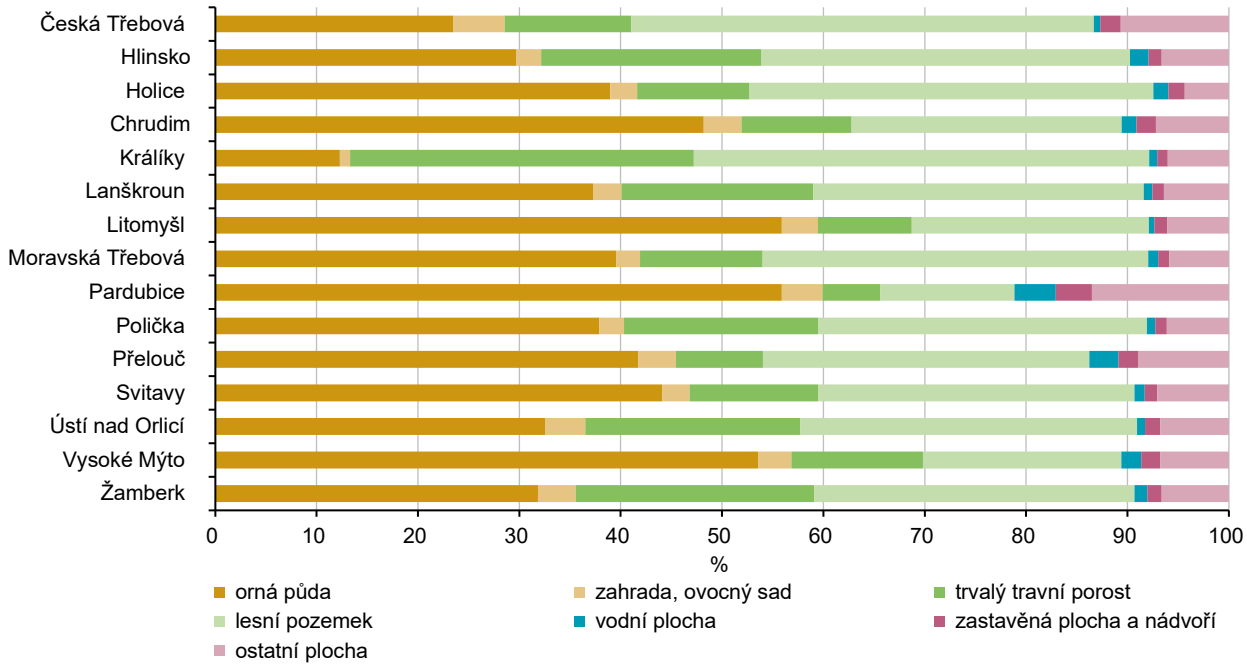
Ve struktuře nezemědělské půdy v kraji převládají lesní pozemky.

Nezemědělská půda se na celkové rozloze Pardubického kraje v roce 2025 podílela 40,4 % a rozkládala se na 182 645 ha. Ve struktuře nezemědělské půdy výrazně převládají lesní pozemky se 74,0% zastoupením. Od roku 2001 se plocha lesních pozemků v kraji rozšířila o 2 596 ha na 135 149 ha. Také se zvětšily vodní plochy o 815 ha na 6 916 ha, zastavěné plochy o 405 ha na 7 525 ha i ostatní plochy o 1 452 ha na 33 056 ha.

Výměra orné půdy se snížila ve všech okresech kraje.

V období let 2001–2025 se snížila výměra orné půdy ve všech okresech Pardubického kraje. Nejvýraznější úbytek byl zaznamenán v okrese Chrudim (-9,0 %) a Ústí nad Orlicí (-8,7 %), ve kterém se zároveň nejvíce rozšířila plocha trvalých travních porostů (+11,4 %). Nejvyšší rozšíření lesních pozemků bylo evidováno na Svitavsku (+5,3 %), na Pardubicku naopak lesů ubylo (-0,9 %). Na Pardubicku a Svitavsku ve srovnání s rokem 2001 nejvíce vzrostla výměra zastavěných ploch (+9,3 %, resp. +7,3 %).

Graf 4.2 Struktura půdy podle správních obvodů ORP Pardubického kraje k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Nejrozsáhlejší plochy orné půdy a lesů jsou na Chrudimsku, Pardubicko má nejvíce vodních ploch.

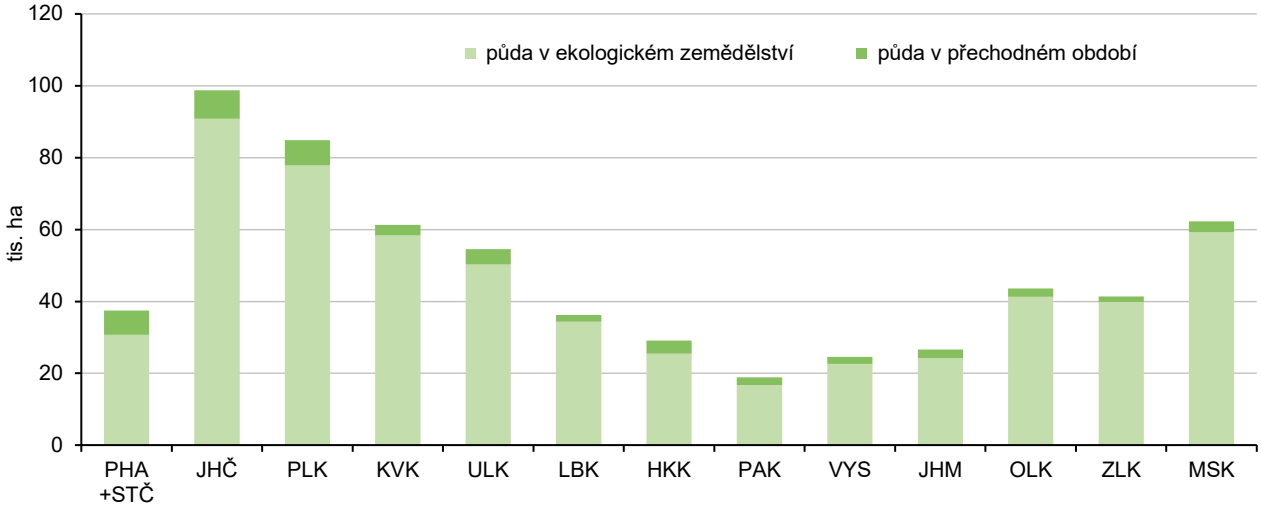
Z bližšího pohledu na jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP) v kraji je patrné, že se jejich struktura půdy značně liší. Nejvyšší výměru orné půdy (35 958 ha) v roce 2025 vykázal správní obvod Chrudim, nejméně hektarů bylo obhospodařováno v SO ORP Česká Třebová (1 873 ha). Nejvíce ploch trvalých travních porostů (8 106 ha) a lesních pozemků (19 881 ha) se nacházelo opět v SO ORP Chrudim. Nejmenší rozloha trvalých travních ploch i lesů byla evidována v SO ORP Česká Třebová. Největší vodní plochy (1 660 ha), zastavěné plochy a nádvoří (1 459 ha) a ostatní plochy (5 534 ha) byly zjištěny v SO ORP Pardubice. Nejmenší plochy půdy dle její struktury byly zjištěny v SO ORP Česká Třebová, který je zároveň ale i správním obvodem s nejmenší výměrou v kraji.

Ekologické zemědělství

Význam ekologického zemědělství stoupá.

Ekologické zemědělství nabývá na významu. Díky ekologickému hospodaření, které omezuje používání syntetických hnojiv a pesticidů, se posiluje kvalita místní krajiny a půdy, chrání vodní zdroje před znečištěním a podporuje biodiverzita. Ekologické farmy fungují v menším měřítku než obvyklá zemědělská družstva a kladou důraz na lokální odbyt. Přes všechny výhody patří však výměra půdy v ekologickém zemědělství v Pardubickém kraji dlouhodobě k nejmenším v mezikrajském srovnání.

Graf 4.3 Výměra půdy v ekologickém zemědělství v krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Výměra ekologicky obhospodařované půdy v kraji patří dlouhodobě k nejnižším.

V roce 2025 zabírala půda v ekologickém zemědělství v kraji 16 736 ha, a dále bylo 2 117 ha půdy v přechodném období. Těchto necelých 20 tisíc ha tvořilo 3,0 % výměry ekologicky obhospodařované půdy v Česku a po Praze to byl nejnižší podíl mezi kraji. Od roku 2011 se podíl ekologicky obhospodařované půdy v kraji na republikovém úhrnu pohybuje mezi 2,8 a 3,2 %. Ve srovnání s rokem 2011 se celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období v kraji zvýšila o 32,9 % (+4 664 ha), což bylo lehce pod republikovým průměrem (33,9 % v Česku). Největší výměra půdy využité k ekologickému zemědělství se dlouhodobě nachází v Jihočeském kraji (98 722 ha v roce 2025), a již od roku 2015 převyšuje 15 % republikového úhrnu.

Chráněná území

Zvláště chráněná území se rozkládají na 10 % rozlohy kraje.

Na území Pardubického kraje se k 31. 12. 2025 nacházelo celkem 44 208 hektarů zvláště chráněných území, na celkové výměře kraje se tyto plochy podílely 10,04 %. Jednalo se o čtvrtý nejnižší podíl zvláště chráněných území na celkové výměře mezi kraji. Nejvyšší podíly na rozloze kraje zaujímají chráněná území v Libereckém a Zlínském kraji, ve kterých převyšují 30 %.

Od roku 2004 vzniklo 15 nových maloplošných chráněných území.

V Pardubickém kraji se v roce 2025 nacházelo 114 zvláště chráněných území, přičemž 2 z nich byly národní přírodní památkou, 4 národní přírodní rezervací, 61 přírodní památkou a 44 přírodní rezervací. Na území kraje se nachází chráněné krajinné oblasti, které zasahují zároveň do více krajů, a to jsou Orlické hory, Ždárské vrchy a Železné hory. Od roku 2004 bylo v Pardubickém kraji vyhlášeno 8 nových přírodních památek a také 7 nových přírodních rezervací.

Vodovody a kanalizace

Téměř 98 % obyvatel kraje bylo napojeno na vodovod.

V roce 2025 bylo v Pardubickém kraji zásobováno pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu téměř 520 tisíc obyvatel, přičemž jejich podíl na celkovém počtu obyvatel kraje činil 97,9 %. V mezikrajském srovnání se jedná o pátý nejvyšší podíl. Celková délka vodovodní sítě v kraji činila 5 213 km a počet vodovodních přípojek přesáhl 147 tisíc.

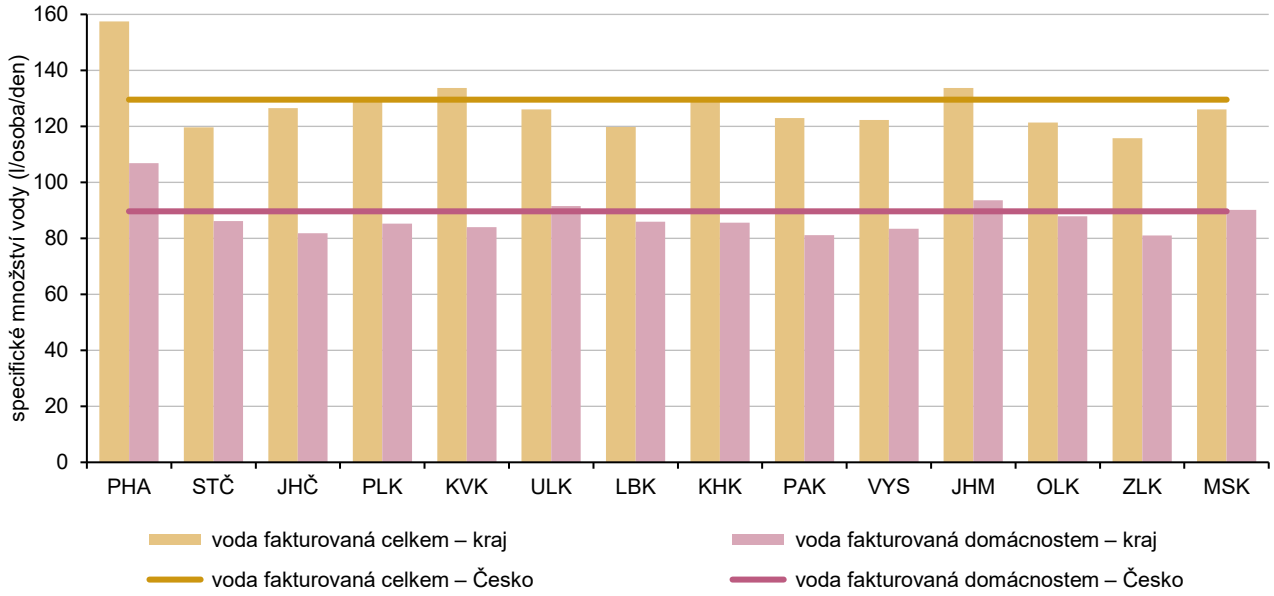
Podíl podzemních zdrojů na výrobě pitné vody byl nejvyšší.

Vodohospodářská zařízení v kraji v roce 2025 vyrobila 52 546 tis. m^3 pitné vody, oproti předchozímu roku se výroba nepatrně snížila (-0,2 %), přesto zůstává celkové množství vyrobené pitné vody třetí nejvyšší v mezikrajském srovnání. Podzemní voda se na celkovém množství vyrobené pitné vody v kraji podílela 93,0 %, a to byl zároveň nejvyšší podíl mezi regiony Česka.

Specifické množství vody fakturované domácnostem v kraji bylo druhé nejnižší.

Z celkového množství vyrobené vody určené k realizaci v roce 2025 (28 393 tis. m^3) bylo fakturováno 23 282 tis. m^3 vody, z toho fakturace pro domácnosti tvořila 66,0 % a byla čtvrtá nejnižší mezi kraji. Celkové množství pitné vody fakturované domácnostem v Pardubickém kraji v roce 2025 činilo 15 369 tis. m^3. Specifické množství fakturované vody celkem v kraji činilo 122,9 litrů na osobu a den, bylo mezi kraji šesté nejnižší a meziročně vzrostlo o 0,2 l/osobu/den. Specifické množství vody fakturované domácnostem v kraji představovalo 81,2 l/osobu/den, bylo druhé nejnižší v mezikrajském srovnání a proti předchozímu roku vzrostlo o 1,1 l/osobu/den.

Graf 4.4 Specifické množství fakturované vody v krajích v roce 2025

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

Kraj má nejnižší podíl čištěných odpadních vod z vod vypouštěných.

Počet obyvatel Pardubického kraje bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci se zvyšuje, v roce 2025 se blížil ke 443 tisícům. Roste i počet osob bydlících v domech napojených na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (ČOV) (81,5 % v roce 2025). Z celkového množství vypouštěných odpadních vod bylo vloni v kraji čištěno 90,8 %, což byl nejmenší podíl v mezikrajském srovnání. Délka kanalizační sítě i počet kanalizačních přípojek řadí kraj na třetí nejnižší pozici (3 066 km; 102,3 tisíc přípojek v roce 2025) mezi kraji.

Zvyšuje se počet čistíren odpadních vod.

V roce 2025 v Pardubickém kraji pracovalo celkem 188 čistíren odpadních vod, proti předchozímu roku se jejich počet zvýšil o 4 zařízení. Celková kapacita ČOV činila 161 572 m^3/den. V kraji převažují zařízení s dalším odstraňováním dusíku a fosforu (53).

Produkce kalů z ČOV na celostátní úrovni meziročně poklesla, v kraji byl zaznamenán mírný nárůst.

Produkce kalů z ČOV se meziročně snížila na republikové úrovni a v osmi krajích, šest krajů zaznamenalo nárůst včetně Pardubického kraje (+1,7 %). Produkce kalů z ČOV v Pardubickém kraji v roce 2025 představovala 7 153 t sušiny, což znamenalo 3,6 % republikového úhrnu.

Emise

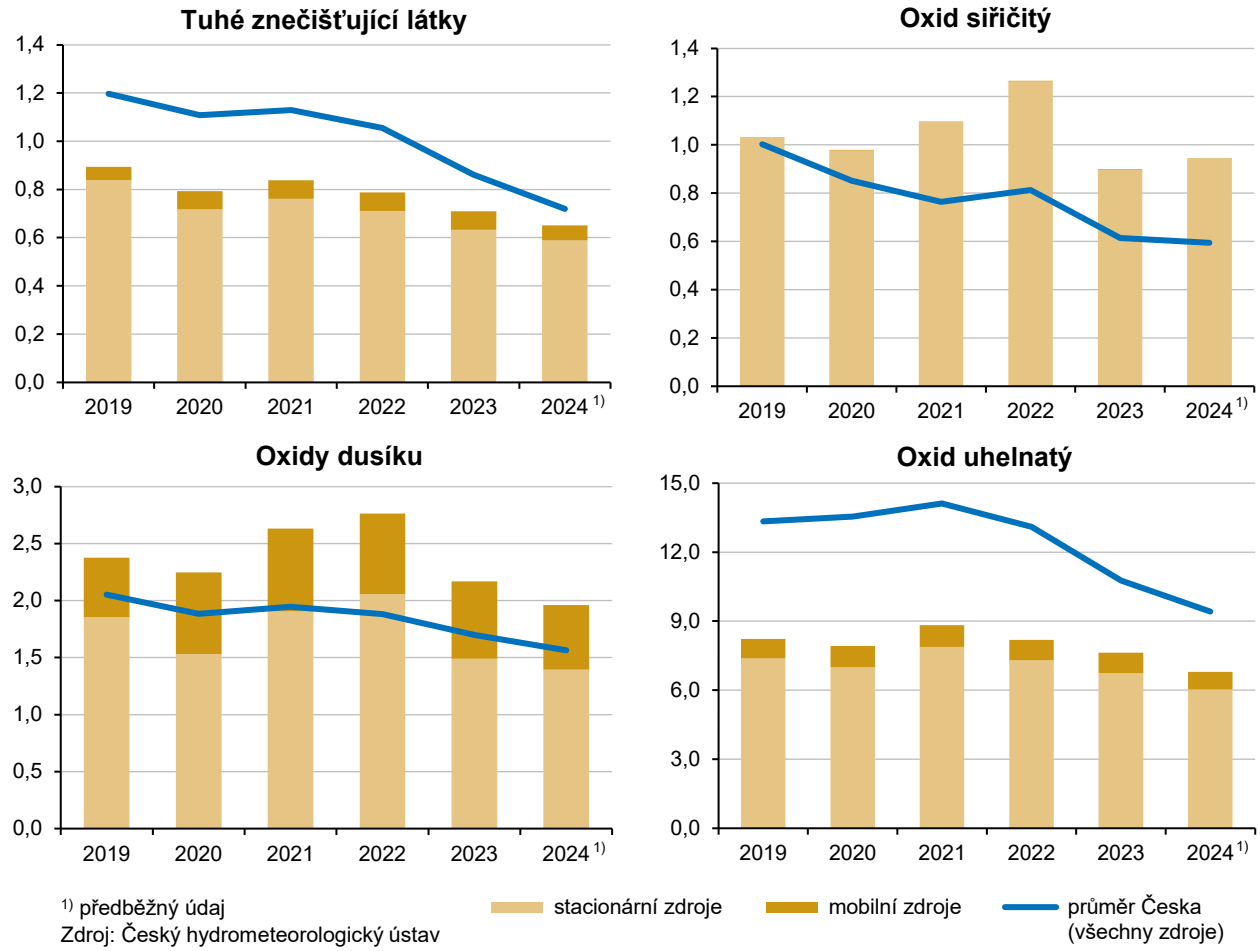
Kvalita ovzduší v kraji je ovlivněna řadou negativních faktorů.

Kvalita ovzduší v Pardubickém kraji je ovlivněna souborem několika hlavních faktorů, jako je koncentrace průmyslu, automobilová doprava, lokální vytápění domácností a meteorologické a terénní podmínky. Nejzávažněji se tyto vlivy projevují v severozápadní části kraje (Pardubicko).

Emise znečišťujících látek dlouhodobě klesají.

Vývoj měrných emisí znečišťujících látek do ovzduší v Pardubickém kraji byl v období let 2019 až 2024 rozkolísaný, ale ke konci období pozorujeme klesající trend. Porovnáme-li data roku 2024 s rokem 2019, můžeme hovořit o zlepšení stavu ovzduší, neboť u všech čtyř základních sledovaných polutantů došlo k jejich poklesu.

Graf 4.5 Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v Pardubickém kraji (t/km²)

1) předběžný údaj
Zdroj: Český hydrometeorologický ústav

Nejhorší situace v kraji je u znečištění emisemi oxidů síry.

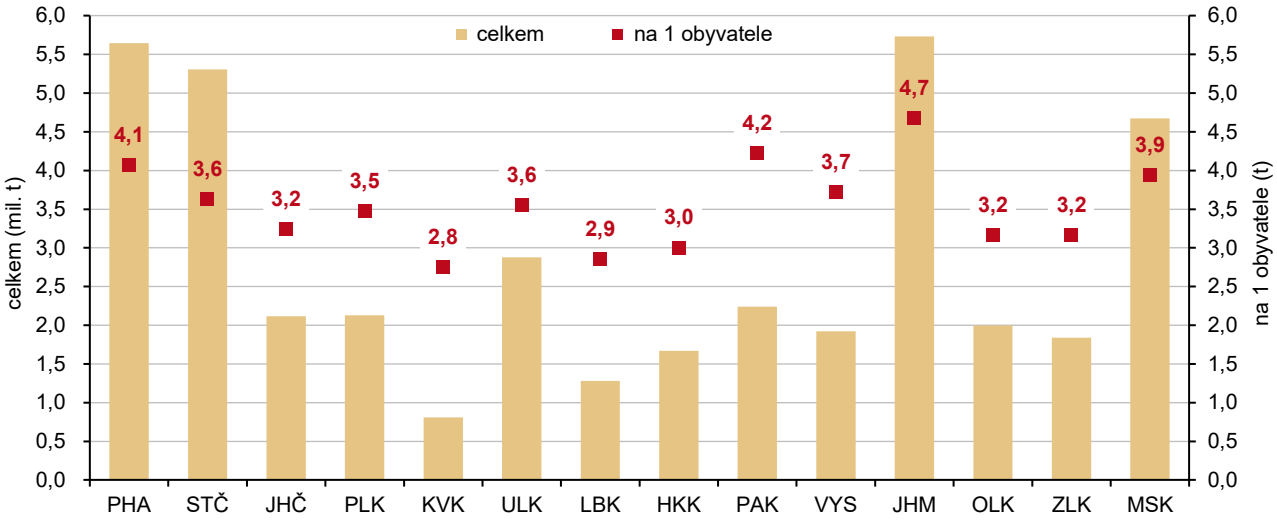
Vzájemným porovnáním krajských hodnot měrných emisí základních znečišťujících látek je zřejmé, že kraj patří spíše do střední skupiny a jeho emise se pohybují kolem republikového průměru. Nejhorší pozici zaujímá kraj v případě měrných emisí oxidů síry, jejichž hodnota je v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší a oxidů dusíku, které jsou v kraji čtvrté nejvyšší.

Odpady

Produkce odpadů se v kraji zvyšuje, relativní nárůst od roku 2017 byl nejvyšší v mezikrajském srovnání.

Na území Pardubického kraje bylo v roce 2024 dle posledních dostupných dat vyprodukováno 2 240 tis. tun odpadu, což představovalo šesté nejvyšší množství mezi kraji. Produkce odpadu se v kraji od roku 2017 zvýšila o více než 50 %, a to byl zároveň nejvyšší relativní nárůst v regionálním srovnání. Při přepočtu na jednoho obyvatele vykázal kraj v roce 2024 druhou nejvyšší hodnotu 4 230 kg za krajem Jihomoravským (4 678 kg/obyvatele). Od roku 2017 vzrostla produkce odpadů na obyvatele o 1 411 kg.

Graf 4.6 Produkce odpadů celkem v krajích v roce 2024

Produkce nebezpečných odpadů po roce 2022 klesá.

Produkce nebezpečných odpadů v kraji zaznamenala mezi roky 2017 a 2024 maximum v roce 2019 (131,5 tis. tun) a po poklesu v letech následujících opět nárůst v roce 2022 (125,1 tis. tun). V roce 2024 činil objem nebezpečných odpadů v kraji 101,5 tis. tun, v přepočtu na obyvatele to bylo 192 kg a třetí nejvyšší hodnota v rámci mezikrajského srovnání za Krajem Vysočina (221 kg/ob.) a Libereckým krajem (198 kg/ob.).

Množství vyprodukovaného komunálního odpadu bylo nejvyšší od roku 2017.

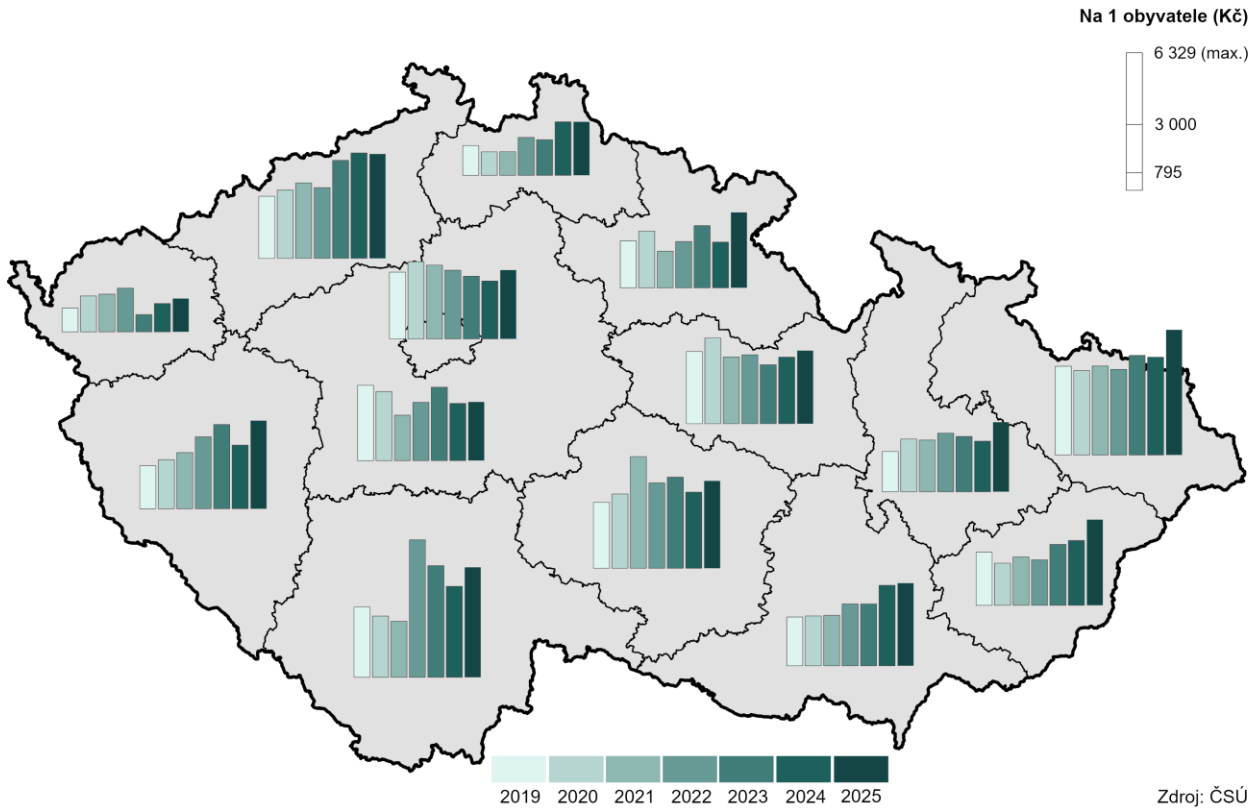
V roce 2024 bylo v Pardubickém kraji vyprodukováno o 24 % více komunálního odpadu než v roce 2017, jeho objem představoval celkem 308,5 tis. tun. Meziroční nárůst komunálního odpadu v kraji (19,7 %) byl druhý nejvyšší po Moravskoslezském kraji (+27,8 %). Na jednoho obyvatele připadalo 583 kg odpadu, což bylo o 102 kg více než v roce 2017.

Výdaje na ochranu životního prostředí

Investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 na obyvatele v kraji byly šesté nejnižší v regionálním srovnání.

Investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 v Pardubickém kraji dosáhly hodnoty 1 783,3 mil. Kč. Od roku 2020 bylo nejvíce investic vynaloženo v roce 2020 (2 066,9 mil. Kč) a na konci sledovaného období. V přepočtu na 1 obyvatele dosáhly investice výše 3 366 Kč a byly šesté nejnižší v mezikrajském srovnání. Nejvíce bylo v roce 2025 v přepočtu na obyvatele proinvestováno v kraji Moravskoslezském (5 763 Kč) a nejméně v Karlovarském kraji (1 535 Kč).

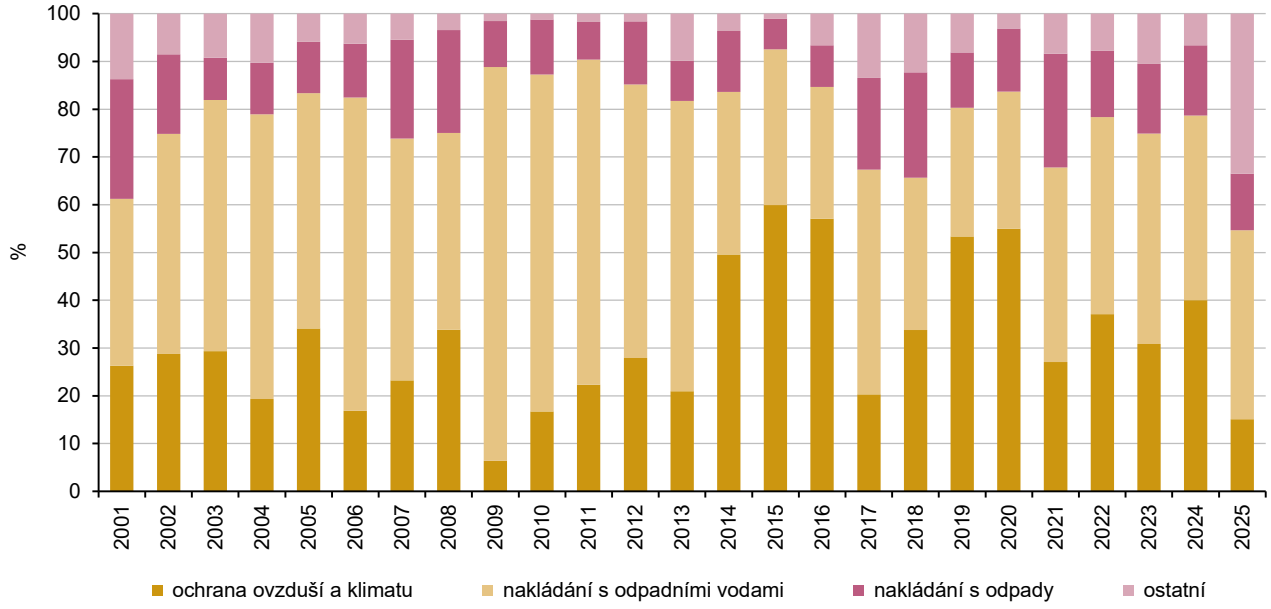
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice v krajích v letech 2019 až 2025

V dlouhodobém pohledu se v kraji nejčastěji investovalo do ochrany ovzduší a klimatu, v posledním roce však největší podíl financí připadl na nakládání s odpadními vodami.

Investoři, kteří mají sídlo v Pardubickém kraji, vložili do ochrany životního prostředí v roce 2025 třetí nejnižší částku (1 532,1 mil. Kč) v mezikrajském srovnání. Největší podíl finančních prostředků byl tomto roce na krajské i republikové úrovni směřován do nakládání s odpadními vodami (39,6 resp. 33,7 %) a do ochrany ovzduší a klimatu (15,1 resp. 19,5 %). V delším časovém horizontu od roku 2014 měla však v kraji nejčastěji maximální prioritu ochrana ovzduší a klimatu, například v roce 2015 tvořila téměř 60 % objemu vynaložených investic.

Graf 4.7 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v Pardubickém kraji

5. Mezikrajské srovnání

Krajské uspořádání v současné podobě bylo ustanoveno v roce 2000. V průběhu let doznalo jen mírných územních změn. Na začátku roku 2005 přešlo 25 obcí z Kraje Vysočina do Jihomoravského kraje a 3 obce z Moravskoslezského kraje do Olomouckého. A počátkem roku 2016 se mírně změnilo území několika krajů v souvislosti s úpravou území vojenských újezdů.

Demografický, sociální i ekonomický vývoj v tomto období do značné míry kopíroval republikové trendy, ale mezi kraji docházelo k rozdílům. Ve většině krajů došlo k výrazným demografickým změnám, prodloužila se naděje dožití a pokračovalo stárnutí populace. Růst populace se nicméně týkal především Středočeského kraje, hl. m. Prahy a Jihomoravského kraje. V posledních letech lze napříč kraji pozorovat také nárůst počtu osob v předčasném starobním důchodu. Z pohledu struktury hrubé přidané hodnoty dochází dlouhodobě ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu. Z pohledu životního prostředí lze konstatovat, že kvalita ovzduší se za posledních 25 let všeobecně zlepšila.

Demografický vývoj

Počet obyvatel nejvýrazněji vzrostl ve Středočeském kraji a v Praze.

Populační růst zaznamenalo v letech 2001 až 2025 deset ze čtrnácti krajů. Nejvyšší přírůstky zaznamenaly kraj Středočeský (o 381,0 tis. osob) a hl. m. Praha (o 335,4 tis.), jejichž společný podíl na populaci Česka vzrostl z 22,4 % na 26,4 %. S výrazným odstupem následoval kraj Jihomoravský (o 100,6 tis.). Naopak největší úbytek postihl kraj Moravskoslezský (o 71,2 tis.). Méně obyvatel než v roce 2001 měly na konci sledovaného období také kraje Zlínský, Olomoucký a Karlovarský.

Rozdíly mezi kraji určovalo především stěhování.

Přirozená měna měla v celém čtvrtstoletí kladnou bilanci pouze v hl. m. Praze a kraji Středočeském. V souhrnu za Česko zemřelo o 157,0 tis. lidí více, než se narodilo. Naproti tomu migrace zvýšila počet obyvatel země o 1,09 mil. osob a kladné migrační saldo vykázaly všechny kraje s výjimkou Moravskoslezského. Nejvyšší přírůstky stěhováním náležely kraji Středočeskému (374,7 tis. osob) a hl. m. Praze (316,6 tis. osob). Demografický vývoj v závěru sledovaného období výrazně ovlivnily epidemie koronaviru a válka na Ukrajině. První z nich se projevila zejména ve statistice zemřelých, kdy v roce 2021 zemřelo nejvíce obyvatel od konce 2. světové války, druhá především mimořádným růstem imigrace, kdy vlivem přílivu uprchlíků z Ukrajiny vzrostl počet obyvatel ve všech krajích.

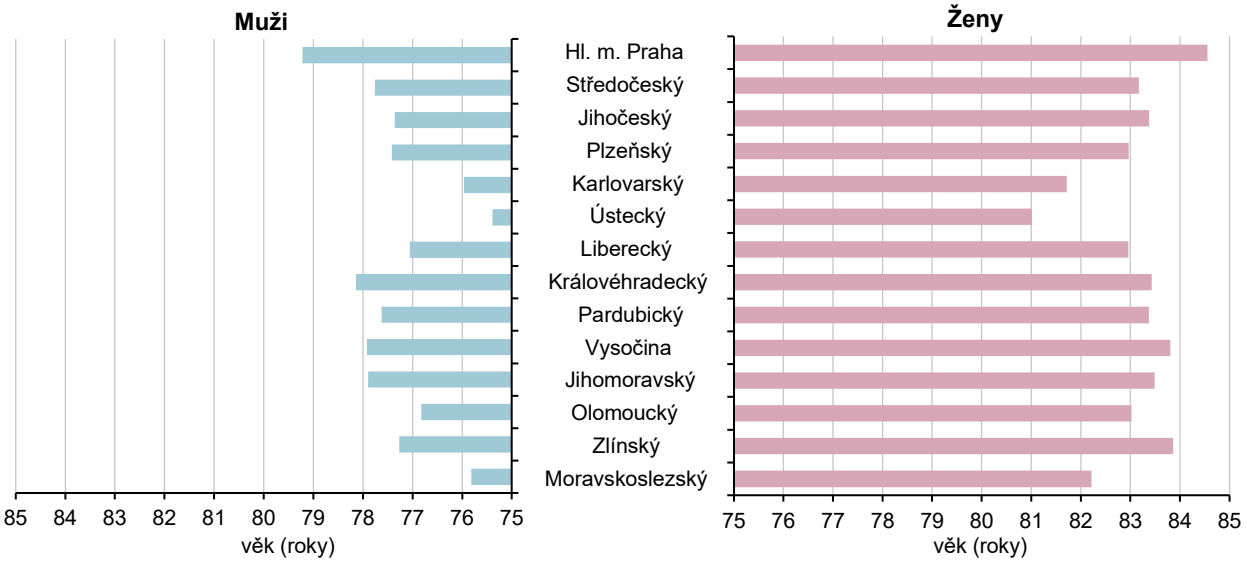
V roce 2025 přirozeně ubylo obyvatel ve všech 14 krajích.

V závěru sledovaného období se záporný přirozený přírůstek stal společným rysem všech regionů. Výrazně se na něm podílel pokles porodnosti, který v roce 2025 vyústil v historicky nejnižší počet 77,6 tis. živě narozených dětí. V témže roce zemřelo v Česku o 35,7 tis. osob více, než se narodilo. Celkový počet obyvatel přesto vzrostl o 6,3 tis., protože kladné saldo stěhování dosáhlo 42,0 tis. osob. Populační růst tak byl stále více závislý na migraci; bez ní by počet obyvatel klesal ve všech krajích.

Nejvyšší naději dožití mají muži i ženy v Praze.

Prodlužování života je jeden z nejvýraznějších pozitivních trendů posledního čtvrtstoletí. Naděje dožití při narození se zvýšila ve všech krajích u mužů i žen, přičemž rychleji rostla u mužů a rozdíl mezi pohlavími se mírně zmenšil. V letech 2024 až 2025 byla nejvyšší v hl. m. Praze: 79,2 roku u mužů a 84,6 roku u žen. Nejnižší hodnoty vykázal kraj Ústecký (75,4 roku u mužů a 81,0 roku u žen). Nízké hodnoty charakterizují dlouhodobě také kraje Moravskoslezský a Karlovarský.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví v krajích v letech 2024−2025

Nejrychleji stárla populace kraje Karlovarského a Moravskoslezského.

Stárnutí obyvatelstva zůstalo trvale působícím trendem napříč celým obdobím. Průměrný věk se mezi roky 2001 a 2025 zvýšil ve všech krajích, a to o 0,7 až 6,3 roku. Nejrychleji rostl v Karlovarském a Moravskoslezském kraji, tedy v regionech s dlouhodobě nepříznivou migrační bilancí. Nejpomaleji stárly populace v hl. m. Praze a kraji Středočeském.

V roce 2025 byla nejstarší populace ve Zlínském kraji, nejmladší ve Středočeském kraji a Praze.

V roce 2025 dosáhl průměrný věk obyvatel Česka 43,3 roku. Nejvyšší byl v kraji Zlínském (44,4 roku), následovaly kraje Karlovarský, Královéhradecký a Moravskoslezský. Na opačném pólu se nacházely se shodnou hodnotou 42,0 roku kraj Středočeský a hl. m. Praha. Ještě na začátku období přitom hlavní město patřilo k nejstarším regionům; to změnila zejména dlouhodobě intenzivní migrace mladších věkových skupin.

Index stáří vzrostl téměř ve všech krajích; nejvyšší je v kraji Karlovarském.

Proměnu věkové struktury dobře vystihuje index stáří, tedy počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let. V roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty v kraji Karlovarském (159,7), zatímco nejnižší zůstal v kraji Středočeském (113,0). Právě zde senioři početně převýšili děti až v roce 2015 jako v posledním kraji republiky. Výjimečný vývoj zaznamenala Praha, kde se index stáří za celé čtvrtstoletí zvýšil jen nepatrně ze 122,3 na 123,1.

Populační růst se stále více koncentruje do zázemí velkých center.

Dlouhodobé změny zvýraznily rozdíly mezi jednotlivými částmi republiky. Největší populační zisky se soustředily do Prahy, jejího středočeského zázemí a do Jihomoravského kraje, zatímco zejména východní regiony čelily úbytku obyvatel a rychlejšímu stárnutí. Kraje s kladnou bilancí jsou ale v růstu populace závislé na kladném migračním saldu, které kompenzuje stále méně příznivý vývoj přirozené měny obyvatelstva.

Všechny kraje spojuje prodlužování lidského života.

Přes rozdílné populační trendy mají kraje jeden společný pozitivní rys: lidé se dožívají vyššího věku než na začátku tohoto století. Pro další demografický vývoj však bude zásadní, zda se podaří zmírnit dlouhodobý pokles porodnosti a jak se budou vyvíjet migrační proudy. Právě jejich kombinace bude rozhodovat o budoucím počtu obyvatel i tempu stárnutí jednotlivých regionů.

Sociální vývoj

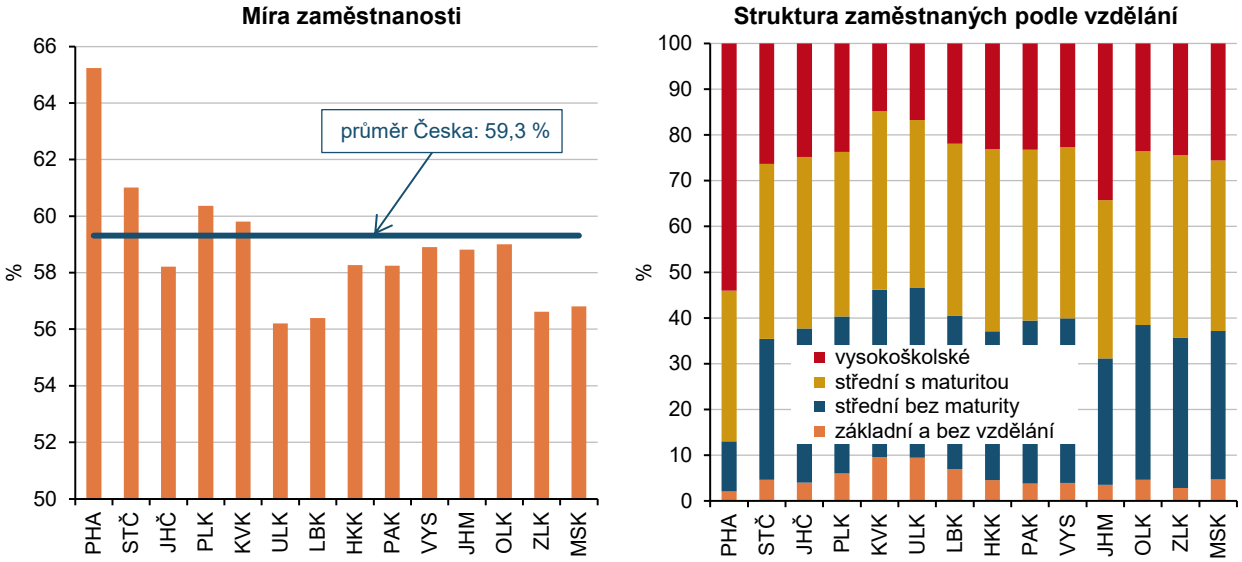
Oživení trhu práce a růst míry zaměstnanosti pokračuje, v čele je opět hl. město Praha a Středočeský kraj.

Mezi ekonomickým, demografickým vývojem a trhem práce existuje velmi úzká souvislost a jakákoliv změna v jedné z těchto oblastí ovlivní po určité době oblasti ostatní. Růst zaměstnanosti v letech 2014–2019 přerušila v roce 2020 rozsáhlá protiepidemická opatření. Celková míra zaměstnanosti tehdy meziročně klesla o 0,9 p. b., na propadu se podílely výrazněji ženy (pokles o 1,1 p. b.) než muži (pokles o 0,8 p. b.).

Postupné uvolňování restrikcí v roce 2021 přineslo oživení, které se však projevilo v jednotlivých regionech různě. Zatímco v osmi krajích zaměstnanost stále klesala (nejvíce v Karlovarském o 1,7 p. b.), Jihočeský kraj zaznamenal nárůst o 0,8 p. b. Růstový trend pokračoval i v dalších letech.

Data z roku 2025 pozitivní vývoj potvrzují, míra zaměstnanosti vzrostla o 0,3 p. b. na 59,3 %. Za tímto výsledkem stály především ženy s průměrným meziročním nárůstem o 1,5 p. b., zatímco zaměstnanost mužů klesla o 1,0 p. b. Z regionů vykázalo nejvyšší míru zaměstnanosti tradičně hl. město Praha (65,2 %) a Středočeský kraj (61,0 %), naopak nejnižší hodnoty zaznamenal kraj Ústecký (56,2 %) a Liberecký (56,4 %).

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání v krajích v roce 2025

Zdroj: ČSÚ – Výběrové šetření pracovních sil

Podíl zaměstnaných se středoškolským vzděláním s maturitou roste, podíl zaměstnaných bez maturitní zkoušky má klesající tendenci.

Úroveň dosaženého vzdělání přímo určuje míru ekonomického zapojení obyvatel, což významně ovlivňuje celkovou zaměstnanost. Za uplynulou dekádu prošla vzdělanostní struktura zaměstnaných ve všech krajích výraznou proměnou. Podíl pracovníků se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity dlouhodobě klesá ve prospěch maturitních a vysokoškolských oborů. Nejnovější data z roku 2025 potvrzují pokračující úbytek zaměstnaných osob se středním vzděláním bez maturity. Ten se nejvýrazněji projevil v Libereckém kraji (o 4,0 p. b.), který zároveň zaznamenal největší nárůst zaměstnaných s maturitou (o 2,3 p. b.). Naopak podíl vysokoškoláků na trhu práce v Česku mírně vzrostl, a to nejvíce ve Středočeském kraji (o 2,9 p. b.). Zcela opačný trend vykázal v roce 2025 Karlovarský kraj, kde podíl zaměstnaných osob s vysokoškolským diplomem poklesl oproti roku 2024 o téměř 4 procentní body.

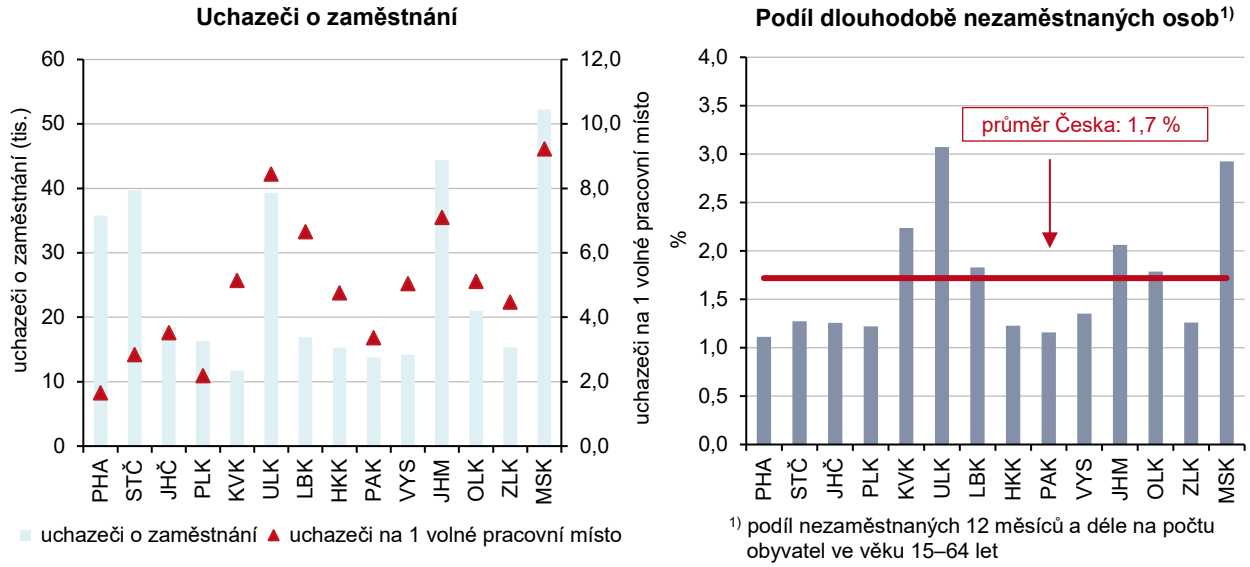
Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

Vývoj celkové zaměstnanosti v Česku byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Klíčovým sektorem z hlediska zaměstnanosti zůstávají služby (terciér), jejichž podíl na celkovém počtu pracujících dlouhodobě roste, regionální rozdíly jsou však výrazné. Významný vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v Česku má zejména hl. město Praha, kde dlouhodobě pracuje ve službách více než 80 % zaměstnaných osob (85,1 % v roce 2025). V ostatních krajích působila ve službách více než polovina zaměstnaných. V primárním sektoru, zaměřeném na zemědělství, lesnictví a rybářství zaznamenal nejvyšší podíl zaměstnaných Kraj Vysočina (7,3 %). Nejvyšší podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru, tj. v průmyslu a stavebnictví, evidoval Zlínský a Pardubický kraj (43,1 %; resp. 42,5 %).

Nezaměstnanost v krajích v roce 2025 rostla.

Z dlouhodobého hlediska podíl nezaměstnaných osob v Česku rostl od roku 2007 a maxima dosáhl v roce 2013. Následně se ve všech krajích snižoval a ve většině z nich dosáhl minimálních hodnot v letech 2018 a 2019. Od roku 2022 lze opět sledovat postupný růst nezaměstnanosti. Ke konci roku 2025 činil podíl nezaměstnaných osob v Česku 4,78 %. V mezikrajském srovnání se pohyboval od 3,58 % v hl. m. Praze po 7,11 % v Ústeckém kraji. Nadprůměrný podíl nezaměstnaných osob vykázaly rovněž Moravskoslezský či Karlovarský kraj. Pod celorepublikovým průměrem se pohybovalo celkem 8 krajů, například Plzeňský, Pardubický nebo Středočeský kraj.

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost v krajích k 31. 12. 2025

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dlouhodobě nezaměstnaní tvořili 1,7 % obyvatel v produktivním věku.

Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy osoby s délkou evidence na úřadu práce delší než 12 měsíců, tvořili v roce 2025 v Česku 1,7 % obyvatel ve věku 15–64 let. Nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných evidovaly kraje Ústecký (3,1 %) a Moravskoslezský (2,9 %). Naopak nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob vykázalo hl. m. Praha (1,1 %) a pouze o desetinu procentního bodu vyšší hodnoty zaznamenaly kraje Pardubický, Plzeňský a Královéhradecký.

Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Ke konci roku 2025 bylo v Česku evidováno 87 422 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,1 uchazeče o zaměstnání.

Nejpříznivější situace byla v hl. m. Praze, kde na jedno volné pracovní místo připadalo 1,6 uchazeče, zatímco v Moravskoslezském kraji 9,2 uchazeče. Vysoký počet uchazečů na jedno volné pracovní místo vykazovaly také Ústecký a Jihomoravský kraj.

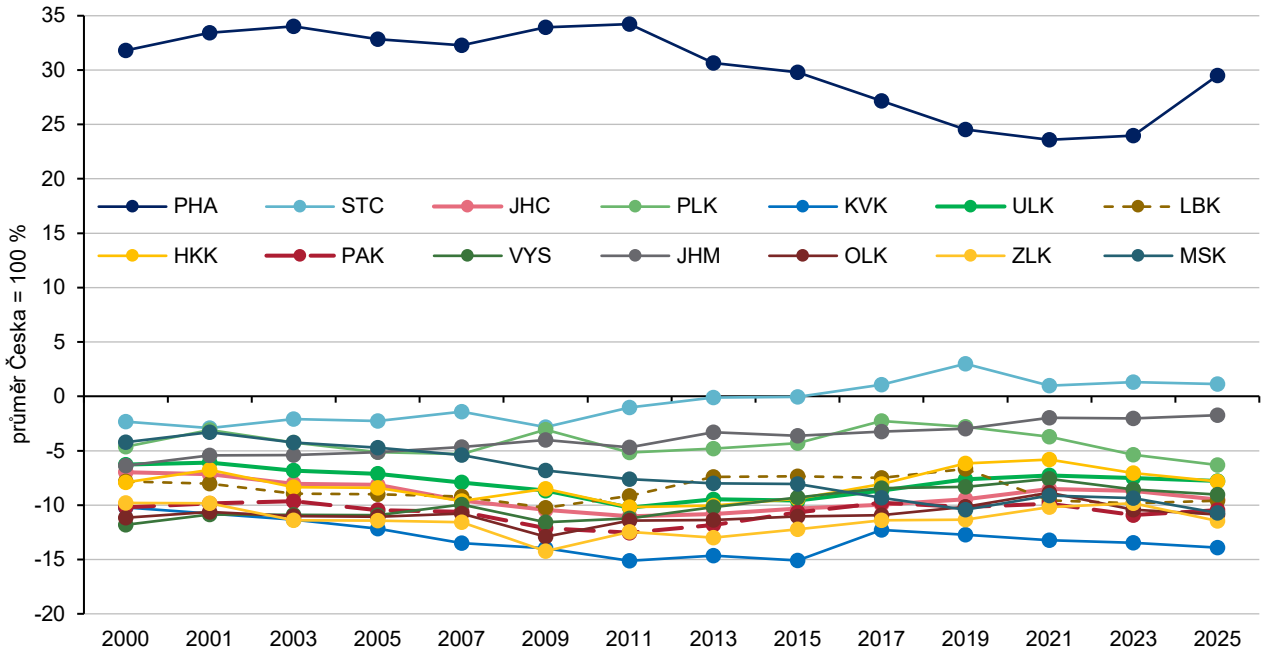
Čistý disponibilní důchod domácností v roce 2024 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele dosáhl podle posledních dostupných údajů v roce 2024 v Česku 399,7 tis. Kč a ve všech krajích meziročně vzrostl. Nejvyšší hodnoty dlouhodobě vykazovalo hl. m. Praha, kde dosáhl 528,3 tis. Kč na obyvatele a převyšoval republikový průměr o 32,2 %. Nadprůměrnou hodnotu vykázal kromě Prahy pouze Středočeský kraj (431,3 tis. Kč na obyvatele). Naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v Ústeckém (348,6 tis. Kč) a Karlovarském kraji (352,7 tis. Kč). Rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší hodnotou činil téměř 180 tis. Kč na obyvatele.

Vývoj mezd odráží změny v národním hospodářství.

Mzdový vývoj v letech 2000–2025 ovlivnila období konjunktury i hospodářské recese. Krize na globálních finančních trzích, která se následně přelila i do celého hospodářství, se v Česku naplno projevila až v roce 2009, její sekundární dozvuky byly ovšem patrné ještě v roce 2013. Druhá hlubší recese na samém počátku současné dekády souvisela s hospodářskými restrikcemi zavedenými v souvislosti s šířením viru covid-19. Navázalo na ni prudké zvýšení cen a zbrzdění růstu ekonomiky v důsledku války na Ukrajině.

Graf 5.4 Mzdová úroveň krajů oproti průměru Česka

V roce 2000 činila průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v Česku nominálně 13 219 Kč, až do roku 2008 rostla meziročním tempem od 5,0 % (2005) až do 8,8 % (2001). V následujících letech se tempo růstu snižovalo až do roku 2013, kdy došlo dokonce k nepatrnému meziročnímu poklesu výše mezd. V následujícím období se výdělky opět postupně zvyšovaly a jejich růstové tempo vystoupalo až k 8 % (2018 až 2019). Také v dalších letech docházelo k růstu mezd i přes restrikce spojené s pandemií covidu-19 (v některých profesích důležitých pro chod státu se mzdy zvyšovaly výrazněji).

Nejvyšší průměrné mzdy dostávají zaměstnaní v Praze, nejnižší mzdy jsou vypláceny v Karlovarském kraji.

V roce 2025 byla průměrná mzda v Česku na úrovni 48 670 Kč. Nejvyšších mezd dosáhly hlavní město Praha (63 022 Kč), sousední Středočeský kraj (49 220 Kč) a kraj Jihomoravský (47 831 Kč). Nejmenší úrovně mezd zaznamenaly Karlovarský (41 903 Kč), Zlínský (43 091 Kč) a Olomoucký kraj (43 381 Kč).

Regionem s nejvyšší průměrnou mzdou zůstala po celé hodnocené období Praha, s odstupem následovaná Středočeským krajem. Třetí nejvyšší mzdu měl na začátku tisíciletí Moravskoslezský kraj. Ten se ale postupně svou úrovní výdělků propadal níže a v roce 2025 tak disponoval pouze čtvrtou nejnižší průměrnou mzdou ze všech regionů Česka. Na jeho místě se postupně střídaly kraj Plzeňský a Jihomoravský. Nejnižší průměrnou mzdu měl v letech 2000 až 2002 kraj Vysočina, jehož pozice se posléze začala zlepšovat. Poté zaujímal poslední příčku zpravidla pouze Karlovarský kraj. Na předposledních pozicích se v průběhu let střídal Olomoucký, Zlínský a Pardubický kraj.

Mzdové rozdíly mezi kraji se nepatrně snižují.

V celém období 2002 až 2015 byl rozdíl mezi krajem s nejvyšší a nejnižší mzdou na úrovni 50 až 58 %, v období 2016 až 2024 byl menší než poloviční (42 až 49 %). V roce 2025 měl kraj s nejvyšší mzdou (Praha) o 50 % vyšší mzdu než kraj, kde jsou zaměstnanci odměňováni nejhůře (Karlovarský). V roce 2025 si oproti roku 2000 nejvíce polepšili zaměstnanci v Jihomoravském a Středočeském kraji a dále také na Vysočině, když jejich mzda překročila republikový průměr nebo se k němu významně přiblížila. Naopak relativně nejvíce si pohoršili zaměstnanci ve strukturálně postižených regionech (Moravskoslezském a Karlovarském kraji) a dále též v Jihočeském kraji.

Nejvíce důchodců žije ve Středočeském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

Obecně lze říct, že v delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárustu počtu důchodců také ovlivňovalo postupné zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Nejvyšší absolutní počty důchodců bez ohledu na druh důchodu dlouhodobě vykazují Středočeský kraj, Moravskoslezský kraj, Jihomoravský kraj a hl. město Praha, zatímco nejnižší počty evidují Karlovarský a Liberecký kraj. Rozdíly mezi kraji však odrážejí především jejich velikost a počet obyvatel.

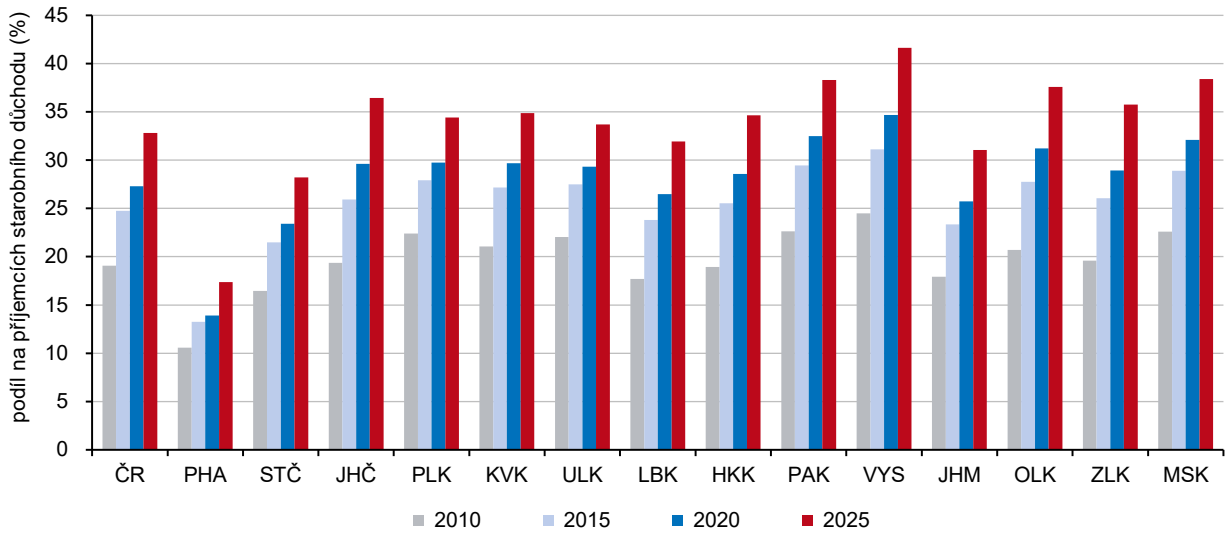
V roce 2025 pobíralo některý z důchodů 2,38 milionu osob.

Na konci roku 2025 pobíralo v Česku některý z důchodů 2,83 milionu osob, což bylo o 9,5 % více než v roce 2001. Růst počtu důchodců se očekává i nadále, a to v důsledku stárnutí silných populačních ročníků narozených v 60. a 70. letech 20. století.

Zvyšuje se počet osob, které odcházejí do předčasného starobního důchodu.

Významným trendem posledních let je růst počtu osob, které se rozhodly odejít do předčasného starobního důchodu. Důvody souvisí se zvyšováním hranice pro odchod do důchodu a s obtížnějším uplatněním starších osob na trhu práce, od konce roku 2022 také s mimořádnými valorizacemi důchodů.

Graf 5.5 Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci daného roku

Zdroj: Česká správa sociálního zabezpečení

Nejvíce důchodců v předčasném starobním důchodu žije v Moravskoslezském kraji, nejméně v Karlovarském kraji.

V prosinci roku 2025 bylo v Česku evidováno 765,4 tis. osob v předčasném starobním důchodu, což bylo téměř o 80 % více než v roce 2010. Nejvyšší počet důchodců v předčasném starobním důchodu byl zjištěn v Moravskoslezském (105,0 tis. osob) a Jihomoravském kraji (81,0 tis. osob), nejnižší počet v Karlovarském (22,2 tis. osob) a Libereckém kraji (31,3 tis. osob). Nejvyšší relativní nárůst počtu důchodců v předčasném starobním důchodu od roku 2010 vykázal Jihočeský kraj (+106,8 %) a nejnižší Ústecký kraj (+52,6 %).

Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy.

Nejvyšší podíl příjemců předčasného starobního důchodu ze všech příjemců starobních důchodů dlouhodobě vykazuje Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Pardubický kraj; naopak nejnižší podíl je evidován v hl. městě Praze a Středočeském kraji. Častěji odcházejí do předčasného důchodu muži než ženy. Pro obě pohlaví byl nejvyšší podíl osob v předčasném starobním důchodu v roce 2025 evidován v Kraji Vysočina (44,3 % ze všech starobních důchodců – mužů v kraji a 39,7 % žen), nejnižší podíl byl zjištěn v Praze (18,7 % mužů a 16,5 % žen).

Průměrná výše starobních důchodů roste, regionální rozdíly zůstávají.

Od roku 2001 se průměrná výše starobních důchodů ve všech krajích Česka výrazně zvýšila, a to především vlivem pravidelných valorizací, růstu mezd a změn v důchodovém systému. Rozdíly mezi kraji přetrvávají. Nejvyšší důchody dlouhodobě pobírají starobní důchodci v Praze a ve Středočeském kraji, nižší průměrné důchody jsou typické zejména pro Karlovarský či Olomoucký kraj.

V prosinci 2025 činila průměrná výše starobního důchodu (plného, bez pozůstalostního) v Česku 21 175 Kč, v rámci krajů se pohybovala od 22 386 Kč v hl. městě Praze po 20 329 Kč v Karlovarském kraji.

Rozdíl mezi důchody podle pohlaví se zmírňuje.

Muži pobírají ve všech krajích vyšší starobní důchody než ženy. Tento rozdíl souvisí především s vyššími celoživotními výdělky mužů a kratšími pracovními přerušeními. Přesto se rozdíl mezi důchody mužů a žen v posledních letech postupně zmírňuje, protože do nově přiznávaných důchodů se promítá vyšší ekonomická aktivita i příjmy žen.

Poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy dosáhl maxima v roce 2023, v letech následujících klesal.

Od roku 2001 se ve všech krajích Česka poměr průměrného starobního důchodu a mediánu hrubé měsíční mzdy snižoval vlivem rychlejšího růstu mezd, avšak po mimořádných valorizacích důchodů v letech 2022 až 2023 se tento poměr zvýšil a v roce 2023 ve všech krajích kromě hl. města Prahy (46,3 %) překročil 50 %. V letech následujících se poměr starobního důchodu a mediánu mezd snižoval a v roce 2025 se pohyboval v rozmezí od 49,9 % ve Zlínském kraji až po 42,4 % v hl. městě Praze.

Mezi regiony s nižší kriminalitou se řadí kraj Zlínský, Pardubický a Vysočina.

Počet registrovaných trestných činů se v prvním desetiletí 21. století v krajích Česka udržoval na vysoké úrovni, přičemž nejvyšší kriminalita byla dlouhodobě zaznamenávána v hl. městě Praze, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Následoval pozvolný pokles celkové kriminality ve všech krajích s výrazným propadem v důsledku restrikcí v období pandemie. Regionální rozdíly však přetrvávají a kraje s vyšší koncentrací obyvatel a ekonomických aktivit na daném území vykazují nadprůměrnou kriminalitu, zatímco kraje jako Zlínský, Vysočina nebo Pardubický se dlouhodobě řadí mezi bezpečnější regiony s nižším počtem registrovaných trestných činů v přepočtu na obyvatele.

Klesá počet dopravních nehod se zraněním nebo usmrcením osob.

Vývoj dopravní nehodovosti v čase se vyznačuje značnými výkyvy. Do roku 2005 se počet evidovaných dopravních nehod v krajích většinou zvyšoval, následně došlo k výraznému poklesu, který souvisel mimo jiné se změnou metodiky evidence nehod od roku 2009 a následně i postupným zvyšováním bezpečnosti silničního provozu. Nejvyšší počet dopravních nehod spojených se zraněním nebo usmrcením osob se soustřeďuje do Středočeského, Jihomoravského a Moravskoslezského kraje, zatímco nejnižší hodnoty vykazují zpravidla Karlovarský a Liberecký kraj. Přestože se počet dopravních nehod v posledních letech opět zvyšoval, počet usmrcených a těžce zraněných osob v důsledku dopravních nehod se ve všech krajích postupně snižuje, což ukazuje na postupné zlepšování bezpečnosti silničního provozu.

Ekonomický vývoj

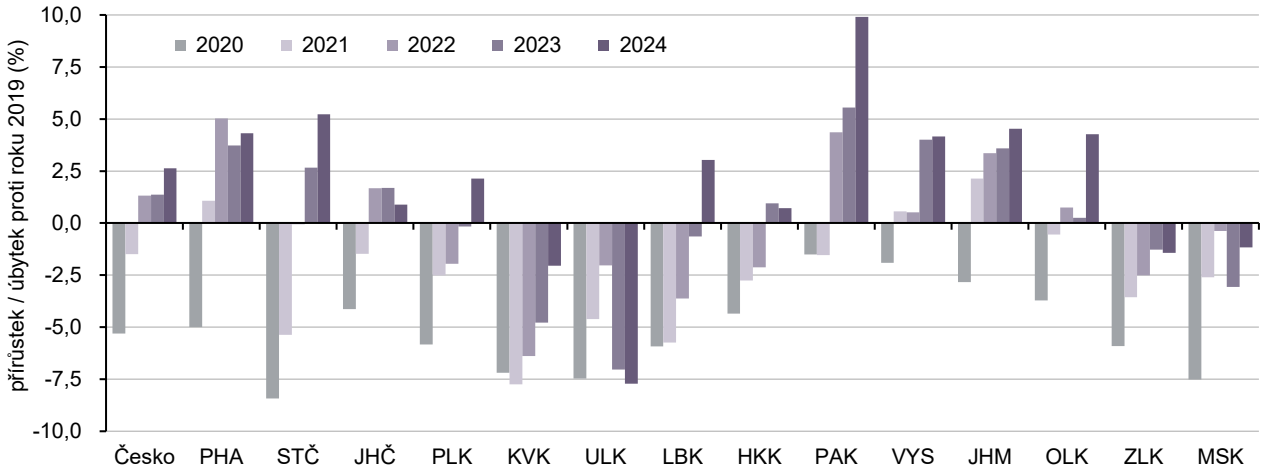
Ekonomika reálně rostla, ale ne ve všech krajích.

Po období stagnace začala česká ekonomika v roce 2024 opět reálně růst, hrubý domácí produkt (HDP) ve srovnatelných cenách se v Česku meziročně zvýšil o 1,3 %. Nejlepších výsledků v roce 2024 dosahovaly kraje Pardubický (nárůst o 4,1 %), Olomoucký (o 4,0 %) a Liberecký (o 3,7 %), nedařilo se regionálním ekonomikám v Jihočeském (pokles o 0,8 %), Ústeckém (o 0,7 %), Královéhradeckém (o 0,2 %) a Zlínském kraji (o 0,1 %). Po vypuknutí pandemie covidu-19 v roce 2020 se HDP ve srovnatelných cenách propadl ve všech regionech, v průměru o 5,3 %. Rok poté již ale krajské ekonomiky většinou rostly. Během posledních let postupně téměř všechny regiony překonaly hospodářské výsledky z roku 2019, jen čtyřem krajům (Ústeckému, Zlínskému, Karlovarskému a Moravskoslezskému) se to zatím nepodařilo.

K tvorbě HDP přispěly nejvíce Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj.

V Česku byl v roce 2024 vytvořen HDP ve výši 8 058,2 mld. Kč. Nejvíce k tomu přispěly ekonomicky nejsilnější regiony, a to hl. město Praha (27,0 %), Středočeský (12,4 %) a Jihomoravský kraj (10,9 %). Podíly těchto regionů se dlouhodobě postupně navyšují, nejzásadněji v Praze. Naopak svůj vliv v průběhu let pomalu ztrácí Ústecký a Moravskoslezský kraj. U ostatních regionálních ekonomik se tyto podíly příliš nemění, respektive nepatrně klesají.

Graf 5.6 Změny regionálního HDP ve srovnatelných cenách v krajích (rok 2019 = 100)

Dlouhodobě dochází ve všech regionech k vzestupu služeb zejména na úkor průmyslu.

Odvětvovou strukturu hospodářství můžeme sledovat prostřednictvím hrubé přidané hodnoty (HPH), ze které se následně HDP odvozuje. Je dána rozdílem mezi celkovou produkcí a mezispotřebou a v roce 2024 činila 7 355,7 mld. Kč v běžných cenách. Dlouhodobý růst HPH byl přerušen naposledy v covidovém roce 2020, kdy se její hodnota snížila o 0,3 %. Pokles se týkal osmi krajů a nejvíce byla zasažena odvětví ubytování, stravování a pohostinství (pokles o 39,6 %), kulturních, zábavních a rekreačních činností (o 12,9 %), administrativních a podpůrných činností (o 11,8 %) a zpracovatelského průmyslu (o 7,0 %). O rok později už pak přidaná hodnota opět rostla ve všech regionech. V průběhu let sledujeme ve struktuře přidané hodnoty vzestup služeb především na úkor průmyslu. Tato tendence je patrná napříč všemi kraji.

Zemědělství dominuje na Vysočině…

Zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybářství) na HPH dlouhodobě klesá. V roce 2000 dosahovalo 3,5 %, v roce 2024 už jen 2,1 %, nejvíce jeho význam klesal na Vysočině, v Olomouckém a Jihočeském kraji. I přesto mají Vysočina a Jihočeský kraj nejvyšší podíly primárního sektoru a jsou považovány za naše tradiční zemědělské regiony.

…průmysl ve Zlíně…

Propad sekundárního sektoru, který zahrnuje veškerý průmysl včetně stavebnictví, je patrný za dobu existence krajů. Jeho podíl, jenž v roce 2024 v Česku dosáhl 32,0 %, se během této doby snížil o 4,5 p. b., v Karlovarském kraji dokonce o 13 p. b. Sekundární sektor má nejvyšší zastoupení na Zlínsku (44,6 %) a Pardubicku (42,3 %), přes 50 % hrubé přidané hodnoty tvořil naposledy v roce 2017 ve Zlínském kraji.

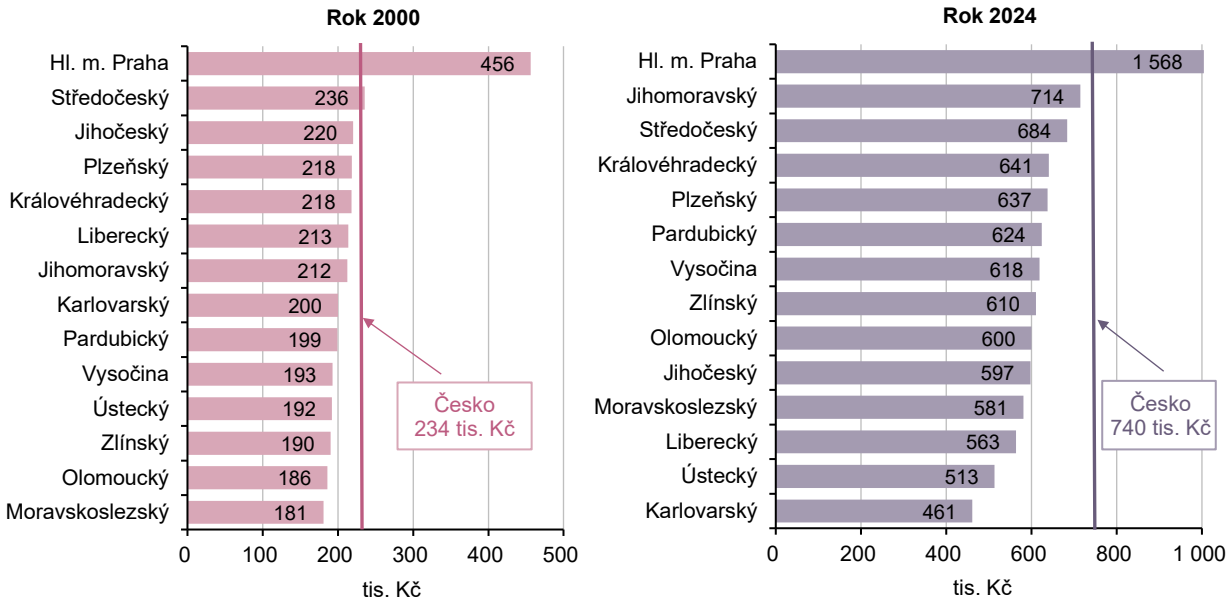
…a služby v Praze.

Na tvorbě HPH se rozhodující měrou podílí terciární sektor, tedy tržní a netržní služby. Jeho význam neustále roste a od roku 2020 je jeho zastoupení ve všech regionech Česka více než 50%. Ve sledovaném období se služby nejvíce rozvíjely na Karlovarsku a v Jihomoravském kraji. A zatímco v Praze, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji rostl také význam odvětví informačních a komunikačních činností, v ostatních regionech to byla především oblast zdravotní a sociální péče. Největší podíl terciární sféry má s velkým odstupem Praha (83,7 %), dále pak Karlovarský (69,6 %) a Jihomoravský kraj (68,8 %). Nejnižší je naopak na Vysočině (52,5 %) a na Zlínsku (53,2 %).

Ekonomicky nejsilnějším regionem je Praha, nejslabším Karlovy Vary.

Ekonomickou výkonnost jednotlivých krajů lze vzájemně porovnávat prostřednictvím hrubého domácího produktu přepočteného na 1 obyvatele, který dosáhl v roce 2024 v Česku 740,2 tis. Kč. Tato průměrná hodnota je ovšem zásadním způsobem ovlivněna výší tohoto ukazatele v hl. městě Praze a celorepublikové hodnoty nedosahuje kromě naší metropole žádný jiný kraj. Praha patří v rámci EU k regionům s výkonnější ekonomikou (HDP na 1 obyvatele převyšuje průměr zemí EU o 92 %), na které se podílí nejen pracovní síla s vyšší kvalifikací a vzděláním, ale i obyvatelstvo z ostatních krajů, které do hlavního města za prací dojíždí. Pokud do republikového průměru HDP na 1 obyvatele nezahrneme Prahu, klesne hodnota tohoto ukazatele zhruba o 120 tis. Kč. V tomto případě pak průměr Česka vedle Jihomoravanů a Středočechů přesahují ještě kraje Královéhradecký, Plzeňský a Pardubický. Na opačné straně žebříčku se nachází Karlovarský, Ústecký, Liberecký a Moravskoslezský kraj.

Graf 5.7 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v krajích

Přepočet HDP na 1 zaměstnaného zohledňuje počet osob, které produkt vytváří.

Výrazný náskok Prahy před ostatními kraji se o něco sníží, pokud vezmeme v úvahu počet osob, které produkt vytvořily. HDP na 1 zaměstnaného dosáhl v roce 2024 v Česku 1,5 mil. Kč. Produktivita práce se neustále zvyšuje, i když v posledních dvou letech tempo růstu postupně zpomaluje především díky Praze, která vykázala mezi regiony nejnižší růst, v roce 2024 spíše téměř stagnaci. Republikový průměr překročili kromě Pražanů ještě Středočeši, přes 90% hranici se dostali ještě Jihomoravané a Hradečané. Nejnižší HDP na 1 zaměstnaného mají v Karlovarském kraji, kde nedosáhl ani 70 % průměrné hodnoty v Česku, a dále v Ústeckém kraji (81 % průměru). Aby produktivita práce i nadále rostla, je potřeba podporovat výzkum a vývoj a efektivně investovat do inovací.

THFK se poprvé od covidového roku 2020 meziročně snížila.

Investiční aktivity (např. nové investice, rekonstrukce, modernizace) popisuje tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK), která v Česku dosáhla v roce 2024 hodnoty 2 135,6 mld. Kč v běžných cenách a poprvé od covidového roku 2020 meziročně poklesla. Investice slábly v polovině regionů, nejvíce ve Středočeském kraji (o 6,0 %). Čtvrtina peněžních prostředků směřovala do činností v oblasti nemovitostí, 22,4 % do průmyslu a 15,6 % do odvětví obchodu, dopravy, ubytování a pohostinství. Investice do průmyslu dominovaly v Ústeckém, Středočeském, Moravskoslezském, Zlínském a Pardubickém kraji. Odvětví obchodu, dopravy,

ubytování a pohostinství bylo zase nejdůležitější pro Karlovarský a Jihočeský kraj. Praha na rozdíl od ostatních regionů Česka vkládá méně prostředků do průmyslu, ale více do informačních a komunikačních činností nebo do profesních, vědeckých, technických a administrativních činností.

Dlouhodobě je míra investic nejvyšší v Praze a Středočeském kraji, nejnižší v kraji Královéhradeckém.

Republiková míra investic vyjádřená podílem THFK na HDP měla od roku 2000 klesající tendenci, svého minima dosáhla v roce 2017 a od té doby s občasnými výkyvy roste. V roce 2024 směřovalo do THFK v Česku 26,5 % HDP, v rámci regionů se toto procento pohybovalo mezi 22 a 30 %. Dlouhodobě mají vyšší míru investic Praha a Středočeský kraj, v posledních pěti letech k nim ještě přibyl Karlovarský kraj. Nejnižší míru vykazují na Královéhradecku a Vysočině.

Počet jednotek zapsaných v Registru ekonomických subjektů nadále roste.

Počet jednotek zapsaných v registru ekonomických subjektů se od roku 2019 ve všech krajích zvolna zvyšoval. V roce 2023 však došlo k narušení tohoto trendu vlivem zhruba desetiprocentního úbytku počtu fyzických osob, který byl pravděpodobně vyvolaný povinností využívat datové schránky. Z vývoje počtu subjektů se zjištěnou ekonomickou aktivitou, který i v roce 2023 rostl, se můžeme domnívat, že svou činnost ukončily především tzv. „spící“ subjekty.

Nejvíce ekonomických subjektů má sídlo v Praze.

Nejvíce ekonomických subjektů mělo své sídlo k 31. 12. 2025 v hlavním městě Praze (23,9 % z celorepublikového počtu), ve Středočeském (12,2 %) a Jihomoravském (11,4 %) kraji.

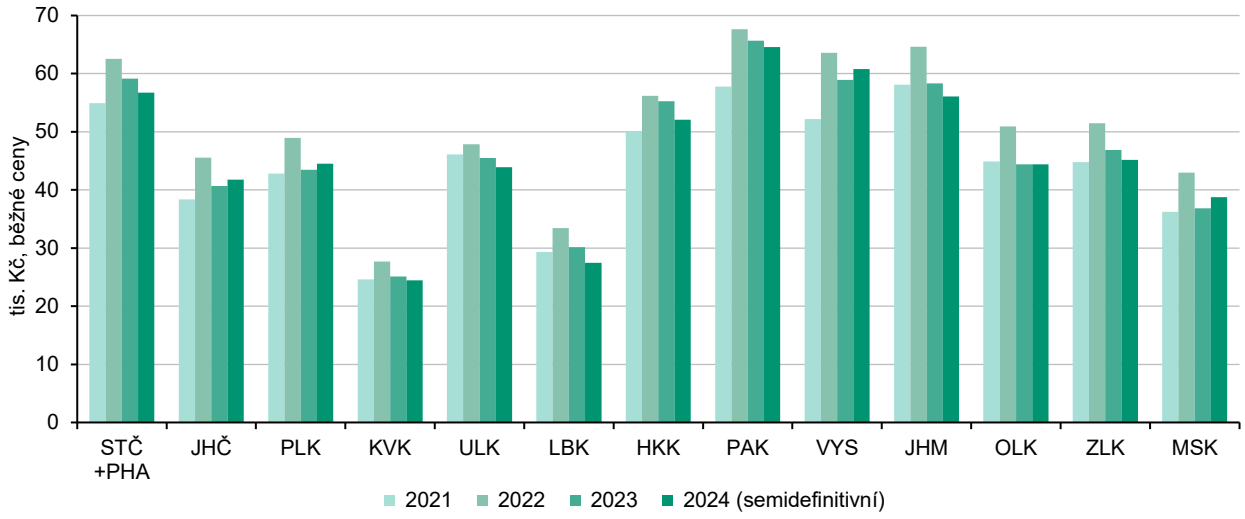
Zemědělská produkce až do roku 2022 rostla, od té doby se snižuje, především vlivem rostlinné produkce.

Zemědělská produkce v běžných cenách v letech 2019 až 2022 ve všech krajích meziročně rostla, v roce 2022 dosáhla nevyšší hodnoty a v letech 2023 a 2024 naopak poklesla, a to zejména vlivem snížení objemu rostlinné produkce. K poklesu došlo v roce 2023 ve všech krajích a v roce 2024 (podle semidefinitivních výsledků) ve většině krajů, pouze ve 4 krajích bylo zaznamenáno mírné zvýšení objemu produkce. Ve stálých cenách roku 2000 dosáhla zemědělská produkce nejvyšší hodnoty v roce 2021, od té doby se objem ve většině krajů snižuje. V roce 2024 byla nižší ve všech krajích, s výjimkou Jihočeského kraje a Kraje Vysočina, kde zůstala prakticky na stejné úrovni. Ve struktuře zemědělské produkce převládala ve většině krajů rostlinná produkce, která až do roku 2021 zvyšovala svůj podíl na zemědělské produkci (v Česku tehdy její podíl dosáhl 62,0 %), ale v posledních 3 letech její podíl na produkci v běžných cenách klesal. Přesto ve většině krajů i převládala – nejvíce v Ústeckém a Olomouckém kraji s tříčtvrtinovým, resp. dvoutřetinovým podílem. V dlouhodobém pohledu za posledních 20 let převažovala živočišná produkce nad rostlinnou většinou jen v Pardubickém kraji a zhruba v polovině roků také v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji. V roce 2024 byl nejnižší podíl rostlinné produkce v Pardubickém kraji a Kraji Vysočina (38 %, resp. 41 %), kde byl naopak nejvyšší podíl živočišné produkce.

Největší část produkce dlouhodobě vytváří ve Středočeském a Jihomoravském kraji, v přepočtu na hektar je pak nejúspěšnější Pardubický kraj.

Produkci zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí více než z poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele regionálního žebříčku držel od roku 2012 většinou Pardubický kraj díky drůbežářství, jen v roce 2021 ho těsně předstihl Jihomoravský kraj zásluhou vynikajících výsledků v rostlinné produkci. Na konci žebříčku se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce na 1 ha nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5.8 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy v krajích

V roce 2025 byla sklizeň obilovin, brambor i řepky meziročně vyšší, ale sklizeň řepky pětiletého průměru nedosáhla.

Celorepublikově byly v uplynulých pěti letech z hlediska objemu sklizně obilovin na zrno úrodnější roky 2022, 2023 a 2025, sklizeň brambor a pícnin na orné půdě byla nadprůměrná v letech 2021 a 2025, sklizeň řepky v roce 2022 a 2023, sklizeň řepy cukrové v letech 2021 a 2024 a sklizeň sena byla nadprůměrná v roce 2021 (srovnáno s 5letými průměry sklizně). Největší objem sklizně produkovaly kraje s největší výměrou orné půdy. Více než třetina sklizně obilovin Česka pocházela v předchozích pěti letech ze Středočeského a Jihomoravského kraje, více než třetina z celorepublikové sklizně brambor z Kraje Vysočina, 44 % sklizně řepky z krajů Středočeského, Jihočeského a Kraje Vysočina a téměř dvě třetiny sklizně řepy cukrové ze Středočeského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje.

Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let.

V živočišné výrobě stavy turů a krav kolísaly, jejich chov byl nejrozšířenější v Jihočeském kraji a v Kraji Vysočina (zde chovali zhruba třetinu z celorepublikového počtu). Ve struktuře stád krav tvořily krávy dojené v Jihočeském kraji zhruba polovinu a v Kraji Vysočina dokonce 82,2 %. Výroba mléka se dlouhodobě zvyšovala, v roce 2024 byla nejvyšší za posledních 30 let, ale v roce 2025 došlo k mírnému poklesu. Dojivost se však nadále zvyšovala. Nejvíce mléka se produkuje v Kraji Vysočina. Výroba jatečného skotu od roku 2010 kolísala, v letech 2019 až 2021 se snižovala, ale od roku 2022 ve většině krajů opět rostla. Nejvíce jatečného skotu bylo tradičně vyprodukováno v Kraji Vysočina a v Jihočeském kraji.

Stavy prasat v krajích už neklesají, ale spíše kolísají. Největšími producenty jatečných prasat byly Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Stavy prasat strmě klesaly až do roku 2012, od té doby klesaly jen mírně; jsou ale kraje ve kterých stavy kolísaly s rostoucím trendem (Kraj Vysočina a Středočeský kraj). Významněji stavy prasat klesaly např. v Jihočeském, Olomouckém, Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Výroba jatečných prasat po výrazném poklesu v první dekádě tohoto století od roku 2013 již spíše jen kolísala. V posledních letech opět mírně klesala, ale v samotném roce 2025 se znovu zvýšila. Největšími producenty jatečných prasat byl Středočeský kraj a Kraj Vysočina.

Snáška konzumních vajec se v posledních 2 letech zvyšovala.

Chov drůbeže je nejrozšířenější ve Středočeském, Jihomoravském a Pardubickém kraji (56 % z republikového počtu), což jsou kraje s největší výrobou jatečné drůbeže (62 % z republikové produkce). Snáška konzumních vajec v zemědělských podnicích (nezahrnuje snášku vajec v malochovech v domácnostech, která je s ní prakticky srovnatelná) měla do roku 2021 dlouhodobě spíše rostoucí trend, který se v roce 2022 otočil, ale v posledních dvou letech se snáška opět zvýšila. Nejvíce

konzumních vajec bylo v roce 2025 vyprodukováno ve Středočeském, Pardubickém a Plzeňském kraji (74 % celorepublikové produkce).

Těžba dřeva po několika letech dramatického růstu od roku 2021 klesala.

Těžba dřeva v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů. Od roku 2021 sice již v Česku klesala, ale stále dosahovala vysokých hodnot, v roce 2023 srovnatelných s těžbou z roku 2007, kdy byly odstraňovány polomy po orkánu Kyrill. V roce 2025 bylo vytěženo 16,7 mil. m^3 dřeva (bez kůry), z toho 86 % tvořily jehličnaté dřeviny (hlavně smrk) a 14 % listnaté dřeviny (hlavně buk a dub).

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se jednalo hlavně o nahodilou těžbu vlivem polomů nebo poškození porostů hmyzem.

Nejvíce dřeva se v uplynulých pěti letech vytěžilo v Kraji Vysočina, 16 % z celorepublikového objemu, kdy se z 88 % jednalo o nahodilou těžbu (především hmyzovou). Nahodilá těžba ve většině krajů v posledních pěti letech představovala více než 60 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Jihočeském a Karlovarském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil 48 %, resp. 42 %.

Po kůrovcové kalamitě se od roku 2019 intenzivně zalesňovalo, ale od roku 2021 výměra ploch klesá a opět převažují jehličnaté dřeviny.

Plocha zalesňování byla nejvyšší v roce 2021 (40,7 tis. ha). Od té doby se každoročně zmenšuje, v roce 2025 bylo zalesněno o 43 % plochy méně. Ve struktuře na rozdíl od roku 2022 opět převažovaly jehličnaté dřeviny, v roce 2025 jejich podíl dosáhl 56,3 %. V roce 2025 se nejvíce zalesňovalo v Kraji Vysočina (ze 39 % listnáči). Podíl listnatých dřevin na zalesnění byl mezi kraji v posledních pěti letech nejvyšší v Moravskoslezském kraji (64 %) a nejnižší v Jihočeském kraji (36 %).

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a sídlily v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase mohou být ovlivněny tím, že se zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí, a proto se v této části omezíme pouze na vývoj počtu subjektů a jejich zaměstnanců.

Počet průmyslových podniků i jejich zaměstnanců dlouhodobě klesá.

Z vývoje posledních 25 let je zřejmé, že průmysl negativně ovlivnila globální hospodářská krize z roku 2008. V Česku se recese projevila zejména v průběhu roku 2009 prudkým propadem zaměstnanosti ve velkých průmyslových podnicích a následně i snížením počtu těchto subjektů. Postupné oživení, které probíhalo až do roku 2018, vystřídal v letech 2020 až 2021 vlivem dopadů koronavirových opatření mírný pokles počtu velkých průmyslových podniků i jejich zaměstnanců ve většině krajů. Ačkoliv počet průmyslových subjektů v následujících dvou letech mírně rostl, vývoj zaměstnanosti už tak příznivý nebyl. V roce 2022 se počet zaměstnanců zvýšil jen v polovině regionů, v roce 2023 už ve většině krajů klesal. Od roku 2024 se k pokračujícímu snižování počtu zaměstnanců přidává také úbytek velkých průmyslových podniků. V loňském roce zaměstnávalo 2 143 velkých průmyslových podniků celkem 770 tisíc osob. Od roku 2019 do roku 2025 opustilo velké průmyslové podniky přes 80 tisíc pracovníků a počet podniků se snížil o 201. Ve sledovaném období počet těchto subjektů klesl ve všech krajích, nejvíce ve Středočeském a Jihočeském. Zaměstnanost se zvýšila jen v kraji Jihomoravském.

Nejvíce osob bylo zaměstnáno ve velkých průmyslových firmách středních Čech.

Do roku 2017 byl největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony Moravskoslezský kraj (88,8 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 11,5 %), od roku 2018 ho na druhé místo posunuli Středočeši (108,5 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 14,1 %). Dlouhodobě nejméně zaměstnanců ve velkém

průmyslu pracuje na Karlovarsku (13,7 tis. zaměstnanců v roce 2025, podíl na Česku 1,8 %).

Objem stavebních prací „S“ (v běžných cenách) v krajích většinou rostl, největší část prací byla provedena v Praze.

Největší stavební aktivita dlouhodobě probíhala v hlavním městě, a to jak z pohledu celkového objemu stavebních prací, tak po jejich přepočtu na obyvatele. Zhruba pětina stavebních prací podle dodavatelských smluv (hodnota „S“) v tuzemsku byla v posledních 5 letech provedena v Praze (20,2 %). Druhý největší objem byl v tomto období realizován v Jihomoravském kraji (12,2 %). Po přepočtu na obyvatele se v posledních 5 letech intenzivněji stavělo také v Pardubickém a Jihočeském kraji. V dlouhodobějším pohledu (od roku 2001) se po přepočtu na obyvatele realizovaly nadprůměrné objemy stavebních prací každoročně v Praze a převážně v Jihočeském a Jihomoravském kraji. Naopak podprůměrné zůstaly hodnoty tohoto ukazatele dlouhodobě ve Středočeském, Libereckém a Zlínském kraji. Ve struktuře stavebních prací podle směru výstavby měla v posledních 5 letech Praha největší podíl bytových budov (více než jednu třetinu) a naopak nejmenší podíl inženýrských staveb (28,9 %) z objemu prací provedených v kraji. Největší podíl inženýrských staveb byl naopak zaznamenán ve Zlínském (55,2 %), Pardubickém a Ústeckém kraji (v obou téměř 49 %).

V úhrnu let 2021 až 2025 dosahoval podíl prací pro veřejné zadavatele více než 48 %.

Z celkového objemu stavebních prací „S“ v posledních pěti letech tvořily v Česku práce pro veřejné zadavatele 48,1 %, přitom nejvyšší (51 %) byl jejich podíl při pandemické krizi v roce 2020. Většinou se jednalo o inženýrské a vodohospodářské stavby, které v Česku z objemu prací pro veřejné zadavatele v úhrnu let 2021 až 2025 tvořily 64,3 %. Regionálně byl podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji nejvyšší ve Zlínském a Pardubickém kraji (60,6 %, resp. 60,3 %) a nejnižší v Karlovarském kraji a v hlavním městě Praze (32,7 %, resp. 37,0 %).

Pozastavení a odložení výstavby v době pandemie se v Česku v roce 2021 promítlo do rekordního počtu zahájených bytů. Od roku 2023 je každoročně zahajována výstavba cca 23 tis. bytů.

Od roku 2001 byla v Česku zahájena výstavba nejvíce bytů v roce 2021 (téměř 45 tis. bytů), což bylo zřejmě ovlivněno tím, že pandemická krize v předchozím roce bytovou výstavbu téměř zastavila. Výraznější počet bytů byl dále zahájen v letech 2006–2008 (každoročně téměř 44 tis. bytů) a v roce 2022 (42 tis. bytů). Od roku 2023 je ročně zahajována výstavba cca 36 tis. bytů. Na zahajování výstavby bytů se dlouhodobě nejvíce podílely kraje s největším počtem obyvatel, tedy hlavní město Praha, Středočeský a Jihomoravský kraj. Počet zahájených bytů v nových rodinných domech dosáhl maxima v roce 2021, kdy byla zahájena výstavba 21 271 bytů, což byl za posledních 25 let druhý největší počet (v roce 2008 bylo zahájeno 22 918 bytů). Od roku 2022 počet zahájených bytů v nových rodinných domech klesá, a to jak v celém Česku, tak ve většině krajů, zřejmě v souvislosti s rostoucími cenami a problémy s dodávkami stavebních materiálů. Ale v roce 2025 došlo proti roku 2024 v 8 krajích ke zvýšení. Počet bytů zahájených v nových bytových domech dosáhl maxima za posledních 25 let v roce 2021 (17 098 bytů), těsně následovaném rokem 2024 (17 079 bytů). Zhruba polovina bytů v nových bytových domech byla zahájena v Praze nebo v Brně.

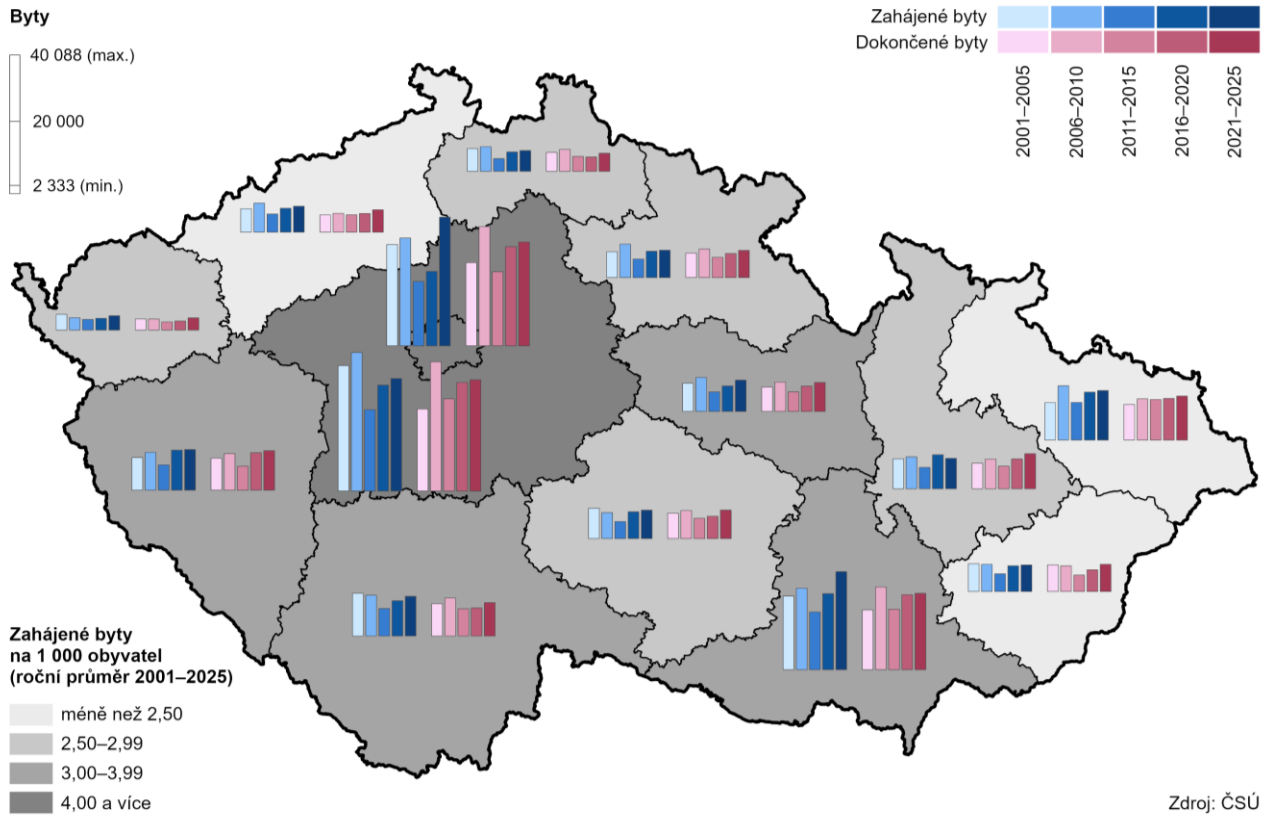
Počet dokončených bytů dosáhl maxima v roce 2022, především vlivem bytů v nových bytových domech. Téměř polovina bytů byla dokončena ve 3 krajích.

V návaznosti na zahajování bytové výstavby bylo v Česku po roce 2001 dokončeno nejvíce bytů v roce 2007 (téměř 42 tis. bytů), dále v roce 2022 (39 tis. bytů) a v letech 2008, 2009 a 2023 (38 tis. bytů). Na počtu dokončených bytů se dlouhodobě podílely stejné kraje jako na počtu bytů zahájených. V těchto 3 krajích bylo od roku 2001 dokončeno 392,6 tis bytů z celkového počtu 798,1 tis. bytů, tedy téměř polovina.

Nejvyšší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém kraji, a naopak nejmenší v Praze.

V roce 2025 bylo dokončeno 33,4 tis. bytů, z toho bylo 13,9 tis. bytů v nových rodinných domech a 10,8 tis. bytů v nových bytových domech. Podíl bytů v nových rodinných domech se mezi kraji samozřejmě liší, což je mimo jiné ovlivněno charakterem osídlení příslušného kraje. Největší podíl bytů v nových rodinných domech byl v roce 2025 dokončen v Pardubickém (62,1 %) a Středočeském (53,4 %) kraji, naopak nejmenší podíl zaznamenala Praha (7,5 %).

Bytová výstavba v krajích v letech 2001 až 2025

V přepočtu na obyvatele se nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji, v hlavním městě Praze a v Jihomoravském kraji.

Výše uvedené 3 kraje byly na špici také v intenzitě bytové výstavby (po přepočtu na 1 tis. obyvatel), když se mezi ně zařadil ještě Plzeňský kraj s nadprůměrnou intenzitou dokončování bytové výstavby za uplynulých pět let. V ostatních krajích byla intenzita podprůměrná, nejnižší v Ústeckém kraji. V dlouhodobém pohledu od roku 2001 měl každoročně nadprůměrnou intenzitu dokončování Středočeský kraj, hlavní město Praha a s výjimkou 1 roku Jihomoravský kraj. Naopak podprůměrnou intenzitu dokončování bytové výstavby každým rokem vykazovaly kraje Ústecký a Moravskoslezský a s výjimkou 1 roku také Karlovarský kraj.

V roce 2025 byl počet hostů ve všech krajích vyšší než v předpandemickém roce 2019, ale v počtu přenocování 3 kraje této úrovně nedosáhly.

Vývoj cestovního ruchu byl ve všech krajích velmi výrazně ovlivněn pandemií koronaviru, která ve 2. čtvrtletí roku 2020 zvrátila do té doby rostoucí trend návštěvnosti a toto odvětví v podstatě ochromila téměř na 2 roky. Pouze letní sezóna (3. čtvrtletí roku 2020 a roku 2021), kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná se stejnými sezónami před pandemií, i když s rozdílnou skladbou hostů, kdy výpadek hostů ze zahraničí alespoň částečně nahradili hosté z Česka. Od roku 2022 již došlo k oživení a ve 4 krajích byl překonán předpandemický počet hostů i počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních. V roce 2025 již počet hostů převýšil návštěvnosti z roku 2019 ve všech krajích, ale počet přenocování ve 3 krajích úrovně roku 2019 nedosáhl (v Ústeckém, Moravskoslezském a Olomouckém kraji).

Cestovnímu ruchu jednoznačně dominuje Praha, druhý největší počet hostů se ubytoval v Jihomoravském kraji a druhý největší počet přenocování patřil díky lázeňství Karlovarskému kraji.

Počtu hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních dlouhodobě a jednoznačně dominuje hlavní město Praha (v roce 2025 sem směřovalo 35,2 % ze všech hostů a uskutečnilo se zde 32,1 % ze všech přenocování). S velkým odstupem v podílu na počtu hostů následuje Jihomoravský kraj (9,6 %) a v počtu přenocování Karlovarský kraj (9,2 %), především vlivem delších pobytů hostů v lázeňských zařízeních. Struktura hostů není ve všech krajích stejná. Největší podíl hostů ze zahraničí dlouhodobě vykazuje Praha, v roce 2025 to bylo 81,0 % všech hostů, a Karlovarský kraj (54,2 %), obdobné byly podíly na přenocování. Ve všech ostatních krajích naopak převažují hosté z Česka, nejvíce v Kraji Vysočina, kde tvoří 87,5 % všech hostů.

Do Prahy dlouhodobě směřuje nejvíce hostů, kteří přijeli ze zahraničí, ale také hostů, kteří přijeli z Česka.

Hosty ze zahraničí přitahuje zejména Praha, kam v roce 2025 směřovalo 61,5 % z hostů, kteří do Česka přijeli a 61,2 % z jejich přenocování. Hosté ze zahraničí dále směřovali do Karlovarského kraje (7,2 %) a Jihomoravského kraje (7,1 %). Pokud jde o hosty z Česka, také oni nejvíce směřovali do Prahy (12,5 %), ale vzhledem ke kratším pobytům dosáhl jejich podíl na počtu přenocování jen 8,1 %. Druhý největší podíl hostů z Česka se ubytoval v Jihomoravském kraji (11,6 %), třetí pak v Jihočeském kraji (9,8 %). Nejvíce přenocování zaznamenali hosté z Česka v Královéhradeckém kraji a v Jihočeském kraji.

Životní prostředí

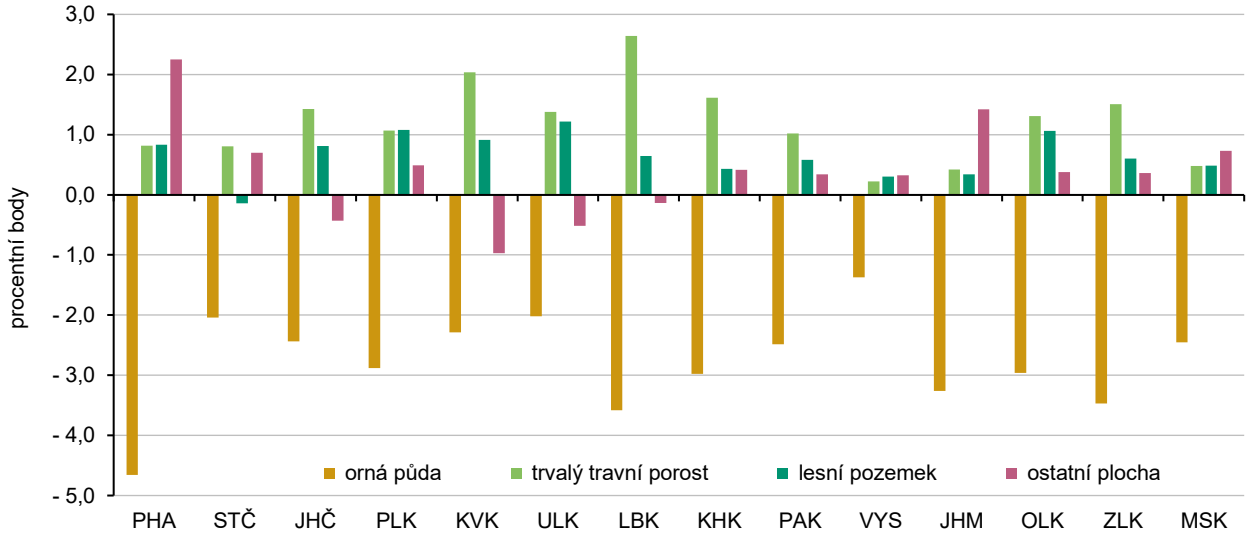
Výměra orné půdy klesá, …

V období let 2001 až 2025 docházelo v Česku k postupnému úbytku zemědělské půdy. Příčinou je dlouhodobý trend úbytku orné půdy, jejíž výměry v Česku za sledované období poklesly o 201,2 tis. ha (o 6,5 %). Podíl orné půdy na celkové výměře Česka se za stejné období snížil o 2,6 p. b. K poklesu došlo ve všech krajích, nejvíce v hl. m. Praze (o 4,7 p. b.). Ve většině krajů rovněž došlo k poklesu výměry ovocných sadů, s výjimkou Libereckého a Moravskoslezského kraje, kde se naopak plochy ovocných sadů v průběhu sledovaného období rozšířily. Snižují se rovněž výměry chmelnic. V Ústeckém, Středočeském a Olomouckém kraji, odkud pochází každoročně více než 99 % veškeré produkce chmele v Česku, se výměry chmelnic snížily v souhrnu za období 2021 až 2025 o 24,7 %. Ve srovnání se změnami orné půdy se změny ve výměře ovocných sadů a chmelnic s ohledem na jejich nižší výměry neprojevují ve struktuře pozemků tak výrazně.

…a to především ve prospěch trvalých travních porostů.

Ve většině krajů se výše uvedené poklesy výměr uskutečnily především ve prospěch trvalých travních porostů. Především ve prospěch ostatních ploch se naproti tomu podíl orné půdy snížil v hl. m. Praze, Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina. Podíl trvalých travních porostů stejně jako zahrad a vodních ploch rostl ve všech krajích. Podíl trvalých travních porostů na celkové výměře vzrostl v průběhu období 2001 až 2025 nejvíce v Libereckém kraji (o 2,6 p. b.), celorepublikově se zvýšil o 1,1 p. b. Podíl zahrad se zvýšil nejvíce ve Zlínském kraji (o 0,8 p. b.). Podíl lesní půdy se zvýšil ve všech krajích Česka s výjimkou Středočeského, kde došlo v porovnání s rokem 2001 k poklesu o 0,1 p. b. Největší nárůst podílu lesních ploch na celkové výměře zaznamenali v Ústeckém kraji (o 1,2 p. b.). Podíl ostatních ploch a zastavěných ploch a nádvoří se nejvíce zvýšil v hl. m. Praze, a to o 2,3 p. b., resp. o 0,7 p. b. Podíl vodních ploch na celkové výměře území nejvíce vzrostl v Jihočeském kraji (o 0,4 p. b.). Výše uvedené změny byly ovlivněny rovněž územními změnami.

Graf 5.9 Změna podílů vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

Výměry ekologicky obhospodařované půdy se rozšiřují.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná šetrně k životnímu prostředí. Nejvíce se takové půdy v letech 2011 až 2025 soustředilo v Jihočeském kraji, v roce 2025 to bylo 98 722 ha. Nejrychleji se v uplynulých pěti letech rozšiřovaly plochy v ekologickém zemědělství ve Středočeském kraji a také v hl. m. Praze. Ta ale disponuje v porovnání s ostatními kraji výrazně menší výměrou zemědělské půdy a nárůst výměry v absolutním vyjádření je tak zanedbatelný. K největšímu absolutnímu nárůstu došlo od roku 2011 v Plzeňském kraji, kde se plochy ekologicky obhospodařované půdy rozšířily o 35 664 ha (o 72,5 %).

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů vzrostl.

Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů byl v roce 2025 nejvyšší v hl. m. Praze, kde v jako jediném kraji dosáhl 100 %. V porovnání s ostatními kraji vykázaly vloni vysoký podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů ještě Moravskoslezský kraj (99,8 %), Ústecký kraj (99,7 %) a Karlovarský kraj (99,4 %). Naopak nejméně obyvatel bylo vodou z vodovodů zásobováno v Plzeňském kraji (87,5 %). Meziročně se podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů zvýšil ve většině krajů s výjimkou Karlovarského a Jihomoravského, kde došlo k poklesu, a Moravskoslezského, kde meziročně stagnoval.

Nejvíce vody spotřebují domácnosti v hl. m. Praze.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele meziročně rostlo. V porovnání s rokem 2024 vzrostla spotřeba vody v roce 2025 ve většině krajů, nejvíce v Olomouckém kraji (o 6,8 %). K poklesu spotřeby došlo meziročně jen ve dvou krajích, a to v Ústeckém a v hl. m. Praze (o 0,5 %, resp. 0,2 %). Největší spotřebu vody měly v roce 2025 domácnosti v hl. m. Praze, kterým bylo vloni v průměru fakturováno 106,8 litrů/osobu/den. Naopak nejméně to bylo ve Zlínském kraji, a to 81,0 litrů/osobu/den. Celorepublikově byla spotřeba vody v domácnostech vloni při porovnání s rokem 2024 vyšší o 1,4 litru/osobu/den (o 1,6 %).

Zvýšil se podíl obyvatel napojených na kanalizaci.

Na kanalizaci v Česku bylo v roce 2025 připojeno 90,8 % všech obyvatel, meziročně se tento podíl zvýšil o 0,5 p. b. Nejmenší podíl obyvatel připojených na kanalizaci vykázal vloni Liberecký kraj, a to 74,9 %. Naproti tomu v hl. m. Praze bylo na kanalizaci připojeno 100 % obyvatel. Z celkového množství vypouštěných odpadních vod jich bylo v roce 2025 v Česku čištěno 97,6 %. Nejmenší podíl čištěných odpadních vod byl zjištěn v Pardubickém kraji, kde dosáhl 90,8 %, naopak v hl. m. Praze a Karlovarském kraji bylo čištěno 100,0 % odpadních vod a ve Středočeském kraji to bylo 99,9 %.

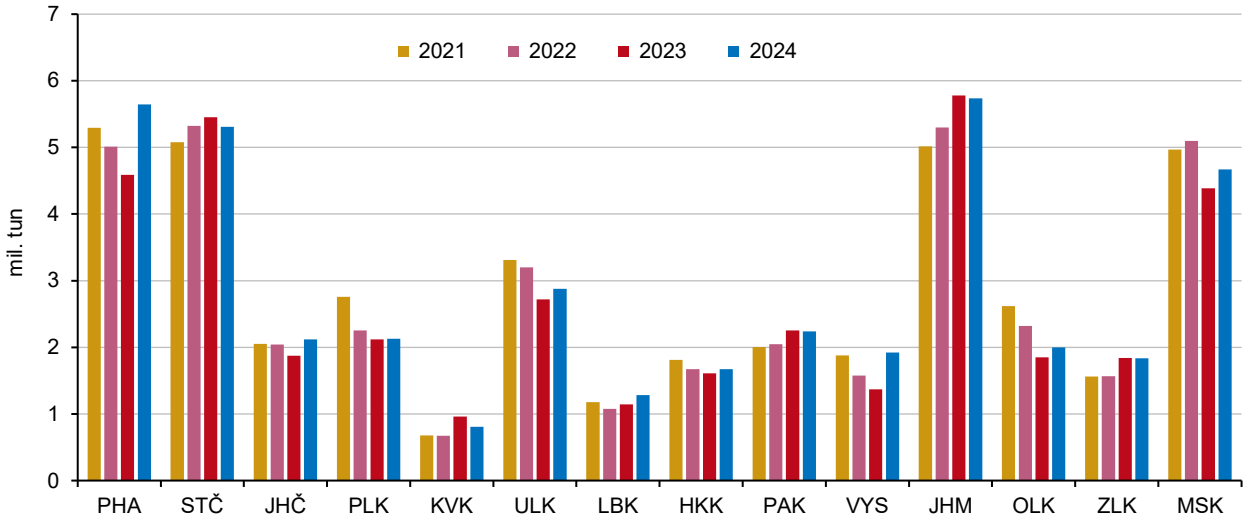
Nejvíce znečištěné ovzduší má hl. m. Praha, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Nejvíce znečištěné ovzduší bylo v letech 2015 až 2024 v hl. m. Praze především vlivem mobilních zdrojů (REZZO 4), v Ústeckém a Moravskoslezském kraji byly příčinou vysoké měrné emise převážně ze stacionárních zdrojů (REZZO 1–3). Z dlouhodobého pohledu bylo celkové znečištění (REZZO 1–4) nejvyšší v případě tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku v hl. m. Praze. Emisemi oxidu siřičitého byl nejvíce zasažen Ústecký kraj a emise CO byly nejvyšší v Moravskoslezském kraji. V porovnání s ostatními kraji byly emise CO rovněž výrazně vyšší i v hl. m. Praze.

Nejrychleji klesají emise v nejvíce znečištěných krajích.
.

Objem emisí sledovaných znečišťujících látek (TZL, SO_X, NO_X, CO) pocházejících ze stacionárních zdrojů i mobilních zdrojů REZZO 1–4 v Česku z dlouhodobého pohledu klesá. Emise tuhých znečišťujících látek a oxidů dusíku nejrychleji klesaly v Moravskoslezském kraji, kde byly v roce 2024 při porovnání s rokem 2015 emise tuhých znečišťujících látek nižší o 57,2 % a emise oxidů dusíku byly nižší o 55,2 %. Emise oxidu siřičitého za stejné období nejvíce poklesly v Karlovarském kraji (o 85,8 %), v případě oxidu uhelnatého byl největší pokles zaznamenán v hl. m. Praze (o 70,0 %).

Graf 5.10 Produkce odpadů v krajích

Celková produkce odpadů nejvíce vzrostla v Pardubickém kraji.

Produkce odpadů se v období 2019 až 2024 zvýšila v jedenácti krajích, nejvíce v Pardubickém kraji (o 31,8 %), což se projevilo i v nejvýraznějším nárůstu produkce odpadů v přepočtu na 1 obyvatele (o 29,7 %). Nejnižší celková produkce odpadů byla v Olomouckém kraji, v porovnání s rokem 2019 byla v roce 2024 nižší o 8,7 %. V přepočtu na jednoho obyvatele činil tento pokles 8,6 %. Pomyslného prvenství z pohledu produkce odpadu na obyvatele dosáhl v letech 2019 a 2022 až 2024 Jihomoravský kraj, v roce 2024 se zde vyprodukovalo 4 678 kg odpadu na obyvatele. Naproti tomu nejnižší objemy odpadu jsou dlouhodobě vykazovány v Libereckém kraji, který byl v letech 2019 až 2024 krajem s nejnižší nebo druhou nejnižší produkcí odpadů na obyvatele. Méně odpadu vykázal v letech 2021, 2022 a 2024 pouze Karlovarský kraj, kde v roce 2024 připadalo na obyvatele 2 756 kg odpadu.

Objem vyprodukovaného komunálního odpadu nejrychleji rostl v Moravskoslezském kraji.

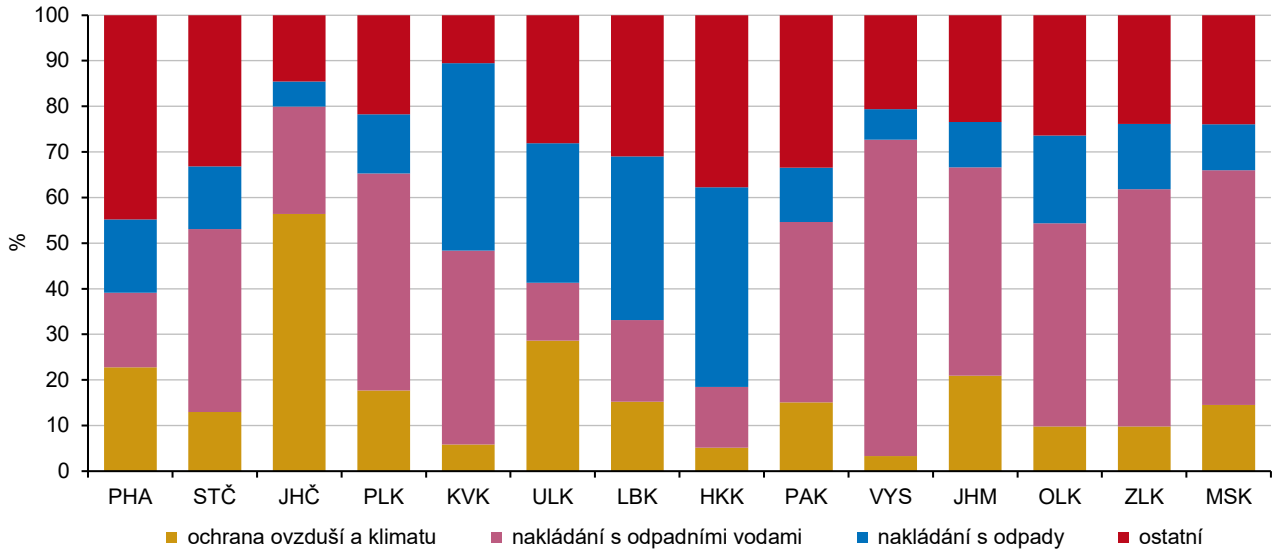
Stejně jako celková produkce odpadů vzrostla za sledované období celorepublikově i produkce komunálního odpadu. Nejvyšší nárůst zaznamenali v Moravskoslezském kraji, kde byla produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele v roce 2024 v porovnání s rokem 2019 vyšší o 27,5 %. Ve třech krajích produkce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele poklesla, a to v hl. m. Praze (o 4,7 %),

Královéhradeckém kraji (o 2,7 %) a Kraji Vysočina (o 1,4 %). V období 2019 až 2023 se nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele vyprodukovalo nejčastěji ve Středočeském kraji, s výjimkou roku 2022. Tehdy bylo více odpadu vyprodukováno jen v Olomouckém kraji, v roce 2024 měl nejvyšší produkci komunálního odpadu na obyvatele jen Moravskoslezský kraj (651 kg). Nejméně komunálního odpadu naopak produkovali v letech 2019 až 2023 obyvatelé Karlovarského kraje, v roce 2024 byla produkce nejnižší v Libereckém kraji (482 kg).

Nejvíce se investovalo do životního prostředí Moravskoslezského kraje.

Celkové investice na ochranu životního prostředí vynaložené v roce 2025 v Česku dosáhly hodnoty 41 150,0 mil. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele Česka připadaly investice ve výši 3 778 Kč. Z pohledu posledních sedmi let patřily v přepočtu na obyvatele k nejvyšším investice do ochrany životního prostředí Moravskoslezského kraje. Vloni zde bylo na 1 obyvatele investováno 5 763 Kč, následoval Jihočeský kraj (5 067 Kč) a Ústecký kraj (4 805 Kč). Nejméně se v letech 2019 až 2025 v přepočtu na obyvatele investovalo do životního prostředí v Karlovarském a Libereckém kraji, v roce 2025 to bylo 1 535 Kč, resp. 2 464 Kč.

Graf 5.11 Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2025

Největší objem prostředků pocházel od investorů z hl. m. Prahy.

Z pohledu sídla investora investovali nejvíce do životního prostředí investoři se sídlem v hl. m. Praze. V jednotlivých letech období 2019 až 2025 se tento podíl na celkovém objemu vynaložených investic v Česku pohyboval v intervalu od 24,9 % (rok 2025) po 32,1 % (rok 2023). Nejméně naopak investovali do ochrany životního prostředí investoři se sídlem v Karlovarském a Libereckém kraji.

Nejvyšší prioritu mělo nakládání s odpadními vodami.

V souhrnu za období 2019 až 2025 směřovali investoři z jednotlivých krajů finanční prostředky nejčastěji do nakládání s odpadními vodami. Tento účel měl nejvyšší prioritu investorů z osmi krajů, přičemž největší podíl prostředků do něj směřovali investoři se sídlem v Kraji Vysočina, a to 70,3 %. Ve třech krajích, Jihočeském, Ústeckém a Pardubickém, měla vyšší prioritu ochrana ovzduší a klimatu, nejvyšší u investorů se sídlem v Jihočeském kraji, kteří směřovali do této oblasti 56,6 % investic. Investoři se sídlem v Královéhradeckém a Libereckém kraji investovali největší objem prostředků do nakládání s odpady (37,5 %, resp. 30,2 % všech výdajů v kraji). Ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod měla nejvyšší prioritu u investorů v hl. m. Praze, v průběhu období 2019 až 2025 do ní směřovali 22,1 % všech prostředků jimi investovaných do ochrany životního prostředí. Obdobně vysoký podíl investovali do ochrany a sanace půdy, podzemních

a povrchových vod investoři se sídlem v Libereckém kraji, a to 21,4 % všech vynaložených prostředků.

Největší objemy neinvestičních prostředků směřovaly do nakládání s odpady.

V případě neinvestičních nákladů převažovaly u investorů ve všech krajích náklady spojené s nakládáním s odpady. V souhrnu za období 2019 až 2025 se jejich podíl na celkovém objemu vynaložených nákladů pohyboval v intervalu od 41,8 % (Ústecký kraj) po 84,6 % (Královéhradecký kraj). Programovým zaměřením, kam směřoval druhý největší objem nákladů investorů v jednotlivých krajích, bylo nakládání s odpadními vodami. V souvislosti s ním vykázali druhý největší objem výdajů investoři ve dvanácti krajích. Pouze v Libereckém kraji byl vynaložen druhý největší objem výdajů v souvislosti s ochranou a sanací půdy, podzemních a povrchových vod a v hl. m. Praze to byly neinvestiční náklady programového zaměření spojené s ochranou ovzduší a klimatu.